

Ekonomická Univerzita

Dátum exportu: 13.01.2015 02:01

- 1. Stávka s ministrom školstva, ktorú chcem prehrať**
[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 01/12/2014; 275/2014; s.: 13; Publicistika; Martin Kahaneč]
- 2. Pohľad architekta: "Kľúčovou výzvou miest je riešenie dopravy"**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 01/12/2014; 229/2014; s.: 4; Trh s bytmi oživa; RED]
- 3. Poisťovacia časť ING Slovensko má nového obchodného riaditeľa**
[Téma: Ekonomická univerzita; investujeme.sk; 01/12/2014; Investujeme.sk; Redakcia]
- 4. E.ON pravdepodobne odchádza zo Slovenska**
[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 14:00; 01/12/2014; Správy; z domova; Peter Kollárik]
- 5. Odíde E.ON zo Slovenska?**
[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 18:00; 01/12/2014; Rádiožurnál Slovenského rozhlasu; z domova; Tamara Lištiaková]
- 6. Nemecká spoločnosť E.ON oznámila radikálne zmeny**
[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 12:00; 01/12/2014; Rádiožurnál Slovenského rozhlasu; Tamara Lištiaková]
- 7. Spoločnosť E.ON oznámila radikálne zmeny**
[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Regina BA, 12:00; 01/12/2014; Žurnál Rádia Regina; z zahraničia; Tamara Lištiaková]
- 8. Slovenka zachytila krásy našej krajiny v podmanivom videu**
[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 02/12/2014; Zaujímavosti; Zuzana Zimmermannová]
- 9. ING má nového obchodného riaditeľa a organizáciu manažmentu**
[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 02/12/2014; Ekonomika; WBN/PR]
- 10. Braňo Závodský Naživo: Juraj Draxler**
[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Expres, 12:10; 02/12/2014; Braňo Závodský Naživo]
- 11. Ekonomická univerzita v Bratislave**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 04/12/2014; 232/2014; s.: 16; Vysoké školy; Redakcia]
- 12. Marketing Talents of the Year**
[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 03/12/2014; csr; md]
- 13. M. Kováčovi a P. Mihókovi udelila EU titul Doctor honoris causa**
[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 03/12/2014; TASR]
- 14. Čestný titul pre Michala Kováča**
[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:00; 03/12/2014; Správy RTVS; z domova; Ľubomír Bajanič]
- 15. Toto sú víťazi troch najlepších diplomových prác v poisťovníctve. Čo o sebe prezradili?**
[Téma: Ekonomická univerzita; opoisteni.sk; 03/12/2014; opoisteni.sk; oPoisteni.sk]
- 16. Prvý prezident Michal Kováč dostal prestížny titul. Prekvapil ho**
[Téma: Ekonomická univerzita; pluska.sk; 03/12/2014; Správy; TASR]
- 17. Prvý prezident Michal Kováč dostal prestížny titul. Prekvapil ho**
[Téma: Ekonomická univerzita; pluska.sk; 03/12/2014; Správy; TASR]
- 18. SAP Akadémia už vychovala prvých absolventov. S uplatnením nemajú problém.**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 04/12/2014; 232/2014; s.: 7; Vysoké školy; PR-CL HN11787]
- 19. M. Kováčovi a P. Mihókovi udelili titul Doctor honoris causa**
[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 03/12/2014; TASR]
- 20. Michalovi Kováčovi a Petrovi Mihókovi udelila EU titul Doctor honoris**
[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 04/12/2014; Školský servis; TASR]
- 21. Termíny prijímacích skúšok**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 04/12/2014; 232/2014; s.: 24,25,26; Vysoké školy; Redakcia]
- 22. Boli sme súčasťou ambiciózných začiatkov! Startup Weekend Bratislava**
[Téma: Ekonomická univerzita; zive.sk; 03/12/2014; zive.sk; Inzercia]
- 23. Štát už vie, čo máte vedieť**
[Téma: Ekonomická univerzita; Trend; 04/12/2014; 48/2014; s.: 52,53; Financie; Ľuboslav Kačalka]
- 24. Študovať na univerzite nebolo nikdy jednoduchšie**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 04/12/2014; 232/2014; s.: 6; Vysoké školy; šao]

- 25. Riziko bratislavského obchvatu? Pach predraženosti**
[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 05/12/2014; eTREND; Ján Kováč]
- 26. Volkswagen Slovakia hľadá aktívnych študentov**
[Téma: Ekonomická univerzita; Stop magazín; 05/12/2014; 22/2014; s.: 35; Spektrum; Redakcia]
- 27. STU a Capco otvorili študentské laboratórium na podporu výskumu**
[Téma: Ekonomická univerzita; openiazoch.zoznam.sk; 05/12/2014; openiazoch.zoznam.sk; Redakcia]
- 28. STU založila študentské laboratórium na vývoj digitálnych riešení pre banky**
[Téma: Ekonomická univerzita; openiazoch.zoznam.sk; 05/12/2014; openiazoch.zoznam.sk; Redakcia]
- 29. STU založila študentské laboratórium na vývoj digitálnych riešení pre banky**
[Téma: Ekonomická univerzita; zive.sk; 05/12/2014; zive.sk; SITA, TASR]
- 30. STU a Capco otvorili študentské laboratórium na podporu výskumu**
[Téma: Ekonomická univerzita; itnews.sk; 07/12/2014; Tlačové správy; Redakcia]
- 31. Študenti informatiky majú nový inkubátor**
[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:00; 05/12/2014; Správy RTVS; z domova; Marek Marušiak]
- 32. STU založila študentské laboratórium na vývoj digitálnych riešení pre banky**
[Téma: Ekonomická univerzita; dnes24.sk; 06/12/2014; redakcia]
- 33. Študenti informatiky majú nový inkubátor**
[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 16:00; 05/12/2014; Správy STV; z domova; Marek Marušiak]
- 34. S diplomom pri kravách**
[Téma: Ekonomická univerzita; JOJ, 19:30; 07/12/2014; Veľké noviny TV JOJ; z domova; Ruslana Kurilcová]
- 35. Študujte čo vás baví. Ale pozor, budúcnosť patrí flexibilným**
[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 07/12/2014; Profesia; Jana Véghová Pravda]
- 36. Škola zvýhodní Rómov**
[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 09/12/2014; 282/2014; s.: 1; Titulná strana; rs]
- 37. Rómov volajú na univerzitu**
[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 09/12/2014; 282/2014; s.: 2; Spravodajstvo; Rudolf Sivý]
- 38. Katarína a Michal získali tituly na prestížnych školách, robia na farme**
[Téma: Ekonomická univerzita; noviny.sk; 08/12/2014; Redakcia]
- 39. Rómov volajú na univerzitu**
[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 08/12/2014; Rudolf Sivý]
- 40. VOLKSWAGEN SLOVAKIA HLADÁ ŠTUDENTOV A ABSOLVENTOV VYSOKÝCH ŠKÔL TAKMER NEUSTÁLE**
[Téma: Ekonomická univerzita; Mot`or; 08/12/2014; 12/2014; s.: 11; Z domova; redakcia]
- 41. Prieskum: Pri výbere univerzity rozhoduje najmä uplatniteľnosť na trhu práce**
[Téma: Ekonomická univerzita; aktuality.sk; 09/12/2014; Aktuality.sk; Aktuality.sk, lk]
- 42. Grécko schválilo vyrovnanější rozpočet**
[Téma: Ekonomická univerzita; STV Dvojka, 21:00; 08/12/2014; Správy a komentáre; zo zahraničia; Pavel Achs, Filip Minich]
- 43. Z rómskeho dievčaťa inžinierka ekonómie**
[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 09/12/2014; 282/2014; s.: 11; Publicistika; Jarmila Lajčáková]
- 44. Z rómskeho dievčaťa inžinierka ekonómie**
[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 08/12/2014; Jarmila Lajčáková]
- 45. Historický politický prelom v Durínsku**
[Téma: Ekonomická univerzita; noveslovo.sk; 08/12/2014; noveslovo.sk; FRANTIŠEK ŠKVRNDA]
- 46. Rómovia dostali šancu aby študovali na EUBA**
[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 09/12/2014; TASR]
- 47. Tretí ročník súťaže Marketing Talents of the Year**
[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 09/12/2014; Medialne; Redakcia]
- 48. SME: Škola zvýhodní Rómov**
[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 09/12/2014; TASR]
- 49. Bratislavská univerzita zvýhodní Rómov**
[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio VIVA Metropol, 18:00; 09/12/2014; Správy; z domova; Miro Škrha]
- 50. Bratislavská univerzita zvýhodní Rómov**
[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio VIVA Metropol, 14:00; 09/12/2014; Správy; z domova; Miro Škrha]

- 51. Výskum: Slovenky sa rizika neboja**
[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 09/12/2014; Slovensko; WBN/PR]
- 52. Slovenky sa investičného rizika boja menej ako ženy v zahraničí**
[Téma: Ekonomická univerzita; investujeme.sk; 09/12/2014; Investujeme.sk; VÚB]
- 53. Žiaci uspeli so svojou cvičnou firmou**
[Téma: Ekonomická univerzita; Topoľčianske noviny; 09/12/2014; 48/2014; s.: 7; KULTÚRA / INZERCIA; LČ]
- 54. Anketa**
[Téma: Ekonomická univerzita; Trend; 11/12/2014; 49/2014; s.: 5; Názory; Redakcia]
- 55. Z rómskeho dievčaťa inžinierka ekonómie**
[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 08/12/2014; Jarmila Lajčáková]
- 56. Komentár: Čas pre rómskych inžinierov**
[Téma: Ekonomická univerzita; aktuality.sk; 12/12/2014; Aktuality.sk; Lukáš Krivošík, Aktuality.sk]
- 57. ONLINE KLUB – 1. študentský klub s reálnymi projektami**
[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 13/12/2014; Školský servis; Školský servis]
- 58. Ferguson - ďalší medzník úpadku USA**
[Téma: Ekonomická univerzita; Literárny týždenník; 10/12/2014; 43/2014,44/2014; s.: 10; osobnosti, komentáre, zahraničie, dejiny; FRANTIŠEK ŠKVRNDA]
- 59. Tieto slovenské osobnosti nás v roku 2014 opustili**
[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 13/12/2014; TASR]
- 60. Finančná gramotnosť**
[Téma: Ekonomická univerzita; TA3, 20:45; 15/12/2014; Peňaženka]
- 61. Encouraging Roma study**
[Téma: Ekonomická univerzita; The Slovak Spectator; 15/12/2014; 43/2014; s.: 1,2; titulná strana, news; ROMAN CUPRIK]
- 62. Čína chce investovať v strednej a východnej Európe**
[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 18:00; 16/12/2014; Rádiožurnál Slovenského rozhlasu; zo zahraničia; Tamara Lištiaková]
- 63. Univerzity oceňujú spoluprácu so SAV, najmä pri vedeckých parkoch**
[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 17/12/2014; Školský servis; TASR]
- 64. Pád rubľa nám nepomôže, pretože na ruských trhoch nakupujeme v dolároch**
[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Expres, 17:00; 17/12/2014; Infoexpres]
- 65. V Belehrade pokračuje stretnutie predsedov vlád strednej a východnej Európy s Čínou**
[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 12:00; 17/12/2014; Rádiožurnál Slovenského rozhlasu; Tamara Lištiaková]
- 66. Braňo Závodský Naživo: Peter Baláž**
[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Expres, 12:10; 17/12/2014; Braňo Závodský Naživo]
- 67. Paternalizmu sa bojíme až príliš**
[Téma: Ekonomická univerzita; Trend; 18/12/2014; 50/2014,51/2014; s.: 94,95,97; SLOVENSKO A SVET V ROKU 2015; MICHAL LEHUTA]
- 68. Čína sľubuje peniaze do strednej Európy**
[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:00; 17/12/2014; Správy RTVS; zo zahraničia; Tamara Lištiaková]
- 69. Rok 2014 v ekonomike**
[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 12:30; 18/12/2014; Z prvej ruky; Martin Stržinec]
- 70. Triky obchodníkov**
[Téma: Ekonomická univerzita; Markíza, 19:00; 20/12/2014; Televízne noviny; z domova; Dávid Vido]
- 71. Komu patrí Slovensko a na aký ortieľ čaká Počiatek**
[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 19/12/2014; eTREND; Oliver Brunovský]
- 72. Ako prilákať viac návštevníkov do bratislavského regiónu?**
[Téma: Ekonomická univerzita; Obecné noviny; 22/12/2014; 51/2014,52/2014; s.: 21; Turizmus; Redakcia]
- 73. Deväťnásobný svetový šampión ERIK VLČEK: "Zlatej lodi som sprvoti neveril. Duo s Tarrom bol Likérov nápad"**
[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 20/12/2014; 292/2014; s.: 12,13,14,15,16; Olympijská revue; Boris Vanya]
- 74. Drsné príbehy obrusujeme**

- [Téma: Ekonomická univerzita; SME; 23/12/2014; 294/2014; s.: 4; Spravodajstvo; Michal Piško]
- 75. Realitným maklérom na Slovensku chýba samostatný študijný program**
[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 26/12/2014; TASR]
- 76. Prečítajte si desať najčítanejších článkov v roku 2014 na Teraz.sk**
[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 24/12/2014; Teraz.sk]
- 77. Slovensko je opäť o čosi chudobnejšie: Osobnosti, ktoré nás v roku 2014 navždy opustili!**
[Téma: Ekonomická univerzita; topky.sk; 27/12/2014; topky.sk; TASR]
- 78. Zapojte sa do projektu Veľvyslanectvo mladých 2015**
[Téma: Ekonomická univerzita; zenskyweb.sk; 27/12/2014; Redakcia]
- 79. Úzke miesta finančných produktov alebo na čo si dávať pozor pri čítaní podmienok zmluvy**
[Téma: Ekonomická univerzita; Plus jeden deň; 31/12/2014; 298/2014; s.: 25; Zlatá minca; Redakcia]
- 80. Silvestrovský beh v Bratislave**
[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:00; 31/12/2014; Správy RTVS; z domova; Timea Cimermanová]
- 81. Pýtame sa odbornej poroty**
[Téma: Ekonomická univerzita; Plus jeden deň; 31/12/2014; 298/2014; s.: 8,9; Zlatá minca; Redakcia]
- 82. Stávka s ministrom školstva, ktorú chcem prehrať**
[Téma: Rektor EU; SME; 01/12/2014; 275/2014; s.: 13; Publicistika; Martin Kahanec]
- 83. M. Kováčovi a P. Mihókovi udelila EU titul Doctor honoris causa**
[Téma: Rektor EU; teraz.sk; 03/12/2014; TASR]
- 84. M. Kováčovi a P. Mihókovi udelili titul Doctor honoris causa**
[Téma: Rektor EU; teraz.sk; 03/12/2014; TASR]
- 85. Prvý prezident Michal Kováč dostal prestížny titul. Prekvapil ho**
[Téma: Rektor EU; pluska.sk; 03/12/2014; Správy; TASR]
- 86. Prvý prezident Michal Kováč dostal prestížny titul. Prekvapil ho**
[Téma: Rektor EU; pluska.sk; 03/12/2014; Správy; TASR]
- 87. Michalovi Kováčovi a Petrovi Mihókovi udelila EU titul Doctor honoris**
[Téma: Rektor EU; teraz.sk; 04/12/2014; Školský servis; TASR]
- 88. Ekonomická univerzita v Bratislave**
[Téma: Rektor EU; HN; 04/12/2014; 232/2014; s.: 16; Vysoké školy; Redakcia]
- 89. Rómov volajú na univerzitu**
[Téma: Rektor EU; SME; 09/12/2014; 282/2014; s.: 2; Spravodajstvo; Rudolf Sivý]
- 90. Rómov volajú na univerzitu**
[Téma: Rektor EU; sme.sk; 08/12/2014; Rudolf Sivý]
- 91. Rómovia dostali šancu aby študovali na EUBA**
[Téma: Rektor EU; teraz.sk; 09/12/2014; TASR]
- 92. Mená nominantov sú tajné**
[Téma: Rektor EU; Plus jeden deň; 13/12/2014; 286/2014; s.: 5; Slovensko; sca]
- 93. Encouraging Roma study**
[Téma: Rektor EU; The Slovak Spectator; 15/12/2014; 43/2014; s.: 1,2; titulná strana, news; ROMAN CUPRIK]
- 94. Univerzity oceňujú spoluprácu so SAV, najmä pri vedeckých parkoch**
[Téma: Rektor EU; teraz.sk; 17/12/2014; Školský servis; TASR]
- 95. Zapojte sa do projektu Veľvyslanectvo mladých 2015**
[Téma: Rektor EU; zenskyweb.sk; 27/12/2014; Redakcia]
- 96. Silvestrovský beh v Bratislave**
[Téma: Rektor EU; STV Jednotka, 19:00; 31/12/2014; Správy RTVS; z domova; Timea Cimermanová]
- 97. Úzke miesta finančných produktov alebo na čo si dávať pozor pri čítaní podmienok zmluvy**
[Téma: Rektor EU; Plus jeden deň; 31/12/2014; 298/2014; s.: 25; Zlatá minca; Redakcia]

1. Stávka s ministrom školstva, ktorú chcem prehrať

[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 01/12/2014; 275/2014; s.: 13; Publicistika; Martin Kahanec]

Ak by niekto na Slovensku založil hokejový klub a ten by o tri roky s rozpočtom pár desiatok tisíc eur vyhral extraligu a porazil HC Slovan, asi by sme si o kvalite nášho hokeja pomysleli svoje. Lenže presne to sa na Slovensku stalo vo vede. Je najvyšší čas niečo s tým urobiť.

Keď sme v roku 2008 zakladali Stredoeurópsky inštitút pre výskum práce (CELSI), robili sme to z pasie pre vedu a s cieľom robiť na Slovensku výskum o trhu práce na medzinárodnej úrovni. Vôbec sme nepočítali s tým, že v septembri 2011 bude CELSI podľa najväčšej medzinárodnej databázy ekonomických vedeckých publikácií a citácií RePEc najlepším pracoviskom v ekonomickom výskume na Slovensku a že na čele rebríčka zostane dodnes. Druhá v poradí je Fakulta ekonomiky a manažmentu Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, **Ekonomická univerzita v Bratislave** je na treťom mieste, Národná banka Slovenska na štvrtom, a Slovenská akadémia vied sa do hornej štvrtiny nezmestila. Zamestnancov CELSI pritom môžeme spočítať na prstoch jednej ruky a okrem takzvanej dvojpercentnej dane zo štátneho rozpočtu nedostalo ani cent. Môžeme debatovať o tom, ktoré chyby merania CELSI v hodnotení RePEc zvyhodňujú a ktoré znevýhodňujú. No pri pohľade na situáciu v okolitých krajinách je zjavné, že všetky dokázali vybudovať ekonomické výskumné inštitúcie oveľa produktívnejšie ako náš inštitút.

Nemách ich to kto naučiť

Dôvodov, prečo sa to na Slovensku ani 25 rokov po Nežnej revolúcii nepodarilo, je viac. Kvalitných vedcov máme málo, mladých preto remeslo nemá kto naučiť. Študenti sa s kvalitným výskumom a jeho prínosom na univerzitách stretnú len zriedka, a preto neskôr ako voliči po vede nevytvárajú spoločenský dopyt. Nemôžeme tiež prehliadať, že naše univerzity a výskumné inštitúty kvalitných vedcov nedokážu adekvátne zaplatiť. Všetka česť tým, ktorí na Slovensku napriek nízkemu finančnému ohodnoteniu zostali. Pravda je, že ani CELSI nemá na to, aby vedelo systematicky platiť špičkových vedcov. Viacerí naši kolegovia pôsobia na zahraničných univerzitách a za CELSI kopú z pasie. To však iba podčiarkuje pointu. Samostatnou kapitolou je rozdeľovanie peňazí štátnymi grantovými agentúrami, ktoré disponujú malými prostriedkami, a aj tie zjavne nevedú k potrebným výstupom, teda medzinárodne akceptovaným vedeckým publikáciám. Základom riešenia problémov vedy je to, aby univerzity, vedecké pracoviská a ich zamestnanci boli hodnotení a odmeňovaní na základe dôsledne meranej kvality výskumu. To znamená aj to, aby sa profesorom alebo docentom mohol stať len človek s medzinárodne akceptovanými výsledkami výskumu publikovanými v renomovaných odborných časopisoch. Musíme vytvoriť aj nový systém odmeňovania tak, aby sme pritiahli do výskumu talenty zo Slovenska, ale aj zo zahraničia.

Viac odvahy

Riešenie je v našich rukách. Preto apelujem na akademické senáty, aby nabrali odvalu a volili dekanov a rektorov, ktorí svojou doterajšou činnosťou preukázali, že kvalitnú vedu vedia robiť aj manažovať na medzinárodnej úrovni. Preto podporujem požiadavku vedcov zlepšiť financovanie vedy, ale zároveň apelujem na SAV, ako aj na univerzity, aby nabrali odvalu rozpoznať a pestovať kvalitu vo vlastných radoch. Apelujem takisto na ministra Draxlera, aby v krátkom čase, ktorý má k dispozícii do volieb v roku 2016, urobil maximum pre skvalitnenie vedy na Slovensku. Znamená to tiež nabráť odvalu a v spolupráci s Akreditačnou komisiou konzekventne rozlíšiť univerzity produkujúce kvalitný výskum od tých menej produktívnych v prebiehajúcom procese komplexnej akreditácie. Držím mu palce a ponúkam stávkou o fľašu kvalitného sektu, ktorú však rád prehrám, že CELSI bude podľa databázy RePEc najlepšou inštitúciou na Slovensku v ekonomickom výskume aj v hodnotení za január 2016. Ak nebude ani v top tri, rád pošlem fľašu šesť. Martin Kahanec Autor pôsobí na Harvardovej univerzite. Je spoluzakladateľ a riaditeľ Stredoeurópskeho inštitútu pre výskum práce (CELSI).

Študenti sa s kvalitným výskumom a jeho prínosom stretnú len zriedka, a preto ako voliči po vede nevytvárajú spoločenský dopyt.

[Späť na obsah](#)

2. Pohľad architekta: "Kľúčovou výzvou miest je riešenie dopravy"

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 01/12/2014; 229/2014; s.: 4; Trh s bytmi oživa; RED]

REALITY | Urbanizmus, doprava, verejné priestory a zeleň ovplyvňujú kvalitu života.

Architektúra a urbanizmus sa čoraz častejšie dostávajú do povedomia ľudí, keďže výrazne ovplyvňujú kvalitu života. Riešenia kľúčových otázok dopravy, verejných priestorov a zelene sú často na dosah, posun k lepšiemu však vyžaduje ústretovosť všetkých zúčastnených strán – investorov a developerov, obyvateľov, zástupcov samospráv a v neposlednom rade aj architektov. Architekt Karol Kállay považuje vyriešenie dopravy za prioritu miest.

Vaše projekty stoja vo všetkých kútoch Slovenska. Čo je podľa vás najväčším problémom slovenských miest a obcí?

Problémov máme, samozrejme, veľa, obzvlášť vypuklý je však problém dopravy. Momentálne staviame v Bratislave, ktorá má s dopravou veľký problém. Jeden z našich najnovších projektov je v Rači. Rača je výborné miesto pre život, je to mestská štvrť, v ktorej na niektorých miestach ešte pretrvávajú vidiecky charakter a má veľké čaro. Jedným z najvýraznejších nedostatkov je však to, že sa nachádza pri jednej z hlavných tepien prístupu do mesta. Takmer všetky prístupové cesty do hlavného mesta sú preplnené. Je to dôsledok chýbajúceho mestského obchvatu. Predstavuje to veľký problém a nie je to len prípad Bratislavy, dopravná situácia sa vyostruje vo všetkých väčších mestách. Výhodou Rače je však aspoň to, že tu premáva električka.

Ako by mala podľa vás vyzeráť štvrť, v ktorej sa dobre žije?

Mala by mať výnimočnú lokalitu, výhľad, dobré služby a fungujúcu infraštruktúru. Radničné námestie je opäť dobrým príkladom. Krásna štvrť s vinohradníckou tradíciou, výhľadom na Malé Karpaty a dobrá organizácia služieb a dopravy. Na dosah mesta, na skok z neho. Aj náš projekt, samozrejme, prispieva k ešte lepšej občianskej vybavenosti – prevádzky v parteri budov budú slúžiť aj ľuďom z okolia.

Áké atribúty by mala mať kvalitná bytovka?

Správny rozmer, architektúru, ktorá zapadne do kontextu, mala by mať aj funkcie, ktoré reprezentujú služby a obchody. Samozrejmosťou sú dispozične kultivované a kvalitne vypracované byty, ktoré spĺňajú očakávania trhu – či už rozlohou, alebo cenou. V Rači sme napríklad po skúsenostiach z predaja bytov v prvej budove spolu s developerom obmedzili dvojizbové byty, keďže sa predávali menej. Čo sa týka exteriérov – veľmi záleží na situácii budov, či vytvárajú pocit útulnosti, alebo nie. Radničné námestie vytvára napríklad jemný oblúk, ktorý objíma priestor, na ktorom by mal stáť v budúcnosti park s lavičkami, detským ihriskom a so zeleňou. Dobrá bytovka by mala byť v dosahu škôl, škôlok a jasí, potravín a podobne. V Rači to presne tak je, takže je to určite zaujímavé miesto pre mladé rodiny s deťmi.

Projekt Radničné námestie vyrastá na hranici vidieckej zástavby rodinných domov a panelového sídliska na Záhumenciach. Ovplyvnilo to vaše uvažovanie nad projektom?

Vychádzali sme z toho, že Radničné námestie vyrastá skôr na okraji sídliska ako vo vnútri vilovej časti. Takže sme architektúru mohli dimenzovať tak, aby splnila účel vkusnej bytovej zástavby. Väčšiu časť projektu obkolesujú staršie paneláky, postavené ešte za čias komunizmu, takže vďaka Radničnému námestiu dotvárame celé prostredie tak, aby bolo kultivovanejšie, farebnejšie, krajšie, s lepšími službami a kvalitnejšími parkovými úpravami. Je tu všetko, čo tvorí kvalitné miesto pre život, je to podľa mňa jedna z najlepších lokalít v hlavnom meste. (RED)

Ing. arch. Karol Kállay (*1955)

má za sebou mnohé úspešné realizácie doma aj v zahraničí, projektoval napríklad aulu **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, ale aj podzemné parkovisko pred Bratislavským hradom a parlamentom. Ako architekt a dizajnér má bohaté skúsenosti z výstavníckeho prostredia, bol autorom slovenských pavilónov na svetových výstavách v Lisabone a Hannoveri, ďalší sa v súčasnosti stavia na Expo Miláno 2015.

FOTO:

Riešenie dopravy je veľkým problémom väčšiny väčších slovenských miest.

Cyklotrasa Jurava vedie z Rače do Svätého Jura. Predstavuje príklad pozitívneho prístupu developera ku komunite.

[Späť na obsah](#)

3. Poist'ovacia časť ING Slovensko má nového obchodného riaditeľa

[Téma: Ekonomická univerzita; investujeme.sk; 01/12/2014; Investujeme.sk; Redakcia]

Novým obchodným riaditeľom slovenskej poisťovacej časti je od decembra Jan Zápotočný. Vo všetkých troch spoločnostiach patriacich do ING Group (ING Životná poisťovňa, a.s., ING dôchodková správcovská spoločnosť, a.s., ING Tatry – Sympatia, d.d.s., a.s.) bude zodpovedať za internú a externú distribúciu, vývoj a riadenie produktov, marketing a starostlivosť o zákazníka.

Zároveň by sa mal stať členom predstavenstva jednotlivých spoločností.

"Veľmi si vážim dôveru, ktorú do mňa ING vložila. Verím, že sa mi na novej pozícii podarí posilniť vnímanie spoločnosti ING ako značky, pre ktorú sú klienti, ich potreby a želania na prvom mieste," komentuje svoj kariérny posun Jan Zápotočný.

Jan Zápotočný získal skúsenosti so slovenským trhom ako obchodný riaditeľ v spoločnosti Telefónica O2 Slovakia. Pred nástupom do ING pracoval pre ČEZ Prodej, kde mal na starosti obchodné siete a bol jedným z konateľov firmy. Poznatky z oblasti poisťovníctva získal rozvojom obchodných tímov v spoločnosti Amcico AIG.

Nová organizácia manažmentu poisťovacej časti ING

Od 25. októbra 2014 má manažment slovenskej poisťovacej časti ING novú štruktúru. Pre všetky tri spoločnosti – ING Životná poisťovňa, a.s., ING dôchodková správcovská spoločnosť, a.s., ING Tatra – Sympatia, d.d.s., a.s. – boli v rámci top manažmentu vytvorené nové riadiace pozície v oblasti financií a prevádzky. Finančným riaditeľom sa stal Tomáš Řezníček a prevádzkovým riaditeľom Martin Višňovský. Spolu s riaditeľkou ľudských zdrojov Andreou Podstrelenecovou, CEO ING Česká republika Renatou Mrázovou a generálnym riaditeľom Jiřím Čapkom sú členovia top manažmentu zároveň členmi predstavenstiev všetkých troch ING spoločností.

Andrea Podstrelenecová – riaditeľka ľudských zdrojov, členka predstavenstva. Vyštudovala **Ekonomickú univerzitu v Bratislave**, odbor ekonomika a manažment podniku. Po ukončení štúdia nastúpila do VÚB, a.s., kde počas 7-ročného pôsobenia prešla viacerými pozíciami v oblasti ľudských zdrojov. Rozbiehala a riadila oblasť HR biznis partneringu a zavádzala aktivity na podporu employer branding. V ING pôsobí od roku 2013, od začiatku sa podieľa na tvorbe firemnej kultúry, transformácii ľudských zdrojov a budovaní employer branding.

Martin Višňovský – prevádzkový riaditeľ, člen predstavenstva. Vyštudoval Právnickú fakultu UK v Bratislave a následne absolvoval postgraduálne štúdium v oblasti práva cenných papierov na Trnavskej univerzite. Od roku 2002 pôsobil v Slovenskej sporiteľni, a.s., v oblasti retailu. Venoval sa tu viacerým projektom, napr. príprave a rozbehu úverového registra. Od roku 2007 sa v spoločnosti Cornhill Management, o.c.p., a.s., spolupodieľal na vytvorení platformy distribúcie investičných fondov pre krajinu EMEA a juhovýchodnej Ázie. V ING pôsobil od roku 2011 ako manažér právneho oddelenia. Od 25. októbra 2014 prevzal pozíciu prevádzkového riaditeľa, na ktorej zodpovedá za IT, operations, právne služby, vnútorné služby a procurement.

Tomáš Řezníček – finančný riaditeľ, člen predstavenstva. Vyštudoval Vysokú školu ekonomickú v Prahe, fakultu Financií a účtovníctva. Od roku 2000 pracoval pre poisťovacu časť ING Česká republika v Prahe ako poistný matematik a neskôr sa stal manažérom oddelenia poistnej matematiky. Zodpovedal najmä za oceňovanie záväzkov poisťovne, modelovanie peňažných tokov spojených s poistnými zmluvami, tvorbu a implementáciu investičných stratégií a stanovovanie ceny poistných produktov. Počas svojej štrnásťročnej kariéry v ING sa taktiež podieľal na zakladaní a rozvoji obchodných aktivít v Rusku a v Turecku. Od 25. októbra 2014 prevzal pozíciu finančného riaditeľa.

[Späť na obsah](#)

4. E.ON pravdepodobne odchádza zo Slovenska

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 14:00; 01/12/2014; Správy; z domova; Peter Kollárik]

Peter Kollárik, moderátor: "Nemecká spoločnosť E.ON ohlásila radikálne zmeny. Odkláňa sa od jadra, uhlia a plynu a chce investovať do obnoviteľných zdrojov energie. Spoločnosť sa dostala do červených čísel a odpredáva svoje podiely v Európe. Špekuluje sa aj o jej odchode zo Slovenska. Aby spoločnosť vykryla tridsaťjedenmiliardové straty, predáva svoje akcie v Španielsku, Portugalsku, zvažuje aj čo s aktivitami v Taliansku. E.ON vlastní štyridsaťdeväťpercentný podiel v Západoslovenskej energetike. Zamestnáva u nás vyše tisíc osemdesiat ľudí a jeho manažment má rozhodovacie právomoci. Energetický expert Peter Baláž z **Ekonomickej univerzity** hovorí, že už dlhšie sa špekuluje o odchode E.ON-u zo Západoslovenskej energetiky."

Peter Baláž, energetický expert, **Ekonomická univerzita**: "Ja si myslím, že to obdobie, kedy bolo zlaté teľa, skončilo, aj E.ON dneska po predaji niektorých oceľiarskych spoločností v Maďarsku a v Českej republike, bude prakticky ako taký ostrovček medzi inými majiteľmi, čo v konečnom dôsledku samozrejme ruší jej stratégiu budovania siete, ktoré svojho času išla cez Juhomoravský kraj na Slovensko."

Peter Kollárik: "Odchod E.ON-u je podľa Petra Baláža len otázkou času. E.ON, aj Západoslovenská energetika to odmietli komentovať."

[Späť na obsah](#)

5. Odíde E.ON zo Slovenska?

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 18:00; 01/12/2014; Rádiožurnál Slovenského rozhlasu; z domova; Tamara Lištiaková]

Oto Görner, moderátor: "Odíde nemecká spoločnosť E.ON zo Slovenska? Takéto špekulácie sa najnovšie objavili po tom, ako sa dostala do červených čísel a odpredáva svoje podiely v Európe. U nás je štyridsaťdeväťpercentným vlastníkom Západoslovenskej energetiky. E.ON avizuje radikálne zmeny. Odkláňa sa od jadra, uhlia, plynu a chce investovať do obnoviteľných zdrojov energie."

Tamara Lištiaková, redaktorka: "Nemecký energetický gigant reaguje na výrazný prepád cien elektriny, ale aj na zmeny Berlína v energetickej politike po tragédii vo Fukušime. Zisk z obnoviteľných zdrojov firme vzrástol o sedem percent, aj preto vsádza na takzvanú zelenú kartu. Avizuje rozdelenie na dve časti – jedna sa bude venovať klasickému spaľovaniu uhlia a zemného plynu, druhá bude rozvíjať obnoviteľné zdroje. E.ON-u však na účtoch napriek tomu svieti červená. Platí za svoje zlé investície v Brazílii a Indii. Aby vykryl tridsaťjedenmiliardové straty, predáva svoje akcie v Španielsku, v Portugalsku, zvažuje aj čo s aktivitami v Taliansku. Vlastní i štyridsaťdeväťpercentný podiel v Západoslovenskej energetike. Zamestnáva u nás vyše tisíc osemsto ľudí a jeho manažment má rozhodovacie právomoci. Energetický expert Peter Baláž z **Ekonomickej univerzity** hovorí, že už dlhšie sa špekuluje o odchode E.ON-u zo Západoslovenskej energetiky."

Peter Baláž, energetický expert, **Ekonomická univerzita**: "Ja si myslím, že to obdobie, kedy bolo zlaté teľa, skončilo, aj E.ON dneska o predaji niektorých dcérskych spoločností v Maďarsku a v Českej republike je, poviem, prakticky ako taký ostrovček medzi inými majiteľmi, čo v konečnom dôsledku, samozrejme, ruší jej stratégiu budovania siete, ktorá svojho času išla cez Juhomoravský kraj na Slovensko."

Tamara Lištiaková: "Zo Stredoslovenskej energetiky už odišli Francúzi a odchod zvažuje aj nemecký koncern RWE z Východoslovenskej energetiky. Peter Baláž v tejto súvislosti spomína zhoršujúce sa podmienky na podnikanie u nás."

Peter Baláž: "Tá klíma z pozície zahraničných investorov sa pomerne rýchlo zhoršuje a je samozrejme celkom logické, že nemeckí stratégovia berú tieto fakty pri diskusiách o budúcnosti a prognóze svojej firmy."

Tamara Lištiaková: "Západoslovenská energetika však odmieta komentovať, aké sú plány nemeckého akcionára. Vyjadriť sa nechcela ani samotná spoločnosť E.ON."

[Späť na obsah](#)

6. Nemecká spoločnosť E.ON oznámila radikálne zmeny

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 12:00; 01/12/2014; Rádiožurnál Slovenského rozhlasu; Tamara Lištiaková]

Oto Görner, moderátor: "Nemecká spoločnosť E.ON, ktorá je 49-percentným vlastníkom Západoslovenskej energetiky, oznámila radikálne zmeny. Odkláňa sa od jadra, uhlia a plynu a chce investovať do obnoviteľných zdrojov energie. Spoločnosť sa dostala do červených čísel a odpredáva svoje podiely v Európe. Špekuluje sa tiež o jej odchode zo Slovenska."

Tamara Lištiaková, redaktorka: "Nemecký energetický gigant reaguje na výrazný prepád cien elektriny, ale aj na zmeny Berlína v energetickej politike. Po katastrofe vo Fukušime sa Nemecko odkláňa od jadra a dlhodobo presadzuje obnoviteľné zdroje energie. Zisk z nich mu vzrástol o 7 percent. Aj preto vsádza na takzvanú zelenú kartu. Avizuje rozdelenie na dve firmy. Jedna sa bude venovať klasickému spaľovaniu uhlia a zemného plynu, druhá bude rozvíjať obnoviteľné zdroje. Jozef Badida z portálu Energie pre vás."

Jozef Badida, portál Energie pre vás: "Keď chce získať nových investorov a potrebuje nových investorov aj do týchto obnoviteľných zdrojov, tak sa ich snaží vyčleniť a dať im priestor, ako keby ich oslobodil od toho nejakého staršieho portfólia, naozaj v nich vidí väčší potenciál a tým pádom im dá aj priestor na trhu, aby na seba možno lepšie zarobili."

Tamara Lištiaková: "Firma potrebuje zisky. Na účtoch jej svieti červená. Platí za zlé investície v Brazílii a Indii. Aby vykryla 31-miliardové straty, predáva svoje akcie Španielsku, Portugalsku, zvažuje aj čo s aktivitami v Taliansku. E.ON vlastní 49-percentný podiel v Západoslovenskej energetike. Zamestnáva

tu vyše 1800 ľudí a jeho manažment má rozhodovacie právomoci. Energetický expert Peter Baláž z **Ekonomickej univerzity** hovorí, že už dlhšie sa špekuluje o odchode E.ON-u zo Západoslovenskej energetiky."

Peter Baláž, energetický expert, **Ekonomická univerzita**: "Ja si myslím, že to obdobie, kedy (...) skončilo, aj E.ON dneska po predaji niektorých dcérskych spoločností v Maďarsku a v Českej republike bude prakticky ako taký ostrovček medzi inými majiteľmi, čo v konečnom dôsledku samozrejme ruší stratégiu budovania siete, ktorá svojho času išla cez Juhomoravský kraj na Slovensku."

Tamara Lištiaková: "Zo Stredoslovenskej energetiky už odišli Francúzi a odchod zvažuje aj nemecký koncern RWE z Východoslovenskej energetiky. Peter Baláž v tejto súvislosti hovorí o zhoršujúcich sa podmienkach na podnikanie v energetike."

Peter Baláž: "E.ON dneska ani tak nezvažuje, aké sú ekonomické efekty z činnosti Západoslovenskej energetiky na Slovensku ako to, že na Slovensku je v podstate trend, že odtiaľto odchádzajú zahraniční investori a tá klíma z pozície zahraničných investorov sa pomerne rýchlo zhoršuje a je samozrejme celkom logické, že nemeckí stratégovia berú tieto fakty pri diskusiách o budúcnosti a prognóze svojej firmy."

Tamara Lištiaková: "Odchod Nemcov zo Slovenska považuje za reálny aj analytik Jozef Badida. Spoločnosť Západoslovenská energetika však odmietla komentovať, aké sú plány nemeckého akcionára. Na odpoveď centrály E.ON-u čakáme."

[Späť na obsah](#)

7. Spoločnosť E.ON oznámila radikálne zmeny

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Regina BA, 12:00; 01/12/2014; Žurnál Rádia Regina; zo zahraničia; Tamara Lištiaková]

Jana Zvalová, moderátorka: "Nemecká spoločnosť E.ON, ktorá je štyridsaťdeväťpercentným vlastníkom Západoslovenskej energetiky, oznámila radikálne zmeny. Odkláňa sa od jadra, uhlia a plynu a chce investovať do obnoviteľných zdrojov energie. Spoločnosť sa dostala do červených čísel a odpredáva svoje podiely v Európe. Špekuluje sa tiež o jej odchode zo Slovenska."

Tamara Lištiaková, redaktorka: "Nemecký energetický gigant reaguje na výrazný prepád cien elektriny, ale aj na zmeny Berlína v energetickej politike. Po katastrofe vo Fukušime sa Nemecko odkláňa od jadra a dlhodobo presadzuje obnoviteľné zdroje energie. Zisky z nich mu vzrástol o sedem percent, aj preto vsádza na takzvanú zelenú kartu. Avizuje rozdelenie na dve firmy. Jedna sa bude venovať klasickému spaľovaniu uhlia a zemného plynu, druhá bude rozvíjať obnoviteľné zdroje. Jozef Badida z portálu Energie pre vás."

Jozef Badida, analytik portálu Energie pre vás: "Keď chce získať nových investorov a potrebuje nových investorov aj do týchto obnoviteľných zdrojov, tak sa ich snaží vyčleniť a dať im priestor, ako keby ich oslobodiť od toho nejakého staršieho portfólia. Naozaj v nich vidí väčší potenciál a tým pádom im dá aj priestor na trhu, aby na seba možno lepšie zarobili."

Tamara Lištiaková: "Firma potrebuje zisky. Na účtoch jej svieti červená. Platí za zlé investície v Brazílii a Indii. Aby vykryla tridsaťjeden miliardové straty, predáva svoje akcie v Španielsku, Portugalsku, zvažuje aj čo s aktivitami v Taliansku. E.ON vlastní štyridsaťdeväťpercentný podiel v Západoslovenskej energetike. Zamestnáva tu vyše tisíc osemdsto ľudí a jeho manažment má rozhodovacie právomoci. Energetický expert Peter Baláž z **Ekonomickej univerzity** hovorí, že už dlhšie sa špekuluje o odchode E.ON-u zo Západoslovenskej energetiky."

Peter Baláž, energetický expert: "Ja si myslím, že to obdobie, kedy bolo zlaté teľa skončilo, ... dneska o predaji niektorých dcérskych spoločností v Maďarsku a v Českej republike bude prakticky ako taký ostrovček medzi inými majiteľmi, čo v konečnom dôsledku, samozrejme, ruší stratégiu budovania siete, ktorá svojho času išla cez Juhomoravský kraj na Slovensko."

Tamara Lištiaková: "Zo stredoslovenskej energetiky už odišli Francúzi a odchod zvažuje aj nemecký koncern RWE z Východoslovenskej energetiky. Peter Baláž v tejto súvislosti hovorí o zhoršujúcich sa podmienkach na podnikanie v energetike."

Peter Baláž: "E.ON dneska ani tak nezvažuje, aké sú ekonomické efekty z činnosti Západoslovenskej energetiky na Slovensku ako to, že na Slovensku je v podstate trend, že odtiaľto odchádzajú zahraniční investori. A tá klíma z pozície zahraničných investorov sa pomerne rýchlo zhoršuje a je, samozrejme, celkom logické, že nemeckí stratégovia berú tieto fakty pri diskusiách o budúcnosti a prognóze svojej

firmy."

Tamara Lištiaková: "Odchod Nemcov zo Slovenska považuje za reálny aj analytik Jozef Badida. Spoločnosť Západoslovenská energetika však odmietla komentovať, aké sú plány nemeckého akcionára. Na odpoveď centrál E.ON-u čakáme."

[Späť na obsah](#)

8. Slovenka zachytila krásy našej krajiny v podmanivom videu

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 02/12/2014; Zaujímavosti; Zuzana Zimmermannová]

Podmanivé časozberné video Dominiky Martincovej zachytáva krásy Slovenska v štyroch minútach. Skúsená cestovateľka a fotografka portálu Webnoviny.sk odhalila zákulisie jeho vzniku a v rozhovore prezradila, prečo aj napriek nedostatkom na rodný kraj nedá dopustiť.

Časozberné video nakrúcala v rôznych kútoch Slovenska Foto: Dominika Martincová

Slovensko nemá vo svete vždy najlepšiu reklamu. Nájdu sa však ľudia, ktorí dokážu upozorniť na to, čo si na našej malej krajine v srdci Európy sami nevážime tak, ako by sme mohli. Fotografka Dominika Martincová nedávno dokončila zaujímavé časozberné video Time for Slovakia, ktoré v necelých štyroch minútach zachytáva krásy Slovenska - od Popradského plesa, cez Spišský hrad až po Devín - a vzbudzuje pozornosť nielen doma, ale aj za hranicami.

Čas pre Slovensko

Dominika v Nepále Foto: Archív D.M.

"Po dva a pol roku nakrúcania časozberných videí v rôznych kútoch sveta som skončila doma a uvedomila si, že tu máme nekonečné možnosti na pozorovanie dych vyrážajúcich scenérií," uviedla 26-ročná Slovenka, ktorá na tri roky vymenila Nitru za Londýn, aby následne 15 mesiacov objavovala krásy Ázie a medzitým ešte precestovala krížom-krážom aj európske metropoly.

Mladá cestovateľka sa na nakrútenie videa o Slovensku chystala už dlhšie, od slov k činom ju pritom motivoval aj Juraj Drobka z projektu Time for Slovakia (Čas pre Slovensko). "Juraj má sen ukázať zahraničným cestovateľom najkrajšie miesta Slovenska prostredníctvom zážitkového spoznávania – organizovať výlety, sprostredkovať im degustácie, tradičný život na dedinách a iné zážitky – či už je to spanie na kope sena alebo tancovanie ľudoviek," prezrádza Dominika.

Odmenená trpezlivosť

Časozberné video si pritom vyžadovalo niekoľko rôznych výletov po Slovensku. Kým niektoré zábery cestovateľka nakrúcala 30 minút, na ďalšie si musela vyhradiť aj štyri hodiny. Lokality mala naplánované vopred, počasie sa však stalo vytrvalým sprievodcom, ktorý vedel príjemne prekvapiť i nevhodne zaskočiť. "Aj natáčanie záberov s vodopádmi bola zábava. Bolo zima, stála som v potoku a dúfala, že mi statívy so všetkou technikou nepopadajú do vody," smeje sa rodáčka z Nitry, ktorú si zo snímaných lokalít podmanili najmä Pieniny, Popradské pleso a Slovenský raj.

Tvorba časozberov si okrem technických zručností vyžaduje hlavne veľa trpezlivosti, pre Dominiku má však práve takýto spôsob vyjadrenia nevídané čaro: "Myslím si, že je to jedinečná forma fotografie. Ja to volám "umenie manipulácie s časom". Okolo nás, hlavne v prírode, sa deje neskutočné množstvo javov, ktoré sú pre naše oko neviditeľné. Vďaka technológii ich dokážem zrýchliť tak, aby sme si mohli vychutnať krásu okolo nás a možno aj trochu lepšie pochopiť niektoré procesy – napríklad plynutie oblakov."

Les namiesto bio obchodu

Každé nakrúcanie mladú Slovenku odmenilo aj krásnymi výhľadmi. Skúsená cestovateľka je presvedčená o tom, že Slovensko má turistom čo ponúknuť aj na iných úrovniach. "Ako poznamenal kamarát a cestovateľ Tomáš Gríger, sme jedna z mála krajín, kde si človek môže ísť len tak do lesa natrhať šípky, žihľavu, bazu – čokoľvek, čo rastie - k tomu krásna príroda, no dokonalosť. Hlavne v dnešnej dobe, keď je ultramoderné jesť zdravo, netreba behať do drahých bio obchodov - možno sa stačí pozrieť do lesa. Takisto je to tu všetko blízko v porovnaní s ostatnými krajinami. Za jeden deň môže turista vidieť hlavné mesto, hory, jaskyne, hrady, od gotiky až po socializmus. Aj tá socialistická architektúra začína byť jedinečná, to len tak vo svete jednoducho nemajú," vymenúva Dominika.

Svetobežníčka sa netají tým, že po každom návrate zo zahraničia, či už to to bol Nepál, Mjanmarsko, Srí

Lanka alebo Laos, si uvedomila, že má Slovensko radšej a radšej. "Na Slovensku je super, máme sa tu dobre, len nám to nikto nepovedal, tak o tom nevieme," hovorí s úsmevom.

Foto: Dominika Martincová

Rozhodnutie, ktoré sa počíta

Foto: Dominika Martincová

"Myslím si, že Slovensko sa mení a je iné, ako keď som tu žila v minulosti. Som zvedavá, kam sa to bude všetko ďalej posúvať. Zároveň cítim, že je to každopádne aj na nás - mladých ľuďoch. Mnohí povedia, že my obyčajní malí ľudia nič nezmôžeme, ale my rozhodujeme, každý deň – to kde nakupujeme a stravujeme sa, či recyklujeme, či sa rozhodneme ísť do zahraničia za vidinou rýchlych peňazí a robiť v reštauráciách, alebo tu budeme budovať niečo užitočné so svojím intelektom," zamýšľa sa absolventka **Ekonomickej univerzity v Bratislave**.

Predstavu o najobľúbenejšom mieste na svete má pritom fotografka, ktorej veľkou vášňou je aj cirkus, hudba a tanec, zadefinovanú svojky: "Po istej dobe zistíte, že je to je vlastne jedno, kde ste - ten krásny výhľad na tropickú pláž, o ktorej všetci snívajú, vám jedného dňa zrazu prestane prinášať radosť. Najdôležitejšie je, že človek robí to, čo ho baví a je obklopený dobrými ľuďmi. Na cestách som si uvedomila, že to nikdy nie je o mieste, ale o ľuďoch, ktorých stretnete a zážitkoch, na ktoré budete spomínať. Aj najkrajšie miesto na svete bude nuda, ak tam bude chýbať príjemná interakcia," dodala fotografka, ktorá popri výlete do Škandinávie plánuje vo forme časozberu zachytiť aj rozprávkové čaro zimy na Slovensku.

Foto: Dominika Martincová

Zuzana Zimmermannová

[Späť na obsah](#)

9. ING má nového obchodného riaditeľa a organizáciu manažmentu

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 02/12/2014; Ekonomika; WBN/PR]

BRATISLAVA 2. decembra (WBN/PR) - Jan Zápotočný je od 1. 12. 2014 novým obchodným riaditeľom slovenskej poisťovacej časti ING. Vo všetkých troch spoločnostiach patriacich do ING Group (ING Životná poisťovňa, a.s., ING dôchodková správcovská spoločnosť, a.s., ING Taty - Sympatia, d.d.s., a.s.) bude zodpovedať za internú a externú distribúciu, vývoj a riadenie produktov životného poistenia, starobného dôchodkového a doplnkového dôchodkového sporenia, marketing a starostlivosť o zákazníka. Zároveň bude Národnej banke Slovenska podaná žiadosť o udelenie predchádzajúceho súhlasu na jeho voľbu za člena predstavenstva jednotlivých spoločností.

"Veľmi si vážim dôveru, ktorú do mňa ING vložila. Verím, že sa mi na novej pozícii podarí posilniť vnímanie spoločnosti ING ako značky, pre ktorú sú klienti, ich potreby a želania na prvom mieste," komentuje svoj kariérny posun Jan Zápotočný.

Jan Zápotočný získal skúsenosti so slovenským trhom ako obchodný riaditeľ v spoločnosti Telefónica O2 Slovakia. Pred nástupom do ING pracoval pre ČEZ Prodej, kde mal na starosti obchodné siete a bol jedným z konateľov firmy. Poznatky z oblasti poisťovníctva získal rozvojom obchodných tímov v spoločnosti Amcico AIG.

Nová organizácia manažmentu poisťovacej časti ING

Od 25. októbra 2014 má manažment slovenskej poisťovacej časti ING novú štruktúru. Pre všetky tri spoločnosti – ING Životná poisťovňa, a.s., ING dôchodková správcovská spoločnosť, a.s., ING Taty - Sympatia, d.d.s., a.s. – boli v rámci top manažmentu vytvorené nové riadiace pozície v oblasti financií a prevádzky. Finančným riaditeľom sa stal Tomáš Řezníček a prevádzkovým riaditeľom Martin Višňovský. Spolu s riaditeľkou ľudských zdrojov Andreou Podstrelencovou, CEO ING Česká republika Renatou Mrázovou a generálnym riaditeľom Jiřím Čapkom sú členovia top manažmentu zároveň členmi predstavenstiev všetkých troch ING spoločností.

Andrea Podstrelencová – riaditeľka ľudských zdrojov, členka predstavenstva. Vyštudovala **Ekonomickú univerzitu v Bratislave**, odbor ekonomika a manažment podniku. Po ukončení štúdia nastúpila do VÚB, a.s., kde počas 7-ročného pôsobenia prešla viacerými pozíciami v oblasti ľudských zdrojov. Rozbiehala a riadila oblasť HR biznis partneringu a zavádzala aktivity na podporu employer branding. V ING pôsobí od roku 2013, od začiatku sa podieľa na tvorbe firemnej kultúry, transformácii ľudských zdrojov a

budovaní employer branding.

Martin Višňovský – prevádzkový riaditeľ, člen predstavenstva. Vyštudoval Právnickú fakultu UK v Bratislave a následne absolvoval postgraduálne štúdium v oblasti práva cenných papierov na Trnavskej univerzite. Od roku 2002 pôsobil v Slovenskej sporiteľni, a.s., v oblasti retailu. Venoval sa tu viacerým projektom, napr. príprave a rozbehu úverového registra. Od roku 2007 sa v spoločnosti Cornhill Management, o.c.p., a.s., spolupodieľal na vytvorení platformy distribúcie investičných fondov pre krajiny EMEA a juhovýchodnej Ázie. V ING pôsobil od roku 2011 ako manažér právneho oddelenia. Od 25. októbra 2014 prevzal pozíciu prevádzkového riaditeľa, na ktorej zodpovedá za IT, operations, právne služby, vnútorné služby a procurement.

Tomáš Řezníček – finančný riaditeľ, člen predstavenstva. Vyštudoval Vysokú školu ekonomickú v Prahe, fakultu Financí a účtovníctva. Od roku 2000 pracoval pre poisťovaciu časť ING Česká republika v Prahe ako poisťný matematik a neskôr sa stal manažérom oddelenia poisťnej matematiky. Zodpovedal najmä za oceňovanie záväzkov poisťovne, modelovanie peňažných tokov spojených s poisťnými zmluvami, tvorbu a implementáciu investičných stratégií a stanovovanie ceny poisťných produktov. Počas svojej štrnásťročnej kariéry v ING sa taktiež podieľal na zakladaní a rozvoji obchodných aktivít v Rusku a v Turecku. Od 25. októbra 2014 prevzal pozíciu finančného riaditeľa.

Profil ING

ING je finančná skupina holandského pôvodu. Pôsobí v 40 krajinách sveta a prostredníctvom 75 000 zamestnancov ponúka 47 miliónom klientov produkty v oblasti životného poistenia, sporenia na dôchodok, bankovníctva a investovania, a pomáha im tak riadiť ich finančnú budúcnosť.

[Späť na obsah](#)

10. Braňo Závodský Naživo: Juraj Draxler

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Expres, 12:10; 02/12/2014; Braňo Závodský Naživo]

Branislav Závodský, moderátor: "Je mladý, študoval v Británii a v Nemecku, bol štátnym tajomníkom, ale ešte v lete bol len poradcom ministra. Dnes už je sám minister školstva. Ako nestranička ho nominoval vládny Smer. Považujú ho za ľavicového intelektuála. Havel je podľa neho "zbožštený malý Čecháček", a má rád napríklad ruské filmy a pesničky. Čo dá slovenskému školstvu, kde je priemerná životnosť ministra, ktorá je na Slovensku zhruba dva roky, aj niečo? Má víziu, alebo len prešiel prečkať do najbližších parlamentných volieb? Pobavíme sa s novým ministrom školstva, vedy, výskumu a športu, nominantom Smeru Jurajom Draxlerom. Pán minister, dobrý deň, vitajte u nás."

Juraj Draxler, (nominant Smeru-SD), minister školstva: "Dobrý deň a dobrú chuť tým, ktorí práve teraz obedujú."

Branislav Závodský: "Aj za nich vám teda ďakujem. Ďakujem, že ste prišli. Tak ja už som naznačil na úvod niečo o vás. Skúste, keby sa vás tak niekto niečo opýtal, že, pán minister, my vás veľmi nepoznáme zatiaľ, čo by ste tak na úvod o sebe povedali našim poslucháčom?"

Juraj Draxler: "Ja som donedávna pôsobil skôr ako akademik, ale ekonóm, a pri tejto príležitosti som sa stretával s pánom vtedy štátnym tajomníkom Petrom Pellegrinim, s ktorým sme často hovorili o problémoch hospodárskeho rastu a dostávali sme sa aj k otázkam, ako vlastne do budúca zabezpečiť naozaj stabilný hospodársky rast, a nejako tak prirodzene sme často hovorilo o tom, že treba zlepšiť vzdelávací systém. Vtedy sme ešte netušili, že príde príležitosť dostať sa na ministerstvo školstva, a takto nejako som sa aj v podstate našiel aj ja na tej stoličke, na ktorej teraz som."

Branislav Závodský: "Rozumiem. K tomu, čo som spomínal na úvod. Vy ste boli veľmi aktívny v blogo sfére, takpovediac, minimálne teda do toho 1,5 roka, dva dozadu, predtým ste veľmi často písali. Tie vaše názory niekedy sú naozaj vyhranené. Ja som sa práve pozastavil pri tom texte o bývalom československom a českom prezidentovi Václavovi Havlovi. Naozaj si o ňom myslíte, že to je taký ujko s pivkom, ktorý má rád také krčmové reči, a taký teda malý taký zbožštený Čecháček?"

Juraj Draxler: "No, musím povedať, že nielen dlhodobo som bol aktívny, ja som od 90-tych rokov pomerne aktívne písal komentáre..."

Branislav Závodský: "To je pravda."

Juraj Draxler: "... do rôznych denníkov, na Slovensku, potom neskôr v zahraničí. Takže tá blogovacia činnosť bola len akýmsi doplnkom. Václav Havel je historickou osobnosťou, to nikto nemôže poprieť. Je naozaj symbolom politických zmien, ktoré nás zasiahli v 89-tom roku. Ten konkrétny blog, na ktorý

narážate, bol mojou reakciou na podľa mňa prehnanú glorifikáciu, ktorá nastala po jeho smrti."

Branislav Závodský: "Treba práve povedať, že vy ste to napísali v podstate päť dní po tom, ako zomrel."

Juraj Draxler: "Áno. Možno ten kontext je dôležitý naozaj, po jeho smrti v Prahe boli jednoducho všade jeho portréty, sviečky a zároveň tam bola tak masívna mediálna, nepoviem, že manipulácia, ale zdalo sa mi to nevhodné, že akýkoľvek iný názor, aj trošku iný, v tej chvíli nebol absolútne prípustný, a hovorilo sa o tom hlavne, že to bol nejaký naozaj veľký intelektuál, a ja som narážal práve na toto. Ja som hovoril o Jaroslavovi Haškovi a podobných, takých podľa mňa disidentov, ktorí..."

Branislav Závodský: "Ja si zas pamätám dosť ostré výroky aj Václava Klauza smerom k nemu, takže..."

Juraj Draxler: "Nie, ja som hovoril o tom, že Česko má skvelú tradíciu takých disidentov, ktorí boli naozaj aj literárne veľmi na úrovni, a porovnával som to s Václavom Havlom. Opäť, ja som nijako nespochybňoval tú historickú osobnosť Václava Havla ako symbol veľmi dôležitých politických zmien."

Branislav Závodský: "Áno, ja ani nechcem pri tomto veľmi zostávať, aj to, že vo vašich blogoch ste sa častokrát venovali aj problematike školstva, a nakoniec ste takisto aj pôsobili ako pedagóg v Prahe na vysokých školách, a práve to som sa chcel aj opýtať, s tým, že teda máte aj skúsenosti, študovali ste v zahraničí, videli ste to školstvo aj z inej stránky ako len tu u nás, že či sa dá niečo konkrétne preniesť z toho zahraničia, bez toho, aby ste robili zmeny, lebo tiež v jednom z vašich blogov som našiel aj to, že hovoríte, že vo vzdelávaní, vo fungovaní štátnej správy, ale aj v súkromnej sfére by bolo treba robiť mimoriadne veľa drobných inovačných a zefektívňovacích, alebo ako to povedať teda, krokov. Tak či niečo také, niečo s priamo, že môžete zajtra zobrať a preniesť zo zahraničia trebárs do našich škôl?"

Juraj Draxler: "Presne tak. My potrebujeme robiť veľmi veľa drobných zmien, tak, aby sme ten systém potupne prispôbovali. Ja sa rozhodne nechystám pripravovať nejakú obrovskú koncepciu, ktoré predstavím, ja neviem, na budúci rok, s tým, že ona potom zanikne, hej, lebo takéto... sme už mali. Dôležité je, keď sa ma pýtate na to, čo sa dá preniesť. Už len, keď hovoríme o vysokých školách, disciplína pedagógov. Ja v zahraničí som nikde nezažil, aby prednášajúci prišiel 20 minút, 30 minút po termíne na svoju vlastnú prednášku. Čo sa my chystáme robiť, keď sa zastavíme pri tých vysokých školách je, zverejňovať oveľa viac informácií, ako vlastne fungujú, aké služby študent dostáva, ako fungujú internáty, ako musí papierovať študent, aby prešiel tým školským rokom. No aká je disciplína. Aký je postoj ku študentovi, ako si ho naozaj vážia. Lebo myslím si, dnes, keď máme otvorený trh vzdelávania v rámci Európy, tak študenti častokrát na to sa pozerajú, kde majú lepšie internáty, či tu, alebo niekde inde..."

Branislav Závodský: "Určite."

Juraj Draxler: "... kde majú slušný postoj pedagógov, atď."

Branislav Závodský: "Čo môže v tomto minister urobiť? Ako to... lebo predsa len tie vysoké školy majú obrovskú samostatnosť."

Juraj Draxler: "Majú autonómiu, ale my môžeme vytvárať tlak tým, že budeme dávať oveľa viac informácií, veľmi dobre kontextovo podaných, aby si ľudia uvedomili, kde dostávajú aké služby, lebo obávam sa, že častokrát, keď ide študent teraz na vysokú školu, tak si povie, kde je to také najjednoduchšie, kde je, dajme tomu blízka tá vysoká škola, kde išli nejakí kamaráti, a už oveľa menej zvažuje všetky tie ďalšie informácie. Takže my chceme dávať oveľa dôraznejšie informácie o tom, ktoré vysoké školy sú kvalitné, aj tým smerom, aké služby poskytujú."

Branislav Závodský: "Vy ste ma aj tak predbehli, že čo robiť za ten rok a pol, povedzme, do volieb, ale ešte by som jednou otázkou to predbehol, už keď sme otvorili tie vysoké školy. Tiež som sa dočítal takisto aj z vašich blogov, že ste prešli školami, ktoré boli buď súkromné, polosúkromné, alebo teda verejné, ale nejakým spôsobom teda s poplatkami. Takisto som čítal vaše odporúčania, kde hovoríte o naozaj kvalitných vysokých školách v Európe, najmä hovoríte o tých vysokých školách amerického typu, ale teda v ktorých sa platí, a preto aj taká otázka na vás. Ak máme teda zahraničí naozaj kvalitné školy, za ktoré sa musí aj niečo platiť, či možno nedozrel čas na toto aj na Slovensku, že teda v poriadku, budeme mať kvalitné vysoké školy, ale tí študenti si za to jednoducho budú musieť niečo zaplatiť, alebo sa uchádzať o pôžičky či štipendiá."

Juraj Draxler: "Nie všade sa platí. Sú rôzne národné modely. V Nemecku spúšťali zavádzať..., nechali to na jednotlivé krajské vlády, a tento rok skončili aj posledné školné."

Branislav Závodský: "Teda akoby zadarmo, hej?"

Juraj Draxler: "Všetko už je akoby zadarmo..."

Branislav Závodský: "To znamená... má aj verejné školy, ale všetky sú vlastne spolplatnené."

Juraj Draxler: "No ale v Nemecku sa ukázalo, že ľudia sú zvyknutí na úplne iný systém, tam, kde sa snažili zavádzať akési školné, aj keď ono veľmi vysoké nebolo, tak ho všade zrušili. A vo Veľkej Británii napríklad existuje školné, je pomerne vysoké, je tam veľmi rozvinutý systém pôžičiek a štipendií. No a toto je veľmi zložitá nastaviť. Ak by sme sa ja náhodou v budúcnosti naozaj bavili o tom, že by sa mohlo čiastočne spolplatiť..."

Branislav Závodský: "Tieto témy tu boli, hlavne počas pravicových vlád, dokonca bol vypracovaný istý systém pôžičkového systému, ale neprešlo to."

Juraj Draxler: "Obávam sa, že naozaj to spoločenské nastavenie nie je na to, aby sme verejné vysoké školy spolplatnili. Na druhej strane máme veľa súkromných vysokých škôl, ktoré si môžu vybrať poplatky, školné, a aj si ho vyberajú, a v niektorých prípadoch pravdepodobne naozaj pôsobia tak, že dokážu poskytnúť určitú kvalitu, ktorú tie veľké verejné školy neposkytnú. Takže, je to v poriadku, ak študent je schopný a ochotný si zaplatiť, tak si zaplatí."

Branislav Závodský: "Je mi jasné, že z pohľadu ministra školstva musíte byť nad vecou a musíte byť ministrom školstva všetkých škôl, študentov a skrátka týchto vecí na Slovensku, ale predsa, aj z vašej vlastnej skúsenosti, aj s tým, čo viete dodnes, ak by ste mali vybrať top tri vysoké školy, či už sú štátne, verejné, alebo sú súkromné, aké by bolo to poradie?"

Juraj Draxler: "No na tie top tri, je jasné, že by tam boli tie staré, veľké verejné..."

Branislav Závodský: "Čiže klasika, Komenského, Ekonomická..."

Juraj Draxler: "Podľa toho, ako by ste to posudzovali, len ja posudzujem vysoké školy podľa toho, ako pripravujú študentov, akú kvalitnú prípravu tam majú, takpovediac, na trh práce, a zároveň, akú majú výskumnú..."

Branislav Závodský: "Ako by teda vyzeral ten rebríček?"

Juraj Draxler: "Ak chcete toto skombinovať, tak vám vždy vyjdú tie staré, tradičné..."

Branislav Závodský: "Čiže, povedzte."

Juraj Draxler: "Nechcem priamo povedať, ktoré tri, alebo ktoré štyri, aby som..."

Branislav Závodský: "Ale tak povedzte, lebo je to dôležité, aj študenti už sa chystajú na prijímačky pomaly zase."

Juraj Draxler: "Ako hovorím, to sú naozaj tie, ktoré sú staré, zavedené univerzity, tie majú tú kombináciu relatívne kvalitného štúdia a výskumných výstupov, tak už je tam..."

Branislav Závodský: "Čiže keby som povedal Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Univerzita Komenského, **Ekonomická univerzita**, alebo, povedzme, ja neviem, Fakulta lekárska v Martine, alebo ja neviem, tak patria..."

Juraj Draxler: "Tieto všetky by určite boli niekde v blízkosti."

Branislav Závodský: "Dobre. Tak teraz tá otázka, ktorú som vám sľúbil, a nepoložil. Takže, stručne nám skúste vysvetliť v rámci možností, ako sa to dá, čo teda chcete za tento rok a pol, plus, mínus, na ministerstve školstva urobiť, najmä ak si uvedomujeme, že v podstate viac ako polovica z tohto obdobia už bude ten volebný rok, kde veľmi zmeny asi sa nedajú, tak čo budete len svietiť a kúriť, alebo ako to bude?"

Juraj Draxler: "To určite nie. Učiteľia musia mať väčší komfort na svoju prácu. Učiteľia papierujú, papierovú, papierujú. Ja už ako štátny tajomník som vytvoril u mňa pracovnú skupinu, ktorá sa má na tento problém pozrieť. A my im ten komfort vytvoríme. Učiteľia jednoducho nemôžu tráviť dlhé a dlhé hodiny tým, že pripravujú školský vzdelávací program, kde tvoria extrémne detailné osnovy, a jednoducho ich to vyčerpá na začiatku školského roka, potom nemajú už ani náladu, ani chuť to naozaj robiť. To, čo by mali robiť, to znamená, prísť do triedy a pozrieť sa s úsmevom na svojich žiakov, počúvať ich a viesť ich k tomu, aby mali dobré vedomosti."

Branislav Závodský: "Čo urobíte, aby tá byrokracia nebola tak obrovská, čo sa vlastne s tým dá robiť?"

Juraj Draxler: "No, je to veľmi zaujímavý manažerský problém, lebo vlastne tie požiadavky vychádzajú z rôznych inštitúcií."

Branislav Závodský: "Presne tak."

Juraj Draxler: "My si to utriedime a snažíme sa niekde, kde sa dá, centralizovať tú byrokráciu, pretože je to potom oveľa efektívnejšie, a niekde ju jednoducho škrtiť. Existuje veľa tlačív, ktoré nikto nepotrebuje..."

Branislav Závodský: "Čiže inými slovami, sľubujete učiteľom, že o rok a pol budú mať menej papierovačky, ako majú dnes."

Juraj Draxler: "Celkom určite, a púšťame sa teraz do toho hneď teraz začiatkom nového roku."

Branislav Závodský: "Bodaj by vám to vyšlo, naozaj, bodaj by tí učitelia mali oveľa viac času na to, čo je potrebné teda v práci, aj sami na seba, ale v prvom rade na ich študentov a na ich žiakov. Skúsím vám dať také úplne jednoduché otázky, aby sme teda mali prehľad o tom, že ako vy vnímate to školstvo, a to, o čom sa hovorí teraz v tých posledných, ale nielen mesiacoch, ale v podstate aj rokoch, ako vnímate školy z pohľadu ich zriaďovateľa, alebo ako to povedať, majiteľa. Je pre vás, keď sa bavíme teraz o regionálnom školstve, nie vysokom, je pre vás rozdiel medzi cirkevnou, súkromnou a verejnou strednou školou, alebo to vnímate rovnako?"

Juraj Draxler: "Nie, v zásade nie, jednoducho, ja by som možno ani nemal vedieť, v prvom rade, keď idem do nejakej školy, či tá škola má takého alebo onakého zriaďovateľa. Mňa zaujíma tá kvalita. Ten systém u nás je aj tak nastavený, že existuje veľa súkromných, dajme tomu, škôl, ktoré nevyberajú napríklad školné, takže ja si myslím, že častokrát verejnosť to ani nevníma takto ostro, že je nejaké škola..."

Branislav Závodský: "Čiže vy to vnímate aj z pohľadu financií rovnako, že teda každá z tých škôl má nárok na rovnaké financovanie?"

Juraj Draxler: "Je pravda, že tam sme trochu výnimkou v celosvetovom porovnaní, že ten normatív, ktorý posielame na žiaka, že je sto percent z toho, čo posielame do toho verejného sektora, to, čo posielame súkromným školám. Ja sa nebránim tomu, aby sme v budúcnosti otvorili túto diskusiu. Ak ju ale otvoríme, tak potom musíme pripraviť nejaký plán, ako postupne nabiehať na nejaký nový systém."

Branislav Závodský: "Rozumiem. V tejto chvíli to meniť..."

Juraj Draxler: "To, aby robili teraz nejaký veľký sek, kde zoberieme časť financií súkromným školám, na to sa celkom určite nechystáme."

Branislav Závodský: "Ako sa dívate v tej súvislosti hneď na tú ďalšiu tému, o ktorej aj teda s pánom Pellegrinim, a predtým aj s pánom Čaplovičom som sa rozprával, a to je forma financovania, lebo teraz, ako spomínate, financujú sa školy cez žiaka, teda je normatív na žiaka. Potom sa hovorí všelijako, že si tie školy snažia zháňať žiakov, len aby mali peniaze, ale teda potom sa spomína druhý prípad, príklad, ktorý by sme mohli možno využiť, a to je financovanie na triedu. Kde stojíte vy v rámci týchto dvoch tém, povedzme?"

Juraj Draxler: "Tam sa pripravoval zákon, ktorý už bol v paragrafovom znení, ktorý bol kombináciou financovania na žiaka a na triedu. My sme to stopli z toho dôvodu, že jednoducho nemáme dostatok jednak dát, pretože nemám funkčný rezortný informačný systém. Na druhej strane nemáme celkom tie analytické kapacity, aby sme vedeli dostatočne dobre posúdiť dopady takéhoto kroku v teréne. Takže ten zákon, tie prípravy ďalej budú pokračovať, budeme sa snažiť pozerieť na to, ako to nakombinovať. Ja musím povedať, že teraz teraz na jeseň som mal pomerne intenzívne diskusie nielen s expertmi tu doma, ale aj keď som išiel do Paríža na stretnutie vzdelávacieho výboru OECD, tak som sa stretol aj tam s odborníkmi, diskutovali sme o rôznych možných modeloch nastaveniach, aj o zahraničných skúsenostiach, takže určite na tom budeme aj..."

Branislav Závodský: "A čo vám teraz tak z toho vychádza, ako nejak to urobiť tak kombinovane, alebo teda ponechať jeden alebo druhý systém?"

Juraj Draxler: "Ten systém tak, ako je teraz nastavený, on splnil, takpovediac, svoju historickú úlohu, že sa školy prestali zadlžovať, ale samozrejme od začiatku bolo jasné, že veľmi dlho nebude môcť fungovať, jednoducho školy v tomto systéme majú motiváciu zobrať, udržať si akéhokoľvek žiaka, pretože pre nich predstavuje peniaze. Čiže nejaké obmedzenia..."

Branislav Závodský: "Prepáčte, že aké tie obmedzenia, v čom by to bolo?"

Juraj Draxler: "Musí byť kombinácia obmedzení, to znamená, je dôležité, aby, napríklad keď sa bavíme o stredných školách, aby boli určité obmedzenia, kto s dostane na určité druhy stredných škôl..."

Branislav Závodský: "Už tam nedávno Ústavný súd zrušil to, čo pán minister Čaplovič zaviedol v súvislosti s prijímačkami na gymnáziá. To je taká tiež ošemetná vec, lebo mnohí to hovorili, pán minister si nedal povedať, a teraz je to tak trošku, no nechcem povedať, že hanba. Áno, Ústavný súd zrušil podmienky 2,0 priemerná prijímačku na gymnázium. Čiže aby ste aj nenarazili aj na toto."

Juraj Draxler: "Určité obmedzenie musí byť. My teraz smerujeme k tomu, aby to obmedzenie bolo skôr pre štandardizované testy, na základe ktorých by žiaci..."

Branislav Závodský: "Tým myslíte Monitor 9, Monitor 5, alebo ešte niečo...?"

Juraj Draxler: "Nie, zisťujeme teraz či sme technicky schopný pripraviť novú sadu testov, ktoré by slúžili ako vstupné testy..."

Branislav Závodský: "Na prijímačky?"

Juraj Draxler: "Áno. A takýmto spôsobom aby bolo ošetrené to, kto môže sa dostať na niektoré druhy stredných škôl. Neberte ma celkom za slovo."

Branislav Závodský: "Iba sa pýtam. Čiže to hovoríte niečo iné, ako Monitor 9 je, hej? Nejaký ďalší rovnaký test pre všetky základné školy."

Juraj Draxler: "Hovorím, že snažíme sa nájsť systém, takže, ak by bolo možné v rámci Monitora 9 to nastaviť tak, že na základe neho by to bolo možné, potom áno, ak potrebujeme sa ešte pozrieť viacmenej na ten formát, tak potom sa to pozrieme, ale treba si uvedomiť, že naozaj musí tam byť nejaký objektívny faktor, ktorý obmedzuje vstup študentov, alebo žiakov na určité druhy stredných škôl..."

Branislav Závodský: "A na druhej strane to máte už aj teraz, pretože zriaďovateľ, teda myslím tým samosprávu, vlastne môže sám rozhodnúť, či tá konkrétna škola otvorí, alebo neotvorí prvý ročník na strednej škole."

Juraj Draxler: "Áno, do určitej miery to funguje..."

Branislav Závodský: "A toto by ste nechceli zrušiť?"

Juraj Draxler: "Zrušiť... Nie je to dokonalé, takže hovorím, pozeráme sa na rôzne prvky systému a kombináciou týchto rôznych prvkov sa to budeme snažiť nastaviť tak, aby financovanie škôl bolo také, že bude efektívne, prerozdělíme tie prostriedky efektívne, tak budeme môcť ešte viac zvyšovať na školách aj platy pedagogickým pracovníkom."

Branislav Závodský: "To je to, na čo čakajú. Ja by som len pripomenul, že v štátnom rozpočte, ktorý práve sa schvaľuje v parlamente, už je teda tie slúbené 5 percent pre pedagogických pracovníkov odborných škôl, s tými nepedagogickými je to horšie, ale budeme čakať. Ja dúfam, pán minister, že keď prídu aj tieto konkrétne veci, pridete sem k nám a budeme môcť už aj konkrétne hovoriť, a teda nielen takto všeobecne. Ale veľmi pekne ďakujem, že ste prišli. Bola to, mám taký pocit, prvá vaša relácia takáto naživo po uvedení do funkcie."

Juraj Draxler: "Bolo to prvýkrát naživo, a bolo to, myslím, že veľmi príjemné."

Branislav Závodský: "Výborne. Sme radi. Tak sa budeme na vás opäť tešiť. Veľmi pekne ďakujem novému ministrovi školstva Jurajovi Draxlerovi. Príjemný deň ešte."

Juraj Draxler: "Dovidenia."

Branislav Závodský: "Dovidenia."

[Späť na obsah](#)

11. Ekonomická univerzita v Bratislave

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 04/12/2014; 232/2014; s.: 16; Vysoké školy; Redakcia]

Univerzita, ktorá pripravuje absolventov pre organizácie a inštitúcie hospodárskej praxe a nie pre úrady práce.

Ekonomická univerzita v Bratislave (EU v Bratislave) zabezpečuje komplexné vzdelávanie v ekonomických a manažérskych študijných programoch. Je najvýznamnejšou a najväčšou univerzitou tohto zamerania v SR. Univerzita na 7 fakultách ponúka študentom vzdelávanie vo všetkých stupňoch vysokoškolského štúdia v 67 akreditovaných študijných programoch. Štúdium je organizované podľa princípov európskeho systému transferu kreditov (ECTS). Štatistické údaje o umiestnení absolventov dokumentujú, že univerzita pripravuje takých absolventov, o ktorých je záujem na trhu práce v rámci SR ako aj v zahraničí.

Na **EU v Bratislave** je v ponuke štúdium viac ako 80 odborných predmetov v inom ako slovenskom jazyku (najmä v anglickom, nemeckom, francúzskom a ruskom). Na 2. stupni štúdia študenti môžu študovať 3 celouniverzitné študijné programy komplexne zabezpečené v cudzích jazykoch a po ukončení štúdia absolventi získajú dvojité diplom zo zahraničných partnerských univerzít v týchto študijných programoch: Medzinárodný manažment (v anglickom jazyku), Manažment predaja (vo francúzskom jazyku) a Medzinárodný finančný manažment (v nemeckom jazyku) **EU v Bratislave** a Nottingham Trent University v Anglicku umožňujú študentom získať dvojité diplom v bakalárskom študijnom programe International Business Administration, Marketing Management alebo Business Finance a súčasne s inžinierskym štúdiom absolvovať na univerzite v Nottinghamu aj spoločný študijný program International Finance. Univerzita ponúka štúdium na 1. stupni štúdia v novoakreditovanom študijnom programe Ekonomika a právo (v spolupráci s Právnickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave) a štúdium na 1. stupni štúdia v študijnom programe Ekonomika a manažment podniku v anglickom jazyku. Novinkou je tiež možnosť získať dvojité diplomy (študijný program Medzinárodný manažment v anglickom jazyku) v spolupráci s univerzitou v Štrasburgu a študijný program Medzinárodné financie v spolupráci s univerzitou v Bangkoku. **EU v Bratislave** vysiela ročne približne 350 svojich študentov na študijné pobyty do zahraničia a približne rovnaký počet študentov zo zahraničia každý rok študuje na univerzite. Absolventi univerzity nachádzajú veľmi dobré uplatnenie v praxi, čo potvrdzujú štatistiky zamestnanosti a prehľady priemerných miezd absolventov. Na univerzite sa v súčasnosti realizuje unikátny projekt medzinárodnej akreditácie. Súčasťou univerzity je aj Bratislavská Business School **EU v Bratislave**, ktorá ponúka medzinárodné vzdelávacie programy Master of Business Administration (MBA) v spolupráci s Franklin University, Ohio USA a General Management Program (GMP), ktorý je prvou časťou štúdia na European Executive MBA na prestížnej ESCP Europe Business School v Paríži, Londýne, Berlíne, Madride, resp. Turíne. BBS **EU v Bratislave** otvorí ďalší ročník Detskej **ekonomickej univerzity** a univerzity tretieho veku. Súčasťou ponuky sú aj špecializované kurzy z oblasti manažmentu, ekonomiky, počítačových zručností a jazykovej prípravy, určené širokej aj odbornej verejnosti, ako i vzdelávacie aktivity podľa individuálnych požiadaviek klientov. Kompletnú ponuku nájdete na www.euba.sk/bbs.

Ekonomická univerzita v číslach

- Počet fakúlt: 7
- Počet študentov: viac ako 10 000
- Počet absolventov: viac ako 80 000
- Počet učiteľov: cca 600
- Počet študijných programov: 67
- Počet odborných predmetov vyučovaných v cudzích jazykoch: viac ako 80
- Počet študentov vyslaných ročne do zahraničia: viac ako 350
- Úspešnosť uplatnenia absolventov na trhu práce: viac ako 93 % (štatistika ÚPSVaR)
- Priemerná mzda absolventa: 967 eur (štatistika MŠVVaŠ SR)

Viac informácií na www.euba.sk

Ekonomická univerzita v Bratislave

Rektor:
Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Sivák, PhD.

Kontakty:
Dolnozemska cesta 1 852 35 Bratislava
tel.: +421 2 6729 5111
fax: +421 2 6729 5101
e-mail: komunikacia@euba.sk
web: www.euba.sk
Iný kontaktný údaj: [facebook.com/ekonomicka.univerzita](https://www.facebook.com/ekonomicka.univerzita)

Termín podania prihlášky:
1. st. štúdia do 31. 3. 2015

2. st. štúdia do 15. 4. 2015

3. st. štúdia do 10. 6. 2015

Poplatky za prijímacie konanie:

32 eur pri podaní prihlášky aj v elektronickej forme a následnom poslaní vytlačenej prihlášky,

40 eur pri podaní prihlášky len v tlačenej forme,

60 eur na študijný program Ekonomía a právo (v tlačenej, resp. elektronickej podobe)

Spôsob podania prihlášky:

v tlačenej forme, elektronicky

Termín prijímacích skúšok:

1. stupeň štúdia Bc. – 15. – 19. 6. 2015

2. stupeň štúdia Ing./Mgr. – FPM a PHF 25. – 27. 8.2015, ostatné fakulty – 22. 6. – 3. 7. 2015

3. stupeň štúdia jún – júl 2015

Formy štúdia:

denné, externé

Stupne štúdia:

bakalársky, inžiniersky, doktorandský

[Späť na obsah](#)

12. Marketing Talents of the Year

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 03/12/2014; csr; md]

Markops je e-learningový softvér pre výučbu strategického marketingu.

V závere novembra prebehla dvojdenná súťaž mladých marketérov, ktorú vyhral tím s názvom "Value for Mon(k)ey" zložený zo štyroch študentov Vysokej školy ekonomickej v Prahe v zložení: Martin Lebduška, Jakub Barvínek, Jan Chochol a Martin Palounek.

Víťazi Marketing Talents

Unikátnym projektom "Marketing Talents of the Year" každý rok vrcholí dlhodobá spolupráca katedry marketingu Fakulty podnikohospodárskej na VŠE v Prahe a spoločnosti Mondelez. Tento rok sa k spolupráci pridala aj Obchodná fakulta **Ekonomickej univerzity v Bratislave**.

Z celkového počtu 11 prihlásených tímov (päť z Čiech a šesť zo Slovenska) do finále postúpili štyri tímy z Čiech a dva tímy zo Slovenska. Každý tím mal štyroch členov, ktorí dostali jedinečnú príležitosť prehĺbiť svoje teoretické vedomosti získané pri štúdiu a vyskúšať si prostredníctvom simulačného softvéru Markops od spoločnosti StartX marketing v praxi. Tento program pre simuláciu marketingovej reality používajú najlepšie svetové **ekonomicke univerzity** a mnoho nadnárodných korporácií. Študenti mali predviesť, ako sú schopní si poradiť so všetkými nástrahami skutočného biznisu a doviest' svoju firmu, ktorá pôsobí na trhu cukrovín, k najvyššej hodnote pre akcionárov. Okrem toho museli byť všetci súťažiaci schopní obhájiť svoje rozhodnutia pred top manažermi spoločnosti Mondelez, zástupcom Vysokej školy ekonomickej v Prahe a **Ekonomickej univerzity v Bratislave (EUBA)**. Tento rok tímy realizovali 3 simulačné kolá doma a 3 v priestoroch spoločnosti.

Spoločnosť Mondelez spolupracuje s Obchodnou fakultou **Ekonomickej univerzity (OF EUBA)** na takomto type projektu po prvýkrát. "Súťaž ako táto výrazne prispieva k zblíženiu akademickej sféry a najmä študentov k hospodárskej praxi. Na reálnej case study si môžu overiť svoje teoretické vedomosti a priamo ich aplikovať v praxi v modelovej situácii," uviedol k spolupráci Peter Drábik, prodekan pre PR Obchodnej fakulty **EUBA**.

Celá akcia sa konala dva dni, počas ktorých sa hodnotilo, ako si ktorý tím poradil s programom Markops, ako spolu jednotliví členovia tímu spolupracovali a ako dokázali spoločne odprezentovať svoje výsledky. Študenti počas projektu pracovali nielen so simulačným programom, ale v rámci workshopov sa zoznámili aj s pracovným prostredím a s prácou na najrôznejších oddeleniach spoločnosti Mondelez Czech Republic, v ktorej priestoroch sa celá akcia uskutočnila. Na záver prebehlo slávnostné vyhodnotenie a odovzdanie certifikátov a hlavných cien tým najlepším.

"Mám veľkú radosť, že sa nášmu tímu podarilo uspieť v tak silnej konkurencii oboch krajín, ktorá sa v tomto ročníku súťaže zišla. Veľkým prínosom pre nás určite bola možnosť nahliadnuť do skutočnej praxe, pretože v škole ide predovšetkým o teóriu," hovorí Martin Lebduška, člen víťazného tímu Value

for Mon(k)ey, a dodáva: "Veľmi si vážime získaný certifikát za víťazstvo, ktorý pre nás bude určite výhodou pri hľadaní si práce po ukončení štúdia."

Rastislav Strhan, odborný asistent Katedry tovaroznalectva a kvality tovaru OF **EUBA** a člen hodnotiacej komisie, uviedol: "Účasť na súťaži Marketing Talents of the Year bola pre mňa veľmi prospešnou osobnou, ľudskou, odbornou aj profesionálnou skúsenosťou. Pri úvodnom príhovore som použil paralelu medzi športom a touto súťažou – Učiteľ má v tomto prípade v športe ekvivalent v podobe trénera. Predstavte si však trénera mužstva, ktoré nehrá žiadnu súťaž a neabsolvuje žiadne súťažné zápasy. Lebo taká je pozícia učiteľa. Pripravuje študentov do praxe, spätnú väzbu okrem snahy na "tréningoch" nedostáva vôbec alebo veľmi oneskorene. Konfrontácia študentov rôznych škôl a rôznych krajín s reálnymi trhovými rozhodnutiami však veľmi rýchlo a jasne odhalí chyby a nedostatky, ktoré sa počas "prípravy" nemuseli prejavíť. Zároveň ide o to, aby učiteľ bol schopný a ochotný učiť sa, identifikovať silné a slabé stránky svojej práce a snažiť sa o neustále zlepšovanie. Možno sa to zdá byť divné, ale aj ako porotca som sa v súťaži Marketing Talents of the Year veľa naučil a dúfam, že sa mi podarí skúsenosti a poznatky preniesť do vzdelávacieho procesu."

Spoločnosť Mondelez je jedným z najžiadanejších zamestnávateľov nielen u absolventov Vysokej školy ekonomickej v Prahe či **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Každoročne sa do trainee programov hlásia desiatky mladých absolventov alebo študentov posledných ročníkov vysokých škôl.

Marketing Talents of the Year 20104Zdroj - Omnipublic Consulting

[Späť na obsah](#)

13. M. Kováčovi a P. Mihókovi udelila **EU** titul Doctor honoris causa

[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 03/12/2014; TASR]

Rektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Rudolf Sivák dnes na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady udelil titul Doctor honoris causa M. Kováčovi a P. Mihókovi.

Prvý prezident Slovenskej republiky Michal Kováč počas rozhovoru pre Tlačovú agentúru SR. Foto: TASR/Michal Svítok

Bratislava 3. decembra (TASR) – Rektor **Ekonomickej univerzity (EU) v Bratislave** Dr.h.c. prof. Ing. Rudolf Sivák, PhD, dnes na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady udelil titul Doctor honoris causa prvému prezidentovi samostatnej Slovenskej republiky Michalovi Kováčovi a predsedovi Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (SOPK) Petrovi Mihókovi. Zasadnutie bolo rozšírené o Vedeckú radu Národohospodárskej fakulty **EU** a o Vedeckú radu Obchodnej fakulty **EU**, na návrh ktorých rektor akademický titul udelil.

"Som milo prekvapený. Považujem to za veľmi dôležité, pretože som robil prezidenta v zložitom období, na ktoré môžu byť rôzne názory. A aj takýto akt, akým je udelenie titulu Doctor honoris causa bývalému prezidentovi vysvetlí alebo dá odpoveď mnohým, ktorí, vychádzajúc z poznatkov, ktoré mali, mali aj svoje postoje. Nie vždy sa správne hodnotilo to obdobie," povedal TASR exprezident Kováč.

Pre predsedu SOPK Petra Mihóka je titul o to vzácnejší, že ho dostal na pôde svojej domovskej univerzity. "Pre mňa má toto ocenenie osobitnú hodnotu, lebo som absolventom tejto univerzity a vieme, že univerzita málokedy takou hodnotou ocení svojho absolventa. Beriem to ako ocenenie nielen svojej práce, ale aj práce celého nášho kolektívu a hlavne šírenie dobrého mena Slovenska v zahraničí," povedal TASR Mihók.

Rektor **EU** v Bratislave Sivák pripomenul záslužnú činnosť exprezidenta Kováča na medzinárodnom poli. "Získal si prirodzenú autoritu svojím postojom k otázkam demokracie, ľudských práv a spolupráce v Európe. Aktívny bol aj v rámci inštitútu prezidentov Vyšehradskej štvorky, kde pôsobil v oblasti upevňovania ekonomickej spolupráce týchto geograficky blízkych krajín," povedal Sivák.

Ocenil aj jeho kontakty, ktoré rozvíjal ako ekonóm v oblasti bankovníctva a ako štátnik pri nadväzovaní kontaktov v medzinárodnej oblasti. Pripomenul i jeho blízky svetonázorový vzťah s pápežom Jánom Pavlom II. U Petra Mihóka dal do pozornosti širokú odbornú ekonomickú publikačnú činnosť, v ktorej sa venoval aktuálnym otázkam svetovej a európskej ekonomiky a obchodnej politiky, ale aj zapájaniu sa slovenskej ekonomiky do integračných procesov v rámci Európskej únie.

[Späť na obsah](#)

14. Čestný titul pre Michala Kováča

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:00; 03/12/2014; Správy RTVS; z domova; Ľubomír Bajanič]

Ľubomír Bajanič, moderátor: "**Ekonomická univerzita v Bratislave** ocenila prvého prezidenta samostatnej Slovenskej republiky Michala Kováča titulom doctor honoris causa. Titul udelila aj predsedovi Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory Petrovi Mihókovi. Podľa Michala Kováča obdobie, v ktorom zastával post hlavy štátu, bolo zložitá a nie vždy je správne hodnotené. Postoje niektorých ľudí mohli vychádzať z neúplných informácií. Prezident verí, že udelenie titulu práve jemu realitu dovysvetľuje."

Neuvedený: "Za všetkých nás ďakujem."

Michal Kováč: "Som veľmi dojatý."

[Späť na obsah](#)

15. Toto sú víťazi troch najlepších diplomových prác v poisťovníctve. Čo o sebe prezradili?

[Téma: Ekonomická univerzita; oPoisteni.sk; 03/12/2014; oPoisteni.sk; oPoisteni.sk]

Troja najlepšie diplomové práce na Slovensku v oblasti poisťovníctva majú svojich víťazov. Objavili ich súťaži SIBAF® Award a najlepších nedávno ocenili na slávnostnom galavečere. Na prvých dvoch miestach sa umiestnili študenti **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, tretiu priečku získala študentka Fakulty matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského. Zvíťazil Martin Fajer, na druhom mieste skončila Veronika Kovačičová a tretiu priečku obsadila Zuzana Kabáthová.

Prečo si zvolili práve danú tému diplomovej práce, čo ich v priebehu jej písania najviac prekvapilo? Plánujú sa v budúcnosti poisťovníctvom živiť? Na portáli oPoisteni.sk sme zisťovali viac.

Martin Fajer, I. miesto v súťaži:

"Chcem sa venovať poisťovnej matematike a aktuárstvu"

Téma víťaznej diplomovej práce znela IBNR rezervy - metódy výpočtu a jej autorom je študent Martin Fajer z fakulty Hospodárskej informatiky **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. A prečo sa prihlásil s touto prácou do súťaže Sibaf? "Chcel som zvoliť tému týkajúcu sa aktuárstva v praxi. Kontaktoval som teda svojho vedúceho práce, že akú tému by bolo možné vymyslieť a IBNR rezervy vznikli v podstate dohodou." Do súťaže sa prihlásil sám, a ako sám hovorí, náhodou.

"Po pozitívnej obhajobe diplomovej práce ležal na jednom stole prospekt týkajúci sa tejto súťaže. Povedal som si, že skúsím poslať. Okrem finančnej odmeny a diplomu som výhrou získal najmä kontakt s ľuďmi pohybujúcimi sa v sfére poisťovníctva," prezrádza nám svoje pocity z víťazstva. Prekvapilo ho, koľko materiálov sa o výpočtoch rezerv dá nájsť v zahraničných publikáciách a ako hlboko sa dá táto problematika rozobrať. Výsledkom bolo, že musel "orezávať" prácu, pretože by presiahla požadovaný rozsah diplomovky.

"Okrem finančnej odmeny a diplomu som výhrou získal najmä kontakt s ľuďmi pohybujúcimi sa v sfére poisťovníctva."

Na práci Martin Fajer spolupracoval so zodpovedným aktúrom istej poisťovne a vedúcim práce zo školy. "Najťažšie asi bolo najprv sa podrobnejšie dostať do problematiky, ktorú som si spočiatku musel naštudovať zo zahraničnej literatúry. Keď už bola jasnejšia predstava čo konkrétne v práci chcem mať, už sa to písalo oveľa jednoduchšie," objasňuje nám. Martin Fajer momentálne pracuje v poisťovni a v tomto trende by rád pokračoval aj v budúcnosti. Prioritne sa však chce venovať oblasti poisťovnej matematiky a aktuárstva.

Veronika Kovačičová, II. miesto v súťaži:

"Spoznala som ľudí, ktorých mená mi boli známe len z odborných časopisov"

Na druhom mieste skončila Veronika Kovačičová z Národohospodárskej fakulty **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, s témou práce Analýza vplyvu environmentálnych rizík a možnosti ich poistenia. "Tému som si vybrala vzhľadom na jej aktuálnosť a tiež z dôvodu, že som si zabezpečila spoluprácu s jednou firmou, ktorá je environmentálnym rizikám vystavená. Na Národohospodárskej fakulte som študovala odbor poisťovníctvo, takže som sa ním zaoberala celých päť rokov a musím

skonštatovať, že je to veľmi zaujímavá oblasť," prezrádza nám hneď v úvode rozhovoru. Aj ona sa do súťaže prihlásila sama, nakoľko chcela poznať objektívny názor odborníkov z oblasti poisťovníctva na jej prácu.

Výborné umiestnenie medzi víťazmi ju presvedčilo o tom, že jej diplomová práca nie je len jednou z tých, ktoré sú uložené v školských archívoch a siahne po nej iba študent píšuci prácu na podobnú tému. Práve naopak, prečítali si ju aj ľudia, ktorých mená dovtedy poznala počas štúdia iba z odborných časopisov. "Osobne pre mňa bolo namáhavé skonštruovať na fiktívnej firme takú poisťnú udalosť, ktorá by vykazovala reálne hodnoty a vyzerala dôveryhodne. Dôležitý bol sled udalostí, aby sa práca nejavila ako mätúca a rozhádzaná," objasňuje nám svoje postrehy z písania práce.

"Teší ma, že si moju prácu prečítali aj ľudia, ktorých mená dovtedy poznala počas štúdia iba z odborných časopisov."

Veľmi oceňuje pomoc jej školiteľa Petra Marka. Skúšala osloviť aj niektoré poisťovne, avšak neúspešne. Chápe však, že je problém poskytovať údaje tohto typu. Veronika Kovačičová na záver dodáva, že ak by sa v budúcnosti objavila príležitosť pracovať v poisťovníctve, tak by nad tým premýšľala. "Osobne ma to láka skôr napríklad k aktuárstvu, ale človek nikdy nevie kým nevyskúša," uzatvára rozhovor s úsmevom.

Zuzana Kabáthová, III. miesto v súťaži:

"Životné poistenie si ma získalo. Chcem sa ním žiť"

Tretiu priečku obsadila Zuzana Kabáthová, študentka Fakulty matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave. Názov jej diplomovej práce znel: Stochastické intenzity úrokovania v životnom poistení. Ako sama tvrdí, túto tému pokladala za zaujímavú a oceňuje aj to, že na jej fakulte sa vyučuje poisťovníctvo na kvalitnej úrovni.

"Už v rámci môjho bakalárskeho výskumu som sa venovala analýze produktov životného poistenia, počas písania bakalárskej práce sa mi táto téma zapáčila." Diplomovka na ňu v určitom zmysle nadväzovala, no viac sa v nej zamerala na skúmanie špeciálnych prípadov stochastických intenzít úrokovania, kým v bakalárskej práci analyzovala vybrané produkty z hľadiska viacerých faktorov.

Do súťaže Sibaf sa prihlásila z iniciatívy vedúceho jej diplomovej práce Gábora Szűcsa. "Počas písania diplomovej práce som študovala viaceré odborné materiály, prevažne to boli články zahraničných autorov písané v anglickom jazyku. Zistila som, že aká náročná môže byť poisťná matematika, ak len o krôčik vystúpime z "ideálneho sveta" modelových predpokladov. V mojom prípade to znamenalo, že náhodne sa meniace úrokové miery do značnej miery dokážu ovplyvniť a sťažiť klasické aktuárske výpočty založené na konštantnej úrokovej miere," spresňuje Zuzana Kabáthová.

"Zistila som, že aká náročná môže byť poisťná matematika, ak len o krôčik vystúpime z "ideálneho sveta" modelových predpokladov."

Asi najťažšou fázou diplomového výskumu bola pre ňu programová implementácia naštudovanej teórie, v ktorej spojila oblasť časových radov s aktuárskymi výpočtami. Skutočnosť, že v súťaži Sibaf skončila na treťom mieste, považuje za veľkú poctu. "Vďaka nej som získala cenné skúsenosti a spoznala skúsených odborníkov z oblasti poisťovníctva." Už teraz vie, že v budúcnosti sa chce žiť poisťovníctvom. "Najmä životné poistenie ma veľmi zaujalo už počas štúdia a rada by som sa mu venovala aj v budúcnosti. Vzhľadom na to, že v rámci diplomovej práce som skúmala produkty životného poistenia iba pri špeciálnych predpokladoch o vývoji úrokových mier, existuje ešte mnoho oblastí a tém, ktoré by boli pre mňa zaujímavé," uzatvára.

oPoistenie.sk

[Späť na obsah](#)

16. Prvý prezident Michal Kováč dostal prestížny titul. Prekvapil ho

[Téma: Ekonomická univerzita; pluska.sk; 03/12/2014; Správy; TASR]

Slávnostné zasadnutie Vedeckej rady **Ekonomickej univerzity**, ktoré bolo rozšírené o Vedeckú radu Národohospodárskej fakulty **EU** a o Vedeckú radu Obchodnej fakulty **EU** bolo spojené s udelením titulu Doctor honoris causa **Ekonomickej univerzity**. Prestížny titul bol udelený prvému slovenskému prezidentovi Michalovi Kováčovi a predsedovi Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory Petrovi Mihókovi.

Rektor **Ekonomickej univerzity (EU)** v **Bratislave** Dr.h.c. prof. Ing. Rudolf Sivák, PhD, dnes na

slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady udelil titul Doctor honoris causa prvému prezidentovi samostatnej Slovenskej republiky Michalovi Kováčovi a predsedovi Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (SOPK) Petrovi Mihókovi. Zasadnutie bolo rozšírené o Vedeckú radu Národohospodárskej fakulty **EU** a o Vedeckú radu Obchodnej fakulty **EU**, na návrh ktorých rektor akademický titul udelil.

Prvému slovenskému prezidentovi Michalovi Kováčovi udelili titul doctor honoris causa.
Autor - TASR

"Som milo prekvapený. Považujem to za veľmi dôležité, pretože som robil prezidenta v zložitom období, na ktoré môžu byť rôzne názory. A aj takýto akt, akým je udelenie titulu Doctor honoris causa bývalému prezidentovi vysvetlí alebo dá odpoveď mnohým, ktorí, vychádzajúc z poznatkov, ktoré mali, mali aj svoje postoje. Nie vždy sa správne hodnotilo to obdobie," povedal exprezident Kováč.

Rektor **Ekonomickej univerzity** Rudolf Sivák odovzdáva diplom Petrovi Mihókovi (vľavo).
Autor - TASR

Pre predsedu SOPK Petra Mihóka je titul o to vzácnejší, že ho dostal na pôde svojej domovskej univerzity. "Pre mňa má toto ocenenie osobitnú hodnotu, lebo som absolventom tejto univerzity a vieme, že univerzita málokedy takou hodnosťou ocení svojho absolventa. Beriem to ako ocenenie nielen svojej práce, ale aj práce celého nášho kolektívu a hlavne šírenie dobrého mena Slovenska v zahraničí," povedal Mihók.

[Späť na obsah](#)

17. Prvý prezident Michal Kováč dostal prestížny titul. Prekvapil ho

[Téma: Ekonomická univerzita; pluska.sk; 03/12/2014; Správy; TASR]

Slávnostné zasadnutie Vedeckej rady **Ekonomickej univerzity**, ktoré bolo rozšírené o Vedeckú radu Národohospodárskej fakulty **EU** a o Vedeckú radu Obchodnej fakulty **EU** bolo spojené s udelením titulu Doctor honoris causa **Ekonomickej univerzity**. Prestížny titul bol udelený prvému slovenskému prezidentovi Michalovi Kováčovi a predsedovi Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory Petrovi Mihókovi.

Rektor **Ekonomickej univerzity (EU)** v Bratislave Dr.h.c. prof. Ing. Rudolf Sivák, PhD, dnes na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady udelil titul Doctor honoris causa prvému prezidentovi samostatnej Slovenskej republiky Michalovi Kováčovi a predsedovi Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (SOPK) Petrovi Mihókovi. Zasadnutie bolo rozšírené o Vedeckú radu Národohospodárskej fakulty **EU** a o Vedeckú radu Obchodnej fakulty **EU**, na návrh ktorých rektor akademický titul udelil.

Prvému slovenskému prezidentovi Michalovi Kováčovi udelili titul doctor honoris causa.
Autor - TASR

"Som milo prekvapený. Považujem to za veľmi dôležité, pretože som robil prezidenta v zložitom období, na ktoré môžu byť rôzne názory. A aj takýto akt, akým je udelenie titulu Doctor honoris causa bývalému prezidentovi vysvetlí alebo dá odpoveď mnohým, ktorí, vychádzajúc z poznatkov, ktoré mali, mali aj svoje postoje. Nie vždy sa správne hodnotilo to obdobie," povedal exprezident Kováč.

Rektor **Ekonomickej univerzity** Rudolf Sivák odovzdáva diplom Petrovi Mihókovi (vľavo).
Autor - TASR

Pre predsedu SOPK Petra Mihóka je titul o to vzácnejší, že ho dostal na pôde svojej domovskej univerzity. "Pre mňa má toto ocenenie osobitnú hodnotu, lebo som absolventom tejto univerzity a vieme, že univerzita málokedy takou hodnosťou ocení svojho absolventa. Beriem to ako ocenenie nielen svojej práce, ale aj práce celého nášho kolektívu a hlavne šírenie dobrého mena Slovenska v zahraničí," povedal Mihók.

[Späť na obsah](#)

18. SAP Akadémia už vychovala prvých absolventov. S uplatnením nemajú problém.

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 04/12/2014; 232/2014; s.: 7; Vysoké školy; PR-CL HN11787]

Zhruba 10-tisíc pracovných miest v oblasti IT v regióne Košíc a Prešova. To je potenciál, ktorý na východe Slovenska môže priniesť uplatnenie mnohým mladým ľuďom v horizonte najbližších piatich

rokov. Netreba sa v tomto smere spoliehať na fakt, že ich vychovávajú len verejné stredné a vysoké školy. Aj firmy musia prijať jasnú stratégiu rozvoja vzdelávania, ktoré bude vyhovovať ich požiadavkám. Už v januári 2014 spoločnosť SAP, v spolupráci s Košice IT Valley, otvorila svoju akadémiu v Košiciach. Jej prvoradým cieľom je vzdelávanie študentov a pedagogických pracovníkov v oblasti práce so systémami SAP. Už v letnom semestri vyučovanie absolvovalo 196 študentov, do zimného semestra sa ich prihlásilo až 292. Aj keď sídlom SAP Akadémie je Prírodovedecká fakulta UPJŠ, na výučbe sa zúčastňujú aj študenti z Technickej univerzity v Košiciach, PHF **Ekonomickej univerzity v Bratislave** a pribudnú aj žiaci prvej strednej školy – SPŠ elektrotechnickej v Prešove. "Nezamestnanosť mladých ľudí vnímame ako obrovský potenciál, ktorý musíme využiť. SAP Akadémia v Košiciach bol pilotný projekt, na ktorom chceme stavať a postupne ho rozširovať aj do iných miest a regiónov Slovenska," povedal Martin Ondruš zo SAP Slovensko. Košická akadémia ročne pripraví 600 až 800 špecialistov na prácu so systémom SAP. Ten patrí k najrozšírenejším podnikovým systémom nielen v komerčnej sfére, ale aj v štátnej správe. Odhaduje sa, že v najbližších rokoch by mal byť na trhu práce záujem o 1 200 až 1 500 takýchto odborníkov. No len v Nemecku sa dopyt po nich ráta na desiatky tisíc. Ďalšou cestou, ako priblížiť vzdelávanie v školách potrebám trhu, sú programy spolupráce s univerzitami. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika a Univerzita Mateja Bella v Banskej Bystrici sa tento rok zapojili do programu SAP University Alliances. "To im otvorilo prístup k výučbovým systémom SAP, ale aj k množstvu informácií zdieľaných v tejto celosvetovej komunite 1 500 univerzít z 80 krajín, k spoločným projektom a seminárom. Aj v tomto prípade chceme naše aktivity rozširovať na ďalšie vysoké školy," tvrdí Richard Guga, generálny riaditeľ SAP Slovensko. Mladí Slováci majú podľa jeho slov mimoriadny potenciál. "Napríklad jednou z víťaziek medzinárodného projektu SAP Sales Academy sa stala Zuzana Szabóová. Jeho cieľom je vyhľadávať najväčšie talenty na celom svete, poskytnúť im vzdelanie, tréning a následne aj možnosť získať zamestnanie v SAP. Zuzana uspela v konkurencii desiatok mladých ľudí z regiónu strednej a východnej Európy. Aj ona je dôkazom, že investície a úsilie vynakladané na podporu vzdelávania mladých ľudí sa firmám mnohonásobne vrátia," uzatvára Richard Guga.

PR-CL HN11787

[Späť na obsah](#)

19. M. Kováčovi a P. Mihókovi udelili titul Doctor honoris causa

[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 03/12/2014; TASR]

Robil som prezidenta v zložitom období, na ktoré môžu byť rôzne názory. Udelenie titulu Doctor honoris causa bývalému prezidentovi vysvetlí alebo dá odpoveď mnohým, povedal Kováč.

Prvý prezident Slovenskej republiky Michal Kováč počas rozhovoru pre Tlačovú agentúru SR. Foto: TASR/Michal Svítok

Bratislava 3. decembra (TASR) – Rektor **Ekonomickej univerzity (EU)** v Bratislave Dr.h.c. prof. Ing. Rudolf Sivák, PhD, dnes na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady udelil titul Doctor honoris causa prvému prezidentovi samostatnej Slovenskej republiky Michalovi Kováčovi a predsedovi Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (SOPK) Petrovi Mihókovi. Zasadnutie bolo rozšírené o Vedeckú radu Národohospodárskej fakulty **EU** a o Vedeckú radu Obchodnej fakulty **EU**, na návrh ktorých rektor akademický titul udelil.

"Som milo prekvapený. Považujem to za veľmi dôležité, pretože som robil prezidenta v zložitom období, na ktoré môžu byť rôzne názory. A aj takýto akt, akým je udelenie titulu Doctor honoris causa bývalému prezidentovi vysvetlí alebo dá odpoveď mnohým, ktorí, vychádzajúc z poznatkov, ktoré mali, mali aj svoje postoje. Nie vždy sa správne hodnotilo to obdobie," povedal TASR exprezident Kováč.

Na snímke predseda SOPK Peter Mihók. Foto: FOTO TASR/Michal Svítok

Pre predsedu SOPK Petra Mihóka je titul o to vzácnejší, že ho dostal na pôde svojej domovskej univerzity. "Pre mňa má toto ocenenie osobitnú hodnotu, lebo som absolventom tejto univerzity a vieme, že univerzita málokedy takou hodnotou ocení svojho absolventa. Beriem to ako ocenenie nielen svojej práce, ale aj práce celého nášho kolektívu a hlavne šírenie dobrého mena Slovenska v zahraničí," povedal TASR Mihók.

[Späť na obsah](#)

20. Michalovi Kováčovi a Petrovi Mihókovi udelila **EU** titul Doctor honoris

[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 04/12/2014; Školský servis; TASR]

Zasadnutie bolo rozšírené o Vedeckú radu Národohospodárskej fakulty **EU** a o Vedeckú radu Obchodnej fakulty **EU**, na návrh ktorých rektor akademický titul udelil.

Bratislava 4. decembra (TASR) – Rektor **Ekonomickej univerzity (EU)** v **Bratislave** Dr.h.c. prof. Ing. Rudolf Sivák, PhD, na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady (3. decembra) udelil titul Doctor honoris causa prvému prezidentovi samostatnej Slovenskej republiky Michalovi Kováčovi a predsedovi Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (SOPK) Petrovi Mihókovi. Zasadnutie bolo rozšírené o Vedeckú radu Národohospodárskej fakulty **EU** a o Vedeckú radu Obchodnej fakulty **EU**, na návrh ktorých rektor akademický titul udelil.

"Som milo prekvapený. Považujem to za veľmi dôležité, pretože som robil prezidenta v zložitom období, na ktoré môžu byť rôzne názory. A aj takýto akt, akým je udelenie titulu Doctor honoris causa bývalému prezidentovi vysvetlí alebo dá odpoveď mnohým, ktorí, vychádzajúc z poznatkov, ktoré mali, mali aj svoje postoje. Nie vždy sa správne hodnotilo to obdobie," povedal TASR exprezident Kováč.

Pre predsedu SOPK Petra Mihóka je titul o to vzácnejší, že ho dostal na pôde svojej domovskej univerzity. "Pre mňa má toto ocenenie osobitnú hodnotu, lebo som absolventom tejto univerzity a vieme, že univerzita málokedy takou hodnotou ocení svojho absolventa. Beriem to ako ocenenie nielen svojej práce, ale aj práce celého nášho kolektívu a hlavne šírenie dobrého mena Slovenska v zahraničí," povedal TASR Mihók.

[Späť na obsah](#)

21. Termíny prijímacích skúšok

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 04/12/2014; 232/2014; s.: 24,25,26; Vysoké školy; Redakcia]

Pozrite si prehľad dôležitých dátumov – vieme, do kedy treba podať prihlášky na vybrané vysoké školy.

Fakulta Študijný program Podanie prihlášky na štúdium do Konanie prijímacej skúšky

Univerzita Komenského v Bratislave

Lekárska fakulta všeobecné lekárstvo 28.2.2015 8.6.2015 – 16.6.2015

zubné lekárstvo 28.2.2015 17.6.2015 – 18.6.2015

Právnická fakulta právo 15.3.2015 8.6.2015 – 11.6.2015

Filozofická fakulta andragogika 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

anglický jazyk a kultúra (v kombinácii) 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

archeológia 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

archívniectvo 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

bulharský jazyk a kultúra (v kombinácii) 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

dejiny umenia 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

estetika 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

etnológia 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

filozofia 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

fínsky jazyk a kultúra (v kombinácii) 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

francúzsky jazyk a kultúra (v kombinácii) 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

história 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

chorvátsky jazyk a kultúra (v kombinácii) 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

informačné štúdiá 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

japonský jazyk a medzikultúrna komunikácia 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

klasické jazyky 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

kulturoológia 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

maďarský jazyk a kultúra (v kombinácii) 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

marketingová komunikácia 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

muzeológia a kultúrne dedičstvo 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

muzikológia 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

nemecký jazyk a kultúra (v kombinácii) 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

pedagogika 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

politológia 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

portugalský jazyk a kultúra (v kombinácii) 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

psychológia 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

religionistika 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

ruské a východoeurópske štúdiá 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

ruský jazyk a kultúra (v kombinácii) 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

slovenský jazyk a kultúra (v kombinácii) 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

slovenský jazyk a literatúra 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

sociológia 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

stredoeurópske štúdiá 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
učiteľstvo (rôzne kombinácie) 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
žurnalistika 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
Prírodovedecká fakulta aplikovaná geológia 27.2.2015 11.6.2015 – 11.6.2015
biogeológia 27.2.2015 11.6.2015 – 11.6.2015
biochémia 27.2.2015 11.6.2015 – 11.6.2015
biológia 27.2.2015 11.6.2015 – 11.6.2015
environmentalistika 27.2.2015 11.6.2015 – 11.6.2015
geografia (rôzne kombinácie) 27.2.2015 11.6.2015 – 11.6.2015
geológia 27.2.2015 11.6.2015 – 11.6.2015
geológia vo využívaní krajiny 27.2.2015 11.6.2015 – 11.6.2015
chémia 27.2.2015 11.6.2015 – 11.6.2015
paleobiológia 27.2.2015 11.6.2015 – 11.6.2015
učiteľstvo (rôzne kombinácie) 27.2.2015 11.6.2015 – 11.6.2015
Pedagogická fakulta francúzsky jazyk a kultúra 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
liečebná pedagogika 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
nemecký jazyk v interkul. a transkul. kom. 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
sociálna pedagogika a vychovávateľstvo 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
sociálna práca 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
španielsky jazyk a kultúra 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
špeciálna pedagogika 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
učiteľstvo (rôzne kombinácie) 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
logopédia 28.2.2015
Farmaceutická fakulta zdravotnícke a diagnostické pomôcky 27.2.2015
farmácia 27.2.2015
Jesseniova lekárska fakulta; Martin ošetrovateľstvo 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
pôrodná asistancia 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
verejné zdravotníctvo 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
všeobecné lekárstvo 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
zubné lekárstvo 28.2.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
Fakulta matematiky, fyziky a informatiky aplikovaná informatika 28.2.2015 9.6.2015 – 10.6.2015
biomedicínska fyzika 28.2.2015 9.6.2015 – 10.6.2015
ekonomická a finančná matematika 28.2.2015 9.6.2015 – 10.6.2015
fyzika 28.2.2015 9.6.2015 – 10.6.2015
informatika 28.2.2015 9.6.2015 – 10.6.2015
manažérska matematika 28.2.2015 9.6.2015 – 10.6.2015
matematika 28.2.2015 9.6.2015 – 10.6.2015
obnoviteľné zdroje energie a environ. fyzika 28.2.2015 9.6.2015 – 10.6.2015
poistná matematika 28.2.2015 9.6.2015 – 10.6.2015
učiteľstvo deskriptívnej geometrie (v kombinácii) 28.2.2015 9.6.2015 – 10.6.2015
učiteľstvo fyziky (v kombinácii) 28.2.2015 9.6.2015 – 10.6.2015
učiteľstvo informatiky (v kombinácii) 28.2.2015 9.6.2015 – 10.6.2015
učiteľstvo matematiky (v kombinácii) 28.2.2015 9.6.2015 – 10.6.2015
Fakulta sociálnych a ekonomických vied aplikovaná ekonómia 28.2.2015
európske štúdiá 28.2.2015
sociálna a pracovná psychológia 28.2.2015
sociálna antropológia 28.2.2015
Slovenská technická univerzita v Bratislave
Strojnícka fakulta aplikovaná mechanika a mechatronika 31.3.2015 9.6.2015
automatizácia a infor. strojov a procesov 31.3.2015 9.6.2015
automobily, lode a spaľovacie motory 31.3.2015 9.6.2015
energetické strojárstvo 31.3.2015 9.6.2015
procesná a environmentálna technika 31.3.2015 9.6.2015
strojárské technológie a materiály 31.3.2015 9.6.2015
výrobné systémy a manažérstvo kvality 31.3.2015 9.6.2015
Fakulta informatiky a infor. technológií informatika 31.3.2015
počítačové a komunikačné systémy a siete 31.3.2015
Ekonická univerzita v Bratislave
Obchodná fakulta podnikanie v obchode a cestovnom ruchu 31.3.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
zahraničnoobchodné podnikanie 31.3.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
podnikanie v obchode a cestovnom ruchu 31.3.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
Fakulta podnikového manažmentu ekonomika a manažment podniku 31.3.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
finančný manažment 31.3.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
Národohospodárska fakulta ekonómia a právo 31.3.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
ekonomická teória a ekonomická žurnalistika 31.3.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
financie, bankovníctvo a investovanie 31.3.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
ľudské zdroje a sociálny manažment 31.3.2015 15.6.2015 – 19.6.2015

národné hospodárstvo 31.3.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
poistovníctvo 31.3.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
verejná správa a regionálny rozvoj 31.3.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
Fakulta hospodárskej informatiky hospodárska informatika 31.3.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
manažérske rozhodovanie a infor. technológie 31.3.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
účtovníctvo 31.3.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
Podnikovohospodárska fakulta; Košice ekonomika a manažment podniku 31.3.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
obchodné podnikanie 31.3.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
ekonomika a manažment podniku 31.3.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
Fakulta medzinárodných vzťahov medzinárodné ekonomické vzťahy 31.3.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
Fakulta aplikovaných jazykov cudzie jazyky a interkultúrna komunikácia 31.3.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
Fakulta ekonomiky a manažmentu ekonomika a manažment agrosektoru 20.3.2015 17.6.2015 – 19.6.2015
ekonomika podniku 20.3.2015 17.6.2015 – 19.6.2015
kvantitatívne metódy v ekonómii 20.3.2015 17.6.2015 – 19.6.2015
manažment podniku 20.3.2015 17.6.2015 – 19.6.2015
medzin. podnikanie s agrárnymi komoditami 20.3.2015 17.6.2015 – 19.6.2015
obchodné podnikanie 20.3.2015 17.6.2015 – 19.6.2015
účtovníctvo 20.3.2015 17.6.2015 – 19.6.2015
Technická fakulta infor. a riadiace systémy vo výrobnéj technike 31.3.2015 9.6.2015 – 10.6.2015
manažérstvo kvality produkcie 31.3.2015 9.6.2015 – 10.6.2015
poľnohospodárska technika 31.3.2015 9.6.2015 – 10.6.2015
poľnohospod. technika a komerčné činnosti 31.3.2015 9.6.2015 – 10.6.2015
prevádzka doprav. a manipulačných strojov 31.3.2015 9.6.2015 – 10.6.2015
prevádzková bezpečnosť techniky 31.3.2015 9.6.2015 – 10.6.2015
technika pre obnoviteľné zdroje energie 31.3.2015 9.6.2015 – 10.6.2015
výrobná technika 31.3.2015 9.6.2015 – 10.6.2015
Trnavská univerzita v Trnave
Filozofická fakulta dejiny a teória umenia; etika, filozofia a ostatné 28.2.2015
Pedagogická fakulta predškolská a elementárna pedagogika 28.2.2015
sociálna pedagogika a vychovávateľstvo 28.2.2015
učiteľstvo (rôzne kombinácie) 28.2.2015
Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve 28.2.2015
30.6.2015
ošetrovatelstvo 28.2.2015 30.6.2015
sociálna práca 28.2.2015 30.6.2015
sociálna práca v zdravotníctve 28.2.2015 30.6.2015
Právnická fakulta právo 31.3.2015 8.6.2015 – 19.6.2015
Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne
Bakalárske štúdium
Fakulta sociálno-ekonomických vzťahov 31.3.2015
CUP Katedra politológie 31.3.2015
Fakulta špeciálnej techniky 30.4.2015
Fakulta zdravotníctva 30.4.2015
Fakulta priemyselných technológií 30.4.2015
Fakulta priemyselných technológií Textilná technológia a návrhárstvo 28.2.2015
Inžinierske a magisterské štúdium
CUP Politológia 31.3.2015
Fakulta sociálno-ekonomických vzťahov 31.5.2015
Fakulta zdravotníctva 30.4.2015
Fakulta priemyselných technológií 31.6.2015
Fakulta špeciálnej techniky 15.7.2015
Vitrum Laugaricio 31.5.2015
Doktorandské štúdium
Fakulta priemyselných technológií 14.6.2015
Fakulta špeciálnej techniky 15.7.2015
Vitrum Laugaricio 30.7.2015
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Lekárska fakulta ošetrovatelstvo 28.2.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
verejné zdravotníctvo 28.2.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
všeobecné lekárstvo 28.2.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
zubné lekárstvo 28.2.2015 15.6.2015 – 19.6.2015
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
Pedagogická fakulta andragogika 31.3.2015 8.6.2015 – 12.6.2015

anglický jazyk a kultúra 31.3.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci 31.3.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
pedagogika 31.3.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
predškolská a elementárna pedagogika 31.3.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
šport a rekreácia 31.3.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
učiteľstvo (rôzne kombinácie) 31.3.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
Filozofická fakulta anglický jazyk a kultúra (v kombinácii) 31.3.2015
anglistika 31.3.2015 8.6.2015 – 12.6.2015
archeológia 31.3.2015
editorstvo a vydavateľská prax 31.3.2015
Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika v Liptovskom Mikuláši
Lekárska fakulta elektronické systémy 28.2.2015 4.6.2015 – 14.6.2015
manažment vojenskej organizácie 28.2.2015 1.6.2015 – 1.6.2015
vojenské spojovacie a informačné systémy 28.2.2015 3.6.2015 – 3.6.2015

Zdroj - portalvs.sk

[Späť na obsah](#)

22. Boli sme súčasťou ambiciózných začiatkov! Startup Weekend Bratislava

[Téma: Ekonomická univerzita; zive.sk; 03/12/2014; zive.sk; Inzercia]

Počas uplynulého víkendu sa konal už piaty ročník eventu Startup Weekend **Bratislava**. Obchodná fakulta **Ekonomickej univerzity** ožila 54 hodinovým technologickým maratónom, v rámci ktorého sa odprezentovali nové podnikateľské ideí, ktoré boli počas víkendu rozvíjané a v závere vyhodnotené.

Startup weekend začal už tradične piatkovým programom, počas ktorého sa odprezentovalo až 29 podnikateľských ideí. Účastníci za jednotlivé nápady následne hlasovali. Na projektoch s najvyšším počtom hlasov, mohli potom súťažiaci pracovať počas celého víkendu.

Za 54 hodín sa jednotlivé myšlienky pomaly menili na reálne a životaschopné produkty. Súťažiaci sa zväčša zamerali na vývoj mobilných aplikácií. Pri práci a vývoji im pomáhali skúsení mentori z rôznych oblastí.

Vo finále, počas nedeľného večera, sa uskutočnili záverečné prezentácie. Súťažiaci predstavili svoje konečné výsledky pred porotou, mentormi a ostatnými divákmi. Následne sa porota poradila a boli vyhlásené tri najlepšie tímy Startup Weekendu. Porota sa zameriavala najmä na celkovú použiteľnosť produktu, zameranie na svoju cieľovú skupinu, relevantnosť použitých vývojových technológií a finančnú náročnosť konkrétneho projektu.

Prvé tri miesta obsadili tieto tímy:

Tím GoDiscover – aplikácia, zameraná na vyhľadávanie rôznych pamiatok v rôznych mestách, ktoré ste práve navštívili.

Tím Balconi.Florist – aplikácia, ktorá ľuďom pomôže so starosťou o ich domáce rastliny.

Tím GoTicket – aplikácia, zameraná na jednoduchšie predávanie a kupovanie rôznych druhov lístkov.

Tohtoročný Startup Weekend bol celkovo vydareným projektom. Takto sa k jeho priebehu vyjadril hlavný organizátor Michal Haruštiak: "Tento ročník Startup Weekendu dopadol nad očakávania. Stretli sa tu výborní mentori a porotcovia a ešte lepší súťažiaci. Chcel by som sa tiež poďakovať partnerom a sponzorom eventu a tak isto celému tímu a dobrovoľníkom, ktorí sa podieľali na organizácii. Už teraz sa tešíme na ďalší Startup Weekend Bratislava."

Každý tím sa tiež mohol zapojiť do súťaže Global Startup Battle. Ide o najväčšiu Startup súťaž na svete, konajúcu sa v 225 mestách sveta počas 10 dní. Startup Weekend Bratislava bola tento rok jedným z nich.

Aktuálneho informácie z podujatia môžete sledovať na facebooku, alebo na oficiálnej webovej stránke Startup Weekendu Bratislava.

[Späť na obsah](#)

23. Štát už vie, čo máte vedieť

[Téma: Ekonomická univerzita; Trend; 04/12/2014; 48/2014; s.: 52,53; Financie; Ľuboslav Kačalka]

Národný štandard finančnej gramotnosti spomína úvery, investície, poistenie, ale aj európske témy

Ľuboslav Kačalka / kacalka@trend.sk

Spomínate si? Súdružka učiteľka dáva svojim žiakom hádanku: „Je to ryšavé, zbiera to oriešky a lozí to po stromoch. Čo je to?“ Svedomitý žiak tuší odpoveď: „Určite to bude Lenin.“ Už 25 rokov na Slovensku nie je odpoveďou na všetko Lenin. To však neznamená, že aj novodobé školstvo nemá svoje obľúbené témy. Žltá na modrom je ňou Európska únia. Už letmé prelistovanie vyše 130-stranovej metodiky na zapracovanie finančnej gramotnosti do škôl ponúka tézy ako: Rozdiel medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom. Čo sú to finančné záujmy EÚ? Čo je to AFCOS (Anti-Fraud Coordination Service)? No nechýbajú ani typické peňaženské témy. Hoci sa finančná gramotnosť vyučuje v školách už od roku 2008, podrobnú metodiku dostali učitelia do rúk až od septembra. A rozhodne jej nemožno vyčítať povrchnosť. Celkovo má vlni aktualizovaný Národný štandard finančnej gramotnosti sedem tematických okruhov. Časť z nich má abstraktnejší charakter, ako je človek vo svete peňazí či zabezpečenie peňazí na uspokojovanie životných potrieb. Podrobnú metodiku si podľa ministerstva školstva vyžiadala prax. Výhrady zo strany učiteľov k výučbe finančnej gramotnosti nezaznamenali, skôr prichádzajú pozitívne ohlasy, vraví hovorkyňa rezortu pre priamo riadené organizácie Martina Slušná.

Kam s ňou?

Finančná gramotnosť nemá vlastný predmet, vyučuje sa prierezovo. Jej prvky sa tak podľa ministerstva môžu objaviť v slovenskom jazyku, matematike, ale aj vlastivede, prírodovede, etickej výchove. Zaujímavosťou je zapracovanie do výtvarnej výchovy, hoci v tomto prípade iba pri vzdialenej téme, ako je reliéf mincí. Autori štandardu si uvedomujú, že rozdeliť témy do viacerých predmetov nemusí byť jednoduché. Na škole preto môže pôsobiť koordinátor: „Pri začleňovaní výchovno-vzdelávacieho procesu je možné uplatniť viaceré prístupy. Predpokladom však je úzka tímová spolupráca učiteľov.“ Ministerstvo školstva zatiaľ nevedelo odpovedať na otázku, v rámci ktorých predmetov sa výučba uplatňuje najčastejšie. „Zistiť, či školy postupovali správne a zvolili si prístup, ktorý najlepšie zodpovedá ich konkrétnym podmienkam, bude úlohou pre Štátnu školskú inšpekciu,“ odpísala hovorkyňa rezortu Martina Slušná a dodala, že vo svojej inšpekčnej činnosti sa bude venovať aj otázkam vzdelávania. V prvom rade však treba novú tému dostať do hláv pedagógov, na čo upozorňuje aj samotná koncepcia: „Ak učiteľ pochopí, čo finančná gramotnosť je, bude sa vedieť lepšie rozhodnúť, ako ju bude realizovať vo vzdelávaní, do akých predmetov ju začleniť.“ Kontinuálne vzdelávanie učiteľov sa podľa M. Slušnej realizuje od roku 2010 v programoch Finančná gramotnosť v rozsahu 60 vyučovacích hodín a Finančná gramotnosť do škôl v rozsahu 40 vyučovacích hodín. Ďalší program nazvaný Praktické osobné financie v edukačnom procese bol akreditovaný v apríli 2014. Priestor na finančné vzdelávanie detí vidí ministerstvo hneď od prvej triedy, no dodáva, že väčší zmysel nadobúda od tretieho ročníka základnej školy. Celkovo počíta štandard finančnej gramotnosti s tromi úrovňami. Základy získajú žiaci prvých a až štvrtých tried základných škôl. Druhá úroveň je určená druhému stupňu ZŠ, ale aj nematuritným stredoškolským odborom. Tretia úroveň sa týka len gymnázií a ďalších škôl s maturitou.

Negramotní aj vysokoškoláci

Zaujímavosťou je, že nadobudnúť primerané zručnosti vo svete peňazí dnes nepomáha ani vysoká škola. „Rozumieť osobným financiám ako takým dokáže podľa odpovedí z prieskum ani nie štvrtina opytovaných študentov,“ upozorňuje Pavel Škriniar z **Ekonomickej univerzity (EU)**, ktorý porovnával znalosti a povedomie študentov piatich ročníkov troch univerzít. Okrem Fakulty podnikového manažmentu **EU** mu vyplnili dotazník aj študenti Stavebnej fakulty Slovenskej technickej univerzity a Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského. Z výsledkov vyplynulo, že študijné zameranie má do istej miery vplyv na správnosť odpovedí na testovacie otázky, no jeho rozsah nie je dostatočný. Zo vzorky študentov ekonómie sa vo finančných produktoch vie zorientovať menej ako tretina, pri študentoch prírodných vied je to šestina. Práve to je dôvod, prečo sa finančná gramotnosť systematicky zavádza do škôl. Aj keď vďaka voľnému trhu majú spotrebitelia k dispozícii širokú ponuku rôznych finančných služieb, ministerstvo financií si uvedomuje, že ich rozhodnutia nemusia byť racionálne.

Rozhľadenejší šetria náklady

Okrem samotného štátu sa o výchovu k zvládnutiu vlastnej peňaženky snažia aj samotné finančné inštitúcie. Ako pred necelým rokom upozornil TREND (3/2014), na prvý pohľad sa môže zdať, že finančné inštitúcie si svojimi edukatívnymi aktivitami kanibalizujú vlastné tržby. Výrazné to môže byť napríklad v prípade nebankových subjektov, ako je Provident Financial a jeho projekt Škola rodinných financií, ktorú pripravujú spoločne s Nadáciou pre deti Slovenska. Diana Priechodská Brodnianska oponuje, že vzdelaný klient sa nerozhoduje impulzívne a stáva sa z neho zodpovedný spotrebiteľ. „Je výhodou, ak oproti nám sedí informovaný človek.“ V takom prípade totiž nie je problém so splácaním pôžičky, takže firma šetrí na vymáhaní dlžôb. Súhlasí aj Ivica Chačaturianová, riaditeľka odboru vzdelávania a vzťahov s verejnosťou v OVB, dodáva, že vzdelanejšia populácia zodpovednejšie zaobchádza s peniazmi a uvedomuje si, že viac ako do spotreby treba investovať do aktív, čo je aj filozofia práce v OVB. „To následne uľahčí našim sprostredkovateľom komunikáciu s klientmi.“ Tí tak podľa nej lepšie porozumejú ponúknutým riešeniam. Ďalšia sprostredkovateľská spoločnosť Partners Group SK pridala k vlastným vzdelávacím aktivitám tento týždeň porovnávací portál financnykompas.sk. V prvej fáze ponúka najmä porovnanie vkladov či úverov, časom pribudnú aj zložitejšie produkty. Generálny riaditeľ Juraj Juras si však nemyslí, že by takýto portál nahrádzal prácu jeho kolegov. Skôr sa dopĺňajú. Sú produkty, kde sa treba poradiť osobne, vysvetľuje a ako príklad používa životné poistenie. Zároveň súhlasí, že porovnávacie portály sú pre klienta nástrojom, kde si môže overiť prácu a odporúčania konkrétneho sprostredkovateľa.

Spolupráca viacerých

Komerčné inštitúcie priložili ruku aj k obsahu národného štandardu. Pri jeho príprave spolupracovalo ministerstvo školstva s ministerstvom financií a medzirezortnou expertnou skupinou. Tvorili ju zástupcovia Národnej banky Slovenska, sprostredkovateľskej spoločnosti OVB Allfinanz, vzdelávacej organizácie Junior Achievement Slovensko, Nadácie pre deti Slovenska, Inštitútu bankového vzdelávania NBS a profesijných asociácií bánk a poisťovní.

Memorovanie nepomôže

Zapojenie viacerých subjektov z osnov cítiť, sú rozsiahle a podrobné. No obsahujú aj nie celkom praktické témy pre žiaka či študenta. Okrem už spomínanej Európskej únie sú to aj spôsoby elektronickej komunikácie s daňovým úradom. Vo veľkom objeme informácií však ľahšie uniknú tie podstatnejšie. V prípade finančnej gramotnosti je to jednoduché porovnanie produktov či poznanie práv spotrebiteľa. Najmä ak slovenskí žiaci zápasia s nedostatočným pochopením učiva, ktoré sa iba namemorujú. Úspech projektu tak bude závisieť v prvom rade od učiteľov a ich prístupu. Kto chodil do školy, dobre si pamätá - nie vždy platí, že to, čo je zapísané v triednej knihe, sa automaticky dialo aj na hodinách. Na druhej strane je tu osobný záujem. Učitelia totiž často a väčšinou do prázdna volajú po lepšom ohodnotení. Vetu investovať do vzdelania, a teda aj platov učiteľov sa oplatí, môže pochopiť iba finančne gramotný jedinec.

Finančnú gramotnosť nedokáže adekvátne zabezpečiť ani vysoká škola

1/3 študentov ekonómie dokáže správne zodpovedať otázky týkajúce sa praktickej finančnej gramotnosti. V iných odboroch je to ešte menej

[Späť na obsah](#)

24. Študovať na univerzite nebolo nikdy jednoduchšie

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 04/12/2014; 232/2014; s.: 6; Vysoké školy; šao]

Končíte tento rok strednú školu a uvažujete, či v štúdiu pokračovať na univerzite? Nie je nič ľahšie. Počet vysokých škôl na Slovensku už prekročil päťdesiatku a aspoň jednu vysokoškolskú katedru už nájdete takmer v každom okresnom meste. Študovať sa dá všetko – od dizajnu a flauty cez mosty a chrobáky až po medicínu a poistnú matematiku. Vysoké školy na Slovensku ponúkajú o tretinu viac miest, ako je záujemcov, a keďže štát platí školy najmä podľa počtu študentov, mnohé fakulty majú v prijímacom konaní minimálne nároky na uchádzačov. Nezabudnite však na jedno. Ľahká cesta môže byť pasca – po absolvovaní školy, ktorá ponúkla len diplom, skončili už tisíce študentov ako dokladači tovaru v obchodnom reťazci. O tom, že si to uvedomujú vaši budúci konkurenti na trhu práce, svedčí vyše 30-tisíc študentov, ktorí odišli za vzdelaním do Čiech, či nárast počtu študentov, ktorí sa zapisujú na najkvalitnejšie fakulty slovenských univerzít. Vefa šťastia pri výbere. (šao)

POZRITE SI TOP FAKULTY ROKA

- Akademická rankingová a ratingová agentúra ARRA zverejnila najnovšie rebríčky hodnotenia vysokoškolských fakúlt. Z jedenástich hodnotených skupín má až desať rovnakého lídra ako v minulom roku. Agentúra tiež hodnotila, ako sa zmenili slovenské vysoké školy za posledných desať rokov.

Uchádzači o štúdium sa podľa agentúry čoraz viac orientujú na kvalitnejšie fakulty. Počet študentov v dôsledku negatívnej demografie klesol a bude klesať. Zároveň intenzívne pokračovala migrácia za štúdiom do zahraničia, primárne Česka. Viac ako tridsať percent kapacity slovenských vysokých škôl je nevyužitých. "Keďže uvedený vývoj bude pokračovať aj naďalej, ide o zásadnú hrozbu nielen pre samotné vysoké školy, ale aj pre slovenskú spoločnosť ako takú," varuje agentúra vo svojej správe.

TECHNICKÉ FAKULTY

1. Fakulta chemickej a potravinárskej technológie, Slovenská technická univerzita
2. Strojnícka fakulta, Žilinská univerzita
3. Fakulta elektrotechniky a informatiky, Slovenská technická univerzita
- ...
23. Fakulta špeciálnej techniky, Trenčianska univerzita A. Dubčeka

EKONOMICKÉ FAKULTY

1. Ekonomická fakulta, Technická univerzita Košice
2. Fakulta ekonomiky a manažmentu, Slovenská poľnohospodárska univerzita
3. Národohospodárska fakulta, **Ekonomická univerzita**
- ...
14. Ekonomická fakulta, Univerzita J. Selyeho

PRÍRODOVEDECKÉ FAKULTY

1. Fakulta matematiky, fyziky a informatiky, Univerzita Komenského
2. Prírodovedecká fakulta, Univerzita P. J. Šafárika
3. Prírodovedecká fakulta, Univerzita Komenského
- ...
7. Fakulta prírodovedných vied, Univerzita Mateja Bela

PRÁVNICKÉ FAKULTY

1. Právnická fakulta, Trnavská univerzita
2. Právnická fakulta, Univerzita P. J. Šafárika
3. Právnická fakulta, Univerzita Komenského
- ...
6. Fakulta práva J. Jesenského, Vysoká škola Danubius

MEDICÍNSKE FAKULTY

1. Jesseniova lekárska fakulta, Univerzita Komenského
2. Lekárska fakulta, Univerzita P. J. Šafárika
3. Farmaceutická fakulta, Univerzita Komenského
- ...
9. Fakulta zdravotníctva, Trenčianska univerzita A. Dubčeka

FILOZOFICKÉ FAKULTY

1. Fakulta humanitných a prírodných vied, Prešovská univerzita
2. Filozofická fakulta, Katolícka univerzita
3. Fakulta humanitných vied, Žilinská univerzita
- ...
10. Filozofická fakulta, Univerzita sv. Cyrila a Metoda

PEDAGOGICKÉ FAKULTY

1. Pedagogická fakulta, Trnavská univerzita
2. Pedagogická fakulta, Univerzita Komenského
3. Fakulta telesnej výchovy a športu, Univerzita Komenského
- ...
9. Pedagogická fakulta, Univerzita J. Selyeho

[Späť na obsah](#)

25. Riziko bratislavského obchvatu? Pach predraženosti

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 05/12/2014; eTRENDS; Ján Kováč]

Štát nevie postaviť bratislavský obchvat z eurofondov, ani si naň požičať. Preto chce projekt verejno-súkromného partnerstva: výstavbu zaplatia súkromní investori, ktorí si na ňu tiež požičajú. Štát im bude výstavbu, financovanie a popri tom aj údržbu a opravy diaľnice splácať 30 rokov. Problém je, že tento spôsob financovania má zlé meno.

Zdroj - SITA / AP

V. Stromček hovorí, že ho chcú napraviť. Podmienky na výstavbu má dobré: Projektová príprava pokročila, ochranári s výstavbou súhlasia a peniaze sú ľahko dostupné, hovorí V. Stromček. Len stavebné náklady sa odhadujú na 1,4 miliardy eur a termín dokončenia do roku 2020.

Prečo chcete stavať bratislavský obchvat cez PPP projekt?

Je to jediná možnosť, ako ten obchvat postaviť. Keď si zoberieme možnosti financovania akejkoľvek diaľnice na Slovensku, v zásade máte tri základné možnosti: Prvá a tá najvýhodnejšia sú európske peniaze, druhá je štátny rozpočet a tretia PPP. Európskych peňazí nie je dosť a my potrebujeme investovať do dobudovania diaľnice D1 a ďalších prioritných ťahov. Možnosti štátneho rozpočtu sú obmedzené. Okrem toho, Národná diaľničná spoločnosť je od jesene súčasťou sektora verejných financií takže akákoľvek investícia sa ráta do deficitu štátneho rozpočtu. Úverové financie môžeme využívať len do určitej miery, aby sme dodržiavali pravidlá rozpočtovej disciplíny. Ako jediná možnosť zostáva preto PPP.

Keď hovoríte o pravidlách rozpočtovej disciplíny, aj pri PPP sa diskutuje, či to nemá ísť do verejného dlhu. Ako to teda je?

V súčasnosti sa PPP nezarátava do verejného dlhu. Vyhodnocuje sa, či ide o štátnu pomoc alebo nie. My so štátnou pomocou nepočítame, preto ten projekt určite nespadá do verejného sektora.

Nie je to potom taký podfuk na tých pravidlách rozpočtovej disciplíny? Lebo tie slúžia na niečo – aby sa krajiny nezadlžovali. A PPP vytvára pre krajinu záťaž, ktorú musí v budúcnosti splácať.

Nie, nie je, aj keď je to skôr otázka na Európsku úniu, ktorá stanovuje pravidlá. Na druhej strane, vy prenášate podstatnú časť rizík na stranu koncesionára, aj keď buduje diaľnicu, ktorá slúži vo verejnom záujme. Diskusia o tom, či to bude alebo nebude spadať do okruhu verejných financií, sú dlhodobé, takisto, ako bola dlhodobá diskusia, či v ňom má alebo nemá byť NDS.

Ten dlh ale reálne porastie. Štát bude musieť v budúcnosti splácať viac. Čím to obhajujete? Našou úlohou nie je niečo obhajovať. My sa držíme platných pravidiel Európskej únie. PPP je bežne používané v celej Európe. Máme dve možnosti, nestavať obchvat Bratislavy vôbec, alebo ho stavať jediným možným spôsobom, teda PPP.

PPP majú trochu pokazený imidž. Bývalá vláda ich označovala slovom predražené. Dva z troch projektov preto zrušila. Ako chcete zabrániť tomu, aby sa to vybralo týmto smerom?

Boli tie PPP projekty predražené?

Boli predražené minimálne z toho dôvodu, že boli tesné termíny. Stavebné firmy si preto pýtali za prácu viac v porovnaní so situáciou, keby termíny zohľadňovali realitu. To hovorili aj firmy. Je možné, že to vychádzalo aj z materiálov ministerstva dopravy z toho obdobia.

Vzhľadom na to, že v tej dobe som nepôsobil na rezorte dopravy, neviem sa vyjadriť k tomu, aké boli PPP v minulosti. Viem povedať, ako budeme fungovať my. Celý tento projekt robíme v spolupráci s poradcami PricewaterhouseCoopers, White & Case a Obermeyer. Tí majú dostatok ľudí, skúseností aj s PPP projektmi nielen v Európe, ale v rámci celého sveta. Keď narážate na čas, ono je to taká polemika. Viete, keď dáte k dispozícii 100 jednotiek času, oni by chceli 120. Práve preto chceme vytvoriť web, na ktorý dáme všetky verejne dostupné dáta, ktoré existujú ohľadne tohto projektu. Chceme vyhlásiť čo najskôr predbežné oznámenie o verejnom obstarávaní a v rámci toho chceme uchádzačom ponúknuť aj túto web stránku, aby boli čo najlepšie pripravení. Plus máme aj ako ministerstvo už s PPP skúsenosti. Čo sa týka toho predraženia, je rozdiel, či si kúpite byt v hotovosti a či si ho kúpite na hypotéku. Náklady spojené s 30-ročným užívaním bytu sa vám prejavujú takisto, ako je to pri PPP projekte.

Signálom predraženia je aj to, že koncesionár tretieho balíka PPP ponúkal vláde Ivety Radičovej zlacnenie stavebných prác o 30 percent oproti podpísanej zmluve. Plus zľavy na ostatných položkách.

Nebol som pritom a ťažko mi je to hodnotiť. V zásade však platí, že v čase, keď sa uzatvárali PPP projekty, bola na trhu zvláštna situácia. Keď sa podávali ponuky, bol veľký stavebný boom, všetci mali plné kapacity. V čase, keď sa uzatvárali, začala sa naplno prejavovať ekonomická kríza a takisto aj

finančná kríza. Bol problém doťahovať PPP projekty. Je veľký rozdiel, keď naceníte niečo v čase konjunktúry a v čase, ktorý nie je najlepší pre stavebníctvo. Ale nechceme sa zaoberať PPP z minulosti.

Vraveli ste, že idete zverejniť predbežné oznámenie o verejnom obstarávaní. Kedy sa to stane?

V priebehu niekoľkých dní. Dôležitá informácia je, že pri ďalšom úseku máme právoplatné územné rozhodnutie. Je to na D4, na časť Ivanka Sever - Rača. Chystáme materiál do medzirezortného pripomienkového konania, ktorý chceme predložiť na konci roka na rokovanie vlády. Po schválení tohto materiálu by sme chceli vyhlásiť výberové konanie.

Kedy chcete vyhlásiť tender?

Na konci roka s tým, že jeho predpokladané trvanie je jeden rok. Na konci budúceho roka by sme chceli podpisovať koncesnú zmluvu. Pár mesiacov na to by sme chceli mať finančné uzatvorenie a následne rozbehnúť stavebné práce.

Spomínali ste, že ste získali územné rozhodnutie na ďalší úsek. Aké ešte máte?

Už dávnejšie bolo vydané územné rozhodnutie na prvé úseky R7 Ketelec - Dunajská Lužná a Dunajská Lužná - Holice. Tam sú právoplatné územné rozhodnutia už dlhšie. Na týchto úsekoch už prebieha majetkovo-právne vysporiadanie. Právoplatné rozhodnutie je už na úsek D4 Ivanka sever - Rača. Ostávajú nám dve otvorené, pričom už sú vydané územné rozhodnutia, len nadobúdajú právoplatnosť. To sú úseky D4 Ivanka sever – Jarovce a R7 Prievoz - Ketelec.

V rámci týchto územných rozhodnutí máte už vyriešené aj spory s ochranármi?

Spory s ochranármi sme nikdy nemali. Tento projekt je veľmi dobre odkomunikovaný aj so všetkými záujmovými združeniami. Dohodli sme sa na kompenzačných opatreniach aj na spoločnom trasovaní. Pomerne kritický bol úsek pri Jarovciach a most, ktorý ide ponad Dunaji. Bol schválený vyšší verejný záujem na vláde, ktorý sa týka ministerstva životného prostredia. Dohodol sa aj v spolupráci s ochranármi. Spravili sa jasné kompromisy a dohodli sa kompenzačné opatrenia, ktoré chceme v rámci možností realizovať ešte pred samotnou výstavbou týchto úsekov.

Funguje to teda tak, že výkup pozemkov prichádza až po získaní územných rozhodnutí?

Výkup pozemkov môže začať až potom, ako územné rozhodnutia nadobudnú právoplatnosť a realizuje ho Národná diaľničná spoločnosť.

Koľko to bude trvať?

Našou ambíciou je zabezpečiť majetkovoprávne vyrovnanie do konca budúceho roka.

Je toto čas, ktorý na to zvyčajne potrebuje NDS?

Im to trvá ešte kratšie. Musíme však rátať s tým, že nie každý bude mať záujem predať. Niekedy máte problémy s dedičstvom, inokedy nie sú identifikovaní vlastníci. Chceme robiť takzvanú road show po jednotlivých obciach a mestských častiach už aj so zástupcami NDS. Budeme robiť osvetu o tom, čo chceme robiť.

Viktor Stromček (v popredí)Zdroj - SITA/Ivan Kopčáni

V minulosti boli s pozemkami problémy v Prešove aj v Považskej Bystrici. Nezopakuje sa to aj tu?

Majetkovoprávne vyrovnanie pri D4/R7 sa týka viac ako 5200 vlastníkov. Týmto všetkým nevidíte do hlavy a neviete presne identifikovať, ako sa budú stavať k projektu diaľnice, a aký postoj budú mať k predaju pozemku. V zásade však neočakávame zásadné problémy, aké boli napríklad pri Prešove. Tam robili obštrukcie dve alebo tri fyzické osoby. Menila sa kvôli tomu legislatíva. Dnes máme preto lepšie nástroje proti tým, ktorí chcú zneužívať túto situáciu.

Ak tie obštrukcie budú aj pri Bratislave, koľko bude trvať výkup pozemkov?

Proces vyvlastnenia považujeme za hraničný inštitút. Vždy bude snaha dohodnúť sa s každým vlastníkom. Ale samotný proces vyvlastnenia trvá tri až štyri mesiace.

Pri prvých PPP projektoch bol vo finálnej fáze tendrov jeden, maximálne dvaja uchádzači. Je to podľa vás štandardné alebo to chcete robiť inak?

Nevieme donútiť všetkých potenciálnych uchádzačov, aby sa prihlásili. Našou úlohou je nastaviť súťaž tak, aby sa prihlásilo čo najviac uchádzačov. Aj z tohto dôvodu robil poradca prieskum trhu, v ktorom oslovil 54 subjektov, čo sa týka stavebníctva a financií. V druhej väčšine sme dostali pozitívne odpovede, čo naznačuje, že tento projekt je zaujímavý. Hovoria aj to, že projekt je financovateľný z hľadiska jeho veľkosti. Teda je aj atraktívny. Možno práve preto, že v súčasnosti neprebíha veľa projektov PPP. Preto veríme, že bude dostatočný záujem a vygenerujeme dobrú cenu.

V minulosti sa stávalo, že boli uchádzači vylučovaní za formálne nedostatky. Budú mať uchádzači v tomto prípade možnosť formálne nedostatky dodatočne odstrániť?

Celý proces verejného obstarávania bude za úzkej spolupráce s poradcom. Poradca analyzoval cez 40 projektov PPP, ktoré boli realizované od roku 2009. Každý z nich bol v hodnote viac ako 400 miliónov. Na základe tohto poradcu spracuje súťažné podklady a chceme aplikovať to najlepšie z týchto projektov do nášho verejného obstarávania. Určite nebudeme niekoho molestovať za chýbajúcu A-štvorku. Na druhej strane, je to verejné obstarávanie a musíte rešpektovať zákon.

Finálnou etapou verejného obstarávania bude finančné uzatvorenie, v rámci ktorého bude víťazný uchádzač doladovať podmienky bankového financovania. V minulosti mali súťažiaci v určitej etape problém vyskladať peniaze. Ako je to teraz?

Podľa prieskumu poradcu je dnes situácia mimoriadne pozitívna. Na trhu je dostatok voľných finančných zdrojov, hlavne dlhých peňazí. Trh je hladný po projektoch, do ktorých vedľa na dlhú dobu uložiť peniaze. A ide o štát, ktorý je veľmi kredibilný. Veríme, že dnes a ani o rok sa situácia zásadne nezmení.

Zatiaľ teda nemáte problémy s ochranármi, ktoré v minulosti skomplikovali jeden úsek D1. Nemáte problém ani s peniazmi, s trasovaním ani s majetkovoprávnym vysporiadaním. Čo sú teda riziká?

Pri tom majetkovoprávnom vyrovnaní uvidíme. Na problémy sme pripravení. Najväčšie riziká? Vysvetliť všetkým, prečo práve PPP a čo to PPP znamená. V Bratislave bude do roku 2020 jazdiť o 30 percent viac áut. Keď dnes jazdí po Prístavnom moste okolo 104-tisíc áut denne, v roku 2020 bez vybudovania D-štvorky tam nastane absolútny kolaps. Narážame na to, že z minulosti ostal taký pach, že PPP sú predražené. Ja neviem čím. Vždy je rozdiel, či niečo platíte hneď alebo splácate 30 rokov. Či platíte aj celkovú údržbu spojenú s touto cestou a keď ešte aj chete, aby vám to koncesionár po 30 rokoch odovzdal v takom stave, ako na začiatku. Pre nás je najväčšia výzva odkomunikovať celý tento proces.

Bude sa dať porovnať, koľko by stála výstavba cez PPP a cez štandardné financovanie?

To vychádza zo štátnej expertízy a finančného modelu PPP. Na druhej strane, chceme do toho zapojiť aj vás novinárov, aby ste nám pomohli vysvetľovať ten rozdiel. Nie je to v predraženosti. Opäť sa vrátim k príkladu bytu. Tých 30 rokov tam nemáte ten istý nábytok, chladničku a sporák. Sem tam musíte vymaľovať. To isté je s tou diaľnicou cez PPP. Je to ako keby si niekto zobral na hypotéku byt, o všetko sa mu niekto stará, financuje to, maľuje, udržiava, opravuje, platí plyn aj elektrinu a za 30 rokov vám odovzdá ten istý byt v rovnakom stave ako bol na začiatku. Našou prioritou bude vysvetľovať ten rozdiel.

Budete zverejňovať aj čiastkové cenové položky pri PPP, napríklad náklady na výstavbu, aby sa to dalo porovnať so štandardným modelom financovania?

Áno, v štúdiu realizovateľnosti, ktorú už máme hotovú, sa zaoberáme aj finančnými parametrami. Porovnanie vychádza v prospech PPP. Keď bude dokončené verejné obstarávanie, zverejníme celú štúdiu. Dnes nás poradca v dobrom limituje, aby sme nezverejňovali dokumenty, ktoré sa týkajú verejného obstarávania, aby nejaký uchádzač nemal informácie skôr ako iný uchádzač.

Budete napríklad zverejňovať výšku samotných investičných nákladov na výstavbu?

Po ukončení verejného obstarávania vám môžeme povedať parametre, ktoré súvisia priamo so štúdiou realizovateľnosti. Zverejníme celú štúdiu.

Pri prvých diaľničných PPP projektoch stavebné firmy počítali s tým, že na ne presunú svoje kapacity. Keď PPP nevyšlo, firmám chýbala práca. Aký bude trh stavebných prác v čase, keď chcete spúšťať výstavbu?

Napriek tomu, že sme výrazne zdynamizovali výstavbu diaľnic, stále je pokles produkcie stavebníctva ako takého. V roku 2016 už budú dokončené niektoré úseky, ktoré sú vo výstavbe. Ale chystáme ďalšie súťaže. Preto ten trh budeme udržiavať stále v tom istom výkone, čo sa týka aj počtu zamestnancov. Pridanie D4 a R7 bude znamenať výrazné zvýšenie nárokov na kapacity. Nehovoriac o tom, že bratislavská výstavba bude extrémne náročná. Budeme to robiť v ťažkých podmienkach z hľadiska intenzít, z hľadiska pohybu a dodávky tovarov.

Nespôsobí také zvýšenie výkonov stavebníctva nárast cien?

Je to otázka na trh. Na druhej strane, stále si myslíme, že na Slovensku je dostatok stavebných kapacít. Ešte stále prichádza k poklesom výkonov v stavebníctve. Preto si myslíme, že sú stále na Slovensku dostatočné kapacity. Či to bude mať vplyv na cenu, je hypotetická otázka, na ktorú nemáme jasnú odpoveď. Skôr, náš názor je, že stavebné firmy v tomto regióne majú dostatočné kapacity, a dramatický nárast cien neočakávame. Tiež je tu pokles dopytu súkromnej sféry.

Keď hovoríte, že náročné bude stavať v husto osídlenej oblasti, čo budú tie najkritickejšie miesta?

Jedna z najväčších križovatiek s najväčšou intenzitou bude križovatka D4 – D1 pri Bratislave. Keď sa budú napájať jednotlivé dopravné prúdy, dôjde k výraznému obmedzeniu dopravy. S tým sa budeme musieť vysporiadať. Ďalší taký kľúčový moment bude, keď sa bude napájať R-sedmička na Bajkalskú ulicu. Už dnes sú tam veľké intenzity, ktoré súvisia s fungovaním mesta, ako takého.

A čo Dunaj? Podľa mapy je v bode budúcej diaľnice rieka rozšírená. Je to tiež jedným z kritických bodov?

Je to jedno z komplikovaných technických riešení. Máte tam močariská, most, ktorý bude mať vyše dvoch kilometrov, prechádzate chráneným územím, kde musíte byť mimoriadne ohľaduplní.

Na dvojkilometrový most majú vôbec slovenské firmy referencie?

My nestavíme súťaž na to, aby sme povedali, že títo to zvládnu. Poradca analyzuje, aké boli štandardy pri PPP v posledných 40 projektoch nad 400 miliónov a podľa toho budú nastavené kritériá.

Vy ste teda pripravili projektovú dokumentáciu do fázy územného rozhodnutia. Teraz sa bude robiť dokumentácia pre stavebné povolenie. To už bude robiť koncesionár?

Nie. NDS, už zverejnila oznámenie, že ide obstarávať dokumentáciu pre stavebné povolenie. Je predpokladom, že niekedy v septembri, v októbri bude už aj dodaná stavebná dokumentácia. Tým pádom do konca budúceho roku ak stihneme aj vykúpiť pozemky, mali by sme mať aj stavebné povolenie na celú D4 a R7. Koncesionár si bude potom robiť svoju realizačnú dokumentáciu, na základe ktorej bude stavať.

Keď sa už diaľnica dokončí, aké dopravné toky stiahne? Z ktorých smerov?

Celá tranzitná nákladná doprava, ktorá chodí D-jednotkou, bude odklonená na D-štvorku. Dnes to znamená približne 20-tisíc vozidiel, z ktorých niektoré prejdú cez Prístavný most. Tie pôjdu cez D-štvorku, pokiaľ nerobia obslužnú činnosť v rámci Bratislavy. Je predpoklad, že tí motoristi v osobných vozidlách, ktorí budú tranzitovať cez Bratislavu, pôjdu cez D-štvorku, lebo to budú mať rýchlejšie. Keď bude dokončená D-štvorka, 40-tisíc áut pôjde cez ňu. Rátame s tým, že dotedy ešte narastie intenzita. Z dnešných 100-tisíc áut, ktoré dnes denne prejdú po D-jednotke, by mal ich počet klesnúť na 75-tisíc. Tí, ktorí budú tranzitovať, či už do Česka, Rakúska alebo Maďarska, budú mať plynulú jazdu po D4.

Čo okolité obce? Aké budú mať pripojenie na diaľnicu?

Niektoré mestské časti Bratislavy sú veľmi zaťažované. Ľudia sa nevedia dostať z Bratislavy ani sem. D-štvorka im pomôže. Budete mať viac vstupov do mesta. Ľudia, ktorí pôjdu napríklad z Mostu pri Bratislave, Zálesia, Malinova alebo Tomášova, budú využívať D4 a R-sedmičku, ktorá ich dovedie rovno do mesta.

Kde budú ešte zjazdy?

Napríklad v Jarovciach, ďalej bude križovatka R7 – D4, potom Most pri Bratislave, ďalej križovatka s D-jednotkou, Čierna Voda a Rača. Dokopy bude 13 mimoúrovňových križovatiek.

Spomínali ste dopravné obmedzenia na Bajkalskej v Bratislave. Aké to bude v širšom okolí Bratislavy?

Z technického hľadiska je netypický len dvojkilometrový most cez Dunaj. Ostatné úseky sú náročné skôr logisticky. Zoberte si, koľko štrku a navážky tam musíte doviezť, koľko kamiónov musí prechádzať cez miestne cesty. To vzniká aj pri výstavbe iných diaľnic, kde potom spolupracujeme so starostami a primátormi. Stavebné firmy sa snažia si to uľahčiť a jazdia po cestách, po ktorých by jazdiť nemali. Potom musíme usmerňovať kamióny, aby využívali cesty, ktoré sú na to určené. Rovnako budeme postupovať aj tu. O to viac, že tu budú ďaleko vyššie intenzity.

Budete diaľnicu otvárať celú v jednom momente alebo po etapách?

Je možné, že napríklad úsek Rača – Ivanka otvoríme skôr, ako ostatné. Ale najradšej by sme dokončili všetko naraz. Napríklad keby sme dokončili úsek R7 z Dunajskej Lužnej do Bratislavy na Bajkalskú bez D4, spôsobilo by to kolaps v centre mesta a ľudia by z tej diaľnice nemali veľký prospech. Tieto dva projekty totiž dávajú zmysle ako celok.

Viktor Stromček (39)

Viktor StromčekZdroj - SITA/Marián Peiger

Štátnym tajomníkom ministerstva dopravy je od apríla 2013. V rokoch 2006 – 2010 a 2012 - 2013 bol vedúcim Kancelárie Národnej rady SR. Medzi tým pôsobil na poste riaditeľa bratislavského magistrátu za pôsobenia primátora Milana Ftáčnika. Pred kariérou vo veľkej politike pôsobil prevažne v súkromných firmách. Vyštudoval Národohospodársku fakultu **Ekonomickej univerzity v Bratislave** so špecializáciou peňažníctvo

[Späť na obsah](#)

26. Volkswagen Slovakia hľadá aktívnych študentov

[Téma: Ekonomická univerzita; Stop magazín; 05/12/2014; 22/2014; s.: 35; Spektrum; Redakcia]

Volkswagen Slovakia zahájil už 8. ročník programu IngA - Inžinier v automobilovom priemysle, ktorým chce nádejným študentom okrem teoretických znalostí priblížiť aj problematiku praxe. Od spustenia programu v roku 2007 sa ho zúčastnilo už viac ako 5500 študentov. Program IngA pozostáva z piatich častí, od prednášky na univerzite, celodennej návštevy výrobného závodu, až po výber 20 najlepších študentov, ktorí získajú odbornú prax a podaktorí aj celoročné štipendium. Najlepší z najlepších navyše získajú možnosť absolvovať Trainee program, ktorého cieľom je pripraviť budúcich špecialistov a manažérov. Doposiaľ ho absolvovalo 130 študentov. Jeho súčasťou je pôsobenie v odbornom útvare a následná rotácia po jednotlivých oddeleniach, kde študenti získajú komplexný prehľad o výrobných procesoch a systémoch. Následne pracujú na konkrétnych projektoch svojho cieľového oddelenia a absolvujú viaceré školenia a jazykové kurzy. Celý program uzatvára minimálne mesačná stáž v zahraničných závodoch koncernu. Volkswagen Slovakia spolupracuje na programe IngA so Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave, Technickou univerzitou Košice, Žilinskou univerzitou a **Ekonomickou univerzitou v Bratislave**.

[Späť na obsah](#)

27. STU a Capco otvorili študentské laboratórium na podporu výskumu

[Téma: Ekonomická univerzita; openiazoch.zoznam.sk; 05/12/2014; openiazoch.zoznam.sk; Redakcia]

Bratislavská pobočka svetovej konzultantskej spoločnosti v oblasti obchodu a technológií, Capco Slovensko a Slovenská technická univerzita, Fakulta informatiky a informačných technológií (STU FIIT) v piatok otvorili nové študentské laboratórium. Výšku investície nezverejnili. Podľa poskytnutých informácií firma sponzoruje vybavenie laboratória, prispieva na prevádzku a hradí mzdové náklady doktorandského študenta, ktorý laboratórium manažuje.

Ako uviedli na tlačovej konferencii zástupcovia oboch strán, pracovisko podporí výskum a vývoj digitálnych riešení a umožní 10 až 15 študentom bakalárskeho a magisterského štúdia a doktorandským študentom rozvíjať nápady pre finančný sektor. "Prostredníctvom laboratória na Fakulte informatiky a informačných technológií chceme podporiť nové zmysľovanie o finančných službách v rámci výskumných a vývojových aktivít STU v oblasti IT," povedal riaditeľ Capco Slovensko Claus Hintermeier. Podľa neho je laboratórium skvelou platformou pre nové nápady a príležitosťou pre najlepších študentov STU. "Verím, že v ňom vznikne mnoho dobrých nápadov a možno aj zárodoky pre startupy, ktoré pomôžu priblížiť celý finančný sektor na Slovensku bližšie k digitálnemu veku," dodal.

Hintermeier zároveň potvrdil, že spoločnosť rokuje s **Ekonomickou univerzitou v Bratislave** o vytvorení podobného laboratória.

Ako ďalej konštatoval prodekan FIIT STU pre domácu a zahraničnú spoluprácu Ivan Kotuliak, cieľom spolupráce je dať študentom príležitosť pracovať v motivujúcom modernom prostredí v kontakte s výzvami pre finančný sektor. "Máme na univerzite talentovaných študentov a chceme im dať to najlepšie vzdelanie a pripraviť ich na prax. To však nie je možné bez spolupráce s firmami z praxe. Preto som rád, že spoločnosti ako Capco sú pripravené spolupracovať s nami a podporiť nás aj finančne," doplnil.

Spoločnosť Capco je konzultačná firma v oblasti technológií a manažmentu zameraná výhradne na odvetvie finančných služieb. Špecializuje sa na bankovníctvo, kapitálové trhy, riadenie zdrojov a investícií, financie, ale aj riadenie rizík. Pôsobí v severnej Amerike a Európe. Slovenská pobočka vznikla v roku 2012.

[Späť na obsah](#)

28. STU založila študentské laboratórium na vývoj digitálnych riešení pre banky

[Téma: Ekonomická univerzita; openiazoch.zoznam.sk; 05/12/2014; openiazoch.zoznam.sk; Redakcia]

Nové študentské laboratórium umožní študentom informatiky a informačných technológií rozvíjať digitálne riešenia pre finančný sektor. Špeciálne pracovisko na podporu výskumu a vývoja dnes v Bratislave otvorila Fakulta informatiky a informačných technológií Slovenskej technickej univerzity (FIIT STU) spolu s konzultačnou spoločnosťou Capco Slovensko.

Ako uviedli zástupcovia fakulty a firmy na tlačovej konferencii, laboratórium je určené najmä študentom fakulty. Jeho činnosť vedie študent doktorandského štúdia a digitálne riešenia pre finančné služby v ňom bude vyvíjať tím výskumníkov spolu so študentmi bakalárskeho a magisterského štúdia. Priestory laboratória poskytla samotná fakulta. Capco sponzoruje jeho vybavenie, prispieva na jeho prevádzku a hradí mzdové náklady doktoranda. Zároveň bude zabezpečovať koučing a výber výskumných tém.

"Fakulta informatiky a informačných technológií formuje absolventov, ktorí sú naozaj žiadani na pracovnom trhu. Formujeme menej absolventov, ako je trh schopný prijať. Sme radi, že spoločnosti si uvedomujú zodpovednosť, a to, že ak chcú mať v budúcnosti kvalitných zamestnancov, musia prísť sem a spolu s nami formovať týchto budúcich expertov," zdôraznil prodekan FIIT STU pre domácu a zahraničnú spoluprácu Ivan Kotuliak.

Riaditeľ Capco Slovensko Claus Hintermeier poukázal na prebiehajúci proces digitalizácie bánk vo svete, ktorý je spojený s vyššími nárokmi klientov. "Banky sa digitalizujú, musia poskytovať služby 24 hodín denne, sedem dní v týždni, musia rýchlo reagovať na požiadavky klientov. Dôležité je zabezpečiť tiež transparentnosť, aby klient vedel, prečo a ako sa rieši jeho požiadavka," povedal.

O zriadení podobného laboratória rokuje spoločnosť aj s **Ekonomickou univerzitou v Bratislave**. To by sa malo zameriavať viac na ekonomický pohľad na nové trendy. Obe výskumné pracoviská by spolupracovali a neskôr sa k nim môžu pridať aj ďalšie, ktoré by spoločne vytvorili sieť laboratórií.

[Späť na obsah](#)

29. STU založila študentské laboratórium na vývoj digitálnych riešení pre banky

[Téma: Ekonomická univerzita; zive.sk; 05/12/2014; zive.sk; SITA, TASR]

Výšku investície nezverejnili. Podľa poskytnutých informácií firma sponzoruje vybavenie laboratória, prispieva na prevádzku a hradí mzdové náklady doktorandského študenta, ktorý laboratórium manažuje.

Nové študentské laboratórium umožní študentom informatiky a informačných technológií rozvíjať digitálne riešenia pre finančný sektor. Špeciálne pracovisko na podporu výskumu a vývoja dnes v Bratislave otvorila Fakulta informatiky a informačných technológií Slovenskej technickej univerzity (FIIT STU) spolu s konzultačnou spoločnosťou Capco Slovensko.

Ako uviedli zástupcovia fakulty a firmy na tlačovej konferencii, laboratórium je určené najmä študentom fakulty. Jeho činnosť vedie študent doktorandského štúdia a digitálne riešenia pre finančné služby v ňom bude vyvíjať tím výskumníkov spolu so študentmi bakalárskeho a magisterského štúdia. Priestory laboratória poskytla samotná fakulta. Capco sponzoruje jeho vybavenie, prispieva na jeho prevádzku a hradí mzdové náklady doktoranda. Zároveň bude zabezpečovať koučing a výber výskumných tém.

"Fakulta informatiky a informačných technológií formuje absolventov, ktorí sú naozaj žiadani na pracovnom trhu. Formujeme menej absolventov, ako je trh schopný prijať. Sme radi, že spoločnosti si uvedomujú zodpovednosť, a to, že ak chcú mať v budúcnosti kvalitných zamestnancov, musia prísť sem a spolu s nami formovať týchto budúcich expertov," zdôraznil prodekan FIIT STU pre domácu a zahraničnú spoluprácu Ivan Kotuliak.

Riaditeľ Capco Slovensko Claus Hintermeier poukázal na prebiehajúci proces digitalizácie bánk vo svete, ktorý je spojený s vyššími nárokmi klientov.

"Banky sa digitalizujú, musia poskytovať služby 24 hodín denne, sedem dní v týždni, musia rýchlo reagovať na požiadavky klientov. Dôležité je zabezpečiť tiež transparentnosť, aby klient vedel, prečo a ako sa rieši jeho požiadavka," povedal.

Pokračovanie článku nižšie

O zriadení podobného laboratória rokuje spoločnosť aj s **Ekonomickou univerzitou v Bratislave**. To by sa malo zameriavať viac na ekonomický pohľad na nové trendy. Obe výskumné pracoviská by spolupracovali a neskôr sa k nim môžu pridať aj ďalšie, ktoré by spoločne vytvorili sieť laboratórií.

(TASR) (SITA)

[Späť na obsah](#)

30. STU a Capco otvorili študentské laboratórium na podporu výskumu

[Téma: Ekonomická univerzita; itnews.sk; 07/12/2014; Tlačové správy; Redakcia]

Bratislavská pobočka svetovej konzultantskej spoločnosti v oblasti obchodu a technológií, Capco Slovensko a Slovenská technická univerzita, Fakulta informatiky a informačných technológií (STU FIIT) v piatok otvorili nové študentské laboratórium. Výšku investície nezverejnili. Podľa poskytnutých informácií firma sponzoruje vybavenie laboratória, prispieva na prevádzku a hradí mzdové náklady doktorandského študenta, ktorý laboratórium manažuje.

Ako uviedli na tlačovej konferencii zástupcovia oboch strán, pracovisko podporí výskum a vývoj digitálnych riešení a umožní 10 až 15 študentom bakalárskeho a magisterského štúdia a doktorandským študentom rozvíjať nápady pre finančný sektor. "Prostredníctvom laboratória na Fakulte informatiky a informačných technológií chceme podporiť nové zmysľanie o finančných službách v rámci výskumných a vývojových aktivít STU v oblasti IT," povedal riaditeľ Capco Slovensko Claus Hintermeier. Podľa neho je laboratórium skvelou platformou pre nové nápady a príležitosťou pre najlepších študentov STU. "Verím, že v ňom vznikne mnoho dobrých nápadov a možno aj zárodok pre startupy, ktoré pomôžu priblížiť celý finančný sektor na Slovensku bližšie k digitálnemu veku," dodal.

Hintermeier zároveň potvrdil, že spoločnosť rokuje s **Ekonomickou univerzitou v Bratislave** o vytvorení podobného laboratória.

Ako ďalej konštatoval prodekan FIIT STU pre domácu a zahraničnú spoluprácu Ivan Kotuliak, cieľom spolupráce je dať študentom príležitosť pracovať v motivujúcom modernom prostredí v kontakte s výzvami pre finančný sektor. "Máme na univerzite talentovaných študentov a chceme im dať to najlepšie vzdelanie a pripraviť ich na prax. To však nie je možné bez spolupráce s firmami z praxe. Preto som rád, že spoločnosti ako Capco sú pripravené spolupracovať s nami a podporiť nás aj finančne," doplnil.

Spoločnosť Capco je konzultačná firma v oblasti technológií a manažmentu zameraná výhradne na odvetvie finančných služieb. Špecializuje sa na bankovníctvo, kapitálové trhy, riadenie zdrojov a investícií, financie, ale aj riadenie rizík. Pôsobí v severnej Amerike a Európe. Slovenská pobočka vznikla v roku 2012.

Zdroj - SITA

[Späť na obsah](#)

31. Študenti informatiky majú nový inkubátor

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:00; 05/12/2014; Správy RTVS; z domova; Marek Marušiak]

Janette Štefánková, moderátorka: "Študenti pomôžu bankám presadiť sa v konkurencii. Fakulta informatiky a informačných technológií Slovenskej technickej univerzity otvorila nové laboratórium. Takzvaný inkubátor umožní študentom rozvíjať ich nápady. Napríklad pre banky budú vymýšľať nové digitálne technológie."

Marek Marušiak, redaktor: "Bratislava má potenciál stať sa silným finančným centrom strednej Európy a to vďaka novému leteckému spojeniu s Viedňou a blízkosti ďalších európskych finančných centier. Odborníci však upozorňujú na potrebu vzdelanej pracovnej sily."

Tomáš Kováčik, vedúci laboratória: "Študenti budú pracovať tu na svojich diplomových a bakalárskych tímových projektoch zameraných na rôzne témy, momentálne sieťové alebo nejakú bezpečnosť, atakďalej. V budúcnosti budú sa viac orientovať na finančníctvo."

Marek Marušiak: "Fakulta dáva ako vklad do projektu prácu expertov v oblasti IT. Dôležitý je však príspevok finančných inštitúcií."

Ivana Kotuliak, prodekan FIIT STU: "Spoločnosti si začínajú uvedomovať ich zodpovednosť na vzdelávaní študentov a pomáhajú nám postupne naozaj k tomu, aby ich budúci kolegovia boli čoraz kvalitnejšie vychovávaní."

Marek Marušiak: "Slovenský bankový sektor čelí konkurencii piatich tisícok bánk v rámci Európskej únie, ktoré čoraz viac investujú do online služieb a aplikácií."

Tomáš Kováčik: "Nemôžem vám prezradiť tajomstvá, pretože my si chceme to uchovať, aby nám to konkurencia nezobrala. Skúsme si predstaviť, že človek prechádza okolo banky alebo nejakého výkladu, alebo vchádza do banky alebo do nejakej budovy a na obrazovke sa objaví, že vitaj v RO."

Marek Marušiak: "Proces digitalizácie bánk vo svete je spojený s vyššími nárokmi klientov. Aj preto je potrebné vybudovať vhodné podmienky pre štúdium budúcich finančných pracovníkov."

Claus Hintermeier, riaditeľ Capco Slovakia: "Je to úžasná možnosť spolupracovať s univerzitou a so študentami, ktorých zaujímajú finančné služby a technológie. Doposiaľ tu nič také neexistovalo. To, čo my chceme robiť spoločne so študentami, je práca na takzvanej banke budúcnosti."

Marek Marušiak: "Podobné laboratórium by chceli v blízkej budúcnosti vybudovať aj na **ekonomickú univerzitu v Bratislave**."

[Späť na obsah](#)

32. STU založila študentské laboratórium na vývoj digitálnych riešení pre banky

[Téma: Ekonomická univerzita; dnes24.sk; 06/12/2014; redakcia]

Nové študentské laboratórium umožní študentom informatiky a informačných technológií rozvíjať digitálne riešenia pre finančný sektor. Špeciálne pracovisko na podporu výskumu a vývoja otvorila Fakulta informatiky a informačných technológií STU spolu s konzultačnou spoločnosťou Capco Slovensko.

Ako uviedli zástupcovia fakulty a firmy na tlačovej konferencii, laboratórium je určené najmä študentom fakulty. Jeho činnosť vedie študent doktorandského štúdia a digitálne riešenia pre finančné služby v ňom bude vyvíjať tím výskumníkov spolu so študentmi bakalárskeho a magisterskeho štúdia.

Priestory laboratória poskytla samotná fakulta. Capco sponzoruje jeho vybavenie, prispieva na jeho prevádzku a hradí mzdové náklady doktoranda. Zároveň bude zabezpečovať koučing a výber výskumných tém.

"Fakulta informatiky a informačných technológií formuje absolventov, ktorí sú naozaj žiadaní na pracovnom trhu. Formujeme menej absolventov, ako je trh schopný prijať. Sme radi, že spoločnosti si uvedomujú zodpovednosť, a to, že ak chcú mať v budúcnosti kvalitných zamestnancov, musia prísť sem a spolu s nami formovať týchto budúcich expertov," zdôraznil prodekan FIIT STU pre domácu a zahraničnú spoluprácu Ivan Kotuliak.

Riaditeľ Capco Slovensko Claus Hintermeier poukázal na prebiehajúci proces digitalizácie bánk vo svete, ktorý je spojený s vyššími nárokmi klientov.

"Banky sa digitalizujú, musia poskytovať služby 24 hodín denne, sedem dní v týždni, musia rýchlo reagovať na požiadavky klientov. Dôležité je zabezpečiť tiež transparentnosť, aby klient vedel, prečo a ako sa rieši jeho požiadavka," povedal.

O zriadení podobného laboratória rokuje spoločnosť aj s **Ekonomickou univerzitou v Bratislave**. To by sa malo zameriavať viac na ekonomický pohľad na nové trendy. Obe výskumné pracoviská by spolupracovali a neskôr sa k nim môžu pridať aj ďalšie, ktoré by spoločne vytvorili sieť laboratórií.

[Späť na obsah](#)

33. Študenti informatiky majú nový inkubátor

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 16:00; 05/12/2014; Správy STV; z domova; Marek Marušiak]

Simona Simanová, moderátorka: "Študenti informatiky Slovenskej technickej univerzity majú nový inkubátor. Umožní im rozvíjať nápady pre finančný sektor. Základnou úlohou pracoviska je priniesť bankám nové digitalizačné projekty."

Marek Marušiak, redaktor: "Bratislava má potenciál stať sa silným finančným centrom strednej Európy, a to vďaka novému leteckému spojeniu s Viedňou a blízkosti ďalších európskych finančných centier. Odborníci však upozorňujú na potrebu vzdelanej pracovnej sily."

Tomáš Kováčik, vedúci laboratória: "Študenti budú pracovať tu na svojich diplomových a bakalárskych tímových projektoch zameraných na rôzne témy, momentálne sieťové alebo nejakú bezpečnosť, atakďalej. V budúcnosti budú sa viac orientovať na finančníctvo."

Marek Marušiak: "Fakulta dáva ako vklad do projektu prácu expertov v oblasti IT. Dôležitý je však príspevok finančných inštitúcií."

Ivana Kotuliak, prodekan FIIT STU: "Spoločnosti si začínajú uvedomovať ich zodpovednosť na vzdelávaní študentov a pomáhajú nám postupne naozaj k tomu, aby ich budúci kolegovia boli čoraz kvalitnejšie vychovávaní."

Marek Marušiak: "Slovenský bankový sektor čelí konkurencii piatich tisícok bánk v rámci Európskej únie, ktoré čoraz viac investujú do online služieb a aplikácií."

Tomáš Kováčik: "Nemôžem vám prezradiť tajomstvá, pretože my si chceme to uchovať, aby nám to konkurencia nezobrala. Skúsme si predstaviť, že človek prechádza okolo banky alebo nejakého výkladu, alebo vchádza do banky alebo do nejakej budovy a na obrazovke sa objaví, že vitaj v RO."

Marek Marušiak: "Proces digitalizácie bánk vo svete je spojený s vyššími nárokmi klientov. Aj preto je potrebné vybudovať vhodné podmienky pre štúdium budúcich finančných pracovníkov."

Claus Hintermeier, riaditeľ Capco Slovakia: "Je to úžasná možnosť spolupracovať s univerzitou a so študentami, ktorých zaujímajú finančné služby a technológie. Doposiaľ tu nič také neexistovalo. To, čo my chceme robiť spoločne so študentami, je práca na takzvanej banke budúcnosti."

Marek Marušiak: "Podobné laboratórium by chceli v blízkej budúcnosti vybudovať aj na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**."

[Späť na obsah](#)

34. S diplomom pri kravách

[Téma: Ekonomická univerzita; JOJ, 19:30; 07/12/2014; Veľké noviny TV JOJ; z domova; Ruslana Kurilcová]

Ján Mečiar, moderátor: "Traja mladí ľudia sa rozhodli začať farmárčiť, aj keď o tom nemali ani šajnu. Majú síce diplomy, ale nie z poľnohospodárstva."

Lucia Barmošová, moderátorka: "Učia sa na vlastných chybách. Svoje vzdelanie však využívajú pri komunikácii s ľuďmi, aby to, čo dochovávajú, dokázali aj predať."

Ruslana Kurilcová, redaktorka: "Katarína Hlinková so svojim mužom Michalom sa už sedem rokov venujú poľnohospodárstvu, aj keď študovali na Karlovej univerzite v Prahe a na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**."

Michal Novák, diplomat, chovateľ hovädzieho dobytky: "V princípe ma môžete nazvať obchodným diplomatom?"

Ruslana Kurilcová: "Pani Katarína študovala francúzštinu a filozofiu. Dnes pracuje od rána do večer pri zvieratách na pastvine."

Katarína Hlinková, filozofka, chovateľka koní a kráv: "Kde kontrolujem stádo kráv, oplotky, v zime musím sledovať telenia, či majú problém alebo nie. Častokrát im pomáham pri telení, pokiaľ je nejaký komplikovaný pôrod."

Ruslana Kurilcová: "Tento dvaapoločný žrebec sa pred niekoľkými mesiacmi vážne zranil."

Katarína Hlinková: "Celá rana išla z tejto pravej strany. to bolo veľmi komplikované to zašit' a udržať, aby tá rana sa neroztrhala. Máme to šťastie, že ten kôň tu dneska s nami je stále."

Ruslana Kurilcová: "Farmu kúpili, keď bola v extrémnych problémoch. Riskli to, lebo ani netušili, že do čoho idú."

Michal Novák: "Sme boli takí blázni, že sme túto ponuku prijali."

Ruslana Kurilcová: "Tretím mušketerom bol bratranec pána Nováka, vyštudovaný právnik Marek Bartovič."

Marek Bartovič, právnik, chovateľ hovädzieho dobytky: "Priznám sa, že riešiť súdne spory nikdy mi nejak k srdcu neprirástlo. Pridala sa možno k tomu aj nejaká tá túžba z detstva."

Ruslana Kurilcová: "Keďže nikto z nich o ničom, čo súvisí s chovom dobytky neštudoval, učia sa to teraz."

Katarína Hlinková: "Častokrát sú to aj starí ľudia tuná z dediny. Možno častokrát tá životná skúsenosť je lepšia ako akákoľvek škola. Mojm najlepším kamarátom na telefóne je náš výborný veterinár."

Ruslana Kurilcová: "Všetci spoločne tvrdia, že by to nemenili."

Michal Novák: "Je to úplne iný život, náročný v mnohých ohľadoch, ale vo veľa ohľadoch zase veľmi krásny."

Katarína Hlinková: "Tá práca mi prináša nesmierny pokoj, veľkú pokoru."

Marek Bartovič: "Pre naše rodiny sme chceli zdravé potraviny."

[Späť na obsah](#)

35. Študujte čo vás baví. Ale pozor, budúcnosť patrí flexibilným

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 07/12/2014; Profesia; Jana Véghová Pravda]

Pochádza z Grécka, kolísky demokracie, ako študent aj vysokoškolský pedagóg pôsobil na univerzitách po celej Európe. Ak by mal založiť ideálnu vysokú školu, študovalo by na nej až 80 % Slovákov, našim učiteľom by však prikázal menej učiť a viac publikovať. Profesor experimentálnej ekonómie Nikolaos Georgantzis.

Slovensko je v mojich očiach krajinou, v ktorej vysokoškolskí učitelia podávajú priam nadľudské výkony, tvrdí profesor experimentálnej ekonómie Nikolaos Georgantzis.

Počas zimného semestra sa vašou "domovskou" univerzitou stala **Ekonomická univerzita v Bratislave**, kde pôsobíte ako hosťujúci profesor v rámci rovnomenného projektu Nadácie VÚB. Keďže to nie je vaša úplne prvá návšteva v Bratislave, slovenských študentov už poznáte trochu lepšie. Čo na nich hovoríte? Sú veľmi úctiví, v tom dobrom zmysle slova, a nemám tým na mysli formálnu úctivosť pri oslovení ani prílišný odstup, ktorý medzi žiakom a učiteľom občas vzniká. Jednoducho dodržiavajú pravidlá a dohody, a pritom zostávajú veľmi srdeční a otvorení. Prednášam skupine doktorandov, z ktorých mnohí študovali úplne iné odbory, a fascinuje ma, keď vidím, ako sa snažia, zapájajú sa do diskusií, reagujú na podnety. Je radosť mať študentov, ktorí sú otvorení novým veciam, baví ich diskutovať a posúvať sa ďalej. V tom sú iní ako napríklad Španieli či Angličania.

Čím to podľa vás je?

Je to hlavne o motivácii. Veľa mladých ľudí si dnes štúdium vyberá na základe toho, koľko sa v danej profesii zarába a aká je šanca nájsť si po skončení školy dobré zamestnanie. Žiaľ, aj ekonómiu mnohí študujú len preto, lebo im ktosi povedal, že si potom ľahko nájdu prácu a ich pritom táto veda vôbec nezaujíma. Hovorím o svojich skúsenostiach z Grécka, zo Španielska, z Cypru. No bez ohľadu na to, či študujete ekonómiu alebo fyziku, jediným dôvodom by malo byť to, že vybraná oblasť vás naozaj zaujíma.

Niekedy však práve slabo platená práca môže byť aj veľmi demotivujúca.

Ak vás niečo nebaví, jednoducho to nerobte. Život je príliš dlhý na to, aby ste išli sami proti sebe a je dokázané, že ľudia, ktorí robia svoju prácu preto, že ich baví, sú šťastnejší, aj keď zarábajú menej. Na druhej strane, ak sa venujete niečomu, čo vás naplňa, a ste v tom naozaj dobrí, pozitívny efekt sa skôr či

neskôr dostaví. Počas mojich PhD štúdií som spoznal priateľa, ktorý si robil doktorát z moderných európskych dejín, skvele písal, učil sa jazyky. My ekonómovia sme občas pochybovali, čím sa raz bude živiť, no on sa nakoniec zamestnal ako copywriter a dnes má za sebou množstvo úspešných kampaní, vďaka ktorým zarobil veľmi veľa peňazí. A pritom iba robí to, čo ho baví.

Čo potom hovoríte na rôzne opatrenia, prostredníctvom ktorých sa dnes záujem študentov snažíme presmerovať na technické a prírodovedné odbory? Nie je to proti teórii "študujte, čo vás baví"? Ak ľuďom ukazujete iné možnosti a pomáhate im pochopiť, čo by mohlo byť prospešné pre nich aj spoločnosť, je to v poriadku. Samozrejme, musí to ísť prirodzene, a to nie je jednoduché, najmä, ak si uvedomíte, že vašou úlohou je niekoho presvedčiť o tom, že matematika je vlastne veľká zábava. Ja osobne som mal v detstve obrovské šťastie na svojho učiteľa matematiky. Neprestajne nás motivoval, učil nás hrou a príklady sme dostávali aj vo chvíľach, keď sme sa naháňali po ihrisku. Hľadať riešenia bola pre nás zábava a výzva zároveň. Takýchto učiteľov potrebujú všetky základné školy ako soľ.

Takže súhlasíte aj s myšlienkou, že matematika by mala byť povinným maturitným predmetom? Jednoznačne. Potrebujeme ľudí, ktorí vedia nielen písať, ale aj počítať. Napokon, bez matematiky sa dnes nezaobíde ani psychológ, sociológ či marketér. Predstavte si, že niekomu zadáte, aby urobil marketingový výskum. On zostaví skvelý dotazník, nechá ho vyplniť XY ľuďom, ale potom získané odpovede analyzuje, akoby každá otázka bola nezávislá od tej nasledujúcej. Nuž, spoľahnúť sa na takéto výsledky je potom dosť riskantné, a pritom by stačilo oprášiť základy štatistiky. Takže, ak by som si ja mal vybrať zamestnanca, chcel by som človeka, ktorý ovláda minimálne základy matematiky a tiež dobre píše. Úroveň písomného prejavu a schopnosť formulovať myšlienky zrozumiteľne a zaujímavo je totiž nesmierne dôležitá vec. Aj keď pripravujete ekonomickú štúdiu, 50 percent úspechu spočíva v tom, kto a ako ju napíše.

Budúcnosť teda podľa vás patrí všestranne nadaným?

Budúcnosť patrí flexibilným. Univerzity sa snažia reagovať na potreby trhu, zavádzať do výučby čoraz viac praxe, a pritom nám unikajú niektoré podstatné veci. Predovšetkým to, že z našich škôl nemusia vychádzať hotoví špecialisti, ale ľudia, ktorí budú v budúcnosti schopní robiť aj iné veci, ak to bude potrebné. A na to je napríklad matematika skvelé východisko. Ak ju vyštudujete, môžete byť neskôr analytikom, účtovníkom, inžinierom, IT technikom...

Pôsobili ste na univerzitách v Taliansku, Grécku, Španielsku, na Cypre aj vo Veľkej Británii. Ako by vo vašom porovnávaní obstálo Slovensko?

Veľmi dobre, aj keď musím povedať, že pokiaľ ide o ekonomiu, na Slovensku ste príliš zameraní na výučbu a menší dôraz sa kladie na publikovanie. Možno by pomohlo sústrediť sa viac na kvalitu ako na kvantitu a viac publikovať v renomovaných zahraničných periodikách. A keď už sme pri tej kvantite, Slovensko je v mojich očiach krajinou, v ktorej vysokoškolskí učitelia podávajú priam nadľudské výkony. Vytvoril som si tu dokonca vlastné prirovnanie – ak chcete povedať o niekom, že veľa učí, povedzte len "učí ako Slovák". Pretože na Slovensku sa učí strašne veľa.

Viac ako inde?

Učiť osem hodín denne a 260 hodín ročne, to dnes už nevidíte na žiadnej univerzite. Ani v Španielsku, ktoré je na výučbu tiež dosť orientované. Tam môžete učiť maximálne 240 hodín, ale ak toľko aj učíte, pravdepodobne vás univerzita za niečo len trestá, napríklad za to, že málo publikujete. Alebo vás nemajú radi (smiech). Na Slovensku je 260 hodín ročne úplný štandard. Keď som si tu raz pri obede povzdychol: "Predstavte si, ja dnes učím 8 hodín", traja ďalší kolegovia sa ozvali: "Ja tiež". Obdivujem ich, ako to dokážu a kedy to stíhajú – učia, publikujú a doma majú rodiny s deťmi. Klobúk dole.

Každý zo vzdelávacích modelov, ktoré ste spoznali, je niečím špecifický. Dokázali by ste z nich vytvoriť jeden ideálny, ideálnu školu?

Keby som si vyberal študentov, 80 percent z nich by boli Slováci, zvyšok Španieli a Cyperčania. Asi by medzi nimi chýbali Gréci a Angličania. Tiež by som si vybral veľa slovenských učiteľov, množstvo prednášok by som však zredukoval na polovicu toho, čo tu máte. Z Anglicka by som prebral systém publikovania a prepojenia výskumov s trhom. Tam sa totiž univerzity musia snažiť získať peniaze na svoje výskumy zo súkromného sektora, a teda presvedčiť trh, že to, čo idú robiť, má praktický význam pre spoločnosť. Tiež by som odtiaľ prevzal model mobility, ktorá je tu na Slovensku veľmi nízka.

© AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

Zdieľať článok na Facebook

[Späť na obsah](#)

36. Škola zvýhodní Rómov

[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 09/12/2014; 282/2014; s.: 1; Titulná strana; rs]

Univerzita tvrdí, že pozitívnu diskrimináciu nezavádza.

BRATISLAVA. Ekonomická univerzita v Bratislave spustila od utorka program na prijímanie rómskych študentov na jej fakulty v hlavnom meste a Košiciach. Rómom ponúka bezplatné prijímacie kurzy, špeciálnu asistenciu či osobitné štipendium približne sedemsto eur na semester. Do vyučovania zahrnie aj predmet o rómskej kultúre a postavení Rómov v spoločnosti. Na univerzite v Bratislave dnes neštuduje žiadny Róm. Na celom Slovensku ich tento rok zmaturuje približne 300. Prorektorka univerzity Jana Lenghardtová odmieta, že by išlo o zakázanú pozitívnu diskrimináciu. Tvrdí, že univerzita využíva dočasné vyrovnávacie opatrenia. Je jedinou na Slovensku, ktorá túto možnosť za dva roky využila. "Veľa rómskych študentov si napríklad vyberá štúdium sociálnej práce, pritom ponúka len veľmi obmedzené možnosti uplatnenia na trhu práce," upozorňuje Zuzana Balážová z Centra pre výskum etnicity a kultúry. (rs) Viac na 2. strane

[Späť na obsah](#)

37. Rómov volajú na univerzitu

[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 09/12/2014; 282/2014; s.: 2; Spravodajstvo; Rudolf Sivý]

Ekonomická univerzita prijala špeciálne opatrenia, nejde vraj o pozitívnu diskrimináciu

Rómskym maturantom poskytnú bezplatné kurzy, štipendium aj osobnú asistenciu a doučovanie.

BRATISLAVA. "Tri roky som pracoval v Anglicku, ale uvedomil som si, že nechcem takto žiť a po návrate na Slovensko som sa prihlásil do školy," hovorí Marek Baláž (28) z Banskej Bystrice. Patrí k hŕstke slovenských Rómov, ktorí dnes študujú na univerzite. Najskôr sa chcel venovať sociálnej práci, ale po roku sa rozhodol študovať v Budapešti politológiu na tamojšej stredoeurópskej univerzite. Na Slovensku žije podľa výsledkov minuloročného Atlasu rómskych komunit vyše 400-tisíc Rómov. Takmer polovica z nich nemá žiadne vzdelanie, 42 percent iba základné. Podľa prieskumov Rozvojového programu OSN z roku 2010 má len 0,3 percenta Rómov na Slovensku vyššie vzdelanie ako stredoškolské. **Ekonomická univerzita v Bratislave** a Centrum pre výskum etnicity a kultúry od utorka spustili program dočasných vyrovnávacích opatrení pre rómskych študentov. Rómskym maturantom od januára poskytnú bezplatné prípravné kurzy, získajú špeciálne štipendium aj osobnú asistenciu a doučovanie pri nástupe do školy.

Výhodu nedostanú

Prorektorka univerzity Jana Lenghardtová odmieta, že by univerzita mala kvóty na prednostné prijímanie Rómov. Zákon to zakazuje. Lenghardtová hovorí, že nejde o pozitívnu diskrimináciu. Na prípravných kurzoch sa pripravujú maturanti na otázky, ktoré sú väčšinou aj na prijímacích testoch. "Neviem povedať, na čo bude komisia prihliadať, testy sú anonymné a každá fakulta si o tom rozhoduje sama," zdôraznila prorektorka. Škola zároveň zavádza aj hodiny rómskych reálií, kde sa bude učiť o rómskej kultúre a sociálnom postavení druhej najväčšej menšiny na Slovensku. "Veľa rómskych študentov si vyberá odbory sociálnej práce, pritom takéto zameranie ponúka len veľmi obmedzené možnosti uplatnenia na trhu práce," upozorňuje Zuzana Balážová z centra. Podľa jeho prieskumov zmaturuje u nás tento rok asi tristo rómskych stredoškolákov. Na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** dnes žiadny Róm neštuduje. "Ak sa chceme v tejto krajine niekam posunúť, potrebujeme rozširovať strednú a vyššiu vrstvu Rómov, ktorí budú ekonómami, technikmi, IT odborníkmi alebo lekármi," hovorí profesor Rudolf Sivák. **Ekonomická univerzita** je prvá na Slovensku, ktorá uplatní pri prijímaní študentov dočasné vyrovnávacie opatrenia. Sivák verí, že časom sa k nej pripoja aj ďalšie vysoké školy.

Zákon nefunguje

Nástroj, ktorý zaviedla vlani schválená novela antidiskriminačného zákona, sa do praxe prakticky nedostal. "Za rok 2014 žiadny subjekt iniciatívne nepodal správu o prijatých dočasných vyrovnávacích opatreniach," povedal Marian Mesároš, riaditeľ Slovenského národného strediska pre ľudské práva. Rómski študenti zo sociálne znevýhodnených rodín môžu pri prijatí na vysokú školu požiadať aj o štipendium z Rómskeho vzdelávacieho fondu so sídlom v Budapešti. Priemerná výška štipendia je sedemsto eur, tento rok oň požiadalo vyše osemdesiat vysokoškolákov. Rómsky vzdelávací fond pôsobí na Slovensku deväť rokov, za ten čas vyplatil tisíce rómskych študentov 730-tisíc eur. Ministerstvo školstva špeciálnu pomoc pre Rómov na vysokých školách neplánuje. "Nesledujeme štruktúru študentov vysokých škôl podľa národnosti," odkázala hovorkyňa Beáta Dupalová Ksenzsigová. Rudolf Sivý

Rómovia

Vysokoškoláci

- Rómsky vzdelávací fond podporil tento rok vyše 80 študentov,
- za deväť rokov udelil štipendium 1018 Rómom,
- priemerná suma štipendia je 700 eur,
- na štipendia pre slovenských Rómov vyplatil 738 959 eur.

FOTO:

Dnes **Ekonomická univerzita** nemá žiadnych rómskych študentov. FOTO – SITA

[Späť na obsah](#)

38. Katarína a Michal získali tituly na prestížnych školách, robia na farme

[Téma: Ekonomická univerzita; noviny.sk; 08/12/2014; Redakcia]

KUCHYŇA - Traja mladí ľudia sa rozhodli začať farmárčiť, aj keď o tom nemali ani šajn. Majú síce diplomy, ale nie z poľnohospodárstva. Učia sa na vlastných chybách. Svoje vzdelanie však využívajú pri komunikácii s ľuďmi, aby to, čo dochovajú, dokázali aj predať.

Katarína Hlinková so svojim mužom Michalom sa už 7 rokov venujú poľnohospodárstvu. Aj keď študovali na Karlovej Univerzite v Prahe a na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**.

"V princípe ma môžete nazvať obchodným diplomatom," hovorí Michal. Pani Katarína študovala francúzštinu a filozofiu. Dnes pracuje od rána do večera pri zvieratách na pastvine.

Sme boli blázni

"Kde kontrolujem stádo kráv, oplotky. V zime musím kontrolovať telenia. Často musím pomáhať, keď ide o nejaký komplikovaný pôrod," opisuje Katarína.

Farmu kúpili, keď bola v extrémnych problémoch. Riskli to, lebo ani netušili, do čoho idú. "Sme boli takí blázni, že sme tu ponuku prijali," hovorí Michal. "Často sú to aj ľudia z dediny, ktorí majú niekoľkoročné skúsenosti, a je to často lepšie ako akákoľvek škola. Najlepším kamarátom na telefóne je náš veterinár," hovorí Katarína.

Všetci spoločne tvrdia, žeby to nemenili. "Tá práca mi prináša obrovský pokoj a veľkú pokoru," dodáva Katarína.

Zdroj - noviny.sk/TV JOJ-Ruslana Kurilcová

[Späť na obsah](#)

39. Rómov volajú na univerzitu

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 08/12/2014; Rudolf Sivý]

Ekonomická univerzita prijala špeciálne opatrenia, nejde vraj o pozitívnu diskrimináciu. Rómskym maturantom poskytnú bezplatné kurzy, štipendium aj osobnú asistenciu a doučovanie.

BRATISLAVA. "Tri roky som pracoval v Anglicku, ale uvedomil som si, že nechcem takto žiť a po návrate na Slovensko som sa prihlásil do školy," hovorí Marek Baláž (28) z Banskej Bystrice. Patrí k hŕstke slovenských Rómov, ktorí dnes študujú na univerzite.

Najskôr sa chcel venovať sociálnej práci, ale po roku sa rozhodol študovať v Budapešti politológiu na tamojšej stredoeurópskej univerzite.

Na Slovensku žije podľa výsledkov minuloročného Atlasu rómskych komunit vyše 400-tisíc Rómov. Takmer polovica z nich nemá žiadne vzdelanie, 42 percent iba základné. Podľa prieskumov Rozvojového programu OSN z roku 2010 má len 0,3 percenta Rómov na Slovensku vyššie vzdelanie ako stredoškolské.

Ekonomická univerzita v Bratislave a Centrum pre výskum etnicity a kultúry od utorka spustili program dočasných vyrovnávacích opatrení pre rómskych študentov.

Rómskym maturantom od januára poskytnú bezplatné prípravné kurzy, získajú špeciálne štipendium aj osobnú asistenciu a doučovanie pri nástupe do školy.

Výhodu nedostanú

Prorektorka univerzity Jana Lenghardtová odmieta, že by univerzita mala kvóty na prednostné prijímanie Rómov. Zákon to zakazuje.

Lenghardtová hovorí, že nejde o pozitívnu diskrimináciu. Na prípravných kurzoch sa pripravujú maturanti na otázky, ktoré sú väčšinou aj na prijímacích testoch. "Neviem povedať, na čo bude komisia prihliadať, testy sú anonymné a každá fakulta si o tom rozhoduje sama," zdôraznila prorektorka.

Škola zároveň zavádza aj hodiny rómskych reálií, kde sa bude učiť o rómskej kultúre a sociálnom postavení druhej najväčšej menšiny na Slovensku.

"Veľa rómskych študentov si vyberá odbory sociálnej práce, pritom takéto zameranie ponúka len veľmi obmedzené možnosti uplatnenia na trhu práce," upozorňuje Zuzana Balážová z centra. Podľa jeho prieskumov zmaturouje u nás tento rok asi tristo rómskych stredoškóľakov.

Na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** dnes žiadny Róm neštuduje.

"Ak sa chceme v tejto krajine niekam posunúť, potrebujeme rozširovať strednú a vyššiu vrstvu Rómov, ktorí budú ekonómami, technikmi, IT odborníkmi alebo lekármi," hovorí profesor Rudolf Sivák.

Ekonomická univerzita je prvá na Slovensku, ktorá uplatní pri prijímaní študentov dočasné vyrovnávacie opatrenia. Sivák verí, že časom sa k nej pripoja aj ďalšie vysoké školy. Zákon nefunguje

Nástroj, ktorý zaviedla vlani schválená novela antidiskriminačného zákona, sa do praxe prakticky nedostal. "Za rok 2014 žiadny subjekt iniciatívne nepodal správu o prijatých dočasných vyrovnávacích opatreniach," povedal Marian Mesároš, riaditeľ Slovenského národného strediska pre ľudské práva.

Rómski študenti zo sociálne znevýhodnených rodín môžu pri prijatí na vysokú školu požiadať aj o štipendium z Rómskeho vzdelávacieho fondu so sídlom v Budapešti. Priemerná výška štipendia je sedemsto eur, tento rok oň požiadalo vyše osemdesiat vysokoškóľakov.

Rómsky vzdelávací fond pôsobí na Slovensku deväť rokov, za ten čas vyplatil tisíce rómskych študentov 730-tisíc eur.

Ministerstvo školstva špeciálnu pomoc pre Rómov na vysokých školách neplánuje. "Nesledujeme štruktúru študentov vysokých škôl podľa národnosti," odkázala hovorkyňa Beáta Dupaľová Ksenzighová.

Rudolf Sivák

Vysokoškóľáci

Rómsky vzdelávací fond podporil tento rok vyše 80 študentov, za deväť rokov udelil štipendium 1018 Rómom, priemerná suma štipendia je 700 eur, na štipendia pre slovenských Rómov vyplatil 738 959 eur.

[Späť na obsah](#)

40. VOLKSWAGEN SLOVAKIA HLĎÁ ŠTUDENTOV A ABSOLVENTOV VYSOKÝCH ŠKÔL TAKMER NEUSTÁLE

[Téma: Ekonomická univerzita; Mot`or; 08/12/2014; 12/2014; s.: 11; Z domova; redakcia]

Volkswagen Slovakia (VW SK) odštartoval 8. ročník programu IngA - Inžinier v automobilovom priemysle. Jeho cieľom je zapojiť študentov do praxe, aby po skončení školy disponovali nielen teoretickými, ale aj praktickými skúsenosťami.

"Aktívnych študentov, najmä technických smerov potrebujeme neustále. IngA program patrí medzi najatraktívnejšie vysokoškóľské programy privátneho sektoru na Slovensku. Od jeho štartu v roku 2007 sa ho zúčastnilo viac ako 5 500 študentov," uviedol Milan Petruš, vedúci vzdelávacích projektov VW SK. Zamestnávateľia od uchádzačov, absolventov vysokých škôl, čoraz častejšie vžadujú aj prax. Práve tento program umožňuje získať praktické skúsenosti, či riešiť bakalárske a diplomové práce priamo z

praxe. IngA program pozostáva z piatich častí. Prvou je prednáška na univerzite. Študenti, ktorí sa jej zúčastnia, môžu absolvovať celodennú návštevu v bratislavskom závode VW SK na podujatí s názvom UniTag. Zo všetkých študentov, ktorí sa projektu IngA zúčastnia vyberie firma 20 najlepších, ktorí získajú odbornú prax a niektorí tiež celoročné štipendium. Aj z týchto študentov si spoločnosť VW SK vyberá najlepších do atraktívneho Trainee programu. Trainee program odštartoval v roku 2006. Jeho cieľom je pripraviť špecialistov pre odborné útvary a manažérsky dorast. Absolvovalo ho už 130 absolventov vysokých škôl. V prvej fáze trainees pôsobia na odborných útvaroch. Následne počas rotácie na ďalších oddeleniach získajú prehľad o procesoch a systémoch používaných pri výrobe vozidiel, ktoré im vysvetlia odborníci z jednotlivých oblastí. V druhej fáze programu pracujú na projektoch svojho cieľového oddelenia a absolvujú rôzne školenia a jazykové kurzy. Na záver sú vyslaní na minimálne mesačnú stáž do zahraničných závodov koncernu Volkswagen. VW SK spolupracuje na IngA programe so Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave, Technickou univerzitou Košice, Žilinskou univerzitou a **Ekonomickou univerzitou v Bratislave**.

[Späť na obsah](#)

41. Prieskum: Pri výbere univerzity rozhoduje najmä uplatniteľnosť na trhu práce

[Téma: Ekonomická univerzita; aktuality.sk; 09/12/2014; Aktuality.sk; Aktuality.sk, Išk]

Skončiť po absolvovaní vysokej školy v radoch na úrade práce je nočnou morou každého študenta. Prinášame vám rebríček top slovenských a svetových univerzít, po absolvovaní ktorých si nájdete prácu najrýchlejšie.

Aj UK v Bratislave sa umiestnila
Grafy: ARRA zverejnila rebríčky najlepších

Na Slovensku je najväčší záujem zo strany zamestnávateľov o absolventov technických odborov. Najúspešnejších absolventov z pohľadu záujmu zamestnávateľov má Fakulta informatiky a informačných technológií Slovenskej technickej univerzity, nasleduje Fakulta matematiky, fyziky, a informatiky na UK v Bratislave a tretou je Fakulta elektroniky a informatiky STU.

(článok pokračuje pod tabuľkou)

Najviac sa zamestnávatelia na Slovensku zaujímajú o tieto fakulty
Poradie Fakulta

- 1 Fakulta informatiky, STU
 - 2 Fakulta matematiky, fyziky a informatiky UK
 - 3 Fakulta elektroniky a informatiky, STU
 - 4 Fakulta riadenia a informatiky, Žilinská univerzita
 - 5 Fakulta hospodárskej informatiky, **Ekonomická univerzita**
 - 6 Fakulta medzinárodných vzťahov, **Ekonomická univerzita**
 - 7 Fakulta elektroniky a mechaniky, Technická univerzita v KE
 - 8 Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov, UMB
 - 9 Ekonomická fakulta, Technická univerzita v KE
- Zdroj - Profesia.sk

Slovenskí zamestnávatelia hľadajú ekonómov a absolventov technických smerov

Podľa univerzít si zamestnávatelia najčastejšie pozrú životopis absolventov **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, nasleduje Slovenská technická univerzita a tretou je Žilinská univerzita. Z pohľadu odvetví sa najviac zamestnávatelia zaujímajú o odbory informatika, ekonomika a spoločenské vedy.

Vo svete stále dominujú prestížne univerzity

Spoločnosť Emerging, ktorá sa dlhodobo zameriava na výskum uplatnenia absolventov univerzít na trhu práce, zverejnila rebríček top univerzít, po ktorých si absolventi nájdu zamestnanie najskôr.

Pomocou osobných online otázok v čase od júna až do októbra skúmala uplatniteľnosť na vzorke 2200 respondentov z dvadsiatich krajín sveta. Medzi skúmanými krajinami boli Austrália, Kanada, Brazília, Čína, Francúzsko, Taliansko, Nemecko, India, Japonsko, Mexiko, Maroko, Poľsko, Holandsko, Rusko, Singapur, Španielsko, Švajčiarsko, Turecko, Veľká Británia a USA.

(článok pokračuje pod tabuľkou)

Hodnotenie vysokých škôl (z hľadiska uplatnenia)

Top svetové univerzity (z hľadiska nájdenia zamestnania)
Univerzita 2013 2014
Cambridge (Veľká Británia) 3 1
Harvard (USA) 2 2
Yale (USA) 8 3
Oxford (Veľká Británia) 1 4
California Institute of Technology (USA) 9 5
Mass. Institute of Technology (USA) 5 6
Stanford (USA) 4 7
TU München(Nemecko) 11 8
Princeton (USA) 6 9
Univ. of Tokyo (Japonsko) 10 10
Zdroj - Emerging

Najspokojnejší sú s kvalitou vysokoškolského vzdelávania Kanadania

Okrem hodnotenia kvality univerzít na základe uplatnenia absolventov sa podarilo zistiť aj tieto zaujímavé fakty:

Najspokojnejší (hodnotenie od 1-10, pričom 1=nespokojný, 10=veľmi spokojný) sú s úrovňou vysokoškolského vzdelávania Kanadania (7,7), za nimi nasledujú Indovia (7,6) a na treťom mieste skončili študenti z USA. Naopak najmenej spokojní s kvalitou vysokoškolského vzdelávania sú v Maroku (5,4), Japonsku (6,0) a v Turecku (6,4).

Spomedzi dvadsiatky skúmaných krajín sú do zamestnania najlepšie pripravení absolventi univerzít v USA, nasleduje Nemecko a Veľká Británia.

Uplatniteľnosť v zamestnaní je pri výbere univerzity najdôležitejším kritériom výberu univerzity.

[Späť na obsah](#)

42. Grécko schválilo vyrovnanější rozpočet

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Dvojka, 21:00; 08/12/2014; Správy a komentáre; zo zahraničia; Pavel Achs, Filip Minich]

Marta Jančkárová, moderátorka: "Grécky parlament schválil rozpočet na budúci rok. Počíta s menším rozpočtovým deficitom a väčším hospodárskym rastom. Zároveň sa najviac priblížil k vyrovnanému rozpočtu za niekoľko posledných desaťročí. Napriek tomu s ním nesúhlasia medzinárodní veriteľia, ktorí Grécku požičali peniaze, aby ho zachránili pred bankrotom."

Pavel Achs, redaktor: "Trojica veriteľov Grécka – Európska komisia, Medzinárodný menový fond a Európska centrálna banka žiadali, aby Atény zapracovali do rozpočtu dodatočné úsporné opatrenia vo výške jednej miliardy sedemsto miliónov eur. Grécka vláda to však odmietla."

Antonis Samaras, grécky premiér: "Po mnohých desaťročiach sa podarilo dosiahnuť prvý vyrovnaný rozpočet. Je to historický moment. Tí starší budú prekvapení, že je niečo také možné a dúfam, že tí mladší budú pokračovať touto cestou, pretože je to jediná možná cesta pre skutočný ekonomický rast tejto krajiny bez otrasov."

Pavel Achs: "Grécko sa tento rok úspešne vrátilo na dlhopisové trhy a aj štátne financie zaznamenali výrazné zlepšenie. Rozpočet na budúci rok preto počíta s miernym hospodárskym rastom. Deficit, ktorý je v súčasnosti na úrovni jednej celej troch desiatín percenta hrubého domáceho produktu, by mal klesnúť o dve desatiny percenta. Grécka vláda okrem toho počíta aj so znížením daní, ktoré zaviedla v čase krízy. Krajina sa takisto rozhodla pre ambiciózny plán - chce predčasne vystúpiť z medzinárodného záchranného programu. Grécko sa totiž pred štyrmi rokmi ocitlo na pokraji bankrotu a muselo požiadať Európsku úniu a Medzinárodný menový fond o pomoc. Atény sa napokon dohodli na dvoch záchranných programoch v celkovej výške dvestoštyridsať miliárd eur. Výmenou za to museli urobiť veľké škrt v štátnych výdavkoch, zvýšiť dane, znížiť dôchodky a platy. Grécko sa chce v budúcom roku postaviť na vlastné nohy a fungovať bez záchranného balíka. Vláda chce pritom naďalej pokračovať v reformách, ale po svojom."

Gikas Hardouvelis, grécky minister financií: "Nový program nám nebudú vnucovať naši partneri, ale práve naopak, sme sa ho rozhodli zaviesť sami, pretože je to jediná cesta, ktorá zaručí udržateľný rast."

Pavel Achs: "Proti tomu protestovali v uliciach Atén tisícky ľudí, ktorí odmietajú ďalšie uťahovanie opaskov. Grécka ekonomika je napriek čiastkovým úspechom už šiesty rok v recesii a nezamestnanosť sa vyšplhala na historické maximum. Bez práce je každý štvrtý Grék."

Nikos, demonštrant: "Zo dňa na deň je to horšie a ani po šiestich rokoch nevidíme zlepšenie. Stále máme veľké dlhy a budeme ich mať po celý život."

Pavel Achs: "Grécko chce opustiť medzinárodný záchranný program na konci tohto roka. Musia s tým však súhlasiť medzinárodní veritelia. Krajina má pritom dostať z medzinárodnej pomoci ešte poslednú čiastku a to jednu miliardu osemsto miliónov eur. O tom, či tieto peniaze dostane, by mali rozhodnúť štáty eurozóny."

Marta Jančkárová: "No a štáty eurozóny už práve rozhodli, ako vyhodnotili šance Atén na predčasné vystúpenie zo záchranného programu po schválení návrhu gréckeho rozpočtu na rok 2015. To už je otázka pre kolegu Filipa Minicha do Bruselu. Dobrý večer."

Filip Minich, redaktor RTVS (telefonát): "Príjemný večer z Bruselu. Ministri financií štátov eurozóny sa dohodli, že Grécku o dva mesiace predĺžia záchranný program. Žiadne miliardy navyše zatiaľ nie sú na stole. Počas roka sa objavovali informácie, že by Gréci mohli potrebovať dodatočných desať miliárd eur. Vyzerá to však tak, že sa zaobídu bez tretieho záchranného balíka. Predĺženie programu sa deje preto, lebo južania nestihli spraviť všetky reformy, ktoré sa od nich vyžadovali. Pred každým uvoľnením časti zo schválenej pôžičky totiž príde do Atén kontrola. Tá posledná konštatovala, že grécka vláda nespĺnila úlohy a nemôžu uvoľniť poslednú tranžu vo výške jednej miliardy a osemsto miliónov eur. Gréci teda dostali dva mesiace navyše. Dovtedy by mali spraviť všetky reformy a následne dostanú poslednú časť schválenej pôžičky, s čím oficiálne ukončia pomoc z eurovalu."

Marta Jančkárová: "Pripomeňme aspoň v skratke, ktoré najdôležitejšie podmienky musí Grécko splniť, aby sa dostalo k tej poslednej časti pomoci, teda spomínanej jednej miliarde osemsto miliónov eur."

Filip Minich: "Tak v Grécku sa hovorí predovšetkým o reforme penzijného systému. Musia znižovať dôchodky, zvyšovať vek odchodu od dôchodku, počíta sa tiež s prepúšťaním v štátnej správe, obmedzovaním rôznych sociálnych dávok. Proti týmto opatreniam dlhodobo Gréci protestujú."

Marta Jančkárová: "Mimochodom, Grécko nebolo jedinou krajinou, o ktorej hovorili ministri financií eurozóny. Zarezonovalo aj Francúzsko. V čom má rezervy?"

Filip Minich: "Ministri financií odsúhlasili dnes plán Európskej komisie, podľa ktorého Francúzsko dostane čas do marca, aby prerobilo svoj rozpočet. Oficiálne to nazývajú dodatočné opatrenia. V praxi to pre Paríž znamená, že musí narychlo spraviť reformy, aby splnilo rozpočtové pravidlá, z ktorých Francúzi dostávali rok čo rok výnimky. Ušetriť musia navyše desať miliárd eur. Je to vôbec prvýkrát, čo pod tlakom Európskej komisie nejaký členský štát upravuje svoj rozpočet. Nie je však jasné, čo sa stane, ak to Francúzi nespĺnia. V hre sú miliardové pokuty. Či ich Komisia ale aj reálne udelí, je však otázne. Viacerí ministri financií však opakujú, že v hre je kredibilita celej eurozóny a teda či sú štáty so spoločnou menou schopné dodržať to, na čom sa dohodnú. Slovensko, pripomeniem, patrí do skupiny štyroch štátov, ktoré dodržia rozpočtové pravidlá v plnej miere."

Marta Jančkárová: "Toľko Brusel a náš kola Filip Minich. Ďakujem a príjemný večer ešte."

Filip Minich: "Príjemný večer."

Marta Jančkárová: "No a v tejto chvíli sa zameriame predsa len na Grécko, pretože naše pozvanie do Správ a komentárov prijal grécky profesor ekonómie Nikos Georgantzis, ktorý od októbra pôsobí na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** v rámci programu Nadácie VÚB Hostujúci profesor. Dobrý večer."

Nikos Georgantzis, grécky profesor ekonómie (host' v štúdiu): "Good evening."

Marta Jančkárová: "Najnovšia informácia teda je, že Grécko dostalo dva mesiace času navyše, aby mohlo splniť potrebné podmienky, o ktorých bola pred chvíľou reč. Aká je šanca, že krajina naozaj tieto podmienky splní? Keď si zoberieme do úvahy, že grécka vláda sa napríklad obáva politických tlakov, vieme, že tamojšia ľavicová opozícia chce dosiahnuť predčasné parlamentné voľby."

Nikos Georgantzis: "Napriek tomu všetkému si myslím, že podmienky sa podarí splniť podobne ako všetky predošlé sme splnili. Pred štyrmi či piatimi rokmi by to bolo nemysliteľné, aby ľudia mohli očakávať to, že Grécko splní všetky podmienky, ktoré boli uvalené na grécky ľud. Takže myslím, že tie dva mesiace budú stačiť a samozrejme, že je tu i opozícia, kde je veľa nespokojnosti medzi Grékmi a toto môže zvýšiť pravdepodobnosť, že sa podarí opozícii vyhrať vo voľbách a to môže skomplikovať celú situáciu pre celú Európu. A je to ako balón, je to taký známy test, keď sa nafukuje balón, tak čím viac ho nafukujete, o to viac bodov dostanete, ale vo chvíli, keď balón praskne, tak je zle, tak treba tu docieľiť istú rovnováhu pri nafukovaní balónu tak, aby nepraskol. Takže už tá spomínaná opozícia zohráva rolu, ale otázka je tiež, že akým spôsobom sa dané podmienky podarí splniť. Ja osobne som trošku menej optimistický voči budúcnosti."

Marta Jančárová: "Vrátim sa k tomu, čo ste povedali, že tá ľavicová opozícia požaduje tie predčasné parlamentné voľby, robí všetko pre to, aby sa to podarilo, poukazuje na to, že súčasná vláda robí škrt, ktoré ľudia ešte viac pocítia. Ako to vlastne znášajú tamojší obyvatelia, ktorí čelia rekordnej nezamestnanosti, ktorá sa síce má teraz čoskoro znížiť, ale ako sme počuli aj v reportáži, každý štvrtý Grék je bez práce."

Nikos Georgantzis: "Miera nezamestnanosti predstavuje skutočne veľký problém, ktorý nie je len ekonomický, ale aj sociálny. A ľudia to skutočne veľmi pocítujú. Vždy, keď navštívim Grécko, ja to tiež cítim. A je to vidno aj v depresiách ľudí. Preto si myslím, že toto sa nezlepší, či už opatreniami alebo finančnou pomocou, ktorú teraz Grécko dostáva. Už sme to videli v minulosti, že toto je čosi, čo sa nezlepšilo, a preto sa to nezlepšilo, lebo väčšina prostriedkov, ktoré Grécko dostane, nie sú prostriedky, ktoré by sa naliali do gréckeho hospodárstva, ale naopak, sa použijú na splatenie dlhov. Preto je veľmi nepravdepodobné, aby tieto opatrenia povzbudili a stimulovali grécke hospodárstvo a umožnili mladým nájsť si prácu."

Marta Jančárová: "Práve aj pre to, čo ste povedali, sa Grécko usiluje dostať sa z týchto záchranných programov a krokom k tomu by podľa tamojšieho premiéra Antonisa Samarasa mohol byť práve aj ten budúcoročný rozpočet, ktorý je schválený. Schválil ho grécky parlament v noci na dnes a historicky, alebo teda po niekoľkých desaťročiach je to prvý praktický vyrovnaný rozpočet a dokonca na budúci rok predpokladá mierny hospodársky rast. Nie je toto cesta práve k tomu, aby sa Grécko vymanilo spod tej medzinárodnej pomoci?"

Nikos Georgantzis: "Takže toto je veľmi ľahká otázka, pretože Grécko vystúpi z medzinárodného záchranného systému tak či onak. Je to ako keď loď nefunguje a máte záchranné člny. A keď sa ma spýtate, či loď vypustia spod záchrany, odpoviem, že hej. Buď ju dostanú do prístavu alebo sa potopí. Takže ja tipujem, že samozrejme, že toto je jeden zo spôsobov, možno nie ten najlepší alebo jediný, ale je to jeden zo spôsobov, ako sa dostať spod tej finančnej pomoci. Závisí to od trojky. Zároveň však platí, že nie som si úplne istý, že to je spôsob, ako sa dostať von z problémov."

Marta Jančárová: "No, ste profesorom ekonómie. Čo je podľa vás ten najlepší spôsob, ako sa dostať z problémov, o ktorých hovoríme?"

Nikos Georgantzis: "Väčšina problémov pochádza zo spôsobu, akým fungovalo hospodárstvo krajiny už od druhej svetovej vojny. A hospodárstvo fungovalo veľmi špecifickým spôsobom. Stavalo na mentalite, ktorá povzbudzovala k situácii, ktorá napokon vyústila v krízu. Nehovorím, že tá celá kríza bola týmto spôsobená len gréckymi chybami, dopustili sa aj iných chýb, bola medzinárodná kríza, sú tu ďalšie dôvody, prečo či svet, či Grécko sa nachádza tam, kde sa nachádza teraz, ale vo väčšine je to mentalita, ktorá sa musí zmeniť, a toto si vyžiada dlhší čas. Mentalita, ktorá nezareagovala takým správnym spôsobom, ktorú by ste očakávali od kapitalistickej krajiny. Je tam veľa zásahov do cien, trhy nefungujú úplne slobodným spôsobom, aký by človek očakával, a veľa ľudí si stále myslí, že zamestnanosť, práca musí pochádzať od štátu. Takže mnoho z týchto vecí sa musí zmeniť, aby sme mohli vidieť Grécko, ktoré sa vymaní spod nevyváženej ekonomiky."

Marta Jančárová: "V tejto súvislosti sa neraz hovorí práve o rozdieloch medzi severnou a južnou mentalitou. Čo ešte okrem toho, čo ste práve spomínali v prípade Grécka, je tým prejavom mentality, ktorý sa musí zmeniť?"

Nikos Georgantzis: "Nemyslím si, že je to otázka severnej, či južnej mentality. Ja už žijem dvadsať rokov v Španielsku, a je síce južná krajina, Španielsko je mnohým spôsobom veľmi disciplinovanou krajinou. A práve socialistická vláda dokázala priniesť mnoho, aj socialistických, aj kapitalistických výdobytkov do krajiny a pre občanov. Historicky pracuje krajina zo svojej minulosti, vychádza z dvoch veľmi skorumpovaných impérií, či ríš. Jedna bola Byzantská ríša a potom bola Otomanská ríša, Osmanská ríša v prípade Grécka. Takže vychádza to z tých ľudí a nateraz aj z vlády. A to trvalo celé desaťročia, priam až storočia, a veľmi ťažko bude jednoducho túto mentalitu zmeniť. Dá sa samozrejme zmodernizovať Grécko tým, že bude fungovať viac kapitalistickým spôsobom alebo skutočne socialistickým spôsobom, pretože keď teraz žijeme v Grécku, tak vidíme, že je tam kombinácia časti oboch svetov takpovediac. Je tam napríklad stále veľa intervencií, zásahov štátu a ľudia očakávajú veľa od štátu. Na druhej strane mu vôbec už nedôverujú. Takže musíme toto všetko zmeniť. Väčšinou musíme zmeniť spôsob, akým si navzájom štát a občania dôverujú. A zmena trebars dôchodkového systému, ktorý osobne považujem za rozumný spôsob, rozumné opatrenie, toto môže spôsobiť stratu dôvery voči vlastnej krajine u občanov, pretože tá vám čosi sľubovala a teraz sa to má zmeniť. Takže musíme mnoho vecí zmeniť v Grécku a väčšinou sa musí zmeniť dôvera medzi vládou a občanmi a naspäť."

Marta Jančárová: "Opäť sa vrátim k tomu schválenému rozpočtu. Opäť opakujem, že je to prakticky takmer vyrovnaný rozpočet, čo je veľká vec po desaťročiach v Grécku. Je tento rozpočet realistický?"

Nikos Georgantzis: "Myslím si, že je realistický, hej. Je realistický, pretože aj keď bol docieľený za cenu veľmi bolestivých opatrení, podarilo sa ho prijať a schváliť, a považujeme ho za úplne realistický. Myslím si, že je to istým synonymom dobrej správy, pretože tá bola dosiahnutá, tento rozpočet bol dosiahnutý veľmi vysokou mierou zdanenia a nielen opatreniami, ktoré by trebárs stimulovali rast. Aj keď tu je druhá časť tej druhej správy. Nevieť, či to je tu veľká správa, ale grécky vývoz rastie, a to je skutočne jediný skutočný spôsob, ako sa dostať von z problémov. Takže považujem to za dobrú správu všetko, ale ten rozpočet je skutočne realistický, aj keď bol dosiahnutý za prísne opatrenia."

Marta Jančkárová: "Pán profesor, ďakujem pekne, že ste prijali naše pozvanie a želim vám ešte príjemný pobyt na Slovensku do štvrtka, keď odlietate."

Nikos Georgantzis: "Ďakujem za pozvanie."

Marta Jančkárová: "Dovidenia."

[Späť na obsah](#)

43. Z rómskeho dievčaťa inžinierka ekonómie

[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 09/12/2014; 282/2014; s.: 11; Publicistika; Jarmila Lajčáková]

Od mladých Rómov sa často očakáva, že sa vrátia do komunity, v ktorej vyrastali. No aj oni majú právo robiť to, čo ich baví.

Moja kolegyňa Zuzana Balážová často spomína, ako ju na základnej škole presviedčali, aby sa vyučila za čašníčku. "Vieš Zuzka, bude to pre teba lepšie," radili jej. Zuzka však mala v škole takmer samé jednotky a jasnú predstavu o tom, že pôjde na gymnázium. Uspela tam, rovnako ako na vysokej škole. Dnes je u nás úspešnou výskumníčkou. Zuzane sa podarilo prekonať predstavy svojho okolia o tom, na "čo by mala", keďže je Rómkou. V porovnaní s tým, čo dnes na Slovensku zažíva väčšina rómskych detí a mladých ľudí, je Zuzanin príbeh skôr výnimkou. Naše výskumy potvrdzujú, že mnohí učitelia nedôverujú schopnostiam niektorých detí. Nereagujú na ich potreby, nevyrovnávajú šance na úspech. Práve naopak. Odlišnosť (a je jedno, či ide o údajné zaostávanie, alebo nadpriemernosť) sa rieši paralelným vzdelávaním tak, aby takéto deti "nenarúšali" tempo "normálnych" žiakov.

Škatuľkovanie

Rómovia sa málokedy vnímajú ako "normálne" deti. Vzdelávací systém a jeho personál si až príliš často myslia, že rómske deti majú akurát tak na špeciálne školy, lebo sa o vzdelávanie nezaujímajú. Ak sa aj podarí uniknúť osudu "špeciálky", často prichádza oddelenie v samostatných triedach alebo častiach školy. To deti nielen ponizuje, ale aj výrazne znižuje ich šance na úspešné ukončenie základnej školy a postup na strednú. Škatuľkovanie pokračuje aj na úrovni stredných škôl. Vo viacerých lokalitách sme napríklad zistili, že rómskym deťom sa bez ohľadu na ich schopnosti alebo sny najčastejšie odporúčajú stredné odborné školy bez maturity (takzvané učňovky). Často aj súkromné s pochybnou úrovňou kvality vzdelávania, ale zaručenými štátnymi dotáciami. Učňovky sa najnovšie stavajú pri osadách. Aké sú potom šance ich absolventov na to, aby zmenili osud odkázanosti na dávky, čo im do vienka dávajú aj naše školy? Podľa našich priebežných zisťovaní aj mladí Rómovia, ktorí úspešne ukončia strednú školu s maturitou, sa najčastejšie hlásia na štúdium sociálnej práce na provinčných univerzitách s nízkou kvalitou štúdia. Zo začarovaného kruhu nezamestnanosti sa s takýmto vzdelaním len ťažko vymaniť. Ak sa domov vrátia ako nezamestnaní, ťažko vysvetlia ďalším, že vzdelanie je dôležité.

Čo by mali robiť

Na to, aby nastal posun pri začleňovaní Rómov, je dôležité zväčšovať strednú a vyššiu triedu inžinierov, lekárov, ekonómov či právnikov. Je chybné automaticky očakávať, že mladí Rómovia sa musia vrátiť do svojich komunít a pomáhať prácou v teréne. Tak ako každý iný mladý človek majú právo robiť to, čo ich baví. Nielen to, čo si myslia ostatní, že by mali robiť. Ako úspešní ekonómovia sa napríklad môžu stať vzorom pre iných. Súčasne môžu len svojou prítomnosťou pomôcť narušiť stereotypné predstavy nerómskych kolegov o Rómoch, ktorí môžu nanajvýš kopať kanály a vyhrávať na husliach. Dohodli sme sa preto s **Ekonomickou univerzitou** na spolupráci, ktorá má za cieľ zvýšiť podiel rómskych študentov v jej radoch. **Ekonomická univerzita** ponúka nielen veľmi širokú škálu odborov, ale aj veľmi dobré vyhliadky uplatnenia na trhu práce. Spolu tak povzbudzujeme rómskych stredoškóľakov v tom, aby sa prihlásili a pomáhamo s prípravou na prijímacie skúšky, ktoré sú pre všetkých rovnaké. Ak budú na skúškach úspešní, pomôžeme im získať štipendium či hľadať ubytovanie. Šanca rómskeho dievčaťa, že sa raz stane inžinierkou ekonómie, je v porovnaní s jej nerómskou rovesníčkou výrazne nižšia. Cieľená pomoc s prípravou na školu preto nie je diskrimináciou, ale zákonom povolenými dočasnými vyrovnávacími opatreniami. **Ekonomická univerzita** má záujem o rómskych študentov. To je silný

signál od dôležitej vzdelávacej inštitúcie. Hádám ho budú nasledovať aj ďalší, čo veria v šance, nie v politiku krátkoho dvora a dlhého biča. Jarmila Lajčáková Autorka pracuje v Centre pre výskum etnicity a kultúry

Na to, aby nastal posun pri začleňovaní Rómov, je dôležité zväčšovať strednú a vyššiu triedu inžinierov, lekárov, ekonómov či právnikov.

[Späť na obsah](#)

44. Z rómskeho dievčaťa inžinierka ekonómie

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 08/12/2014; Jarmila Lajčáková]

Píše Jarmila Lajčáková z Centra pre výskum etnicity a kultúry

Od mladých Rómov sa často očakáva, že sa vrátia do komunity, v ktorej vyrastali. No aj oni majú právo robiť to, čo ich baví.

Moja kolegyňa Zuzana Balážová často spomína, ako ju na základnej škole presviedčali, aby sa vyučila za čašníčku. "Vieš Zuzka, bude to pre teba lepšie," radili jej. Zuzka však mala v škole takmer samé jednotky a jasnú predstavu o tom, že pôjde na gymnázium.

Uspela tam, rovnako ako na vysokej škole. Dnes je u nás úspešnou výskumníčkou. Zuzane sa podarilo prekonať predstavy svojho okolia o tom, na "čo by mala", keďže je Rómkou.

V porovnaní s tým, čo dnes na Slovensku zažíva väčšina rómskych detí a mladých ľudí, je Zuzanin príbeh skôr výnimkou. Naše výskumy potvrdzujú, že mnohí učitelia nedôverujú schopnostiam niektorých detí. Nereagujú na ich potreby, nevyrovnávajú šance na úspech.

Práve naopak. Odlišnosť (a je jedno, či ide o údajné zaostávanie, alebo nadpriemernosť) sa rieši paralelným vzdelávaním tak, aby takéto deti "nenarúšali" tempo "normálnych" žiakov.

Škatuľkovanie

Rómovia sa málokedy vnímajú ako "normálne" deti. Vzdelávací systém a jeho personál si až príliš často myslia, že rómske deti majú akurát tak na špeciálne školy, lebo sa o vzdelávanie nezaujmajú. Ak sa aj podarí uniknúť osudu "špeciálky", často prichádza oddelenie v samostatných triedach alebo častiach školy. To deti nielen ponizuje, ale aj výrazne znižuje ich šance na úspešné ukončenie základnej školy a postup na strednú.

Škatuľkovanie pokračuje aj na úrovni stredných škôl. Vo viacerých lokalitách sme napríklad zistili, že rómskym deťom sa bez ohľadu na ich schopnosti alebo sny najčastejšie odporúčajú stredné odborné školy bez maturity (takzvané učňovky). Často aj súkromné s pochybnou úrovňou kvality vzdelávania, ale zaručenými štátnymi dotáciami. Učňovky sa najnovšie stavajú priamo pri osadách. Aké sú potom šance ich absolventov na to, aby zmenili osud odkázanosti na dávky, čo im do vienka dávajú aj naše školy?

Podľa našich priebežných zisťovaní aj mladí Rómovia, ktorí úspešne ukončia strednú školu s maturitou, sa najčastejšie hlásia na štúdium sociálnej práce na provinčných univerzitách s nízkou kvalitou štúdia. Zo začarovaného kruhu nezamestnanosti sa s takýmto vzdelaním len ťažko vymania. Ak sa domov vrátia ako nezamestnaní, ťažko vysvetlia ďalším, že vzdelanie je dôležité. Čo by mali robiť

Na to, aby nastal posun pri začleňovaní Rómov, je dôležité zväčšovať strednú a vyššiu triedu inžinierov, lekárov, ekonómov či právnikov. Je chybné automaticky očakávať, že mladí Rómovia sa musia vrátiť do svojich komunit a pomáhať prácou v teréne. Tak ako každý iný mladý človek majú právo robiť to, čo ich baví. Nielen to, čo si myslia ostatní, že by mali robiť. Ako úspešní ekonómovia sa napríklad môžu stať vzorom pre iných. Súčasne môžu len svojou prítomnosťou pomôcť narušiť stereotypné predstavy nerómskych kolegov o Rómoch, ktorí môžu nanajvýš kopať kanály a vyhrávať na husliach.

Dohodli sme sa preto s **Ekonomickou univerzitou** na spolupráci, ktorá má za cieľ zvýšiť podiel rómskych študentov v jej radoch. **Ekonomická univerzita** ponúka nielen veľmi širokú škálu odborov, ale aj veľmi dobré vyhliadky uplatnenia na trhu práce. Spolu tak povzbudzujeme rómskych stredoškôľakov v tom, aby sa prihlásili a pomáhamo s prípravou na prijímacie skúšky, ktoré sú pre všetkých rovnaké. Ak budú na skúškach úspešní, pomôžeme im získať štipendium či hľadať ubytovanie.

Šanca rómskeho dievčaťa, že sa raz stane inžinierkou ekonómie, je v porovnaní s jej nerómskou rovesníčkou výrazne nižšia. Cielená pomoc s prípravou na školu preto nie je diskrimináciou, ale

zákonom povolenými dočasnými vyrovnávacími opatreniami.

Ekonomická univerzita má záujem o rómskych študentov. To je silný signál od dôležitej vzdelávacej inštitúcie. Hádám ho budú nasledovať aj ďalší, čo veria v šance, nie v politiku krátkeho dvora a dlhého biča.

pondelok 8. 12. 2014 18:10 | Jarmila Lajčáková

[Späť na obsah](#)

45. Historický politický prelom v Durínsku

[Téma: Ekonomická univerzita; noveslovo.sk; 08/12/2014; noveslovo.sk; FRANTIŠEK ŠKVRNDA]

Na čelo krajskej vlády v Durínsku bol 5. decembra zvolený politik zo strany Die Linke (Ľavica) – 58-ročný Bodo Ramelow. Došlo k tomu po uzavretí koalíciej dohody medzi krajskými vedeniami Die Linke s SPD a Zelených (Bündnis 90/Die Grünen, ktorí sa hlásia k ľavicovému liberalizmu). Koalícia sa označuje za červeno-červeno-zelenú.

Bodo Ramelow na snímke z roku 2009. Foto: Tasiegrafie / Creative Commons

Zdesenie z červeno-červeno-zelenej koalície

Odmietavé postoje k tejto koalícii sa objavili už v septembri, krátko po voľbách, keď krajská organizácia SPD odmietla pokračovať vo veľkej koalícii s CDU, ktorá získala v durínskom Landtagu najviac poslancov a začalo sa uvažovať o vytvorení trojkoalície na čele s Die Linke, ktoré museli v straníckom referende schváliť v krajskej organizácii SPD. Odhodlanie odsunúť CDU v Durínsku po 24 rokoch bolo silné a tak sa aj Zelení, napriek výhradám voči Die Linke (najmä kvôli minulosti PDS – Partei des Demokratischen Sozialismus – Strany demokratického socializmu), ku koalícii pridali.

Poznamenáme, že Slobodný štát Durínsko sa nachádza na území bývalej Nemeckej demokratickej republiky a patrí medzi menšie spolkové krajiny (podľa počtu obyvateľov dvanásť, podľa rozlohy jedenásť medzi šestnástimi, z ktorých sú ešte tri mestské štáty). Sociálno-ekonomicky sa tu ešte stále prejavujú nepriaznivé dopady zjednotenia Nemecka, ktoré znamenalo bezpodmienečné prispôbenie sa či skôr pohltie Nemeckou spolkovou republikou, po ktorej nový štát dostal aj meno.

Durínsko má v prepočte na zamestnaného najnižší hrubý domáci produkt v celom Nemecku. Vo všeobecnosti (optimisticky) sa predpokladá, že k vyrovnaniu medzi západným a východným Nemeckom ("Wessi" a "Ossi") dôjde najskôr za 10 rokov, ak sa pravdaže nevyskytnú nejaké väčšie komplikácie.

Časť komentárov a hodnotení zvolenia predsedu vlády koalície vedenej Die Linke poukazovala na to, že ide o významnú zmenu až prelomovú udalosť v nemeckej politike 25 rokov po páde berlínskeho múru. Nebola však ani núdza o jednostranné, odmietavé až zlostné reakcie pravicových politických kruhov nielen v samotnom Durínsku, ale aj v iných častiach Nemecka, resp. na celonemeckej úrovni. Tieto sa objavili aj v slovenských "hlavnoprúdových" médiách, ak si túto udalosť vôbec všimli.

V súvislosti s formovaním vlády sa prejavila aj protirečivosť nemeckej politickej scény. Výroky nemeckého prezidenta J. Gaucka (v rokoch 1990 – 2000 bol spolkovým splnomocnencom pre záležitosti Štátnej bezpečnosti bývalej Nemeckej demokratickej republiky) o tom, či sa Die Linke po 25 rokoch dostatočne distancovala od minulosti SED (Sozialistische Einheitspartei Deutschlands – Jednotnej socialistickej strany Nemecka), ktorá bola vedúcou silou v NDR, však vyvolali aj otázky až kritiku, či sa to hodí k nadstraníckemu charakteru funkcie nemeckého prezidenta. Die Linke totiž tvorí už štandardnú časť nemeckej politickej scény.

Cesta k vytvoreniu vlády bola komplikovaná a predpokladá sa aj to, že pred ňou nie je vôbec jednoduchá budúcnosť. Znalci nemeckej krajskej politiky vychádzajú najmä z toho, že trojkoalície v krajských parlamentoch boli nestabilné a neraz sa rozpadli pred vypršaním riadneho volebného obdobia.

Šum spôsobilo, že B. Ramelow bol za predsedu vlády zvolený až v druhom kole hlasovania, hoci nemal protikandidáta – v prvom získal len 45 hlasov. Trojkoalícia má v Landtagu krehkú prevahu jedného hlasu – z 91 miest má 46 poslancov (Die Linke 28, SPD 12 a Zelení 6).

Stručne o vytvorení Die Linke a jej pôsobení v nemeckej politike

Die Linke sa formálne vytvorila v roku 2007 po zložitom vývoji na ľavej strane nemeckého politického spektra (naľavo od SPD) zlúčením Die Linkspartei.PDS (fungovala od roku 2005 po premenovaní postkomunistickej PDS, ktorá pôsobila od roku 1989, takmer výlučne vo východnom Nemecku) a WASG (akronym zo slov Arbeit & soziale Gerechtigkeit – Die Wahlalternative – Práca a sociálna spravodlivosť –

volebná alternatíva, ktorá vznikla v roku 2004 odštiepením od SPD za podpory časti odborov a počas svojho krátkeho trvania pôsobila takmer výlučne v západnom Nemecku).

Zaradiť túto stranu do zjednodušujúcich schém ľavice a pravice, ktorú nám podsúva súčasná mediálno-politická terminológia, nie je jednoduché. Jadro problému spočíva v tom, že Die Linke je politická strana, ktorá sa hlási k európskej autentickej (radikálnej) ľavici. Je stúpencom demokratického socializmu, ktorý by mal nahradiť súčasný kapitalizmus zmietaný hlbokými, neprekonateľnými protirečieniami. Kameňom úrazu je aj to, že medzi vyhranené ľavicové požiadavky Die Linke patrí aj vystúpenie z NATO.

Napriek zložitostiam nemeckej politickej scény sa nová strana úspešne etablovala na všetkých jej úrovniach. Má poslancov v komunálnych, regionálnych (krajinských) zastupiteľstvách, ako i v spolkovom zastupiteľstve. V komunálnych voľbách v tomto roku získala 122 kresiel, čo je o 30 viac ako v roku 2009 (a o 63 viac, ako dosiahla pravicovopopulistická AfD – Alternative für Deutschland).

Zo 16 nemeckých krajinských parlamentov je Die Linke aktuálne zastúpená na základe posledných volieb v septembri 2014 v desiatich a má v nich 160 poslancov. Okrem Durínska je vo vládnej koalícii, ktorú vedie SPD od roku 2009 v Brandenbursku. V minulosti bola v krajinských vládach v rokoch 1998 až 2006 (ešte ako PDS) v Meklenbursku-Predpomoransku, v rokoch 2002 až 2011 v Berlíne, tiež v koalíciách vedených SPD.

V Bundestagu zvolenom v septembri 2013 Die Linke získala 64 kresiel zo 630 miest (v roku 2009 mala v 622-člennom parlamente 76 poslancov). V Európskom parlamente je najväčšou skupinou frakcie Konfederatívna skupina Európska zjednotená ľavica – Severská zelená ľavica – má v nej 7 poslancov z 52.

Európska dimenzia pôsobenia Die Linke

Die Linke (ešte ako PDS) mala veľký podiel aj na vytvorení Európskej ľavice (ďalej len EL) v roku 2004. V súčasnosti sa v EL združuje viac ako 30 ľavicových politických strán so štatútom člena alebo pozorovateľa z 23 európskych štátov. Okrem členských štátov EÚ – Belgicka, Bulharska, Cypru, ČR, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Luxemburska, Maďarska, Nemecka, Poľska, Rakúska, Rumunsko, Slovenska (KSS má štatút pozorovateľa), Španielska a Talianska – sú aj z Bieloruska, Moldavska, San Marina, Švajčiarska a Turecka (pozri <http://www.european-left.org/about-el/member-parties>). K strane sa hlási aj nová Zjednotená ľavica v Slovinsku, ktorá sa dostala do parlamentu po voľbách v tomto roku.

Doplníme, že v Nemecku pôsobí aj Deutsche Kommunistische Partei (DKP), ktorá je pozorovateľom v EL. Má asi 3 500 členov. V tohtoročných komunálnych voľbách získala 7 kresiel (z toho jedno na spoločnej kandidátke Sozialistische Liste). Vo voľbách do krajinských parlamentov a spolkového a európskeho parlamentu (ak v nich kandiduje) v posledných desaťročiach neprekročila hranicu 0,2 % odovzdaných hlasov. Okrem toho existuje aj KPD – Kommunistische Partei Deutschlands (od roku 1990), ktorú Krajinský úrad na ochranu ústavy v Brandenbursku označil za ľavicovo extrémistickú (má okolo 150 členov).

Štvrtý kongres EL sa zišiel 13. až 15. decembra 2013 v Madride. EL organizuje pravidelne aj letné univerzity. Od 23. do 27. júla 2014 sa konala už deviatá vo Werbellinsee (Nemecko) s názvom Európa – postaviť sa za mier. Európska ľavica podporuje aj iniciatívu európskych občanov proti TTIP a CETA. Iniciatívu, ktorú sa spustila v júni 2014, na začiatku decembra podpísalo už vyše milióna osôb.

Nevyhnutnosť a aktuálnosť hľadania európskej autentickej (radikálnej) ľavice

Ak pripustíme, že politikou negácie kapitalizmu sa zničili i niektoré vymoženosti demokracie, treba dodať, že negáciou (podávanou v totálnom mediálno-politickom ignorovaní a odmietaní všetkého) socializmu sa súčasnej civilizácii a rozvoju spoločnosti škodí ešte viac. Priznanie chyby a omylov socializmu a obľúbené dnes už takmer rituálne ospravedlňovanie sa za minulosť (často tými, ktorí s ňou mali máločo spoločné) neznamená, že to bola veľká čierna diera. Táto interpretácia minulosti podávaná konzervatívcami, liberálmi ale aj časťou sociálnodemokratických a socialistických strán tiahnucich v záujme podielu na moci čoraz viac na pravú polovicu pomysleného politického poľa súčasnosti, už dlhší čas ukazuje, že vedie do slepej ulice.

Ak sa pozrieme len do štátov V-4, vidíme, že z hľadiska riešenia problémov postsocialistických (tranzitívnych) štátov, ktoré vyvoláva najmä neoliberálna globalizácia (rast sily finančného sektora, deregulácia, privatizácia a pod.), tlak USA a atlantizmu (najmä prostredníctvom NATO) je potrebné vytváranie strán naľavo od "nových" ľavicových strán, ktoré sa hlási k strednej či stredopravej sociálnej demokracii alebo socializmu na spôsob "tradičných" európskych (západoeurópskych) strán. Svedčí o tom smutný osud nielen slovenskej SDL, ale aj protirečenia a paradoxy v politickom vývoji maďarských (Maďarská socialistická strana – Magyar Szocialista Párt) a poľských (najprv koalície, potom strany Zväz demokratickej ľavice – Sojusz Lewicy Demokratycznej) socialistov.

Hľadanie autentickej ľavice, ktorá je zároveň aj radikálna, musí pokračovať aj z hľadiska ďalšej budúcnosti EÚ a európskej integrácie. Mimoriadnu aktuálnosť otázky zvyrazňuje aj ochota viacerých vládnych európskych sociálnodemokratických a socialistických strán pristúpiť k dohode TTIP a odmietanie o tejto téme verejne diskutovať.

Die Linke v hľadáčku spravodajských služieb

Die Linke je od svojho vzniku v roku 2007 nielen neustále mediálne-politicky ostrakizovaná, ale bola sledovaná aj Spolkovým úradom na ochranu ústavy a jeho krajinskými orgánmi. Zvláštny záujem úradu, ktorého činnosť má aj prvky spravodajskej služby zameranej na sledovanie občanov (kontrašpionáže) podľa nejasných kritérií o porušovaní ústavnosti či o antidemokratických postojoch, vyvolali najmä pracovné skupiny Die Linke Antikapitalistická ľavica (asi 1 900 členov), Komunistická platforma (zhruba 1 250 členov, ku ktorej sa hlási aj S. Wagenknechtová) a Socialistická ľavica (okolo 800 členov). Sledované sú aj menej početné skupiny Marxistická platforma, Gerský dialóg/Socialistický dialóg Cuba Sí. V správach úradu boli viackrát označené za "otvorene extrémistické".

V januári 2012 nemeckými médiami hýbala aféra so sledovaním poslancov Bundestagu (!) za Die Linke (pozri <http://www.spiegel.de/politik/deutschland/geheimdienst-verfassungsschutz-beobachtet-27-linken-abgeordnete-a-810651.html>). Okrem toho boli sledovaní ďalší 11 poslanci v krajinských parlamentoch. Spiegel zverejnil aj zoznam sledovaných poslancov Bundestagu za Die Linke (pozri <http://www.spiegel.de/politik/deutschland/linke-unter-beobachtung-die-liste-der-betroffenen-bundestagsabgeordneten-a-811166.html>).

Špicľovanie však pokračovalo naďalej. 2. júna 2013 bol uverejnený ďalší materiál, v ktorom sa písalo o pokračujúcom sledovaní najmenej 25 poslancov z Die Linke (<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/verfassungsschutz-geheimdienst-beobachtet-25-linken-abgeordnete-a-903309.html>)

Odpovede politikov z vládnych strán i štátnych úradníkov boli vyhýbavé. Minister vnútra H.-P. Friedrich priznal, že agenti skúmajú činnosť Die Linke, ale podľa neho Spolkový úrad na ochranu ústavy si iba plnil svoje povinnosti, lebo vraj existovali závažné dôkazy o tom, že v strane sú tendencie, ktoré odporujú ústave. Predstavitelia bezpečnostných zložiek tvrdili, že poslanci sú sledovaní len na základe informácií z otvorených (všeobecne prístupných) zdrojov a nie sú pritom používané operatívne spravodajské metódy, čo však pravda nebola.

Spisy o niektorých sledovaných poslancoch mali aj niekoľko stostranový rozsah. Média poukázali aj na to, že len platy 7 zamestnancov úradu, ktorí sa tejto činnosti priamo venujú, ročne vychádzajú na 390-tisíc eur. Pri tom sledovaním extrémistickej pravice, ktorá je v Nemecku oveľa väčším a rýchlo rastúcim problémom, sa v tom čase zaoberalo len 10 zamestnancov úradu.

Aféra viedla k diskusii o právomociach Úradu na ochranu ústavy a o oprávnenosti a legitímnosti špicľovania parlamentnej opozície. Aj časť z tých, ktorí z "princípu" súhlasili s tým, že na Die Linke treba "dávať pozor", poukazovalo na to, že z bežne prístupných zdrojov možno získať všetky informácie o činnosti strany. Pozornosti neušlo ani to, že poslanci neboli sledovaní podľa miery svojej "radikálnosti", ale predovšetkým na základe pozícií v straneckej hierarchii a to, že išlo o poslancov Bundestagu, ktorí pôsobia alebo boli zvolení na území bývalej NDR.

Proti špicľovaniu sa postavili nielen poslanci za Die Linke, ale odsúdili ich aj Zelení. Die Linke označila túto činnosť za pokračovanie tradície zákazu výkonu povolania z 50. a 60. rokov, ktoré podryva hodnoty parlamentnej demokracie. Za poľutovaniahodné považovali aj to, že Úrad na ochranu ústavy sleduje Die Linke a nerešpektuje parlamentnú imunitu a pritom bagatelizuje pravicový extrémizmus.

Die Linke akcie kvalifikovala ako protiprávny, neústavný útok na stranu. Zdôraznila, že podľa nemeckej ústavy by mal parlament kontrolovať tajné služby a nie naopak.

Jedným zo sledovaných bol aj B. Ramelow. V júli 2010 súd rozhodol, že jeho sledovanie "na základe všeobecne prístupných zdrojov" bolo primerané, voči čomu sa B. Ramelow odvolal. V októbri 2013 bolo prijaté nové rozhodnutie, ktoré sledovanie B. Ramelowa kvalifikovalo ako protiústavné. Uvádza sa v ňom protirečivo však aj to, že záujem na ochrane slobodného demokratického poriadku môže mať prednosť pred právami poslancov. Tento záujem prichádza vraj do úvahy, ak existuje náznak, že poslanec zneužíva možnosť boja proti tomuto poriadku alebo ho uskutočňuje príliš agresívne.

Ako uvádzala správa poslaneckej skupiny Die Linke zo 16. októbra 2013, problém sledovania poslancov Die Linke týmto stále nebol definitívne vyriešený. Spolkové ministerstvo vnútra napokon až v marci 2014 oznámilo, že poslanci strany v Bundestagu v budúcnosti už nebudú sledovaní.

Prípud je však, zdá sa, nekonečný. V septembri 2014 Spolkový správny súd zakázal Spolkovému úradu na ochranu ústavy, aby pokračoval v sledovaní G. Gysiho, ktorý je ako predseda najsilnejšej opozičnej

frakcie v Bundestagu aj šéfom /vodcom/ opozície. Musí zároveň zničiť všetky informácie, ktoré o ňom doposiaľ nazhromaždila. G. Gysi sa s úradom neúspešne súdil už v roku 2006.

Potenciálny medzinárodný dopad durínskej trojkoalície

Vzhľadom na rozsah príspevku sa nebudeme zaoberať obsahom koalíčnej zmluvy ani pripravovaným vládnym programom, ktorých analýza bude iste zaujímavá. Myslíme si však, že durínska červeno-červeno-zelená koalícia môže mať nielen celonemecký, ale aj medzinárodný dopad. To, čo sa deje v Nemecku nielen sociálno-ekonomicky, ale aj politicky, vplýva na dianie v EÚ, ale aj na európskom kontinente.

Na základe výsledkov spolkových volieb v roku 2013 sa objavila okrem veľkej koalície CDU/CSU a SPD aj možnosť inej koalície. Keby sa bola vytvorila koalícia SPD, Die Linke a Zelených, mala by v Bundestagu zo 630 kresiel 319 poslancov. Zbúrať vyše 20 rokov existujúce politické tabu spolupráce s nemeckou radikálnou (autentickou) ľavicou sa SPD ešte neodvážila, ale začalo sa o tom hovoriť. Náznaky diskusie pokračovali aj na zjazde SPD v novembri 2013, ale na stránke referendum, ktoré bolo v decembri, sa predložila "vyskúšaná" veľká koalícia s CDU/CSU.

Podľa niektorých názorov situácia v roku 2017, keď majú byť nasledujúce spolkové voľby, sa však môže už môže skutočne uvažovať o inej alternatíve. Ak aj nebudeme počítať s tým, že SPD trpí určitou traumou z neúspechu už v tretích spolkových voľbách za sebou a môže sa pokúsiť využiť aj najmenšiu šancu na vedenie vládnej koalície, v hre budú ešte minimálne dva faktory, ktorých pôsobenie sa momentálne nedá odhadnúť.

Prvým bude to, ako bude fungovať durínska trojkoalícia. A druhý spočíva v tom, akým bude vývoj v Európe, ktorý v tomto roku nesmierne skomplikovala ukrajinská kríza. Nespokojnosť nemeckého obyvateľstva s politikou, ktorú v tomto smere vedie kancelárka A. Merkelová, podľa viacerých ukazovateľov narastá.

Skutočnú kritiku sociálno-ekonomickú, vnútornej i zahraničnej politiky vlády A. Merkelovej podáva len Die Linke. Aktuálne na túto tému reaguje S. Wagenknechtová, prvá podpredsedníčka Die Linke (pozri jej vystúpenie v Bundestagu 26. novembra 2014, ktoré sa bežne označuje "Kde žijete, pani Merkelová?" Prístupné na <https://www.youtube.com/watch?v=t3PQ8y7aCIA> – v nemeckom jazyku s českými titulkami).

Autor prednáša medzinárodné vzťahy na **Ekonomickej univerzity**

[Späť na obsah](#)

46. Rómovia dostali šancu aby študovali na **EUBA**

[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 09/12/2014; TASR]

Projekt sa usiluje rovnako pritiahnúť viac nadaných Rómov k štúdiu ekonomických a technických smerov.

Aula **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Foto: TASR/Pavel Neubauer

Bratislava 9. decembra (TASR) – Zvýšiť podiel Rómov, ktorí majú vyššie ako stredoškolské vzdelanie je ambíciou spoločného projektu bratislavskej **Ekonomickej univerzity (EUBA)** a Centra pre výskum etnicity a kultúry (CVEK) v Bratislave. Projekt pod názvom "Aj ty máš šancu" ponúka pomoc mladým Rómom, ktorí majú záujem študovať na **EUBA**.

Rómski študenti, ktorí sa zapoja do programu Aj ty máš šancu!, budú musieť splniť všetky podmienky na prijatie na univerzitu, vrátane prijímacích skúšok. V rámci projektu budú môcť využiť bezplatné prípravné kurzy, rovnako pomoc pri hľadaní ubytovania či získavaní štipendií. Študentský parlament im v spolupráci s koordinátorkou programu pomôže tiež pri zorientovaní sa na škole a s doučovaním.

"Cieľom programu Aj ty máš šancu! je pomôcť prekonať obrovské rozdiely v dostupnosti vysokoškolského vzdelania pre Rómov a Nerómov," vysvetľuje Jarmila Lajčáková, senior výskumníčka CVEK. Podľa výskumov Rozvojového programu OSN z roku 2010 má len 0,3 percenta Rómov na Slovensku vyššie ako stredoškolské vzdelanie.

Projekt sa usiluje rovnako pritiahnúť viac nadaných Rómov k štúdiu ekonomických a technických smerov. Zuzana Balážová z CVEK-u v tejto súvislosti poukázala na vžitú stereotypy. "Veľa šikovných rómskych študentov si napríklad vyberá štúdium sociálnej práce, pretože prevláda predstava, že Rómovia nechodia na školy technického či ekonomického zamerania," upozornila Balážová. "Štúdium sociálnej práce pritom ponúka len veľmi obmedzené možnosti uplatnenia na trhu práce," dodala.

Ukázať, že aj rómski študenti majú potenciál pre štúdium bankovníctva, financií, manažmentu či cestovného ruchu chce aj samotná **Ekonomická univerzita**. Rektor univerzity Rudolf Sivák v tejto súvislosti dodal, že je najvyšší čas, aby podobné projekty začali na Slovensku fungovať. Verí preto, že k iniciatíve **EUBA** a CVEK sa pridajú aj ďalšie slovenské univerzity. "Ak sa chceme v tejto krajine niekam posunúť, potrebujeme rozširovať strednú a vyššiu vrstvu Rómov, ktorí budú ekonómami, technikmi, IT odborníkmi alebo doktormi," vysvetlil Sivák.

[Späť na obsah](#)

47. Tretí ročník súťaže Marketing Talents of the Year

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 09/12/2014; Medialne; Redakcia]

V závere novembra prebehla dvojdenná súťaž mladých marketérov, ktorú vyhral tím s názvom "Value for Mon(k)ey" zložený zo štyroch študentov Vysokej školy ekonomickej v Prahe v zložení: Martin Lebduška, Jakub Barvínek, Jan Chochol a Martin Palounek. Unikátnym projektom "Marketing Talents of the Year" každý rok vrcholí dlhodobá spolupráca katedry marketingu Fakulty podnikohospodárskej na VŠE v Prahe a spoločnosti Mondelez. Tento rok sa k spolupráci pridala aj Obchodná fakulta **Ekonomickej univerzity v Bratislave**.

Z celkového počtu 11 prihlásených tímov (päť z Čiech a šesť zo Slovenska) do finále postúpili štyri tímy z Čiech a dva tímy zo Slovenska. Každý tím mal štyroch členov, ktorí dostali jedinečnú príležitosť prehliť svoje teoretické vedomosti získané pri štúdiu a vyskúšať si prostredníctvom simulačného softvéru Markops od spoločnosti StartX marketing v praxi. Tento program pre simuláciu marketingovej reality používajú najlepšie svetové **ekonomické univerzity** a mnoho nadnárodných korporácií. Študenti mali predviesť, ako sú schopní si poradiť so všetkými nástrahami skutočného biznisu a doviest' svoju firmu, ktorá pôsobí na trhu cukrovínok, k najvyššej hodnote pre akcionárov. Okrem toho museli byť všetci súťažiaci schopní obhájiť svoje rozhodnutia pred top manažérmi spoločnosti Mondelez, zástupcom Vysokej školy ekonomickej v Prahe a **Ekonomickej univerzity v Bratislave (EUBA)**. Tento rok tímy realizovali 3 simulačné kolá doma a 3 v priestoroch spoločnosti.

Spoločnosť Mondelez spolupracuje s Obchodnou fakultou **Ekonomickej univerzity (OF EUBA)** na takomto type projektu po prvýkrát. "Súťaž ako táto výrazne prispieva k zblíženiu akademickej sféry a najmä študentov k hospodárskej praxi. Na reálnej case study si môžu overiť svoje teoretické vedomosti a priamo ich aplikovať v praxi v modelovej situácii," uviedol k spolupráci Peter Drábik, prodekan pre PR Obchodnej fakulty **EUBA**.

Celá akcia prebiehala dva dni, počas ktorých sa hodnotilo, ako si ktorý tím poradil s programom Markops, ako spolu jednotliví členovia tímu spolupracovali a ako dokázali spoločne odprezentovať svoje výsledky. Študenti počas projektu pracovali nielen so simulačným programom, ale v rámci workshopov sa zoznámili aj s pracovným prostredím a s prácou na najrôznejších oddeleniach spoločnosti Mondelez Czech Republic, v ktorej priestoroch sa celá akcia uskutočnila. Na záver prebehlo slávnostné vyhodnotenie a odovzdanie certifikátov a hlavných cien tým najlepším.

"Mám veľkú radosť, že sa nášmu tímu podarilo uspieť v tak silnej konkurencii oboch krajín, ktorá sa v tomto ročníku súťaže zišla. Veľkým prínosom pre nás určite bola možnosť nahliadnuť do skutočnej praxe, pretože v škole ide predovšetkým o teóriu," hovorí Martin Lebduška, člen víťazného tímu Value for Mon(k)ey, a dodáva: "Veľmi si vážime získaný certifikát za víťazstvo, ktorý pre nás bude určite výhodou pri hľadaní si práce po ukončení štúdia."

Rastislav Strhan, odborný asistent Katedry tovaroznaectva a kvality tovaru OF **EUBA** a člen hodnotiacej komisie, uviedol: "Účasť na súťaži Marketing Talents of the Year bola pre mňa veľmi prospešnou osobnou, ľudskou, odbornou aj profesionálnou skúsenosťou. Pri úvodnom príhovore som použil paralelu medzi športom a touto súťažou – Učiteľ má v tomto prípade v športe ekvivalent v podobe trénera. Predstavte si však trénera mužstva, ktoré nehrá žiadnu súťaž a neabsolvuje žiadne súťažné zápasy. Lebo taká je pozícia učiteľa. Pripravuje študentov do praxe, spätnú väzbu okrem snahy na "tréningoch" nedostáva vôbec alebo veľmi oneskorene. Konfrontácia študentov rôznych škôl a rôznych krajín s reálnymi trhovými rozhodnutiami však veľmi rýchlo a jasne odhalí chyby a nedostatky, ktoré sa počas "prípravy" nemuseli prejaviť. Zároveň ide o to, aby učiteľ bol schopný a ochotný učiť sa, identifikovať silné a slabé stránky svojej práce a snažiť sa o neustále zlepšovanie. Možno sa to zdá byť divné, ale aj ako porotca som sa v súťaži Marketing Talents of the Year veľa naučil a dúfam, že sa mi podarí skúsenosti a poznatky preniesť do vzdelávacieho procesu."

Spoločnosť Mondelez je jedným z najžiadanejších zamestnávateľov nielen u absolventov Vysokej školy ekonomickej v Prahe či **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Každoročne sa do trainee programov hlásia desiatky mladých absolventov alebo študentov posledných ročníkov vysokých škôl.

[Späť na obsah](#)

48. SME: Škola zvýhodní Rómov

[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 09/12/2014; TASR]

Ekonomická univerzita v Bratislave ponúka Rómom bezplatné prijímacie kurzy, špeciálnu asistenciu či osobitné štipendium, približne sedemsto eur na semester.

Aula **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Foto: TASR/Pavel Neubauer

Bratislava 9. decembra (TASR) - **Ekonomická univerzita v Bratislave** spustila program na prijímanie rómskych študentov na jej fakulty v Bratislave a Košiciach.

Podľa denníka SME, univerzita ponúka Rómom bezplatné prijímacie kurzy, špeciálnu asistenciu či osobitné štipendium, približne sedemsto eur na semester. Do vyučovania zahnie aj predmet o rómskej kultúre a postavení Rómov v spoločnosti.

Prorektorka univerzity Jana Lenghardtová odmieta, že by išlo o zakázanú pozitívnu diskrimináciu. Tvrdí, že univerzita využíva dočasné vyrovnávacie opatrenia. Je jedinou na Slovensku, ktorá túto možnosť za dva roky využila, informuje denník na titulnej strane v článku s názvom "Škola zvýhodní Rómov".

[Späť na obsah](#)

49. Bratislavská univerzita zvýhodní Rómov

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio VIVA Metropol, 18:00; 09/12/2014; Správy; z domova; Miro Škrha]

Miro Škrha, moderátor: "**Ekonomická univerzita v Bratislave** spustila program na prijímanie talentovaných rómskych študentov. Ponúka im bezplatné prijímacie kurzy a špeciálnu asistenciu. Rómskym študentom univerzita prihodí aj osobitné štipendium, približne sedemsto eur na semester. Do vyučovania zahnie aj predmet o rómskej kultúre a postavení Rómov v spoločnosti."

[Späť na obsah](#)

50. Bratislavská univerzita zvýhodní Rómov

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio VIVA Metropol, 14:00; 09/12/2014; Správy; z domova; Miro Škrha]

Miro Škrha, moderátor: "**Ekonomická univerzita v Bratislave** spustila program na prijímanie rómskych študentov. Ponúka im bezplatné prijímacie kurzy a špeciálnu asistenciu. Rómskym študentom univerzita prihodí aj osobitné štipendium, približne sedemsto eur na semester. Do vyučovania zahnie aj predmet o rómskej kultúre a postavení Rómov v spoločnosti."

[Späť na obsah](#)

51. Výskum: Slovenky sa rizika neboja

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 09/12/2014; Slovensko; WBN/PR]

Ilustračná fotografia Foto: SITA/Dušan Hein

BRATISLAVA 9. decembra (WBN/PR) - Ekonomické experimenty mapujúce správanie ľudí sú na Slovensku skôr výnimkou ako pravidlom, ich výsledky však predstavujú cennú pomoc pre súkromnú aj verejnú sféru. Najnovší výskum realizovaný na študentoch ekonómie bratislavskej **Ekonomickej univerzity** priniesol zistenie, že slovenské ženy sú ochotné riskovať rovnako ako muži. Hovoríme o ekonomických rozhodnutiach spojených s určitou mierou rizika, ako investovanie, úspory, či poistenie. Vo svete pritom platí, že muži sú odvážnejší.

Jednu z najvýznamnejších štúdií zameraných na správanie Slovákov pri ekonomických rozhodnutiach u nás v roku 1998 uskutočnil nositeľ Nobelovej ceny za ekonómiu za rok 2012 Alvin Roth. Spolu so svojim kolegom Robertom Slonimom vtedy zistili, že Slováci sa pri ekonomických rozhodnutiach správajú odlišne, ako by sa na základe existujúcich teórií očakávalo. Vo svojom experimente ultimátnych hier napríklad poukázali na zvýšenú vnímavosť Slovákov na spravodlivosť pri rozdeľovaní peňazí.

Práve spomínaný výskum inšpiroval tím výskumníkov z **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, aby sa

na slovenské špecifiká pozreli znova. Motiváciou im bola aj prítomnosť profesora behaviorálnej ekonómie Nikosa Georgantzisa z britskej University of Reading, ktorý počas zimného semestra 2014/2015 pôsobil na univerzite ako hosťujúci profesor v rámci rovnomeného programu Nadácie VÚB. Profesor Georgantzis patrí v oblasti skúmania ľudského správania pri ekonomickom rozhodovaní k svetovej špičke.

"Pätnásť rokov po uskutočnení štúdie Slonima a Rotha vieme stále málo o tom, ako robia Slováci svoje ekonomické rozhodnutia. A tak sme sa namiesto prijatia nebezpečnej a nerealistickej myšlienky, že všetci ľudia by mali byť viac-menej rovnakí, rozhodli skúmať jedinečné zvláštnosti Slovákov," vysvetľuje profesor Nikos Georgantzis a pokračuje: "Zamerali sme sa pritom na otázku, do akej miery sú Slováci ochotní pri ekonomických rozhodnutiach ísť do rizika a akú rolu v tom zohráva pohlavie."

Podľa existujúcich štúdií z celého sveta sú muži pri rozhodovaní ochotní podstupovať vyššie riziko ako ženy, avšak najnovšia slovenská štúdia ukázala niečo iné. Výskum na vzorke 198 študentov a študentiek ekonómie potvrdil, že sa pri rozhodovaní správajú rovnako a nežnejšie pohlavie sa rizika nebojí o nič viac ako muži. "Je to úplne iná situácia ako napríklad v Španielsku. Neprítomnosť tzv. rodových rozdielov by mohla byť dôsledkom toho, že na Slovensku sú ženy a muži pri rozhodovaní dlhodobo považovaní za rovnoprávných," hovorí N. Georgantzis.

Tieto zistenia môžu mať v budúcnosti význam aj pre firmy a finančné inštitúcie. "Výsledky štúdie sú zaujímavé a bolo by vhodné rozšíriť ju aj na všeobecnejšiu vzorku populácie. Z našej skúsenosti môžeme povedať, že tak ako existuje rozdiel v investičnom správaní mladšej a staršej generácie, existujú aj rozdiely medzi mužmi a ženami. Zatiaľ sa nám potvrdzuje, že ženy sú spravidla hlbavejšie a nehrnú sa do rizika. Platí to najmä v prípade bankových sporiacich produktov, o výbere ktorých v rodine spravidla rozhoduje žena, matka. Muži zvyknú mať pri investovaní viac sebadôvery, čo sa prejavuje v ich aktívnejšom prístupe k obchodovaniu na finančných trhoch, ktoré so sebou nesie viac rizika," zhodnotil výsledky výskumu Zdenko Štefanides, hlavný analytik VÚB banky.

Výsledky ekonomických experimentov sa v zahraničí bežne využívajú pri zavádzaní rôznych makroekonomických opatrení, ako sú zmeny v daňovom či dôchodkovom systéme. Náklady na ekonomické experimenty sú pritom často rádovo nižšie ako náklady na vypracovanie teoretických analýz.

Poznámka:

Názov výskumného projektu: "Metódy určovania rizikových postojov: Ide vždy o ten istý príbeh?"

Autori: Martin Alexy, Nikolaos Georgantzis, Marek Káčer a Jana Péliová

[Späť na obsah](#)

52. Slovenky sa investičného rizika boja menej ako ženy v zahraničí

[Téma: Ekonomická univerzita; investujeme.sk; 09/12/2014; Investujeme.sk; VÚB]

Najnovší výskum zistil, že slovenské ženy sú ochotné riskovať pri ekonomických rozhodnutiach rovnako ako muži. Ide o investície, úspory alebo poistenie. Vo svete pritom platí, že muži sú odvážnejší.

Jednu z najvýznamnejších štúdií zameraných na správanie Slovákov pri ekonomických rozhodnutiach u nás v roku 1998 uskutočnil nositeľ Nobelovej ceny za ekonómiu za rok 2012 Alvin Roth. Spolu so svojim kolegom Robertom Slonimom vtedy zistili, že Slováci sa pri ekonomických rozhodnutiach správajú odlišne, ako by sa na základe existujúcich teórií očakávalo. Vo svojom experimente ultimátnych hier napríklad poukázali na zvýšenú vnímavosť Slovákov na spravodlivosť pri rozdeľovaní peňazí.

Práve spomínaný výskum inšpiroval tím výskumníkov z **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, aby sa na slovenské špecifiká pozreli znova. Motiváciou im bola aj prítomnosť profesora behaviorálnej ekonómie Nikosa Georgantzisa z britskej University of Reading, ktorý počas zimného semestra 2014/2015 pôsobil na univerzite ako hosťujúci profesor v rámci rovnomeného programu Nadácie VÚB. Profesor Georgantzis patrí v oblasti skúmania ľudského správania pri ekonomickom rozhodovaní k svetovej špičke.

"Pätnásť rokov po uskutočnení štúdie Slonima a Rotha vieme stále málo o tom, ako robia Slováci svoje ekonomické rozhodnutia. A tak sme sa namiesto prijatia nebezpečnej a nerealistickej myšlienky, že všetci ľudia by mali byť viac-menej rovnakí, rozhodli skúmať jedinečné zvláštnosti Slovákov," vysvetľuje profesor Nikos Georgantzis a pokračuje: "Zamerali sme sa pritom na otázku, do akej miery sú Slováci ochotní pri ekonomických rozhodnutiach ísť do rizika a akú rolu v tom zohráva pohlavie."

Podľa existujúcich štúdií z celého sveta sú muži pri rozhodovaní ochotní podstupovať vyššie riziko ako ženy, avšak najnovšia slovenská štúdia ukázala niečo iné. Výskum na vzorke 198 študentov a študentiek ekonómie potvrdil, že sa pri rozhodovaní správajú rovnako a nežnejšie pohlavie sa rizika nebojí o nič viac ako muži. "Je to úplne iná situácia ako napríklad v Španielsku. Neprítomnosť tzv. rodových rozdielov by mohla byť dôsledkom toho, že na Slovensku sú ženy a muži pri rozhodovaní dlhodobo považovaní za rovnoprávných," hovorí N. Georgantzis.

Tieto zistenia môžu mať v budúcnosti význam aj pre firmy a finančné inštitúcie. "Výsledky štúdie sú zaujímavé a bolo by vhodné rozšíriť ju aj na všeobecnejšiu vzorku populácie. Z našej skúsenosti môžem povedať, že tak ako existuje rozdiel v investičnom správaní mladšej a staršej generácie, existujú aj rozdiely medzi mužmi a ženami. Zatiaľ sa nám potvrdzuje, že ženy sú spravdla hlbavejšie a nehnú sa do rizika. Platí to najmä v prípade bankových sporiacich produktov, o výbere ktorých v rodine spravidla rozhoduje žena, matka. Muži zvyknú mať pri investovaní viac sebadôvery, čo sa prejavuje v ich aktívnejšom prístupe k obchodovaniu na finančných trhoch, ktoré so sebou nesie viac rizika," zhodnotil výsledky výskumu Zdenko Štefanides, hlavný analytik VÚB banky.

Výsledky ekonomických experimentov sa v zahraničí bežne využívajú pri zavádzaní rôznych makroekonomických opatrení, ako sú zmeny v daňovom či dôchodkovom systéme. Náklady na ekonomické experimenty sú pritom často rádovo nižšie ako náklady na vypracovanie teoretických analýz.

Autormi výskumu sú: Martin Alexy, Nikolaos Georgantzis, Marek Káčer a Jana Péliová

[Späť na obsah](#)

53. Žiaci uspeli so svojou cvičnou firmou

[Téma: Ekonomická univerzita; Topoľčianske noviny; 09/12/2014; 48/2014; s.: 7; KULTÚRA / INZERCIA; LČ]

Máte radi syry? Ak ochutnáte ten náš, syr budete milovať. Takto propagovala svoje produkty cvičná firma BABUCHNA, s.r.o., ktorá pôsobí na Obchodnej akadémii v Topoľčanoch, na 17. medzinárodnom veľtrhu cvičných firiem, ktorý sa konal 24. – 26. novembra 2014 v NTC, a.s. v Bratislave. Veľtrh cvičných firiem každoročne organizuje Štátny inštitút odborného vzdelávania, Nadácia na podporu odborného vzdelávania a prípravy a **Ekonomická univerzita v Bratislave** pod záštitou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Zastúpenie cvičných firiem a konkurencia na veľtrhu v tomto roku bola naozaj veľká. Zúčastnilo sa ho 71 cvičných firiem z celého Slovenska, Česka, Rakúska, Rumunska, Bulharska a Fínska. Počas veľtrhu si študenti vyskúšali simulované nákupy rôznych produktov, obchodovanie s tuzemskými a zahraničnými obchodnými partnermi, precvičili si svoje prezentačné a komunikačné zručnosti nielen v slovenskom, ale aj v anglickom jazyku. Súčasťou veľtrhu boli aj súťaže cvičných firiem, na ktorých sa hodnotil stánok, katalóg, elektronické prezentácie, slogan, logo a najlepší reprezentanti cvičných firiem. Cvičnú firmu BABUCHNA, s.r.o., ktorú založili študenti IV.B triedy, na veľtrhu zastupovali Jaroslav Merka, Andrea Slováková, Martin Stolár, Silvia Tarabová a Cyrila Vaneková pod vedením Ľudmily Gerhátovej. 17. ročník súťaží bol pre Obchodnú akadémiu Topoľčany viac ako úspešný. Vďaka snahe a ambíciám sa podarilo študentom získať hneď dve ceny. V súťaži o najlepší katalóg obsadili 3.miesto a v hodnotení firiem z praxe získali cenu ako najlepšia firma veľtrhu. Študenti počas veľtrhu nadobudli nemalé praktické skúsenosti, ktoré im poslúžia ako cenná devíza po skončení školy a ktoré budú odovzdávať svojim nasledovníkom. (LČ)

[Späť na obsah](#)

54. Anketa

[Téma: Ekonomická univerzita; Trend; 11/12/2014; 49/2014; s.: 5; Názory; Redakcia]

Bude vám na politickej scéne chýbať SDKÚ?

23 % rozhodne áno
25 % skôr áno
20 % skôr nie
20 % rozhodne nie
12 % neviem / nevyjadrujem sa / iné

Kto a ako hlasoval?

Úplný zoznam respondentov všetkých TREND barometrov, ich odpovede na otázky a osobné komentáre

k téme nájdete na www.etrend.sk/ barometer. 102 vybraných osobností slovenskej ekonomiky hlasovalo elektronicky medzi štvrtkom 4. 12. 2014 a pondelkom 8. 12. 2014. Respondenti venujú svoj symbolický honorár v celkovej sume 84 eur na alternatívny vzdelávací projekt pre študentov stredných škôl Myslím ekonomicky, ktorý sa realizuje s finančnou podporou Nadácie Slovenskej sporiteľne.

Barometer

Igor Hornák, predseda predstavenstva, Factory 4 Solutions

(rozhodne áno): Strany mi môžu byť v skutočnosti ukradnuté. Bola to ale pomerne slušná konzervatívna pravica, ktorá nejakým zázrakom v tomto nacionálne socialistickom nárokovom zaopatrovateľskom prostredí dokázala presadiť veci, vďaka ktorým nie sme dnes Ukrajinou.

Pavol Kubošek, konateľ, Kvant

(rozhodne áno): SDKÚ spravila reformy, ktoré posunuli Slovensko do EÚ, dosiahli, že sa začalo normálne pracovať. Začali sem prichádzať firmy a Slovensko začalo rásť, ešte teraz ťažíme z toho, čo spravila SDKÚ. Ak by tie reformy pokračovali, tak sme mohli mať daňové zaťaženie dnes okolo 15 až 17 percent a štát mohol na daniach vybrať viac ako teraz. Nevie, prečo nikto nenájde odvahu pokračovať v týchto reformách, ukázať ľuďom, na čo sa míňajú ich peniaze. Ukázať ľuďom, že sa ide robiť transparentná politika.

Ivan Hronec, CEO, Film Europe Media Company

(rozhodne áno): Porazilo mečiarizmus, dostalo nás do EÚ a do NATO, pripravilo zmenu koruny na euro. Takéto míľniky mi chýbajú a budú chýbať.

Pavol Lančarič generálny riaditeľ, Orange Slovensko

(skôr áno): Tá jej súčasná karikatúra, samozrejme, nie. Ale to, čo jej predstavitelia v nedávnej minulosti dokázali, bude história hodnotiť iste oveľa vďačnejšie než súčasné vnímanie väčšiny.

Peter Baláž, vedúci Katedry medzinárodného obchodu, **Ekonomická univerzita v Bratislave**

(skôr áno): V čase najväčšej slávy urobilo kus roboty, ale potom zahynulo na narcizmus svojich vodcov a všeobecnú stratu dôvery, i keď tú už v súčasnosti nemá žiadna politická strana.

Pavel Drahotský riaditeľ, Saxo Bank

(skôr áno): To nie je o strane, ale o serióznom zástupcovi pravice.

Tomáš Jurík, výkonný riaditeľ, Euler Hermes Services Slovensko

(skôr áno): Bude mi chýbať SDKÚ z rokov 1998 - 2006. Inými slovami silná pravicová strana, ktorá zjednocuje. Dnes tu máme na pravicovej scéne hromadu lídrov s nenaplnenými ambíciami a ich vlastnými politickými stranami.

Rudolf Roszkopf, generálny riaditeľ, Slovenská Grafia

(skôr nie): Moja odpoveď sa týka obdobia posledných dvoch rokov. Ak by bola v stave, v akom bola za prvej Dzurindovej vlády, tak by mi rozhodne chýbala.

Marián Ráno, riaditeľ, Solidita

(skôr áno): SDKÚ v podobe, do akej sa dostala za posledné roky mi síce chýbať nebude, ale na druhej strane namiesto nej tu vzniká množstvo nestabilných a nepredvídateľných novotvarov. Aj keď s mnohými názormi tejto strany som sa nestotožňoval, na politickej scéne mi bude chýbať veľká, silná a reformná strana, schopná znižovať dane a zlepšovať podmienky podnikateľského prostredia.

Martin Sukupčák, konateľ, BCI-S&T

(rozhodne nie): Táto strana je pre mňa symbolom zneužitia moci. V tomto smere nie je jediná, ale od pravicových politikov očakávam zodpovedné konanie v prospech spoločnosti viac ako od populistov a nacionalistov. Bol som jej spoluzakladateľom. O to viac som z nej sklamaný a dobre viem, o čom hovorím.

Gabriel Csollár, predseda predstavenstva, COOP Jednota Slovensko

(rozhodne nie): SDKÚ sa sama vytesnila z tohto priestoru. Bude mi však chýbať reálna pravicová resp. stredo-pravá strana so silným lídrom.

Imrich Béreš, predseda predstavenstva, Prvá stavebná sporiteľňa

(rozhodne nie): Je na škodu, že štandardná pravicová politická strana odíde do histórie i napriek ekonomickým reformám, ktoré realizovala. S týmito lídrami, bez vízií, s vysokým stupňom egoizmu a neschopnosťou sebareflexie si iný osud ani nezaslúži. Hanba vám všetkým, ktorí ste tento stav dopustili!

Roman Podolák, generálny riaditeľ a predseda predstavenstva, Union poisťovňa

(neviem / nevyjadrujem sa / iné): Žiadna politická strana mi nikdy chýbať nebude. No chýba mi, a aj bude, zatiaľ, pravicová alternatíva. Prístupom čo poslanec-pravičiar, to nová strana tu síce bude veľmi veľa pravicových strán, akurát nikto, kto by ich koordinoval a zjednocoval. Tiež by mi asi chýbala aj ľavicová ako protipól k pravici. Na druhej strane možno 150 nezávislých poslancov by ma potešilo asi najviac.

Generálny partner projektu Myslím ekonomicky: Nadácia Slovenskej sporiteľne

Foto:

Tomáš Jurík

Imrich Béreš

Pavol Kubošek

[Späť na obsah](#)

55. Z rómskeho dievčaťa inžinierka ekonomie

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 08/12/2014; Jarmila Lajčáková]

Píše Jarmila Lajčáková z Centra pre výskum etnicity a kultúry

Od mladých Rómov sa často očakáva, že sa vrátia do komunity, v ktorej vyrastali. No aj oni majú právo robiť to, čo ich baví.

Moja kolegyňa Zuzana Balážová často spomína, ako ju na základnej škole presviedčali, aby sa vyučila za čašníčku. "Vieš Zuzka, bude to pre teba lepšie," radili jej. Zuzka však mala v škole takmer samé jednotky a jasnú predstavu o tom, že pôjde na gymnázium.

Uspela tam, rovnako ako na vysokej škole. Dnes je u nás úspešnou výskumníčkou. Zuzane sa podarilo prekonať predstavy svojho okolia o tom, na "čo by mala", keďže je Rómkou.

V porovnaní s tým, čo dnes na Slovensku zažíva väčšina rómskych detí a mladých ľudí, je Zuzanin príbeh skôr výnimkou. Naše výskumy potvrdzujú, že mnohí učitelia nedôverujú schopnostiam niektorých detí. Nereagujú na ich potreby, nevyrovnávajú šance na úspech.

Práve naopak. Odlišnosť (a je jedno, či ide o údajné zaostávanie, alebo nadpriemernosť) sa rieši paralelným vzdelávaním tak, aby takéto deti "nenarúšali" tempo "normálnych" žiakov.

Škatuľkovanie

Rómovia sa málokedy vnímajú ako "normálne" deti. Vzdelávací systém a jeho personál si až príliš často myslia, že rómske deti majú akurát tak na špeciálne školy, lebo sa o vzdelávanie nezaujmajú. Ak sa aj podarí uniknúť osudu "špeciálky", často prichádza oddelenie v samostatných triedach alebo častiach školy. To deti nielen ponižuje, ale aj výrazne znižuje ich šance na úspešné ukončenie základnej školy a postup na strednú.

Škatuľkovanie pokračuje aj na úrovni stredných škôl. Vo viacerých lokalitách sme napríklad zistili, že rómskym deťom sa bez ohľadu na ich schopnosti alebo sny najčastejšie odporúčajú stredné odborné školy bez maturity (takzvané učňovky). Často aj súkromné s pochybnou úrovňou kvality vzdelávania, ale zaručenými štátnymi dotáciami. Učňovky sa najnovšie stavajú priamo pri osadách. Aké sú potom šance ich absolventov na to, aby zmenili osud odkázanosti na dávky, čo im do vienka dávajú aj naše školy?

Podľa našich priebežných zisťovaní aj mladí Rómovia, ktorí úspešne ukončia strednú školu s maturitou, sa najčastejšie hlásia na štúdium sociálnej práce na provinčných univerzitách s nízkou kvalitou štúdia. Zo začarovaného kruhu nezamestnanosti sa s takýmto vzdelaním len ťažko vymania. Ak sa domov vrátia ako nezamestnaní, ťažko vysvetlia ďalším, že vzdelanie je dôležité. Čo by mali robiť

Na to, aby nastal posun pri začleňovaní Rómov, je dôležité zväčšovať strednú a vyššiu triedu inžinierov, lekárov, ekonómov či právnikov. Je chybné automaticky očakávať, že mladí Rómovia sa musia vrátiť do svojich komunít a pomáhať prácou v teréne. Tak ako každý iný mladý človek majú právo robiť to, čo ich baví. Nielen to, čo si myslia ostatní, že by mali robiť. Ako úspešní ekonómovia sa napríklad môžu stať vzorom pre iných. Súčasne môžu len svojou prítomnosťou pomôcť narušiť stereotypné predstavy nerómskych kolegov o Rómoch, ktorí môžu nanajvýš kopať kanály a vyhrávať na husliach.

Dohodli sme sa preto s **Ekonomickou univerzitou** na spolupráci, ktorá má za cieľ zvýšiť podiel rómskych študentov v jej radoch. **Ekonomická univerzita** ponúka nielen veľmi širokú škálu odborov, ale aj veľmi dobré vyhliadky uplatnenia na trhu práce. Spolu tak povzbudzujeme rómskych stredoškóľakov v tom, aby sa prihlásili a pomáhame s prípravou na prijímacie skúšky, ktoré sú pre všetkých rovnaké. Ak budú na skúškach úspešní, pomôžeme im získať štipendium či hľadať ubytovanie.

Šanca rómskeho dievčaťa, že sa raz stane inžinierkou ekonómie, je v porovnaní s jej nerómskou rovesníčkou výrazne nižšia. Cielená pomoc s prípravou na školu preto nie je diskrimináciou, ale zákonom povolenými dočasnými vyrovnávacími opatreniami.

Ekonomická univerzita má záujem o rómskych študentov. To je silný signál od dôležitej vzdelávacej inštitúcie. Hádám ho budú nasledovať aj ďalší, čo veria v šance, nie v politiku krátkeho dvora a dlhého biča.

[Späť na obsah](#)

56. Komentár: Čas pre rómskych inžinierov

[Téma: Ekonomická univerzita; aktuality.sk; 12/12/2014; Aktuality.sk; Lukáš Krivošík, Aktuality.sk]

Ekonomická univerzita chce pomôcť rómskym študentom, aby si našli cestu k ekonomickému vzdelaniu. V tejto chvályhodnej iniciatíve sa odráža aj niečo z histórie Slovákov.

Koľko
Za problémy s financiami

Čakanie na rómskych národohospodárov a podnikateľov

"Slovenská inteligencia si volí povolania, až na nepatrné výnimky nespôsobilé vytvárať pracovné možnosti pre iných", kritizoval v 30. rokoch minulého storočia jeden z priekopníkov slovenskej ekonómie, Rudolf Briška. "Môžu to činiť len inžinieri a národohospodári. Iba oni môžu preskúmať Slovensko, dať mu tvar (program a realizovať ho!) a Slovákom chleba."

Odvtedy sme sa posunuli o veľký kus vpred. No medzičasom podobná debata začína rezonovať aj v oblasti vzťahov väčšinového obyvateľstva a rómskej menšiny. Je známe, že rómske elity sú zatiaľ málopočetné.

O to nástojčivejšia je otázka, do akých študijných odborov tečie vzácny rómsky talent. Pravidelne sledujem jeden portál, ktorý zhromažďuje informácie o Rómoch a pre Rómov. Raz v lete ma tam zarazil jeden internetový odkaz. Bola to pozvánka pre mladých Rómov na letnú školu ľudských práv.

Aby nedošlo k omylu, nemám nič proti ľudským právam alebo proti letnej škole ľudských práv. Nech sa povedomie o nich utešene šíri. No kládol som si otázku, prečo rovnako v prostredí rómskej inteligencie nie sú propagované odkazy napríklad na letnú školu ekonómie alebo letné školy prírodovedného a technického zamerania.

Je fajn, ak existujú rómski menšinoví aktivisti, právnici, či sociálni pracovníci. No rómske elity by mohli začať uvažovať o podobnom posune, k akému vyzýval v minulom storočí Slovákov Rudolf Briška. Teda o posune k technickejším odborom, národohospodárskemu mysleniu a podnikateľstvu. Ak totiž Rómovia na demonštráciách kladú otázku, prečo pre nich nie je práca, tak správnejšia otázka je: Kde sú rómski zamestnávateľia? Nerobme z toho diskusiu o pozitívnej diskriminácii

Ekonomická univerzita v Bratislave (EUBA) sa teraz v spolupráci s Centrom pre výskum etnicity a kultúry (CVEK) rozhodla povzbudiť rómskych maturantov, aby pokračovali vo vysokoškolskom štúdiu

práve na nej. Prijímacie podmienky majú byť pre všetkých uchádzačov rovnaké, žiadne kvóty sa zavádzať nebudú, no škola chce talentovaným Rómom pomôcť s bezplatnými prípravnými kurzami, či pri vyhľadávaní štipendia.

Samozrejme, vzniká hneď otázka, či nejde o neférovú pozitívnu diskrimináciu. Americký ekonóm Thomas Sowell (sám čierny) zhromaždil množstvo empirických dát z celého sveta a vyšli mu devastačné účinky politik, založených na myšlienke pozitívnej diskriminácie. Ak by univerzita zaviedla trebárs kvóty pre vybranú etnickú skupinu, spustilo by to búrku oprávnenej nevôle. No v Bratislave sa skôr rozhodli kráčať cestou nepriamej podpory.

Iste, za diskusiu by stálo, či podobné nepriame podporné iniciatívy nešit' skôr na mieru študentom zo sociálne deprimovaného prostredia, bez ohľadu na etnicitu. Pretože akiste existujú Rómovia zo strednej vrstvy, ktorí na takúto podporu nie sú odkázaní a zase bieli študenti z rozvráteného prostredia, ktorým by sa tiež zišla. No to už je vec dolaďovania programu na strane univerzity.

V tejto fáze bolo zrejme dôležité vyslať ambicióznym rómskym študentom jednoznačný signál, že sa ráta práve s nimi a je tu zaujímavá príležitosť, ktorej sa môžu chopiť. Zostáva držať palce, aby iniciatíva **EUBA** a CVEK naozaj nadchla mladých talentovaných rómskych študentov pre cestu ekonómie.

[Späť na obsah](#)

57. ONLINE KLUB – 1. študentský klub s reálnymi projektami

[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 13/12/2014; Školský servis; Školský servis]

ONLINE KLUB je prvým a doposiaľ jediným klubom na pôde slovenských vysokých škôl a univerzít s ekonomickým zameraním, v ktorom študenti pracujú na reálnych projektoch uplatniteľných v praxi.

Bratislava 13. decembra (SkolskySevis.sk) - 7. októbra 2014 sme odštartovali ďalší, v poradí už štvrtý ročník ONLINE KLUBu, ktorý organizuje Obchodná fakulta **Ekonomickej univerzity v Bratislave** v spolupráci s digitálnou agentúrou ONLINE TORO a spoločnosťou Google Slovensko. Cieľom ONLINE KLUBu je interaktívnou a názornou formou ukázať zjednodušený koncept fungovania biznisu využitím online marketingových nástrojov, ktoré si študenti reálne vyskúšajú na svojich vlastných projektoch. ONLINE KLUB je tak prvým študentským klubom s reálnymi projektami nielen na pôde **Ekonomickej univerzity v Bratislave**.

V čom je projekt unikátny?

ONLINE KLUB je prvým a doposiaľ jediným klubom na pôde slovenských vysokých škôl a univerzít s ekonomickým zameraním, v ktorom študenti pracujú na reálnych projektoch uplatniteľných v praxi. Študenti majú navyše možnosť nájsť si stáž, prípadne prácu už popri štúdiu práve prostredníctvom partnerov ONLINE KLUBu, ktorí si tých najšikovnejších zamestnajú u seba.

Čo sa študenti naučia?

Študenti sa tento akademický rok oboznámia s problematikou tvorby webu v prostredí WordPress, SEO, Google AdWords, Google Analytics, sociálnymi sieťami, s tvorbou videa a videoreklamou. Študenti si vytvoria vlastné projekty a webstránky, ktoré zoptimalizujú pre vyhľadávače (SEO), založia si vlastnú kampaň v Google AdWords (vďaka zapojeniu ONLINE KLUBU do projektu Google Online Marketing Challenge), naučia sa vytvoriť si kampaň na Facebooku, či iných sociálnych sieťach, alebo analyzovať dosiahnuté výsledky v Google Analytics. Na záverečnom stretnutí si odborná porota pozostávajúca z partnerských spoločností vypočuje prezentácie všetkých tímov a vyhlási víťazov. Študenti si tak reálne skúsia vypracovať vlastný komplexný projekt.

Harmonogram ONLINE KLUBu:

Tento akademický rok sme opäť podrástli a rozšírili svoje pôsobenie na oba semestre a celkovo 10 prednášok a workshopov. Nájsť originálny nápad, pracovať na ňom spoločne so svojim tímom, pripraviť online marketingovú kampaň alebo využiť väčšinu online marketingových nástrojov – to všetko sú výzvy, ktoré budú sprevádzať študentov 2. stupňa štúdia počas celého akademického roka 2014/2015.

Harmonogram ONLINE KLUBu je nasledovný:

1. blok - 7.10.2014: Od kreatívy po biznis plán | ui42, Zelený pes
2. blok - 21.10.2014: WordPress a web za pár klikov I | Webikon, Webglobe
3. blok - 4.11.2014: WordPress a web za pár klikov II | Webikon
4. blok - 18.11.2014: Google a magický svet SEO | ONLINE TORO
5. blok - 2.12.2014: Sociálne siete ako PR nástroj | PS:Digital
6. blok - 24.2.2015: Začíname s Google AdWords | Google
7. blok - 10.3.2015: Google AdWords ako ho nepoznáte | B2B Group
8. blok - 24.3.2015: Videoreklama od A po Z | Volis International, Zaraguza Digital
9. blok - 7.4.2015: Google Analytics návštevnosť | Riesenia.com, ui42

10. blok - 21.4.2015: Študentské projekty vo svete ONLINE

Čo o ONLINE KLUBe povedali ostatní?

"Vďaka tomuto projektu zamestnávame štáristov už tretí rok. Je to unikátny projekt, ktorý je prospešný tak ako pre študentov, tak aj pre agentúry, ktoré sa zapojili." Katarína Molnárová, majiteľka agentúry ONLINE TORO a spoluzakladateľka ONLINE KLUBu

"Naučil som sa na skutočnom projekte zmanažovať kompletný projekt, vytvoriť webstránku ktorú má Google rád, spustiť kampaň, vyhodnotiť jej efektívitu. Mám pred sebou ešte 2 roky školy, avšak už teraz praxujem v ozajstnej firme práve vďaka ONLINE KLUBu. Takže odporúčam naozaj všetkým." Marek Bellay, študent Obchodnej fakulty **Ekonomickej univerzity v Bratislave**

Všetky informácie ako aj možnosti účasti na verejných prednáškach ONLINE KLUBu sa dozviete na našej oficiálnej webovej stránke: <http://online-klub.sk/> alebo na FB stránke: <http://www.facebook.com/OnlineKlub>

Ing. Ľuboš Oláh, PhD., Koordinátor ONLINE KLUBu, Obchodná fakulta **Ekonomickej univerzity v Bratislave**

[Späť na obsah](#)

58. Ferguson - ďalší medzník úpadku USA

[Téma: Ekonomická univerzita; Literárny týždenník; 10/12/2014; 43/2014,44/2014; s.: 10; osobnosti, komentáre, zahraničie, dejiny; FRANTIŠEK ŠKVRNDA]

FRANTIŠEK ŠKVRNDA

Americká spoločnosť je chorá, o čom svedčí najmä rozsah násilia v nej. Sloboda prežívajúca z kovbojských čias divokého západu - možnosť voľného nákupu zbraní prináša v tejto rozvrátenej spoločnosti mnoho tragédií. Kult násilia, ktorý sa pestuje v amerických médiách a masovej kultúre, sklony k jeho používaniu len posilňuje. Výsledkom je aj to, že v USA je podľa odhadov Medzinárodného centra pre väzenské štúdie väznených 716 ľudí na 100 tisíc obyvateľov. Viac ich je už len v Severnej Kórei. Dlhodobá ekonomická deregulácia a liberalizácia v Spojených štátoch, ktorá zväčšuje rozdiely medzi bohatými a chudobnými, nie je liekom na „chorobu z násilia“. Bohatstvo sa koncentruje v rukách čoraz menšieho počtu osôb, stredná vrstva sa zužuje a narastá počet chudobných. K zhoršeniu situácie širokých vrstiev obyvateľstva viedla aj veľká finančno-hospodárska kríza, ktorá prepukla v roku 2008. Nespokojnosť obyvateľstva vyúsťuje do protestných akcií. Ohlas aj vo svete vyvolali aktivity hnutia Occupy Wall Street, ktoré sa sústredili do tábora v Zucotti Parku v New Yorku. Protesty sa začali v septembri 2011 a boli zamerané najmä proti narastaniu ekonomickej a sociálnej nerovnosti, chamtivosti korporácií (predovšetkým finančných) a vplyvu lobistov. V novembri sa protesty rozšírili do ďalších miest. Aktivity hnutia sa v nasledujúcich mesiacoch skončili, hoci protestujúci sa po odstránení tábora pokúsili doň ešte vrátiť. M. Romney (kandidát na prezidenta USA v roku 2012) protesty označil za nebezpečné a prirovnal ich k triednej vojne. Bezpečnostné sily USA proti nim rázne zasiahli. Počas ich trvania bolo na celom území USA zatknutých vyše 6 tisíc osôb. Média v zahraničí, ale aj v USA poukazovali na to, že reakcia bezpečnostných síl bola neodôvodnene tvrdá a došlo pri nej k mnohým prípadom neproporcionálneho použitia sily. Symbolom ďalších veľkých nepokojov v USA sa stal Ferguson v štáte Missouri. K prvým nepokojom tu došlo v auguste tohto roku po tom, ako policajt zastrelil mladého nezbrojeného černocho. Podľa oficiálnej verzie M. Browna zasiahlo šesť striel pri pokuse o napadnutie policajta, keď predtým vylúpil obchod. Na druhej strane sa však tvrdí, že mladý černoch nijaký obchod nevytlúpil a k policajtom po výzve išiel so zdvihnutými rukami. Protesty prerástli do násilia. V tvrdej reakcii bezpečnostných zložiek sa nasadila široká škála prostriedkov - slzotvorný plyn, gumové náboje, ohlušujúce granáty, pripravené boli obrnené vozidlá. Vyhlásil sa výnimočný stav a zákaz nočného vychádzania. Do mesta sa povolali jednotky Národnej gardy. Boli vraj vyzbrojené lepšie ako tie, ktoré garda nasadila v Iraku a Afganistane. Zakázal sa prelet vrtuľníkov spravodajských kanálov nad mestom. K opakovaniu nepokojov došlo 25. novembra. Bola to reakcia na oslobodzujúci rozsudok pre policajta, ktorý zastrelil mladého černocho. Verejnosť Spojených štátov vníma tvrdosť policajných zásahov čoraz protirekvejšie. Podľa správy FBI došlo pri zásahoch polície v roku 2013 k 461 „odôvodneným zabitiam“. Severoamerické médiá uvádzajú, že od augustovej smrti M. Browna zahynulo pri zárokoch strážcov poriadku najmenej 14 neplnoletých. Rozsah protestov, ako aj počet ľudí, ktorí sa na nich zúčastňujú, vzrastá. Demonštrácie v novembri sa uskutočnili v 37 štátoch USA, pričom boli vo viacerých veľkých mestách. Prezident USA B. Obama vo vystúpení k nepokojom uviedol, že problém, ktorý prepukol vo Fergusone, má celoamerický charakter. Korene emócií, ktoré sa prejavili, podľa neho spočívajú v tom, že zákony sa neuplatňujú voči všetkým ľuďom rovnako. Ide pritom o stav, ktorý existuje už dlhý čas. Krátko po tom, ako napätie vo Fergusone povolilo, vznikla nová vlna protestov v New Yorku, ktoré majú rovnaký základ. Vyvolalo ich opäť oslobodenie policajta po tvrdom zákroku (zozadu chvatom okolo krku), ktorým došlo k usmrteniu 43-ročného černocho E. Garnera, otca šiestich detí. Demonštrácie sa opäť preniesli aj do ďalších veľkých miest. Nieje vylúčené, že v dohľadnom čase sa takéto protesty nebudú

opakovať aj inde. Americký sen sa už dávnejšie rozplynul. Ani to však nebráni Washingtonu a nadšeným šíriteľom jeho názorov (iste štredo sponzorovaným), aby nepoučovali svet o tom, ako sa majú riešiť problémy iných. Protestné akcie, ktoré v tomto roku opakovane zasiahli takmer celé Spojené štáty, sú ďalším symptómom ich mnohostranného úpadku. Jeho pokračovaniu nezabráni ani slogan too big to fail, ktorý sa interpretuje nielen ekonomicky, ale už aj politicky a v globálnej dimenzii. Svet sa však musí pripraviť na to, že USA môžu skutočne padnúť - najprv zrejme ekonomicky. Stojí teda za to ďalej udržiavať a rozširovať v našich podmienkach - či už slovenských alebo európskych - severoamerické kultúrne vzory? Zvážme preto aj vyvinutie väčšieho úsilia proti podpísaniu dohody o transatlantickom obchode a investovaní, ktorá ekonomickou cestou hrozí dovezením ďalších negatívnych fenoménov severoamerickej kultúry do Európy.

Autor prednáša medzinárodné vzťahy na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**.

[Späť na obsah](#)

59. Tieto slovenské osobnosti nás v roku 2014 opustili

[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 13/12/2014; TASR]

TASR prináša výberovú chronológiu úmrtí slovenských osobností.

Minúta ticha na zosnulého Miroslava Hlinku pred stretnutím KHL HC Slovan Bratislava - Severstal Čerepovec 16. septembra 2014 v Bratislave. Foto: TASR/Pavel Neubauer

Bratislava 13. decembra (TASR) - Slovensko sa aj v roku 2014 rozlúčilo s mnohými významnými osobnosťami z oblastí politiky, verejného života, umenia, kultúry, vedy a športu.

JANUÁR

21. januára - V Pukanci vo veku nedožitých 87 rokov zomrel slovenský spisovateľ a matičný dejateľ Andrej Chudoba (občianskym menom Ondrej Hudoba). Narodil sa 21. novembra 1927 v obci Malé Krškany v Levickom okrese. "V oblasti nepretržitej beletristickej činnosti sa venoval básnickej tvorbe, ale najväčší ohlas zaznamenali jeho majstrovské prozaické knihy, zbierky poviedok, noviel a povestí a predovšetkým úspešné romány, v ktorých čerpal námety z rodného prostredia južného Slovenska," priblížil poverený vedecký tajomník Matice Slovenskej Pavol Parenička. Chudoba písal aj filmové scenáre, televízne hry a rozhlasové adaptácie.

FEBRUÁR

04. februára - Vo veku 82 rokov zomrel po dlhej a ťažkej chorobe Ing. Jozef Hübel, bývalý poslanec Slovenskej národnej rady (SNR) v rokoch 1990-1992 za VPN a neskôr za ODÚ-VPN. Po Novembri '89 ho rehabilitovali, bol jedným z iniciátorov vzniku a založenia VPN v Spišskej Novej Vsi. V SNR pracoval vo Výbore pre životné prostredie, kde inicioval viacero zákonov súvisiacich so skvalitnením životného prostredia.

06. februára - V noci (na 6. 2.) zomrel vo veku 96 rokov bývalý vysoký funkcionár Komunistickej strany Československa (KSČ) Vasil Biľak. V rámci aparátu KSČ bol hlavným exponentom brežnevovského vedenia v KSČ, reprezentant neostalinského dogmatizmu a neskôr tiež odporca prestavby. V tom období získal mnohé domáce aj zahraničné vyznamenania. Po Nežnej revolúcii ho v decembri 1989 zbavili všetkých funkcií a vylúčili z KSČ.

Portrét člena Predsedníctva a tajomníka Ústredného výboru Komunistickej strany Československa s. Vasila Biľaka Foto: TASR

10. februára - Vo veku 80 rokov zomrel bývalý československý reprezentant vo veslovaní a dlhoročný funkcionár i rozhodca Albert Krajmer. Ako pretekár štartoval na olympijských hrách 1956 v Melbourne, úspešne reprezentoval Československo spolu s Františkom Reichom. V dvojskife mužov v rokoch 1955 a 1956 na majstrovstvách Európy v belgickom Gente a slovinskom Bledě vybojovali striebornú, respektíve bronzovú medailu. Po športovej kariére sa Krajmer stal súčasťou veslárskoho života na Slovensku. Ako funkcionár zastupoval Slovensko najskôr v Československom veslárskom zväze, neskôr pôsobil v Slovenskom veslárskom zväze.

23. februára - Vo veku 73 rokov zomrel dlhoročný pedagóg Lekárskej fakulty (LF) UPJŠ v Košiciach, bývalý dekan LF a prorektor UPJŠ doc. MUDr. František Longauer, CSc. Stál pri rozvoji výučby zahraničných študentov na LF UPJŠ a podporoval prípravu prvých zahraničných projektov lekárskej fakulty.

MAREC

01. marca - Vo veku 93 rokov zomrel priamy účastník druhej svetovej vojny a národnooslobodzovacieho boja proti fašizmu Karol Schwarz. Bol zároveň predsedom Historickej odbojovej skupiny vojakov zahraničných spojeneckých armád a čestným predsedom Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (SZPB).

11. marca - Vo veku 70 rokov zomrel po dlhej a ťažkej chorobe v Bratislave básnik, aforista, autor rozhlasových hier Peter Gregor. Pôsobil ako redaktor Československého rozhlasu v Bratislave (1967-1969), neskôr ako redaktor v Československej televízii (1970-1971) a redaktor časopisu Osvetová práca (1971-1983). Od roku 1983 bol profesionálnym spisovateľom v slobodnom povolaní. Patril medzi najplodnejších a najúspešnejších slovenských autorov rozhlasových hier.

11. marca - Jedna z významných postáv Československej televízie Jarmila Košťová zomrela v Bratislave po dlhej chorobe. V auguste 1968 profesionálne aj ľudsky statočne vystupovala vo vysielaní tzv. ilegálneho rozhlasu aj ilegálnej televízie z utajených miest v Bratislave. Riskantné vysielanie trvalo od 21. augusta 1968 až do 1. septembra 1968, v prvých dňoch okupácie bývalého Československa spojeneckými vojskami Varšavskej zmluvy. V auguste 2003 prezident SR Rudolf Schuster ocenil Jarmilu Košťovú Krížom prezidenta II. stupňa za statočné osobné postoje po invázii vojsk Varšavskej zmluvy do Československa v auguste 1968 a za mimoriadny prínos k budovaniu a rozvoju slovenskej televíznej tvorby.

Jarmila Košťová Foto: TASR - Vladimír Benko

15. marca - Vo veku 60 rokov zomrela po vážnej chorobe psychologička Eva Jaššová. Pôsobila ako pedagogička na viacerých vysokých školách. V roku 2004 jej bola udelená vedecko-akademická hodnosť philosophiae doctor v odbore psychológia. Vystupovala v elektronických a printových médiách, kde sa vyjadrovala k aktuálnym politickým a spoločenským témam.

APRÍL

07. apríla - Vo veku nedožitých 83 rokov zomrel v Považskej Bystrici po dlhej chorobe jeden z otcov legendárneho mopedu Babetta Gustav Ulický. Viac ako 40 rokov pracoval v podniku Považské strojárne a bol v centre tvorby jednostopových motorových vozidiel, na báze ktorých sa vyvíjala neskôr výroba malej poľnohospodárskej techniky.

10. apríla - Bývalý generálny, dištriktuálny, seniorálny a zborový dozorca Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania (ECAV) na Slovensku JUDr. Ivan Štefan Šenšel zomrel v nemocnici v Liptovskom Mikuláši vo veku nedožitých 91 rokov. Ivan Š. Šenšel žil aktívnym životom, venoval sa ochotníckemu divadlu, bol hercom i režisérom, predsedom ústredného výboru Zväzu divadelných ochotníkov Slovenska. Venoval sa hudbe, bol členom speváckych súborov, kantorom, organistom, blízka mu bola i publikačná činnosť.

10. apríla - V Prešove vo veku 90 rokov zomrel gréckokatolícky emeritný prešovský biskup Ján Hirka. V rokoch 1950-1968, keď bola totalitným režimom gréckokatolícka cirkev v bývalom Československu zakázaná, zostal verný Bohu, preto bol prenasledovaný a väznený. V roku 1952 ho zatkli a odsúdili na tri roky väzenia. Po amnestii pracoval ako stavebný robotník v Brezne. Po obnovení gréckokatolíckej cirkvi v Československu pápež Pavol VI. vymenoval Jána Hirku za administrátora diecézy, ale štátny súhlas na vykonávanie tejto funkcie dostal až v roku 1969. Za prešovského sídelného biskupa ho 21. decembra 1989 vymenoval blahoslavený pápež Ján Pavol II. Biskupskú konsekráciu prijal z rúk kardinála Jozefa Tomka 17. februára 1990 v Prešove. Emeritným prešovským biskupom sa stal 11. decembra 2002.

15. apríla - Vo veku 73 rokov zomrel spisovateľ, bývalý redaktor, vysokoškolský pedagóg, poslanec parlamentu a dlhoročný veľvyslanec Slovenskej republiky v Českej republike Ladislav Ballek. Ťažiskom Ballekovho literárneho sveta bol najmä Palánk, mesto na juhu Slovenska - na rozhraní dvoch etníc, na hranici dvoch štátov. Reálne sú to Sahy, kde Ballek vyrastal. Pre tvorbu čerpal veľa zo svojich skúseností, príbehy často situoval do miest, ktoré dôverne poznal.

V roku 1941 sa narodil v Teranoch prozaik, publicista politik a diplomat (bývalý veľvyslanec SR v Českej republike) LADISLAV BALLEK, autor významných románov Pomocník, Kniha o Palánku a Agáty, Kniha druhá o Palánku a ďalších. Foto: TASR/ Martin Baumann

MÁJ

17. mája - Vo veku 62 rokov zomrel po krátkej chorobe teatroológ Oleg Dlouhý. Pôsobil aj ako hlavný dramaturg Divadla Jonáša Záborského v Prešove, dramaturg Činohry Novej scény v Bratislave či ako starší radca Ministerstva kultúry SR. Od roku 1995 pracoval v dokumentácii Divadelného ústavu v

Bratislave. Od roku 2006 učil na Konzervatóriu v Bratislave. Venoval sa odbornej reflexii činoherných, muzikálových, operetných a alternatívnych divadiel pre denníky a odbornú tlač. Spolupracoval s amatérskym divadlom, ako metodik so súbormi, pôsobil v súťažných porotách amatérskych divadelných prehliadok.

15. mája - Zomrela hlásateľka, dramaturgička, prekladateľka a autorka televíznych seriálov Viera Mikulášová Škridlová. Bola hlásateľkou Československého rozhlasu v Prahe. Prekladala z ruštiny a angličtiny, na konte má preklady približne 50 divadelných hier svetových autorov a desiatky diel poézie a prózy. V Slovenskej televízii pracovala 22 rokov ako dramaturgička. Počas tohto obdobia vytvorila takmer 40 hier. Podieľala sa na spracovaní všetkých diel Hany Zelinovej. V rokoch 1989-90 bola pri znovuoživení činnosti Živeny, spolku slovenských žien a podieľala sa na jej založení spolu s Hanou Zelinovou.

22. mája - Vo veku nedožitých 83 rokov zomrel v rehoľnej komunite seniorátu Spoločnosti Ježišovej v Ivanke pre Dunaji kňaz, redaktor a spisovateľ, páter Šebastián Labo. Popri vyše tridsaťročnej redaktorskej a rozsiahlej kazateľskej činnosti v Nemecku, Rakúsku, Taliansku, Švajčiarsku a Luxembursku, kde sa prihovril bezmála miliónu veriacich, je autorom 20 kníh, najmä o apoštolských cestách pápežov dnes už svätého Jána Pavla II. a žijúceho emeritného pápeža Benedikta XVI. Dňa 11. decembra 2007 udelila Trnavská univerzita Šebastiánovi Labovi titul Doctor Honoris Causa. Je čestným občanom rodnej obce a laureátom štátneho vyznamenania Pribinov kríž, ktoré mu udelil prezident SR Ivan Gašparovič.

31. mája - Po ťažkej chorobe zomrel vo veku 63 rokov Milan Sidor, ktorý sa v roku 2009 ako kandidát KSS neúspešne uchádzal o post prezidenta SR. Sidor do roku 1990 pôsobil ako vysokoškolský učiteľ na Filozofickej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Prešove. Zaoberal sa aj rusínskou otázkou a bol členom výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov a výboru Všeslovenského zjazdu.

JÚN

20. júna - Vo veku 75 rokov zomrel v Bratislave člen Siene slávy slovenského hokeja Jaroslav Walter. Bývalý útočník sa narodil 5. januára 1939. S hokejom začínal ako 13-ročný v Sokole Čimelice, aktívne hral za Jiskru Lovosice (1953 – 1956), CHZ Litvínov (1956 – 1958 a 1960 – 1964), Duklu Jihlava (1958 – 1960), Slovan Bratislava (1964 – 1969). Na záver hráčskej kariéry pôsobil univerzálny útočník v Rakúsku v EC Innsbruck a ATSE Graz (1969 – 1972). Na trénerskej lavičke začínal ako asistent Jána Staršieho v bratislavskom Slovane (1972), veľmi skoro (1974 – 1978) prišlo prvé úspešné obdobie v Dukle Trenčín s ocenením Vzorný tréner. Nasledovala zastávka v nemeckom EC Deilinghofene (1979 – 1981) a po nej návrat do bratislavského Slovana na lavičku A mužstva (1981 – 1983). Do Siene slávy slovenského hokeja ho uviedli 26. novembra 2005.

Na snímke vpravo tréner Jaroslav Walter Foto: TASR/Daniel Veselský

JÚL

08. júla - Vo veku nedožitých 87 rokov zomrel významný slovenský vedec a ekonóm Antonín Klas. Profesor Klas vybuďoval a riadil Výskumné výpočtové stredisko, Program OSN pre rozvoj v Bratislave. Predtým pôsobil na **Ekonomickej univerzite** ako prorektor pre vedu a výskum a ako riaditeľ Výskumného ústavu národohospodárskeho pri **Ekonomickej univerzite**. Bol vysokoškolským profesorom, školiteľom vedeckých doktorandov a členom viacerých slovenských aj medzinárodných vedeckých organizácií. Je autorom publikácie Technologický a inovačný rozvoj na Slovensku, za ktorú dostal ocenenie od Slovenského literárneho fondu.

08. júla - Vo veku 67 rokov zomrel sudca Ústavného súdu (ÚS) SR Juraj Horváth. V roku 2013 prekonal mozgovú porážku. Horváth patril k sudcom, na ktorých podal Štefan Harabin niekoľko trestných oznámení. Horváth vyštudoval právo v Bratislave, potom pracoval ako podnikový právnik na viacerých poľnohospodárskych družstvách. Ako komerčný právnik sa venoval aj reštitúciám. Pred nástupom na súd bol advokát.

10. júla - Vo veku nedožitých 66 rokov náhle zomrel významný slovenský aktivista, dlhoročný starosta severomaďarskej obce Mlynky (Pilisszentkereszt), zakladajúci predseda Združenia a regionálneho kultúrneho strediska pilíšskych Slovákov Jozef Havelka. Havelka bol aj poslancom Slovenskej samosprávy v Mlynkoch a Celoštátnej slovenskej samosprávy v Maďarsku.

15. júla - Vo veku 76 rokov zomrel prozaik, esejista, literárny kritik, básnik, vedecký pracovník a hudobník Ivan Kadlečík. Pre svoje otvorené názory, ktoré prezentoval celý život vo svojej tvorbe, po roku 1968 najmä v publicistických prácach, patril tento prozaik, esejista a literárny kritik počas dlhých rokov normalizácie medzi "nežiaducich" autorov. Nemohol publikovať, vyradili ho z pracovného procesu, do ktorého sa mohol vrátiť až po roku 1989.

19. júla - Po krátkej a ťažkej chorobe zomrel spisovateľ, zberateľ a autor rozprávok a príbehov pre deti Anton Pajonk. Do literatúry vstúpil v roku 2004 knižným debutom Kysucké rozprávky. "Ďalšími dielami sa vyhranil ako autor a zberateľ rozprávok a príbehov z regiónu Kysúc. Jeho dielo je charakteristické lokálnym koloritom, osobitne autentickým jazykom a úsmevnosťou ľudového humoru. Odchodom Antona Pajonka stráca slovenská literatúra, osobitne región severného Slovenska a Kysúc, príčinnivého autora, priateľského kolegu a významného interpreta i pôvodcu literárnych diel pre deti a mládež," uviedol Peter Mišák zo Spolku slovenských spisovateľov.

AUGUST

13. augusta - Vo veku 85 rokov zomrel univerzitný profesor Koloman Ivanička, geograf, pedagóg, filozof, ekonóm, politológ, historik a spisovateľ. Vyštudoval prírodné vedy a geografiu na univerzitách v Bratislave a vo Varšave. Prednášal na viacerých slovenských vysokých školách i v zahraničí. Svoje celoživotné poznatky a skúsenosti z mnohých zahraničných ciest, študijných stáží a pobytov i prednáškových turné v Európe, USA, Kanade, Japonsku, Číne, Indii a iných krajinách sveta zúročil vo vedeckých, odborných i popularizačných publikáciách. Medzi odbornou verejnosťou je známe najmä jeho pilotné dielo Synergetika a civilizácia (1988), medzi širšou verejnosťou dve vydania diela Slovensko - Genius loci (1996, 2000).

SEPTEMBER

14. septembra - Bývalý slovenský hokejista Miroslav Hlinka vo veku 42 rokov spáchal samovraždu. Majster sveta z Göteborgu 2002 pôsobil naposledy ako asistent trénera extraligového klubu HC'05 Banská Bystrica. Bývalý úspešný center odštartoval svoju kariéru v Dukle Trenčín. Spod hradu Matúša Čáka odišiel v sezóne 1995/1996 do Sparty Praha, kde pôsobil ďalšie štyri sezóny. V Česku hrával aj v Karlových Varoch, Zlíne, Pardubiciach či druholigovom Chomutove. V Európe korčuľoval v kluboch vo Fínsku, Švédsku i Rusku.

Miroslav Hlinka Foto: TASR/Dušan Klein

14. septembra - Vo veku 50 rokov podľahol chorobe lekár slovenskej hokejovej reprezentácie Vladimír Lupták. Jeho poslednou veľkou akciou pri národnom tíme boli februárové ZOH v Soči. Kariéru hokejového lekára odštartoval v roku 2000 v Slovine Bratislava, kde zotrval ďalších sedem rokov. S belasými sa ako člen realizačného tímu tešil z piatich majstrovských titulov. Odborne sa špecializoval na športovú traumatológiu, jeho hlavným zameraním boli artroskopické operácie kĺbov.

17. septembra - Vo veku 33 rokov náhle zomrel vedecký pracovník, chemik Dr. Branislav Husár. Vyštudoval organickú chémiu na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského. Po nástupe na Ústav polymérov SAV väčšiu časť svojho doktorandského štúdia realizoval v Clermont-Ferrand vo Francúzsku, kde aj úspešne obhájil titul PhD. V rámci európskeho projektu absolvoval mesačný študijný pobyt v Pise.

OKTÓBER

16. októbra - Nepálske úrady potvrdili smrť dvoch Slovákov a troch nepálskych horských vodcov, ktorí boli nezvestní po lavíne v základnom tábore pod vrchom Dhaulágirí v strednom Nepále. Podľa webovej stránky Expedition.sk po páde lavíny ostali nezvestní Janko Matlák a Vlado Švancár spolu s tromi nepálskymi pomocníkmi. Osem ďalších členov slovenskej expedície sa podarilo helikoptérmi dopraviť do mesta Pokhara. Desaťčlennú skialpinisticko-horolezeckú výpravu 14. októbra zasiahla v základnom tábore pod vrchom Dhaulágirí lavína. Siedmim Slovákom a jednému Čechovi sa podarilo zachrániť, dvom z nich, ako aj trom nepálskym horským vodcom, sa počasie stalo osudným.

Vedúci expedície Dhaulagiri 2014 Ján Matlák a Vladimír Švancár. Foto: Expedition.sk

17. októbra - Vo veku 69 rokov zomrel bývalý československý reprezentant vo futbale Vladimír Hrivnák. Rodák z Banskej Bystrice prišiel v roku 1963 do bratislavského Slovana z Rimavskej Soboty. Po dvoch rokoch debutoval ako obranca v lige. Počas desaťročného pôsobenia v Slovine sa tešil z historického triumfu v Pohári víťazov pohárov UEFA v roku 1969 a o rok neskôr z federálneho titulu. Reprezentačný dres obliekol spolu v 13 stretnutiach. Po skončení aktívnej činnosti trénoval juniorov Slovana, neskôr viedol kluby Dunajská Streda, ZŤS Košice, Inter Bratislava, Matador Púchov a ŠKP Bratislava.

19. októbra - František Kele zahynul pod vrcholom Rysov vo Vysokých Tatrách po tom, čo sa pošmykol na zľadovatenom chodníku. Utrpel vážne poranenia hlavy, záchranárom sa ho už nepodarilo oživiť. Kele bol od svojich 15 rokov najmladší horský vodca v histórii Tatranskej horskej služby, absolvoval viaceré cesty okolo sveta. Bol účastníkom mnohých zahraničných expedícií - Ahaggar 1973, Hindúkuš 1974, Kilimandžáro 1977, Patagónia 1982 i ďalších. V roku 1993 viedol prvú slovenskú severopolárnu expedíciu - Arktický kvet.

František Kele Foto: TASR/Vladimír Benko

26. októbra - Vo veku 58 rokov zomrela bývalá hádzanáarka Daniela Trandžíková. Členka Siene slávy slovenskej hádzanej podľahla zákernej chorobe. Rodáčka z Melčíc bola trojnásobnou najlepšou hádzanárkou Československa (1980, 1981, 1988), najcennejší dres si obliekla v 311 stretnutiach, v ktorých vsietila 657 gólov. S hádzanou začínala v Odeve Hlohovec, neskôr obliekala dres Trenčína a najväčšiu slávu zažila v družstve ZVL Prešov, kde sa stala trojnásobnou majsterkou ČSSR (1986, 1987, 1989). Hrala v semifinále EPM 1987, štartovala na dvoch olympijských hrách (1980, 1988), na ktorých skončili reprezentantky ČSSR zhodne na piatom mieste.

Daniela Trandžíková Foto: Internet

NOVEMBER

08. novembra - Jedna z najvýraznejších osobností slovenskej odevnej tvorby svojej doby Vlasta Hegerová zomrela v Bratislave. Absolvovala Vyššiu školu umeleckého priemyslu v Brne a pracovala ako návrhárka v Textilnej tvorbe v Prostějove, od roku 1958 v jej bratislavskej pobočke. Pre časopis Naša Móda pracovala ako redaktorka a kresliarka od roku 1961. Keď časopis zmenil názov na Móda, vznikol tam i vývojový ateliér, kde pôsobila až do roku 1986 ako návrhárka. Príležitostne spolupracovala na tvorbe kostýmov pre televíziu a divadlá.

17. novembra - Po ťažkej chorobe vo veku 72 rokov zomrel v Košiciach významný slovenský filmový, televízny a divadelný scénograf Štefan Hudák. Narodil sa 27. júna 1942 vo Veľkom Šariši pri Prešove. Štúdium odboru scénografia na Vysokej škole múzických umení v Bratislave ukončil v roku 1966. Jeho výrazný talent sa prejavil pri realizácii scénických návrhov pre bratislavské divadlá - Divadelné štúdio VŠMU, Malá scéna, SND a ďalšie. Spolupracoval s Novou scénou v Bratislave, Štátnym divadlom Košice, divadlami v Žiline a Prešove. Jeho profesionálny život bol úzko spätý s Košicami, kde vytvoril množstvo scénických návrhov najmä pre košické štúdio Československej, neskôr Slovenskej televízie a pre košické divadlá. Dlhé roky tvoril scénu pre reláciu Zlatá brána.

29. novembra - Vo veku 66 rokov zomrel po dlhej ťažkej chorobe maliar, ilustrátor a grafický dizajnér Svetozár Mydlo. Bol výtvarníkom s výrazným neopakovateľným rukopisom. Absolvoval Strednú školu umeleckého priemyslu v Bratislave, potom Vysokú školu výtvarných umení. Niekoľko rokov pôsobil ako výtvarný redaktor vo vydavateľstve Mladé letá. Ilustroval knihy aj pre vydavateľstvá Slovenský spisovateľ, Smena a Buvik. Pracoval aj pre Radošinské naivné divadlo.

Svetozár Mydlo Foto: Svetozár Mydlo

[Späť na obsah](#)

60. Finančná gramotnosť

[Téma: Ekonomická univerzita; TA3, 20:45; 15/12/2014; Peňaženka]

Daniel Horňák, moderátor: "Vedomosti nielen dospelých, ale aj žiakov a študentov o financiách sú podľa odborníkov nedostatočné. Preukázali to výsledky viacerých medzinárodných i domácich prieskumov. Dôsledkom toho sú mnohé smutné prípady, keď ľudia doplácajú na zlé finančné rozhodnutia aj exekúciami. Ako zmeniť tento stav? O tom sa budeme rozprávať v dnešnej relácii Peňaženka.

Mojimi dnešnými hosťami sú Juraj Lang, odborník na finančné vzdelávanie. Príjemný dobrý večer."

Juraj Lang, odborník na finančné vzdelávanie, (host' v štúdiu): "Dobrý večer."

Daniel Horňák: "A Ľuboslav Kačalka, reportér magazínu Trend. Takisto príjemný dobrý večer."

Ľuboslav Kačalka, reportér magazínu Trend, (host' v štúdiu): "Pekný večer."

Daniel Horňák: "Páni, povedzme si teda na úvod krátky úvod do témy, aká je teda úroveň toho celkového vzdelania, tej finančnej gramotnosti. Nebavím sa teraz o tom, ako ľudia rozumejú fungovaniu ekonomiky, ale o tých osobných financiách. Pán Kačalka, skúste na úvod."

Ľuboslav Kačalka: "Tam ono všeobecne, myslím, nie je žiadne tajomstvo, úroveň finančnej gramotnosti je veľmi nízka, je to dlhodobý problém, ktorý má možno trošku aj nejaké historické korene, pretože naši rodičia, starí rodičia, neboli naučení pohybovať sa v trhovom hospodárstve, neboli naučení porovnávať si finančné služby viacerých inštitúcií, čo tým pádom neboli schopní naučiť ani nás, a myslím si, že doplácame na to doteraz. To, že finančná gramotnosť je nízka, si našťastie uvedomujú aj na úrovni

Európskej únie, aj na úrovni slovenskej vlády. Máme tu národný štandard finančnej gramotnosti, atď., atď. Čo je však druhá oblasť, ktorá sa pomerne intenzívne rieši, to je regulácia. Môžeme súhlasiť, nemusíme súhlasiť, ale určite platí, že klient sa v prvom rade vždy musí ochrániť sám, to znamená, že žiadna regulácia nebude suplovať to, že klient si nevie porovnať dve zmluvy a povedať, toto je výhodnejšie a toto nie."

Daniel Horňák: "Pán Kačalka zaujímavo načrtnul ten aspekt historických súvislostí. Už ale dve desaťročia žijeme v trhovom hospodárstve, keď fungujú v podstate rôzne finančné komerčné spoločnosti na trhu. Napriek tomu mnohé prieskumy ukazujú, že ani dnešní študenti, žiaci nemajú teda dostatočné poznatky, ako fungujú finančné služby a tieto veci, takže skúste povedať k tejto veci, aký je teda stav."

Juraj Lang: "Áno. Nedá sa nesúhlasiť s tým, čo povedal pán Kačalka. Čo považujem za ešte vážnejšie, že nastupujúca generácia žiakov a študentov na tom nie je o nič lepšie ako tie predchádzajúce generácie. Dokazujú to výsledky niekoľkých prieskumov, ktoré sa na Slovensku robili. Ja pre ilustráciu spomeniem len dva. Jeden z tých prieskumov bola medzinárodná štúdia PISA 2012, ktorá mapovala úroveň vedomostí 15-ročných žiakov z 18 krajín sveta. Z tých 18 krajín sveta bolo 13 krajín z radov OECD, plus 5 krajín tzv. partnerských, pridružených krajín. Spolu sa otestovalo približne 29-tisíc žiakov, z toho Slovensko participovalo na tomto projekte približne s niečo vyše tisíc žiakmi. Výsledkom tohto testovania, tieto výsledky boli zverejnené niekedy v júli tohto roku, bolo to, že naši žiaci, žiaci slovenských škôl skončili z 18 testovaných krajín až na 16. mieste. Čo sa týka vysokoškolákov, veľmi zaujímavý prieskum robil pán Pavel Škriniar z **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, kde testoval študentov piatych ročníkov troch fakúlt troch univerzít. Medzi nimi boli aj technického, aj ekonomického zamerania, aj prírodovedeckého zamerania. Bola tam Fakulta podnikového manažmentu **ekonomickej univerzity**, bola tam Stavebná fakulta STU, bola tam Prírodovedecká fakulta, no a z týchto výsledkov vyplynulo, že tí študenti, ktorí majú vo svojich odboroch ekonomické zameranie, tak dosiahli úroveň orientácie vo financiách necelých 30 percent, pričom študenti Prírodovedeckej fakulty dopadli ešte horšie, sa dokázali orientovať v týchto otázkach finančnej gramotnosti asi len jedna šestina."

Daniel Horňák: "Pán Kačalka, skúste teda načrtnúť, aké sú dôsledky takéhoto stavu, o ktorom ste teda doteraz rozprávali, v praxi."

Ľuboslav Kačalka: "Máme problémy na viacerých frontoch, či je to branie si úverov, teraz v súčasnosti je medializovaných veľa informácií o tom, že ľudia majú problém splácať úvery predovšetkým od nebankových spoločností, už boli prijaté aj nejaké opatrenia, aby sa rozmach takýchto nebankoviek nejakým spôsobom zastavil, ale problém hlavne je v tom, že ľudia nepochopili, že pôžička, ktorú si zoberú, poviem typický príklad, na dva týždne si požičiam 500 eur, a mám vrátiť tisíc, a nemám dnes 500 eur, tak nebudem mať ani tisíc na vrátenie, toto sú presne tie veci, kde ľudia robia možno trochu zbrklé rozhodnutia, nevedomujú si, čo sa deje, nie sú schopní porovnať si, že 20 percent pro annum ročne je niečo iné, ako 10 percent mesačne, lebo tých 10 percent mesačne je v skutočnosti ročne 120 percent a podobne. Čiže je naozaj veľa vecí, ktoré nie sme schopní posudzovať, a potom na to doplácame, máme drahé úvery, dávame si peniaze do spoločností, ktoré nám ich môžu zobrať, a nie sme poistení tam, kde by sme mali byť poistení. Potom nám chýbajú peniaze, keď sa niečo stane."

Daniel Horňák: "Úvery, a teda ako poznáme nebankovky, to je jedna veľká kapitola v histórii Slovenska. Sú to aj nejaké iné dôsledky, ktoré vás napadajú v súvislosti s nízkou úrovňou finančnej gramotnosti?"

Juraj Lang: "Samozrejme, tie dôsledky v konečnom dôsledku môžu byť až fatálne, pretože pokiaľ si my neprecítame zmluvu o pôžičke, ktorú podpisujeme, pokiaľ nie sme si celkom istí, či vôbec tú pôžičku berieme na niečo, čo skutočne potrebujeme, dokiaľ nerozumíme podpisom, pričom ten podpis je záväzný každého 18 plus, človeka, tak tam začínajú vážne problémy. Tie problémy spočívajú v tom, že sa dostaneme do neprímeraného zadlženia, nedokážeme splácať svoje záväzky, a tým pádom sa vlastne dostaneme do veľmi ťažkej, mnohokrát takmer neriešiteľnej finančnej situácie, ktorá následne môže viesť a mnohých prípadoch vedie až k sociálnemu vylúčeniu, k rozpadu rodiny, následkom exekúcií, ktoré ťažko postihujú každú rodinu. Čiže toto sú dôsledky toho, že nemáme základné vedomosti, ani čo sa týka produktov bankových, ale ani čo sa týka racionálneho rozhodovania."

Daniel Horňák: "Bojovať s týmto stavom sa dá cez vzdelávanie, a práve tu prichádza tá úloha finančnej gramotnosti, tá funguje ako, dajme tomu, predmet, na školách od roku 2008, ale nie v tom pravom slova zmysle, ako si ho predstavujú, takže, pán Kačalka, skúste teda priblížiť, ako dnes funguje finančná gramotnosť na školách."

Ľuboslav Kačalka: "Finančnú gramotnosť, ako ste naznačili, sa učí od roku 2008, drobná zmena, alebo možno zmena nastala od septembra tohto roku, vo všeobecnosti platí, že je nejaký národný štandard finančnej gramotnosti, učitelia zhruba vedia, čo by mali naučiť, ale nie je povedané, kde sa má učiť, sú nastavené nejaké sektory, úvery, vklady, ale takisto, povedzme, boj proti korupcii a ďalšie zaujímavé fenomény, a učitelia si v rámci jednotlivých predmetov volia, čo kde vhodne zapracujú. Keď pôjdem do extrém, mňa celkom zaujalo, že súčasťou finančnej gramotnosti môže byť aj učenie o reliéfe na

minciach v rámci výtvarnej výchovy, to samozrejme vidíme, že to nie je tá pravá finančná gramotnosť. Sú tu predmety ako matematika, je tu slovenčina, na slovenčine sa pracuje s pochopením textu, čo je tiež dôležitá vec pre to, aby sme sa vôbec vyhli problémom do budúcnosti, lebo keď máme zmluvu, a nie sme ju schopní pochopiť, máme problém finančnej gramotnosti práve v tom, že podpíšeme niečo, čomu nerozumieme, to je to, čo hovoril pán Lang. Čiže naozaj tých predmetov na školách je pomerne veľa, do ktorých sa dá dostať finančná gramotnosť, spomeniem možno ešte náuku o spoločnosti, a ďalšie a ďalšie predmety, čo je dôležité, na školách práve preto bol spresnený národný štandard finančnej gramotnosti, s účinnosťou od septembra by na školách pôsobil, povedzme, finančný koordinátor, ktorý bude dohliadať na to, v akom rozsahu a v akých predmetoch sa učí, aby sa nestalo, že jedna téma sa bude učiť na dvoch predmetoch, a iná, oveľa dôležitejšia téma sa akosi zabudne."

Daniel Horňák: "Pán Lang, skúste aj vy priblížiť, ako vnímate teda to súčasné nastavenie finančnej gramotnosti na slovenských školách, došlo teda k úprave metodiky od septembra, či je ten stav podľa vás dostatočný, alebo či ide aspoň tým správnym smerom."

Juraj Lang: "Podľa môjho názoru úroveň výuky finančnej gramotnosti je stále nízka, ono si treba uvedomiť, že je to beh na dlhé trate, a aby som bol spravodlivý, musím tiež povedať, že za posledný rok ministerstvo školstva urobilo niekoľko krokov k tomu, aby sa táto situácia zlepšila. Jedným z tých krokov bol už novelizovaný národný štandard finančnej gramotnosti, ktorý pán Kačalka spomínal, pretože ten prvý bol vydaný v roku 2008, a nebol príliš praktický a príliš aktuálny. A následne bola spracovaná metodika k výučbe finančnej gramotnosti vrátane jej implementácie do vzdelávacieho systému, pretože obsahuje tri prílohy, obsahuje na viac ako 130 stranách odborných textov, ktoré sa dotýkajú a rozpracovávajú témy, sedem tém konkrétne, z národného štandardu finančnej gramotnosti. Môže to byť veľmi dobrá pomôcka pre pedagógov, ktorí pri správnom výbere jednotlivých tém, ktoré sa dotýkajú hlavne praxe, môžu preniesť tieto vedomosti na študentov, a toto by mohol byť systémový prvok, ktorý pokiaľ sa teraz zavedie, tak do budúcnosti by mohol priniesť úspech. Čo je však dôležité ešte povedať, finančná gramotnosť sa na slovenských školách učí prierezovo, čo znamená, že nemá samostatný predmet, ale tak, ako tu už bolo spomenuté, tie jednotlivé témy sú zaraďované do ďalších predmetov. O tom, že do ktorých predmetov a v akom rozsahu, rozhodujú riaditelia škôl, alebo vedenie škôl, resp. pokiaľ sú koordinátori k tejto téme na škole. Osobne som však hlboko presvedčený, že témy finančnej gramotnosti by mali mať svoj vlastný predmet z úplne jednoduchého dôvodu. My sa totižto na školách učíme biológiu, matematiku, dejepis a rôzne dôležité predmety, ktoré sú potrebné k všeobecnému vzdelaniu, avšak o peniazoch, ktorými celý život každý z nás manipuluje, k tomu predmet nemáme, a keďže, ako sme už spomenuli, v rodinách sa toho nedozvieme až tak veľa, pretože sami naši rodičia, neboli ani nútení v minulosti sa zrovna venovať týmto témam, pretože je tá ľarcha na tejto výuke práve na štáte, a to prostredníctvom škôl."

Daniel Horňák: "Túto rolu štátu v oblasti vzdelávania sa v súčasnosti do istej miery snažia nahrádzať finančné spoločnosti, ako súkromný sektor, rôzne banky, finančné spoločnosti, majú akadémie, severy vzdelávacie, ako vnímate takéto kroky zo súkromného sektora?"

Ľuboslav Kačalka: "Je to dôležité suplovanie toho, čo tu zatiaľ nie je, pretože keď sa rozprávame o tom národnom štandarde finančnej gramotnosti, tak on má svoje rezervy, to sme sa asi zhodli s pánom Langom, je dobré, ak súkromný sektor aspoň trochu to supluje. Samozrejme, tie dôvody sú rôzne, chcú na seba trochu upozorniť, chce sa ukázať ako ten dobrý, ktorý teda hovorí, aj ja som tu, aj ja niečo robím. Na druhej strane je to možno trochu zvláštne, sú to, povedzme, finančnosprostredkovateľské spoločnosti, ktoré... finanční poradcovia, veľmi zjednodušené, a v slovenských podmienkach je to stále ešte nadávka, bohužiaľ, my sme sa nenaučili využívať služby finančných profesionálov vo svoj prospech, často sa stáva, že človek, sprostredkovateľ, keď sa snaží dostať ku klientovi, tak narazí na odpor, ja vám neverím, čo ste zač, podobne, a z tohto pohľadu, a prečo potrebujem poisťku, veď čo sa mi môže stať, veď je tu štát a neviem čo všetko ešte, to sú dôležité také tie dogmy, ktoré musíme nejakým spôsobom prelomiť, a paradoxne ak finančné spoločnosti, banky, poisťovne, sprostredkovatelia vychovávajú, aj keď to nerobia celoplošne, robia to iba v rámci nejakých malých skupín, ktoré majú kapacity, ale to, môžu docieľať, je to, že aj ich pozícia bude braná vážne. Na jednej strane si teda sami pre seba vychovávajú náročných klientov klientov, ktorí sa ich budú pýtať, ktorí budú na nich naozaj nepríjemní, ale na druhej strane vôbec si zabezpečia to, že ten klient s nimi bude ochotný diskutovať, lebo to sa dnes často nedeje, a potom výsledkom je to, že jednoducho prosto vezmeme pôžičku, ktorá je najjednoduchšia, lebo nikto sa nás nepýta na príjem."

Juraj Lang: "Možno len na doplnenie, treba povedať, že akákoľvek dobre mienená aktivita v tomto smere je vítaná, a týka sa to či už neziskových organizácií, alebo trebárs komerčných bankových inštitúcií, ktoré majú ochotu sa podieľať na tomto vzdelávaní. Otázka ovšem je, ktoré témy sú vzdelávané, do akej hĺbky sa ide, a aký je ten skutočný zámer a aká je motivácia vstupovať do tohto vzdelávania. Pokiaľ sú tie základné kritériá splnené, a nehovoríme len, alebo nie je to mienené len ako robenie si P.R., ale skutočne máme záujem vzdelávať či už dospelých, alebo mládež, tak ešte raz zopakujem, tá aktivita je veľmi vítaná. Nie je to však systémové riešenie, je to doplnok k tomu, čo by mal zabezpečiť štát prostredníctvom vzdelávania vo vlastných ustanovizniach to znamená prostredníctvom škôl, pedagógov,

a takýmto spôsobom systematicky preniesť tie vedomosti na ďalšiu generáciu, aby sa nám nestalo, že nám vyrastie znovu finančne negramotná generácia, kde výsledkom bude len stúpajúci počet exekúcií."

Daniel Horňák: "Páni, v tejto chvíli už vypršal čas na našu diskusiu, takže bohužiaľ ju budem musieť ukončiť, ale každopádne vám veľmi pekne ďakujem za zaujímavé informácie a rozhovor. Prijemný zvyšok večera prajem."

Juraj Lang: "Prijemný večer. Ďakujeme za pozvanie."

Ľuboslav Kačalka: "Aj ja ďakujem za pozvanie, príjemný večer."

[Späť na obsah](#)

61. Encouraging Roma study

[Téma: Ekonomická univerzita; The Slovak Spectator; 15/12/2014; 43/2014; s.: 1,2; titulná strana, news; ROMAN CUPRIK]

BY ROMAN CUPRIK Spectator staff

SLOVAKIA needs more Roma with a university-level education, say participants in the "Even you have a chance" programme, which provides free courses, scholarships or extra lessons at the University of Economics in Bratislava (**EUBA**) for Roma wanting to study there. "Any improvement of Roma inclusion is conditioned by the growth of their middle class," Jarmila Lajčáková from the Centre for Research of Ethnicity and Culture (CVEK), which participates in the programme, told The Slovak Spectator. "This means that we need more economists, doctors, judges and teachers who are Roma." The university will introduce temporary compensatory measures for Roma including free admission courses, special assistance or scholarships of about eur700 per semester. It will include Roma culture and courses on the position of Roma in society in the curriculum. At **EUBA** there are currently no Roma students, and in Slovakia just 300 Roma will graduate from secondary schools this year, according to a CVEK analysis, the Sme daily reported. The share of Roma with postsecondary education reached 0.5 percent, while in the case of non-Roma citizens living in proximity to Roma households it is 6.8 percent, according to a 2012 UNDP study.

See CVEK pg 2

CVEK: Slovakia needs educated Roma

Continued from pg 1

EUBA Vice-Rector Jana Lenghardtová said the university will not prefer Roma applicants over others, but will help Roma to prepare for entrance exams, according to Sme. Lajčáková hopes for at least 10 Roma applicants in the first year. "Of course, Roma students will have to fulfil all conditions for acceptance to university including entrance exams," Zuzana Balážová of CVEK said in press release. "If they succeed they will sit on school benches as of September 2015." The Education Ministry is not planning special aid for Roma at universities, as it does not track the nationality of students, ministry spokeswoman Beáta Dupaľová Ksenzsigová told Sme.

EUBA offers many options

EUBA offers numerous fields of study from banking, taxes and corporate management to IT and foreign languages. It has very good results in graduate employment rankings, as three faculties repeatedly appear among the top 10 faculties by graduate employment on the Profesia.sk job portal. Moreover, its Faculty of Business Economics is based in Košice and could attract Roma from eastern Slovakia, Lajčáková said while explaining why CVEK cooperates with **EUBA**. "The University of Economics is not a traditional player in the Roma issue," Lajčáková said. "Therefore we thought it would be interesting to perhaps approach a non-traditional but important actor in education who would set an example for others." According to Rudolf Sivák, a professor at the university, the **EUBA** is the first university to adopt temporary compensatory measures based on ethnicity which are part of anti-discrimination legislation. He believes that after some time other schools will join the program, Sme reported. The program also introduces measures helping Roma once they are accepted to university such as assisting with requests for scholarships or accommodation. The university, however, offers no special scholarship for Roma who can instead approach the Roma Education Fund (REF) which offers help to Roma students pursuing bachelor, masters or doctoral degrees at state-accredited universities in 16 European countries. The average scholarship is eur700 and around 80 Slovak Roma students applied for it this year. REF has been operating in Slovakia for nine years and awarded around eur730,000 to Roma students, according to Sme.

Overcoming stereotypes

The programme could fight the negative trend that many Roma who graduate from high school choose social work as their further field of study which is frequently taught at universities of low quality. Despite the fact that social work is an important field of study, young Roma students should study the same available fields as their non-Roma counterparts do, according to Lajčáková. It could also weaken the myth that most Roma are only able to do manual labour or be musicians. Such stereotypes effectively begin in early childhood, she said. "We notice that even children who have good results at elementary school are, for example, persuaded by educational counsellors to study at private vocational schools in fields which provide few possibilities to apply on the labour market," Lajčáková said. Roma student Marek Baláž is featured in CVEK's video promoting the programme and currently studies at Central European University in Budapest. "In the past I had a feeling that I could not match others," Baláž said, "but during my study I found out that I can match others and I can be better than them in many things."

Foto:

No Roma currently study at the University of Economics in Bratislava.

[Späť na obsah](#)

62. Čína chce investovať v strednej a východnej Európe

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 18:00; 16/12/2014; Rádiožurnál Slovenského rozhlasu; zo zahraničia; Tamara Lištiaková]

Juraj Jedinák, moderátor: "Čína ponúka strednej a východnej Európe svoj kapitál. Tovar, s ktorým Peking v regióne minulý rok obchodoval, dosiahol hodnotu šesťdesiat miliárd dolárov. Do roku 2018 by sa mal zdvojnásobiť, avizuje čínsky premiér. V centre záujmu je predovšetkým infraštruktúra. Aj o tom je dnešná schôdza predsedov vlád šestnástich krajín strednej a východnej Európy a Číny v Belehrade. Je na nej aj premiér Róbert Fico."

Tamara Lištiaková, redaktorka: "Najprv bola centrom investičného záujmu Pekingu Afrika, v uplynulých piatich rokoch západná Európa, kde skupoval licencie a patenty, zásobníky na vodu a podmaňoval si energetický sektor. Najnovšie sa zrak Číny upiera na strednú a východnú Európu. Chce si totiž zabezpečiť nové trhy pre svoju expandujúcu ekonomiku. Slovensko je pre ňu takisto zaujímavé. Investovať tu plánuje ďalších stodesať miliónov eur, čo vytvorí viac ako tisíc pracovných miest. Odborník na Čínu z **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Peter Baláž."

Peter Baláž, odborník na Čínu, **Ekonomická univerzita v Bratislave**: "Slovensko je jednak kontinuálna súčasť Európskej únie, jednak to, že Číňania z hľadiska prípravy novej infraštruktúry obnovujú svoju bývalú Hodvábnu cestu. Takže tá prechádzala cez celú Áziu a končí v Turecku a dneska v krajinách južnej Európy. Zároveň preto, že kúpili na tridsať rokov Piraeus, ktorý bude pre nich vstup vlastne do celej južnej Európy. A samozrejme pravdepodobne tie programy dneska rátať aj s rozšírením alebo predĺžením širokorozchodnej magistrály, ktorá prechádza vlastne cez Rusko až do Viedne, poprípade do Bratislavy."

Tamara Lištiaková: "V strednej a východnej Európe investujú štátne firmy, čo môže so sebou prinášať aj isté riziká, upozorňuje Peter Baláž."

Peter Baláž: "Prostredníctvom tých investícií sem prichádza aj zvýšená miera čínskeho vplyvu, nielen ekonomického, ale pravdepodobne aj politického."

Tamara Lištiaková: "Niektorí analytici upozorňujú aj na to, že Peking si svojimi investíciami v krajinách Európskej únie získava vplyv, čo môže prekážať viacerým členom a priniesť do dvadsaťosmičky rozbroje."

[Späť na obsah](#)

63. Univerzity oceňujú spoluprácu so SAV, najmä pri vedeckých parkoch

[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 17/12/2014; Školský servis; TASR]

Rektori bratislavských univerzít oceňujú spoluprácu najmä na poli vedeckých parkov a výmeny vedeckých pracovníkov.

Bratislava 17. decembra (TASR) – Slovenské univerzity spolupracujú so Slovenskou akadémiou vied (SAV) vo viacerých oblastiach. Rektori bratislavských univerzít oceňujú spoluprácu najmä na poli vedeckých parkov a výmeny vedeckých pracovníkov.

"Slovenská akadémia vied patrí k našim najbližším partnerom, o čom svedčí aj spolupráca v rámci nášho nového Univerzitného vedeckého parku UK s pôsobnosťou v oblasti molekulárnej a environmentálnej medicíny a biotechnológií, ako aj našich Centier excelentnosti," uviedol pre TASR rektor Univerzity Komenského v Bratislave Karol Mičieta. Podľa jeho slov je univerzita úzko spojená so SAV aj v oblasti využívania unikátnych technologických zariadení. "SAV je tiež významným príjemcom našich kvalitných absolventov," dodal Mičieta.

Výmena pracovníkov prebieha aj na **Ekonomickej univerzite v Bratislave (EUBA)**. "Personálne viacerí pracovníci akadémie pôsobia na univerzite pri vybraných predmetoch. Viacerí učitelia zas z **ekonomickej univerzity** pôsobia v rámci projektov na akadémii," povedal pre TASR rektor **EUBA** Rudolf Sivák. Významne hodnotí spoluprácu z hľadiska nového objektu vedeckého parku pre biomedicínu, kde sa univerzita spolupodieľa na ekonomickej časti projektu. **EUBA** spolupracuje najmä s ekonomickým a prognostickým ústavom SAV.

Podľa exministra školstva Dušana Čaploviča (Smer-SD) pôsobia v SAV skvelé vedecko-výskumné tímy či dobrí manažéri. "Najviac mi rezonovalo, že mnohé veci, ktoré sa týkali aj medzinárodnej spolupráce so zahraničnými štátmi a najmä vedeckými tímami, boli to práve pracovníci SAV, ktorí nadväzovali tieto kontakty. Mali spoločné projekty," dodal na margo spolupráce Čaplovič.

[Späť na obsah](#)

64. Pád rubľa nám nepomôže, pretože na ruských trhoch nakupujeme v dolároch

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Expres, 17:00; 17/12/2014; Infoexpres]

Tomáš Škarba, moderátor: "Pád ruského rubľa nám nepomôže, pretože na ruských trhoch nakupujeme v amerických dolároch. V relácii Braňo Závodský Naživo to povedal profesor Peter Baláž z **Ekonomickej univerzity v Bratislave**."

Peter Baláž, **Ekonomická univerzita v Bratislave**: "Keďže sa väčšina tých cien účtuje v amerických dolároch, a posilňuje zasa európska ekonomika ako taká, tak vlastne posilnenie toho doláru znamená vlastne elimináciu tých výhod z toho, že tá cena ropy klesá."

Tomáš Škarba: "Za historickým pádom ruského rubľa sú nielen nízke ceny ropy, ale aj západné protiruské sankcie. Rusi z obáv pred pádom ekonomiky začali skupovať eurá a doláre."

[Späť na obsah](#)

65. V Belehrade pokračuje stretnutie predsedov vlád strednej a východnej Európy s Čínou

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 12:00; 17/12/2014; Rádiožurnál Slovenského rozhlasu; Tamara Lištiaková]

Juraj Jedinák, moderátor: "V Belehrade pokračuje stretnutie predsedov vlád strednej a východnej Európy s Čínou. Peking vytvorí nový investičný fond, do ktorého dá takmer 2,5 miliardy eur. Peniaze majú ísť práve do strednej a východnej Európy. Región je pre Čínu lukratívny a je mostom do Európskej únie. Zároveň sú v ňom relatívne nízke mzdy a vzdelaná pracovná sila. Investície sú vítané, Európa je kapitálovo podvyživená. Niektorí analytici však varujú pred rizikami, ktoré čínske peniaze prinášajú."

Tamara Lištiaková, redaktorka: "Peking najviac lákajú oblasti ako energetika a infraštruktúra. Stavať sa má vysoko rýchlostná železnica medzi Belehradom a Budapešťou. Čína si otvára bránu na Balkán a do strednej Európy, licenciou na prevádzku gréckeho prístavu Pireus. Už zajtra čínsky premiér spolu so srbským partnerom otvorí jeden zo svojich najväčších projektov v Európe - 170-miliónový most v Belehrade. Väčšinu peňazí dal Peking vo forme pôžičiek a podmienky si určoval on. Srbský ekonóm Milan Kovačević pre RTVS hovorí, že stavba nebola až taká výhodná."

Milan Kovačević, srbský ekonóm: "Väčšina ziskov smerovala do Číny. Firma si totiž zamestnala najmä svojich ľudí. Iba zanedbateľne to prispelo k rastu srbskej ekonomiky. Je to rovnaké, ako keby sme si celý most dovezli rovno z Číny, teraz ho musíme 30 rokov splácať."

Tamara Lištiaková: "Na Slovensku chce Peking investovať do veľkej vodnej elektrárne na rieke Ipel', ale

aj uchádzať sa o PPP projekty na výstavbu diaľnic a rýchlostných ciest. Prejavil aj záujem o kúpu podielu talianskeho Enelu v Slovenských elektrárnach. Premiér Robert Fico."

Robert Fico, predseda vlády: "Stanovisko vlády je veľmi jasné. My nebudeme talianskej spoločnosti Enel asistovať ani pomáhať pri predaji 66 percent, ktoré majú, pokiaľ nebude dostavaný 3. a 4. blok atómovej elektrárne v Mochovciach."

Tamara Lištiaková: "Peniaze a politický vplyv idú ruka v ruke. Hovorí expert na Čínu Peter Baláž z **Ekonomickej univerzity v Bratislave**."

Peter Baláž, **Ekonomická univerzita BA**: "Treba si vlastne uvedomiť, že Čína vytvára priestor pre investície štátnych firiem. To značí, presadzuje štátne ekonomické záujmy, Čína to nie je nejaký separátny producent, ktorý prichádza vyrábať autá. To znamená, že prostredníctvom tých investícií sem prichádza aj zvýšená miera čínskeho vplyvu. Nielen ekonomického, ale pravdepodobne aj politického. To samozrejme je do určitej miery riziko."

Tamara Lištiaková: "Podľa Milana Kovačeviča je za čínskymi investíciami aj geopolitika, teda zápas s inými silnými hráčmi o vplyv vo svete."

Milan Kovačevič: "Ak máte silnú ekonomiku, je to pre vás výhodné mať po svete trhy, ktoré sú otvorené vašim investíciám, a to Čína robí, je to v jej záujme. No niečo také nie je v záujme Spojených štátov a dokonca ani niektorých členov Európskej únie."

Tamara Lištiaková: "Rastúci vplyv Pekingu totiž môže vyvolať v 28-mičke rozbroje, varujú analytici."

[Späť na obsah](#)

66. Braňo Závodský Naživo: Peter Baláž

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Expres, 12:10; 17/12/2014; Braňo Závodský Naživo]

Branislav Závodský, moderátor: "Čierne zlato je opäť stredobodom svetovej pozornosti. Tak, ako sme pred pár rokmi sledovali rekordné ceny ropy, dnes padajú na nečakané minimá. Od leta len o 40 percent. Ropa už viackrát v histórii ukázala, že dokáže meniť pomery vo svete. Ako to bude tentokrát? Prečo ceny čierneho zlata klesajú a čo je za tým? Aké to môže mať dôsledky? A ako sa bude chovať napríklad Rusko, ktoré z peňazí ropy žije? A čo to celé znamená pre nás, pre Slovensko? O tom sa pobavíme s jedným z najlepších odborníkov na ropu v širokom ďalekom okolí, profesorom **Ekonomickej univerzity** Petrom Balážom. Pán profesor, dobrý deň, vitajte u nás."

Peter Baláž, odborník na ropu, **Ekonomická univerzita Bratislava**, (host' v štúdiu): "Dobrý deň prajem."

Branislav Závodský: "Veľmi pekne vám ďakujem, že ste prišli. Je to dôležitá téma, zaslúži si aj dôležitý odborný komentár, aj preto som veľmi rád, že ste tu u nás. Snáď hneď tá prvá otázka by mala byť, pán profesor, čím to je, že pár rokov dozadu sme sa pozreli, a ceny ropy stúpali nad 100 dolárov za barel, bolo šialené, a dnes sa bavíme o 60 dolároch, o tom, že možno výhľad je taký, že by to mohlo ísť ešte nižšie. Prečo sa to stalo?"

Peter Baláž: "Tak treba si uvedomiť prvý fakt, a to, že žijeme v globalizovanej ekonomike a proces liberalizácie v podstate odbúral všetky ochranné národné mechanizmy, nakoniec aj integračné. Vývoj na tom trhu je veľmi volatilný. Musím pripomenúť 14. júl 2008, kedy stála ropa 150 dolárov, a keď to prerátame dneska,.. suma bola podstatne vyššia a neporovnateľná voči tomu, čo stojí dnes, keďže miera inflácia amerického dolára je veľmi vysoká. A to, čo sa deje v súčasnej dobe, je zase daň za ... jednotlivých svetových subjektov. USA reagovali tým, že majú vysokú dovoznú závislosť, v tom období dovážali 24 miliónov barelov ropy, dneska to je 10, reagovali odštartovaním bridlicovej revolúcie, ťažkou, spracovaním bridlicových kameňov... Takže tým pádom vlastne ten dopyt u USA bol podstatne nižší.

Potom je druhý faktor, a to otázka pozície Číny, ktorá mala všetky ambície, že bude svetovým odberateľom číslo jedna, dneska je druhým najväčším, a čínska ekonomika sa samozrejme vnútorne veľmi sofistikuje, už vyrába iné... s vyššou pridanou hodnotou a menšou spotrebou surovín, navyše dodáva si suroviny z tých oblastí, kde má svoj vlastný kapitál, ako je Angola a celá Latinská Amerika, takže zase tá miera závislosti sa znížila. Posledné mesiace relatívne rýchlo klesá priemyselná výroba v Číne, čo v konečnom dôsledku znamená, že vlastne ten dopyt po tej rope sa znižuje.

A potom je tu tretí faktor, to je Európa. Európa samozrejme dneska je prioritne pod tlakom eskalácie napätia medzi Ukrajinou a Ruskom, čo samozrejme z prvej strany znamená pokles dopytu po európskych tovaroch, samozrejme tým pádom zbrzdzenie hospodárskeho rastu, a tým pádom zníženie dopytu Európskej únie, resp. západnej Európy, a na druhej strane samozrejme obrovské rezervy, pokiaľ

ide o vývoz z Ruska, ktoré z 80 percent funguje vlastne na báze vývozu surovín, je to prakticky plnokultúrna ekonomika."

Branislav Závodský: "Presne tak."

Peter Baláž: "Takže všetko toto dohromady, a plus samozrejme k tomuto sú ešte separátne pozície zoskupenia OPEC, ako najväčšieho fenoménu, pokiaľ ide o vývoz ropy, to je jedna tretina svetového trhu, tí samozrejme musia dneska reagovať na to, že tie trhy stratili, a reagujú po svojom. Abdalláh Badr, ktorý je šéfom OPEC-u, niekoľkokrát prehlásil, že to, čo sa na tom trhu deje, že je vlastne výsledkom špekulácií. No sú to aj špekulácie zo strany OPEC-u, pretože oni tlačia dneska maximálnou ťažbou tú cenu ropy dole, pretože akonáhle sa tá ropa dostala, a dneska už je to 58 dolárov a ropa americká ide na zhruba 52 dolárov, tak znamená to, že aj tá americká ekonomika, ktorá išla cez bridlicové plyny, kde má tie svoje výrobné náklady niekde medzi... 70 dolármi, stráca motiváciu ten plyn vyvážať, a samozrejme neohrozí, a samozrejme aj ropu, a neohrozí tým pádom exportné pozície Saudskej Arábie."

Branislav Závodský: "Jasné. No a tam vlastne, na to som sa chcel aj opýtať, lebo to už zachádza pomaly až do takých konšpirácií, lebo sa veľa teraz hovorí o tom, že presne to, čo spomínate, že na jednej strane Amerika so svojím bridlicovým plynom a ropou, čo teda kedysi, aspoň teda podľa tých informácií, ktoré mám, bolo veľmi drahé takýmto spôsobom to ťažiť, ale pravdepodobne sú tam nové technológie, no a na druhej strane sú to spomínaní šejkovia z kartelu OPEC, ktorí sa rozhodli pred krátkym časom, že neznížia svoju produkciu, naopak, budú pokračovať takto, no a teraz sa ozvali hlasy, že súbojom týchto dvoch ropných veľmocí, takpovediac, sa chce nejakým spôsobom narušiť rovnováha vo svete, pretože oni takto chcú vyblokovať Rusov, prípadne Irán, ja neviem, Venezuelu. Ako vnímate takéto konštrukcie?"

Peter Baláž: "Treba si uvedomiť to, že rovnováha vo svete vždy bola veľmi krehká, a že je to vždy otázka toho, kto sa s kým spojí proti komu. A ten proces, ktorý teraz momentálne je, jednoznačne potvrdzuje to, že tou najväčšou enklávou, ktorá stráca, je dneska Rusko a Európa, jednak preto, že USA si de facto vyrába samo pre seba, zvyšuje dneska efektívnosť, a tým pádom svoju konkurencieschopnosť, pretože vlastne znižuje náklady. Dneska už dodávajú dokonca podmienky Kjótskeho protokolu, pretože prestali spaľovať uhlie. To uhlie, ktoré ťažilo, ktoré spaľovalo doma, a povrchovou ťažbou veľmi efektívne, dneska vyvážajú do Európy, tým pádom vlastne mári také ambície pani Merkelovej, že budú ťažiť viacej uhlia, a tým, vyrovnajú nejakú stratu zo zatvorených jadrových elektrární, čiže to vytláča vlastne tú konkurencieschopnosť Európskej únie na perifériu. A samozrejme potom tu je Rusko, a Rusko má dneska výrobné náklady na ťažbu ropy, ktoré sa pohybujú niekde na hranici 80 dolárov, a pokiaľ tá ropa stojí za 50, vyvážať so stratou nemôžu, to značí, oni musia samozrejme platiť."

Navyše krajina dneska z dôvodu vývoja na menových trhoch a kurzu rubľu znamená obrovské oslabenie ekonomiky. A keďže Rusi berú dneska plat v rubľoch, tak tým pádom skončili ruské dovolenky v západnej Európe, Švajčiarsko je prázdne, destinácie, ktoré boli naplnené ruskými turistami, sú dneska preč, a samozrejme sekundárne sa nekupujú západoeurópske tovary, lebo ich nie je čím platiť, lebo ten kurz je nepriaznivý."

Branislav Závodský: "Presne tak, a ešte do toho sú aj teda sankcie Európskej únie, Spojených štátov uvalené na Rusko, a odvetné sankcie Ruska"

Peter Baláž: "Takže Američania vlastne niečo rozbehli a tým, že si riešili svoj úzky americký problém, a konzekvencie znovu, by som povedal, má na svojom chrbáte hlavne Európa, a myslím si, že keď by sme použili to slovíčko geopolitika, že si toto ani západná Európa geopoliticky celkom neuvedomila, že aj tie národné vlády v Európskej únii sú pod tvrdým tlakom svojich voličov. To značí, pokiaľ dneska nebudú trhy, bude rásť nezamestnanosť, bude rásť zadlženosť, znamená to, že konečnom dôsledku vlastne bude nespokojnosť s tými vládami, ktoré dneska prezentujú vlastne národné ekonomické záujmy Európskej únie, a v konečnom dôsledku budú porazení nielen Rusi, ale bude porazená aj západná Európa a Američania znovu na tom zarobia."

Branislav Závodský: "Toto je veľmi zaujímavé, čo hovoríte, hneď sa vás na to opýtam, ale ešte predtým možno aká otázka, že taký váš predpoklad do tej krátkej- alebo strednodobej budúcnosti, výhľad. Budú tie ceny ešte klesať, alebo si myslíte, že skôr sa to nejak zastabilizuje?"

Peter Baláž: "Je samozrejme otáznave, ako bude reagovať ruská vláda, to je ten prvý pocit, ktorý tu je. Američania tvrdia že sú schopní tou cenou ropy na 30 dolárov, ja tomu osobne neverím, pretože je to strata, i keď samozrejme, pokiaľ by... ťažia sami pre seba, tak to... do tej ekonomiky nejakým spôsobom implantovať, a tým pádom, že spevňuje dneska kurz amerického dolára voči euro, tak to bude nejakým spôsobom eliminovať...."

Branislav Závodský: "Čiže nemuselo by ich to trápiť, že tie výrobné náklady budú vyššie, a tá cena

naozaj že bude nizučká."

Peter Baláž: "Presne tak. Takže bude to aj otázka vývoja výmenných menových kurzov, čo je dnes zhruba 1:2, a potom samozrejme tam je ten tretí faktor, že ako sa bude schopný adaptovať Európa. A Európa išla do toho hlavne tým, že program Európa... 2020, to značí znižovať spotrebu, zvyšovať pozíciu fotovoltiky a alternatívnych druhov energie, a o 20 percent znižovať emisie, to je všetko obrovsky nákladné, a v podstate Európa stráca tempo. Takže Európa stráca dneska ekonomické tempo a bude ho veľmi ťažko obnovovať, pretože jednoducho napriek tomu, že hovoríme o konvergencii energetických politik v Európskej únii, tak tá konvergencia prebieha veľmi líknavo, a v konečnom dôsledku nerobí nič inšie, iba plní ekonomické záujmy nemeckej ekonomiky."

Branislav Závodský: "Vyzerá to tak, ale teraz sa vrátim k tej otázke, ktorú už ste tak predznačili, že je to taký zvláštny paradox, že na jednej strane ja som ten bežný vodič v premávke, zrazu vidím na Slovensku, v Rakúsku ceny benzínov, nafty úplne sú niekde inde, ako boli kedysi, čiže my vodiči sa z toho tešíme, ale zas na druhej strane vy hovoríte ten podstatný fakt, že zároveň to môže mať aj veľmi zlý dopad na naše ekonomiky. Takže, keby sme vyslovene na Slovensko sa zamerali, môže to mať nejaký naozaj zlý dôsledok na nás, na našu ekonomiku, na našich podnikateľov, povedzme?"

Peter Baláž: "Zasa treba si povedať, že ako funguje slovenská ekonomika. ... slovenského HDP sa vyváža, enormne nízka... a to, či niekto kúpi naše tovary. Pokiaľ nejdú dneska cez Nemecko do sveta a idú do Číny, a ten odber je garantovaný na nejaké obdobie, tak v princípe vieme eliminovať tieto prekážky, tieto riziká. Pokiaľ ide o bilaterálny vývoj našich vzťahov s Ruskom, tam je to veľmi komplikované, pretože na jednej strane je ten vývoj kurzu pre nás priaznivý, ale keď sa väčšina tých cien účtuje v dolároch a posilňuje zasa európska ekonomika ako taká, to posilnenie toho doláru znamená vlastne elimináciu... A v konečnom dôsledku, že je to všetko o pracovných príležitostiach. To značí, táto situácia nevytvára dneska nové šance pre slovenskú ekonomiku, a v konečnom dôsledku je to síce príjemné, keď máte dneska cenu zemného plynu nižšiu, a cenu ropy, ale otázka je, čím to zaplatíte, keď nemáte prácu, a samozrejme je to otázka toho, do akej miery je silná ekonomika, ktorá dneska vlastne balansuje na hrane zadlženosti, ktorá dosahuje kritériá... ako hraničné. Takže vnútorné investície nefungujú, my dostávame..., to sa samozrejme kumuluje cez úvery, ktoré treba niekedy splácať, a znamená to, že... Ak začneme investovať z vlastných zdrojov, a tým pádom tú ekonomiku rozvineme, nebudeme toľko závislí od zahraničného kapitálu, sa neudialo..."

Branislav Závodský: "Nemáme tie zdroje."

Peter Baláž: "Ono politicky to je samozrejme... ale keď príde ten deň zúčtovania, tá slovenská ekonomika bude mať skutočne veľké problémy."

Branislav Závodský: "Čiže také resumé vaše z hľadiska toho všetkého, čo sme hovorili?"

Peter Baláž: "No, myslím si, že treba nastaviť stratégie. A my hovoríme hodne o stratégiách, a stratégia je niečo na desať rokov, nie na šesť mesiacov. A my tie stratégie...apriori každá vláda potiera tú predchádzajúcu..."

Branislav Závodský: "Presne tak, a urobí svoju."

Peter Baláž: "Tak, urobí svoju, ktorá jej vyhovuje, nie preto, že vyhovuje ekonomike ako takej, ale vyhovuje tomu politickému zoskupeniu, ktoré je nastavené, a toto je dneska úžasný problém, si myslím, aj z hľadiska budúcnosti, aj konvergenie vlastne Slovenska do toho spektra spoločných európskych energetických zájmov."

Branislav Závodský: "Uvidíme, čo z toho. Možno posledná otázka, keby sme to mali nejak uzavrieť. Ako je to, pán profesor, vôbec so svetovými zásobami ropy, dokedy nám vydržia a čo bude potom?"

Peter Baláž: "Ja som na to písal svojho času knihu, a tam bola tzv.... teória, ktorá hovorí o tom, že ropa bude do zhruba do roku 2040. Vychádzalo sa z toho, že čo sú tzv. dokázateľné ropné rezervy, a toto fungovalo zhruba do roku 2010, potom sa ukázalo to, že s nástupom bridlicového plynu sa tá štruktúra mení, poskočila Kanada z desiateho miesta, pokiaľ ide o objem zásob, na druhé miesto hneď za Saudskú Arábiu, a tým pádom samozrejme ten horizont sa predĺžil. Potom je tam ešte ďalší faktor, a ten sa týka Antarktídy a Arktídy, ktorá vlastne odmŕza... Nikto nevie, koľko tam toho je. No a potom ešte tretí faktor, veľmi významný, a to je to, že hlavne v Rusku bola tá vyťažiteľnosť ropných zásob, ktoré doteraz robili Rusi, zhruba na úrovni 30 percent teraz americké nové technológie, firma... a ďalšie technológie, tie vedia dotážiť do 70 percent, to znamená, že je to vlastne z troch zdrojov. Prvý je to, čo sme vedeli do roku 2040, ten predlžuje dneska nové zásoby, ktoré sú vlastne zdrojov bridlicového plynu... a k tomu Antarktída, a samozrejme ešte určitá sofistikácia spotreby, to značí, tá spotreba dneska v súvislosti so znižovaním spotreby áut a lietadiel, atď., ako prudko klesá."

Branislav Závodský: "Čiže môže to byť teda dlhšie."

Peter Baláž: "2060, 2065 sa zdá, že by mal byť ten optimálny horizont."

Branislav Závodský: "Uvidíme, čo vymyslíme potom, teda naši vedci a naši ekonómovia, čo bude vlastne po tom, keď sa nám ropa minie, na aké zdroje budeme fungovať."

Peter Baláž: "Tak dneska už sa... samozrejme existujú rôzne alternatívy, hodne sa o nich nehovorí, pretože ich každá tá veľká firma, ktorá k tomu prišla, nechávam ako, by som povedal, určitú istotu, a potom je tu samozrejme ešte jeden závažný problém, a to je to, že do akej miery ovplyvní ten... vývoj ten balík tých obnoviteľných zdrojov energie, a či budeme schopní cez ne, povedzme, robiť aut na slnko, alebo na nejaké iné energie, ktoré sú v podstate obnoviteľného charakteru."

Branislav Závodský: "Uvidíme. No, je to mimoriadne zaujímavé, aj to, čo ste nám dnes porozprávali, sám som na to zvedavý, ako sa to bude vyvíjať. Pán profesor, veľmi pekne vám ďakujeme. Profesor Peter Baláž z **Ekonomickej univerzity**. Ďakujeme, že ste u nás boli. Prijemný deň."

Peter Baláž: "Ďakujem pekne."

Branislav Závodský: "Dovidenia."

[Späť na obsah](#)

67. Paternalizmu sa bojíme až príliš

[Téma: Ekonomická univerzita; Trend; 18/12/2014; 50/2014,51/2014; s.: 94,95,97; SLOVENSKO A SVET V ROKU 2015; MICHAL LEHUTA]

NA VYSOKÉ ŠKOLY JE POTREBNÉ VRÁTIŤ ETIKU, MYSLÍ SI PROFESOR EXPERIMENTÁLNEJ EKONÓMIE NIKOS GEORGANTZIS

MICHAL LEHUTA / LEHUTA@TREND.SK

Vianoce sú tradičným konzumným vrcholom roka. Ale čo ak prívysoká spotreba zároveň prispieva ku klimatickým zmenám či znečisťovaniu životného prostredia? Ako sklbiť potreby ekonomiky, medzi ktoré patrí aj silný maloobchod, s potrebami celej planéty? Etika by sa mala vrátiť späť do vyučovania, myslí si pôvodom grécky profesor experimentálnej ekonómie Nikos Georgantzis. V zimnom semestri hostuje na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** vďaka grantu od Nadácie VÚB. Experimenty N. Georgantzisa na Slovákoch odhalili napríklad to, že miestni obyvatelia majú vo svojom rozhodovaní sklon odmietaj nespravodlivo nízke ponuky, ale tiež že táto tendencia sa s rastúcim objemom peňazí určeným na prerozdelenie znižuje. To hovorí aj o tom, že morálku v sebe zakódovanú máme, avšak ešte sme sa ju nenaučili dostatočne aplikovať aj na verejnú sféru či veľký biznis, kde sa točia miliardy eur.

Čo privedlo gréckeho profesora na Slovensko?

Robíme tu základný výskum. Vieme veľa zaujímavých vecí: ľudia sa zvyknú vyhýbať riziku, vyhýbajú sa strate, pravdepodobnosti spracúvajú nelineárne alebo majú referenčné body, ktoré im pomáhajú rozhodovať sa. No ak hovoríte s ľuďmi z bánk, tí používajú stále staré modely správania ľudí. Nie sú takí inovatívni, ako to o sebe tvrdia. Napríklad prídu ľudia z marketingového oddelenia a opýtajú sa iba na cenu, teda za koľko majú produkt či službu predávať. To sa dá však zistiť bežným dotazníkom. Každý obviňuje univerzity, že sú ďaleko od reality, ale ja si myslím, že väčším problémom je, že reálny svet je príliš ďaleko od univerzity. Na tango treba dvoch.

Tohtoročný ekonomický nobelista Jean Tirole sa podobne ako vy venoval priemyselnej organizácii...

Priemyselná organizácia je flexibilný nástroj, lebo používa aplikovanú teóriu hier. J. Tirole dostal cenu za celú túto výskumnú oblasť, teda akoby bola cena udelená aj pre ostatných vedcov v tejto brandži, ako sú Roland Benabou či Jean-Jacques Laffont. Ale každý pozná J. Tirola pre jeho učebnicu z roku 1988. Čiže každý sa učil od neho.

Ak by ste mali porovnať slovenských študentov so zahraničnými, akí sú?

Nie sú veľmi motivovaní. Ale toto je trend na celom svete, nevieme veľmi prečo. Slovenskí študenti majú pred profesorom rešpekt. Ten časť nedostatku motivácie nahrádza.

Prečo motivácia študentov po celom svete klesá?

Mám na to svoju teóriu. Dám vám príklad: keď veľa cestujete po svete a vraciate sa k svojim deťom ako ja, rozmaznávate ich, lebo ich tak často nevidíte a cítite sa previnilo. Myslím si, že takto to funguje aj na spoločenskej úrovni. Štáty sa tiež o svoju mládež dobre nestarajú, a tak ju rozmaznávajú. Pri učení v Španielsku som musel prestať vysvetľovať mikroekonómiu pomocou integrálov, lebo im študenti nerozumeli. Dnes už začínajú byť problémom aj derivácie. Ale bez nich už ťažko niečo vysvetlíte, napríklad také rozpočtové obmedzenie. Teda koľko môžete minúť na jeden druh tovaru, ak zároveň míňate aj na iný druh. Cieľ spokojnosti študentov nemôže ísť na úkor vyučovania.

Zvyknete hovoriť, že ekonómia potrebuje aj etiku. Prečo?

Etika sa v rámci ekonómie vôbec nevyučuje. Keď si uvedomíme, že ekonómia začala v časoch Adama Smitha ako morálna filozofia, dnes tu máme veľký problém. Študenti chcú vedieť, ako zarobiť peniaze. Ekonómia im v tom môže pomôcť, ale má aj svoje vedľajšie účinky. Učením teda študentom dávame ten správny nástroj, ale bez upozornenia na jeho účinky. Napríklad axióma nenasýtenia - teda že vždy budeme akceptovať viac čohokoľvek. Je to racionálne, ale nemusí to byť etické. V určitom momente by sme sa mali začať pýtať, odkiaľ tie peniaze, ktoré dostávame, pochádzajú a či si ich zaslúžime. Z výskumov vieme, že futbalisti ako Messi a Ronaldo sa tým netrápia. Ale myslím si, že aj oni by súhlasili, že by nemali zarábať viac ako desať najlepších doktorov na svete. Dnešná situácia je pokrivením skutočných hodnôt, ak odmeňovanie prenechávame úplne na voľný trh. Pretože to ovplyvňuje aj osoby mimo toho trhu. Futbal môže mať pozitívne externality, môže motivovať mladých na šport. No zároveň je externalitou aj to, že obrovské množstvo zdrojov sa minie na absolútne nepotrebnú činnosť, akou je kopanie do lopty. Trhy sú fajn, ale máme aj hodnoty, ktoré ich presahujú.

Viacere spoločenské situácie, vrátane okázalého konzumu, pripomínajú tzv. dilemu väzňa, ktorá sa nedá jednoducho vyriešiť...

Toto je jedna z najštudovanejších vecí - že ľudia v skutočnosti spolupracujú viac, ako predpovedá teória hier. Robia, čo by mali, pretože to majú v sebe zabudované. Potvrdzujú to aj moje experimenty so senzormi na koži. Ľudia majú v sebe etiku. Cítia sa dobre, keď robia správnu vec.

Jedna z vašich štúdií poukázala na to, že samotné štúdium ekonómie dokáže pomôcť prekonávať spoločenské dilemy.

Túto štúdiu sme robili s kolumbijskými rybármi. To ma vracia späť k myšlienke investovania do vzdelávania. Napríklad nediskriminácia medzi ľuďmi prispieva k efektívnej konkurencii. Vzdelanie samo osebe má potenciál nahradiť reguláciu, dokonca i políciu a vynucovanie práva.

Spotreba však tiež vyjadruje individualitu ľudí. Nepopierate ju?

Úprimne, myslím si, že ľudia by si mali zhodnotiť, či je táto ich individualita zásadná alebo je len umelo vytvorená. Myslím si, že až deväťdesiat percent našich rozdielov je umelých. V tom nasledujem svojho krajana Sokrata - verím, že ak ľuďom položíte tie správne otázky, prídu k rovnakým záverom. V tom sme všetci rovnakí.

Čiže pitie značkovej vody z Fidži nás nerobí lepšími?

Komunikovať druhým, že naša okázalá spotreba znamená, že sme lepší, jednoducho nie je správne. Naša identita je často tvorená ľuďmi, ktorí nám niečo ponúkajú, nie nami samotnými. Nacionalizmus podporujú vlády, aby sme ich volili, aby nás ochránili pred cudzincami. Jednotlivé módne značky zarábajú na tom, že si ich kupujeme. Znovu, toto nie je konšpiračná teória, ale argument, že niektoré naše identity si úplne vedome nevyberáme. Sú nám dodávané zvonka ľuďmi, ktorí nám chcú niečo predať. A potom to môžu takmer monopolne zneužívať. Ak sme naozaj odlišní, mali by sme si identitu vyberať samostatne. Nie na základe vody, ktorú pijeme, alebo oblečenia, ktoré nosíme. Buďme hrdí na to, čo študujeme, čo hovoríme, čo robíme. Nebuďme hrdí na to, že máme modré oči, že sme tej či onej národnosti, lebo o to sme sa nijako nezaslúžili.

Behaviorálna ekonómia ukazuje, že ľudia v sledovaní svojich cieľov často zlyhávajú. Má byť úlohou vlády tieto omyly riešiť?

Kniha Nudge (slovensky: Poštuchnutie) od Thaler a Sunsteina je veľmi dôležitá v tom, že ukazuje, ako subtilne je budovanie našich preferencií. Ale zároveň, ako sa bojíme byť paternalistickými. Opísané poštuchnutia nám hovoria, že by sme mali byť o niečo zodpovednejší. Ja si myslím, že by sme mali byť veľmi zodpovední. Ak tu máme rasizmus alebo šovinizmus, máme tých ľudí len poštuchávať k lepšiemu správaniu? Nie, treba ich pretvoriť úplne. Ale ľudia neradi počujú, že robia chyby. V Grécku potom svoje problémy zvaľujú na iných, na Merkelovú, slobodomurárov či Židov. Nikto im nepovie, že oni to robia zle.

Ale my v strednej Európe máme dosť zlé skúsenosti s paternalizmom...

To je historický dôvod, prečo sme tak skízli do relativizmu. Keď sme tu mali absolutizmus, bol prílišný. Vo svojich génoch máme aj stopy neandertálcov a barbarizmus je stále mainstreamovou kultúrou. Máme túto predispozíciu, že ak sa k nám dostane absolútna moc, začneme sa zabíjať. Potom sa to snažíme regulovať. Relativizmus je však chybná filozofia. Ak súhlasíme s výrokom, že „žiadna absolútna pravda neexistuje“, potom tento výrok považujeme za absolútnu pravdu, čo sa vylučuje. My sa bojíme absolútnej moci, a preto sme ju prenechali neosobnému mechanizmu trhu. Nie však vo všetkom. V prírode je veľa násilia a my sme sa ho rozhodli zakázať. Napríklad pri výbere partnera. Na túto selekciu máme iné mechanizmy bohatstvo, spoločenskú obľúbenosť, humor. Prerušili sme nejaký starý prirodzený proces a urobili sme ho lepším. Staráme sa tiež o invalidov, čo je tiež rozdiel voči prírode. To ukazuje, že vieme byť správne paternalistickí aj za dobrú vec.

Nikos Georgantzis (52) sa narodil v Aténach, študoval v gréckom Pireuse, v britskom Swansea a na Európskom univerzitnom inštitúte (EUI) vo Florencii. Po pol roku práce v Európskej komisii v Bruseli sa radšej vrátil k akademickej slobode, usadil sa v Španielsku. Tam založil dve dnes známe ekonomické laboratóriá: LEE na univerzite v Castellóne a EGEO v Granade. Relatívne nedávno sa presťahoval do Británie, kde na univerzite v Readingu pokračuje vo výskume behaviorálnej ekonómie. Jeho najcitovanejšie práce sa venujú averzii voči riziku v teórii hier, štúdiu oligopolov, duopolov či spotrebiteľského správania.

OBROVSKÉ MNOŽSTVO ZDROJOV SA MINIE NA ABSOLÚTNE NEPOTREBNÚ ČINNOSŤ, AKOU JE KOPANIE DO LOPTY

KONZUMNÁ SPOLOČNOSŤ NIE JE KONŠPIRÁCIU VEĽKÝCH FIRIEM, IDE O NAŠU VLASTNÚ LENIVOSŤ

[Späť na obsah](#)

68. Čína sľubuje peniaze do strednej Európy

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:00; 17/12/2014; Správy RTVS; zo zahraničia; Tamara Lištiaková]

Ľubomír Bajanič, moderátor: "Čína má jasný záujem preniknúť do strednej a východnej Európy. Vstupnou bránou má byť dve a pol miliardy eur, ktoré vloží do nového investičného fondu. Čínsky premiér to oznámil na už spomínanom stretnutí s predsedami vlád strednej a východnej Európy v Belehrade."

Tamara Lištiaková, redaktorka: "Po Afrike sa v posledných rokoch dostáva do centra čínskeho ekonomického záujmu starý kontinent. Peking len do strednej a východnej Európy investoval za uplynulé dva roky miliardy eur. Buduje si totiž nové trhy pre svoje tovary. Zároveň je tento región mostom do Európskej únie a sú tu relatívne nízke mzdy a vzdelaná pracovná sila. Slovensko je pre Číňanov takisto zaujímavé."

Robert Fico, predseda vlády SR (Smer-SD): "Bavili sme sa aj o jednom konkrétnom projekte, ktorý sa veľmi sľubne rozbieha a je to pomerne veľká vodná elektráreň v objeme okolo päťstošesťdesiat megawatt na Iplí. A Čína prejavila veľký záujem o financovanie veľkých PPP projektov. My uvažujeme, že niektoré diaľnice alebo rýchlostné komunikácie v budúcnosti bude potrebné financovať aj takýmto spôsobom."

Tamara Lištiaková: "Predseda vlády by chcel, aby pre zjednodušenie spolupráce na Slovensku vznikla pobočka čínskej investičnej banky. Bude sa vraj o to snažiť aj čínska vláda."

Robert Fico: "Budú priamo oslovovať významné čínske banky, aby takýto krok urobili, pretože si to vyskúšali v iných krajinách strednej a východnej Európy a im to funguje."

Tamara Lištiaková: "Čínsky kapitál nemusí byť až taký výhodný a prináša so sebou aj isté riziká, varujú analytici."

Peter Baláž, expert na Čínu, **Ekonomická univerzita**: "Prostredníctvom tých investícií sem prichádza aj zvýšená miera čínskeho vplyvu, nielen ekonomického, ale pravdepodobne aj politického. To samozrejme je do určitej miery riziko, pretože v konečnom dôsledku nevieme, kde to všetko zastane."

Tamara Lištiaková: "Peking najviac lákajú oblasti ako energetika a infraštruktúra. Čínsky premiér sľubuje vysokorýchlostnú železnicu medzi Belehradom a Budapešťou. Dohodli sa na tom v Belehrade. Hotová by mala byť o dva roky. Už zajtra predseda čínskej vlády spolu so srbským partnerom otvorí jeden z

najväčších čínskych projektov v Európe – stosedemdesiatmiliónový most v Belehrade. Väčšinu peňazí dal Peking vo forme pôžičiek a podmienky si určoval on."

Milan R. Kovačević, srbský ekonomický analytik (text v obraze): "Väčšia ziskov smerovala do Číny. Firma si totiž zamestnala najmä svojich ľudí. Iba zanedbateľne to prispelo k rastu srbskej ekonomiky. Je to rovnaké ako keby sme si celý most dovezli rovno z Číny. Teraz ho musíme tridsať rokov splácať."

Tamara Lištiaková: "Roky smerovala väčšina investícií Číny do Afriky. Tamojšie trhy zaplavila svojimi výrobkami, čo položilo na kolená domácich podnikateľov a zvýšilo závislosť afrických krajín na Pekingu. Podľa nami oslovených analytikov je za čínskymi investíciami aj geopolitika, teda zápas s inými silnými hráčmi o vplyv vo svete."

Milan R. Kovačević: "Ak máte silnú ekonomiku, je to pre vás výhodné mať po svete trhy, ktoré sú otvorené vašim investíciám a presne to Čína robí, je to v jej záujme. No niečo také nie je v záujme Spojených štátov a dokonca ani niektorých členských štátov Európskej únie."

Tamara Lištiaková: "Rastúci vplyv Pekingu totiž podľa varovaní expertov môže v dvadsaťosmičke vyvolať rozbroje."

[Späť na obsah](#)

69. Rok 2014 v ekonomike

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 12:30; 18/12/2014; Z prvej ruky; Martin Strižinec]

Martin Strižinec, moderátor: "Dnes budeme v relácii Z prvej ruky bilancovať uplynulý rok v ekonomike. Očakávania príjemné, nepríjemné prekvapenia, aký rok vlastne máme za sebou a čo všetko môže priniesť ten nový rok 2015. V štúdiu vítam hostí dnešnej diskusie Vladimír Vaňo, hlavný ekonóm Sberbank a Ľuboš Pavelka z **Ekonomickej univerzity**, vitajte, pekný deň."

Páni, tá prvá otázka bude symbolická. Ján Oravec, prezident Združenia podnikateľov Slovenska napísal v komentári do Týždňa, že tento rok sa do histórie vývoja slovenskej ekonomiky zapíše ako ospalý a neprelomový. Aký prívlastok by ste dali tomuto roku vy, pán Vaňo."

Vladimír Vaňo, hlavný ekonóm Sberbank: "Z môjho pohľadu to bol rok veľmi veľkých očakávaní a veľkých prekvapení. Od tohto roku sa očakávalo najsilnejšie hospodárske oživenie od konca najväznejšej povojnovej recesie z roku 2009. To oživenie sa naozaj dostavilo najmä I. a II. štvrťrok sme boli svedkami veľmi silného nástupu z pohľadu ekonomickej výkonnosti, ktorý počas leta môžem povedať schladili alebo eskalácia geopolitického napätia, nielen na Ukrajine, ale aj na strednom východe a tá sa potom podpísala pod relatívne dynamicky a nespojitý alebo teda prekvapivý vývoj počas jesene."

Martin Strižinec: "Pán Pavelka, aký prívlastok by ste dali tomuto roku vy?"

Ľuboš Pavelka, **Ekonomická univerzita**: "Ja by som tomuto roku dal prívlastok schladená eufória. Tak, ako povedal kolega, zo začiatku roka veľké optimistické očakávania z hľadiska rastu výkonu ekonomík, oživovania spôsobeného rôznymi vplyvmi najmä by som povedal nízkymi úrokmi, ktoré by umožnili podnikateľskému sektoru a obyvateľstvu viac čerpať úvery. Realita je však úplne iná a práve z dôvodu geopolitických vplyvov, o ktorých budeme neskôr hovoriť."

Martin Strižinec: "No a toto ani že nemusíme neskôr, poďme rovno na ne, lebo práve to je to, že tento rok sme si asi tak plasticky uvedomili naozaj, že sme v tom globálnom svete ako súčasť eurozóny na jednej strane a naozaj všetky tieto spory, ktoré sú za našimi hranicami, sa nás bytostne dotýkajú. Na neskôr môžeme odložiť napríklad aktuálnu diskusiu o Rusku a o tom, ako je momentálne rubel v kríze. Hovoríte o prekvapeniach, pozitívne prekvapenia podľa vás, pán Pavelka, tohto roku?"

Ľuboš Pavelka: "Pozitívne prekvapenia tohto roku, jednoznačne justičné balíčky, zmeny v oblasti legislatívy, ktoré smerujú k vyššej vymožitelnosti práva. Jednak prvé legislatívne zmeny od 1.7.2014 a teraz ďalšie avizované na rok 2015, ktoré súvisia s dlhoročne očakávanými, po dlhšej dobe očakávanými zmenami, ktoré by zvýšili istotu v podnikateľskom sektore a zvýšili hlavne vymožitelnosť práva z hľadiska pohľadávok, z hľadiska uplatnenia nárokov veriteľov v súdnych procesoch a zmiernenie tlaku na to, aby sa skrátili teda tie doby vybavovania súdnych sporov na súdoch."

Martin Strižinec: "A keď by som sa spýtal na negatívne, čo vás prekvapilo negatívne tento rok?"

Ľuboš Pavelka: "Ono to nie je že ani negatívne tento rok, negatívne ma prekvapil presne december 2013, kedy došlo k takej málo medializovanej zmene, a to poslancekej zmene zákona, ktorým sa zjednotili vymeriavacie základy pre zdravotné odvody takým spôsobom, že vlastne tí najbohatší ľudia na

Slovensku nemusia, na rozdiel od bežných smrteľníkov, platiť zdravotné odvody z kapitálových príjmov, čím štát prichádza ročne o zhruba 12 miliónov eur."

Martin Strižinec: "To je dosť veľká suma, a trochu teraz v ľudskej reči, čo sú to tie kapitálové príjmy, z čoho teda nemusia platiť tie odvody?"

Ľuboš Pavelka: "Vlastne tí najbohatší daňovníci, ktorých ročný príjem zdaniteľný, a teda zodvodniteľný, presahuje 48 300 eur ročne, sú oslobodení od platenia zdravotných odvodov z dividend, teda výplaty podielov na zisku akciových spoločností alebo podielu na zisku spoločností s ručením obmedzeným, prípadne sa môže vo výnimočných prípadoch jednať o nejaké kapitálové výnosy zo zahraničia, trebárs aj v podobe úrokov zo zahraničných dlhopisov a podobne."

Martin Strižinec: "Pán Vaňo, pozitívne, negatívne prekvapenia tohto roku, lebo sám ste naznačili, že bol to rok prekvapení."

Vladimír Vaňo: "Prvým pozitívnym prekvapením v tej makroekonomike bol silnejší než očakávaný rast Nemecka, nášho najdôležitejšieho obchodného partnera v prvom kvartály. S tým súvisí dá sa povedať silnejší než očakávaný rast slovenskej ekonomiky v prvom polroku, ktorý prekonal 2,5 percenta. Tých pozitívnych prekvapení tento rok v slovenskej ekonomike bolo viacero. Medzi ne možno zahrnúť aj vývoj na trhu práce, nielen pokiaľ ide o postupné zníženie registrovanej nezamestnanosti, ale aj medziročný rast zamestnanosti, rovnako tak viac než 4-percentný rast reálnych miezd a s tým súvisiaci najsilnejší rast reálnych maloobchodných tržieb od roku 2009. Konečná spotreba domácností, hoci tam tie očakávania boli optimistické, v tomto roku rástla najsilnejším tempom od roku 2008 po niekoľkých, dá sa povedať chudobných rokoch sme boli svedkami toho, že sa vrátil spotrebiteľský optimizmus aj na Slovensko. Na tej druhej strane, ale aj na strane negatívnych prekvapení, myslím že málokto očakával, že v poslednom štvrťroku takéhoto naozaj veľmi nádejne začínajúceho roka, nemecká ekonomika sa priblíži k riziku stagnácie. Málokto zrejme čakal, že tá geopolitická situácia bude eskalovať natoľko, že zrazí podnikateľskú a investorskú dôveru natoľko, že v závere roka naozaj hrozí opätovné, za posledných šesť rokov už tretie ochladenie hospodárskej aktivity na našom najdôležitejšom odbytí v eurozóne. Za také negatívne a pre nás veľmi dôležité prekvapenie možno označiť aj to, že prakticky od jesene sme svedkami medziročného poklesu nášho vývozu, rovnako tak negatívnych čísel vo vývoji nových priemyselných objednávok v tých najdôležitejších obdobiach. Naozaj, ten rok bol, aj keď sa na to pozrieme z pohľadu časovej osi taký dvojtvárnym mimoriadnym optimizmus v prvom polroku, ochladený v druhom."

Martin Strižinec: "Zastavme sa pri tej zamestnanosti, to je asi to, čo v súvislosti s ekonomikou vždy ľudí zaujíma najviac. Klesá nám pomaly, je tam trend pozitívny, ale otázka znie, mohli sme s tým urobiť niečo ešte viac sami alebo je to naozaj už o tom, sme súčasťou tej globálnej ekonomiky a ovplyvňujú nás tie vonkajšie faktory?"

Ľuboš Pavelka: "Zamestnanosť je v prvom rade ovplyvnená tým, aký máme dopyt po našich tovaroch a službách, predovšetkým v zahraničí, nakoľko sme otvorená ekonomika výsostne závislá od zahraničných trhov. Vplyv Ruska a Ukrajiny a z toho vyplývajúce konsekvencie mali ten negatívny vplyv na objednávky, ktoré plynuli predovšetkým z Nemecka a z toho dôvodu došlo teda, ani nemohli byť naštartované opatrenia, ktoré by nejakým spôsobom zvýšili zamestnanosť, ale práve preto je veľmi dôležité, že nielen pokusy, ale aj konkrétna realizácia nových opatrení nás očakáva v roku 2015 v súvislosti s napríklad so zavedením odvodovej odpočítateľnej položky."

Martin Strižinec: "Vláda si od toho sľubuje pomerne veľa, že naozaj to pomôže aj rastu zamestnanosti, vy to vidíte podobne?"

Ľuboš Pavelka: "Je otázne, zavedenie nejakej zdravotnej odvodovej odpočítateľnej položky, de facto nám nezvýši počet objednávok. To znamená, že ten počet objednávok bude naďalej taký, aký by bol aj bez zavedenia tohto opatrenia, ktoré..."

Martin Strižinec: "Argumentuje sa tým, že klesne cena práce?"

Ľuboš Pavelka: "Cena práce klesne, ale najviac klesne u tých, ktorí majú minimálnu mzdu a v zásade v čistom zarobia o 32 eur viac ako doteraz, tým pádom vlastne v priebehu roku 2015 dostanú ako keby jeden plat navyše. Ale treba si tu uvedomiť, že nie jeden, ale dva platy navyše bežne dostávajú zamestnanci v západoeurópskych ekonomikách v súvislosti s tým, aký je tam Zákonník práce, resp. aké sú tam kolektívne zmluvy, z ktorých vyplýva nárok automaticky, bez toho, že by zamestnanec o tom vyjednával so zamestnávateľom, na 14 plných plátov, ktoré u nás, by som povedal sú utópiou."

Martin Strižinec: "Bude mať odpočítateľná odvodová položka pozitívny vplyv na rast zamestnanosti v budúcom roku?"

Vladimír Vaňo: "Pokiaľ by sa splnili tie pesimistické očakávania, teda negatívny dôsledok ochladenia hospodárskeho rastu na našich najdôležitejších odbytištiach na Slovensko, môže tento faktor ovplyvniť alebo zmierniť tlak na prepúšťanie. Ale súhlasím s pánom Pavelkom, bez objednávok, bez priemyselnej produkcie nemožno udržateľným spôsobom dúfať v udržanie zamestnanosti. Hoci akékoľvek opatrenie, ktoré pomáha najmä malým a stredným podnikateľom možno uvítať. Ja by som sa ešte vrátil k tej dôležitej otázke, čo sme mohli alebo nemohli urobiť pokiaľ ide o zamestnanosť. Naozaj od roku 2009 sa opakovane presviedčame nielen o tom že nemožno očakávať taký silný rast akého sme boli svedkami do roku 2007, tá situácia je turbulentnejšia, aj tie naše najdôležitejšie odbytištia zrejme budú aj v budúcnosti rásť pomalým tempom. A do roku 2008 sa na Slovensku veľmi úspešne darilo znižovať nezamestnanosť takým jednoduchým modelom priťahovania alebo vytvárania podmienok pre prílev veľkých zahraničných investícií, ktoré tu budovali veľké závody, čo v konečnom dôsledku nielen zvýšilo našu životnú úroveň, ale aj potenciálny výkon ekonomiky. Tá situácia po roku 2009 je diametrálne odlišná vzhľadom na to, že západoeurópska ekonomika má veľkú mieru nevyužitých priemyselných kapacít, nemožno viac dúfať v to, že by pokračoval takýto prílev masívnych megainvestícií, ktoré by priniesli veľké množstvo pracovných miest. Navyše nielen na Slovensku, ale aj v západnej Európe sa presviedčame, že v tom prostredí pomalého rastu práve tí veľkí zamestnávateľia dokážu mierne zvýšenie svojej výkonnosti dosiahnuť aj zefektívnením svojich procesov, nie nevyhnutne, mierny hospodársky nemusi nevyhnutne znamenať aj naberanie nových ľudí. A to podľa mňa znamená pre krajinu ako je Slovensko nielen to, že musíme udržať konkurencieschopné investorské podnikateľské prostredie, ale že musíme dať väčšiu váhu na malé a stredné firmy. Malé a stredné firmy aj z toho historického pohľadu napríklad v Spojených štátoch amerických za posledných 30 rokov, viac než 90 percent novovzniknutých pracovných miest vzniklo práve vo firmách, ktoré sú mladšie ako päť rokov, teda v malých úspešných rozvíjajúcich sa firmách, ktoré keď sa im darí a zvyšuje sa ich výkonnosť, sú nevyhnutne nútené s tou zlepšujúcou sa svojou výkonnosťou naberať aj nových ľudí, kdežto tie veľké kolosy, aj pod tlakom zefektívňovania procesov nových technológií, nevyhnutne musia generovať tie nové pracovné miesta."

Martin Strižinec: "Pán Pavelka chcel reagovať."

Ľuboš Pavelka: "Ja by som k tomuto povedal toľko. Rast zamestnanosti ťahaný predovšetkým zahraničnými investormi, ktorých motivuje príchod na Slovensko najmä vďaka nejakej rozšafnej alebo doteraz pomerne rozšafnej stimulačnej pomoci v podobe daňových prázdnin, v podobe subvencovania po určitú dobu, vytvorenia nových pracovných miest alebo dokonca priamo dotácií na obstaranie hmotného a investičného majetku, dajme tomu strojov a zariadení, sa v budúcnosti bude redukovať predovšetkým len na daňové úľavy, ale nie na tie ostatné, ktoré sú priamym náporom na štátny rozpočet a tým pádom vlastne na zvyšovanie dlhu a prenášanie toho dlhového bremena na budúce generácie. Otázne je teda udržateľnosť týchto pracovných miest na Slovensku a otázne je, či v očakávaní celosvetového globálne nižšieho dopytu spotrebiteľov a nižšieho objemu investícií aj v súvislosti s geopolitickými vplyvmi, bude záujem pre vstup takýchto firiem na náš trh, resp. podnikanie na Slovensku. A keď tak, bude sa sústreďovať predovšetkým na ázijské spoločnosti, pre ktorých je atraktívna aj cena práce, ale pre ktorých dajme tomu by nemalo zmysel otvárať nejaké svoje afilácie alebo svoje produkčné závody v západnej Európe, kde tie náklady na tú pracovnú silu sú neuveriteľne vyššie. Všetko to súvisí samozrejme s produktivitou práce a dá sa povedať, že produktivita práce v roku 2012 na Slovensku, prvýkrát produktivita práce v priemysle alebo v ekonomike ako takej, predbehla Českú republiku, predbehla Maďarsko a Poľsko. Avšak keď sa pozrú zamestnanci na svoje výplatné pásky tak zistia, že de facto sú na tom..."

Martin Strižinec: "Najhoršie."

Ľuboš Pavelka: "Keď nie najhoršie, ale nie sú na tom lepšie ako v týchto ostatných štátoch a je tu priestor, aby sme sa platovo, už dnes, keby mali zamestnanci u nás zarábať toľko, ako v Českej republike, tak by to nepoložilo ani našu ekonomiku, ani by to nezvýšilo infláciu, ani by to neovplyvnilo to, že zrazu by sme mali, ja neviem, o 100-tisíc alebo 200-tisíc nezamestnaných viac. Toto by určite na toto vplyv nemalo. To znamená, ten priestor pre nejaké aktívne vyjednávanie, pre vyššiu valorizáciu platov alebo zvýšenie motivačného faktora vo variabilnej zložke odmeňovania, tu určite je."

Martin Strižinec: "Stále sa vraciame k tým motívom toho globálneho konceptu, otvorím teda eurozónu, lebo ak som sa vás na začiatku pýtal na prívlastky, tak tento rok by mohol byť aj rokom nízkej inflácie. Na jednej strane znie to dobre, ak sa ceny držia na nízkej úrovni, ale na druhej strane to znamená, že nikto nič nekupuje a to nie je pre žiadnu ekonomiku dobrá správa. Na to reagovala aj Európska centrálna banka, kľúčový úrok v eurozóne tento rok klesol na nové historické minimum päť stotín percenta a navyše sa znížila aj tzv. tá jednodňová depozitná sadzba, to znamená, že ostatné banky začali platiť za vklady v centrálnej banke. Čiže aj tie sú ako keby nútené tie peniaze točiť a požičovať. No a to všetko má pomôcť oživiť ekonomiku eurozónu. Pomáha to, pán Vaňo?"

Vladimír Vaňo: "Dôležitá zložitá otázka. Úvery nefinančným korporáciám v eurozóne sa mierne stabilizovali, medziročný vývoj ale stále je negatívny, teda medziročne klesajú, blízko nuly sa pohybuje

vývoj úverov domácnostiam v rámci eurozóny. Čiže zatiaľ treba dúfať, že tá rekordne uvoľnená menová politika pomôže v horizonte budúceho roka, menová politika, jej rozhodnutia sa neprejavujú v reálnej ekonomike okamžite, ale až s nejakým časovým oneskorením, učebnicovo 9 až 18 mesiacov. Na tom je práve postavená aj napríklad budúročná prognóza Európskej komisie, ktorá očakáva po slabom prvom polroku oživenie v tej druhej časti budúceho roka, hoci treba zdôrazniť, že veľký otáznik je, či sa podarí odstrániť tie faktory, najmä pokiaľ ide o geopolitické riziká, ktoré podlamujú investorskú a podnikateľskú dôveru. Peniaze v eurozóne nechýbajú, sú rekordne lacné, najlepšie to je vidieť aj na tom, že keď minulý týždeň Európska centrálna banka ponúkla bankám dlhodobé rekordne lacno úročené pôžičky, ten dopyt a aj nakoniec vyemitovaný objem tých najlikvidnejších peňazí bol polovičný oproti tomu, čo očakávala ECB. Okrem toho tu máme iniciatívu aj Európskej komisie na podporu investícií. Opäť treba doplniť, že bez dôvery súkromného sektora, bez dôvery domácností v to, že situácia na trhu práce bude udržateľná a predvídateľná, bez dôvery firmami, ktoré by boli ochotné sa púšťať do nových investícií, samotná uvoľnená menová politika nie je všeliekom. Veľmi dôležité sú napríklad aj štrukturálne politiky na podporu podnikateľského prostredia. A ešte jedna poznámka, ak môžem k tým platom, ktoré nás asi všetkých zaujímajú najviac, rok 2014 bol rokom najsilnejšieho reálneho rastu priemerných miezd na Slovensku prakticky od roku 2008. Takže aj tam sme svedkami, dá sa povedať pozitívneho vývoja, hoci..."

Martin Strižinec: "A bude ten trend pokračovať aj na budúci rok?"

Vladimír Vaňo: "Na prvý pohľad sa zdá, že aj tento rok bol okrem iného rokom ozdravenia štruktúry slovenského hospodárskeho rastu. Ten rast nebol ťahaný len čisto externým exportom, ako počujeme po uplynulých rokoch. Prispelo k tomu aj oživenie investícií na Slovensku, aj oživenie konečnej spotreby domácností. Len v takej krajine ako je Slovensko sa nemožno dívať na domáci a externý dopyt ako samostatné faktory, pretože viac než štvrtina zamestnaných na Slovensku pracuje v priemysle. To je, ako už povedal pán Pavelka, je dominantne závislý od exportu. Takže to zhoršenie nových priemyselných objednávok, zhoršenie vývoja exportu s istým časovým oneskorením, môže doľahnúť aj na zamestnanosť a prostredníctvom zhoršenia situácie na trhu práce, môže ovplyvniť aj domácu spotrebu. Keď sa pozrieme na tie posledné čísla z konca roka, naozaj sa zdá, že tá stabilizácia na trhu práce najrýchlejší reálny rast tých priemerných miezd od roku 2008 sa zatiaľ premieta do najsilnejšieho, ak to zjednoduším, vianočná sezóna 2014 by mala byť z pohľadu maloobchodu, keď sa dívame na tie makročísla, najúspešnejšou od roku 2008."

Martin Strižinec: "Boli sme pri tej inflácii, ja k tomu dodám, že prekvapením sú aj ceny ropy. Ešte v lete barel stál vyše 115 dolárov, teraz je už pod hranicou 60, robí to problémy aj Rusom a je to prekvapenie viac-menej pre celý svet. Klesajú nám aj ceny pohonných látok, to znamená, všetko treba prepravovať nejakým spôsobom, to znamená, že prejaví sa to zrejme časom aj na cenách tovarov, znova nám klesne inflácia. Nie je to už potom nebezpečné?"

Ľuboš Pavelka: "Samozrejme, že cena ropy potom vplyva na infláciu, len tieto nízke ceny ropy sa u nás v dostatočnej miere na Slovensku neprejavujú v znižovaní cien pohonných hmôt, ktoré..."

Martin Strižinec: "Dá sa očakávať, že sa tak stane, nie?"

Ľuboš Pavelka: "No, očakávať, že sa tak stane, ale ľudia reagujú okamžite a dá sa povedať, že tí predajcovia pohonných hmôt u nás ako keby vyčkávali s tým znižovaním cien. Stačí, keď sa pozriete u našich susedov v Rakúsku a zistíte, že benzín je momentálne neuveriteľne lacnejší oproti Slovensku a tie nožnice medzi cenou u nás a v Rakúsku sú zrazu 20 až 25 centov, čo nebolo ani v uplynulých piatich rokoch takéto niečo."

Martin Strižinec: "A je to o maržiach obchodníkov alebo?"

Ľuboš Pavelka: "Je to svojím spôsobom aj typické vo forme oneskorenej reakcie tých obchodníkov našich a ponechávanie tých cien ešte na tej pôvodnej úrovni, ktorá možno reflektuje na to, že mali nakúpené väčšie zásoby ropy pri vyšších cenách a chcú jednoducho, aby dosiahli, aby predali ešte za tú starú cenu, aby za každú cenu teda tú ziskovosť, ktorú mali naplánovanú pre rok 2014 dajme tomu dodržali. Samozrejme, že tie nižšie ceny ropy, pokiaľ by sa pretavili naozaj v plnom rozsahu do poklesu cien pohonných látok, lenže tam sa berú do úvahy aj iné vplyvy, lebo to je cena ropy len jedna zložka ceny a ostatné potom máte v podobe daní spotrebných, dane z pridanej hodnoty a podobne, a marži. Takže to nie je len jediný faktor. Ale pokiaľ by sa to prejavilo v cenách pohonných hmôt, tak samozrejme, môže sa tým zvýšiť aj dopyt, teda aby som povedal záujem ľudí cestovať za prácou. Veď sa tu dlhodobo hovorí o tom, že máme nízku mobilitu pracovnej sily, že ľudia nie sú ochotní cestovať za prácou v takom rozsahu ako je to bežné v západnej Európe. Čoho dôvodom alebo čo je aj odrazom toho, že tie pohonné hmoty v pomere k peňaženkám tých zamestnancov alebo tým disponibilným príjmom zamestnancov sú relatívne teda oveľa nižšie ako by tomu malo byť."

Martin Strižinec: "Skúsme do toho zapojiť to Rusko, lebo sme už takmer na konci. Súvisí to aj s ruskou

ekonomikou, rubel je na historických minimách, môže to mať vplyv potom spätne znova ja na nás, prípadne keď si to pretransformuje cez Nemecko, späť k nám potom?"

Vladimír Vaňo: "Ja len doplním, že aj ten prudký prepád cien ropy, ešte lepšie než prepád investorskej a podnikateľskej dôvery ilustruje, aké sú riziká pre budúci rok, pretože ten prepád cien ropy na svetovom trhu sa podpísal najmä prepád na strane dopytu, teda ochladenie hospodárskej aktivity, ktoré netreba podceňovať. Pokiaľ ide o tú situáciu na východ od nás, podobne ako v prípade sankcií, ten najväčší dopad na Slovensko bude najmä nepriamy. Veľa bude záležať od toho, ako táto situácia doľahne na našich hlavných obchodných partnerov Nemecko a eurozónu a ako sme videli už počas leta, tá situácia má negatívny vplyv na európsku ekonomiku, stačí len dodať, že to oslabenie kurzu rubľa, ktoré pomáha vybalansovať nerovnováhy na zahraničnom obchode Ruska, na jednej strane znamená, že ruské exporty sú konkurencieschopnejšie, ale zároveň to znamená nielen pre slovenských exportérov, ale aj pre nemeckých a európskych exportérov výrazné zdraženie exportnej produkcie. Až na prelome rokov uvidíme, do akej miery to oslabenie rubľa sa podpísalo pod prepád vývozu z Európskej únie do Ruskej federácie."

Martin Strižinec: "Nepriame vplyvy, Rusko smerom k eurozóne a potom vplyv na Slovensko."

Ľuboš Pavelka: "Ruskí turisti tvoria výraznú zákaznícku klientelu aj na Slovensku, aj v Rakúsku. Realita je taká, že pokles objednávok hotelierov, teda dopytu zahraničných cestovných kancelárií, pobytov na horách, zimné dovolenky, toto všetko výrazne klesá a treba si tu ná uvedomiť jednu vec, že mnoho tých zariadení, ktoré vyzerajú veľmi pekne, či už na Slovensku alebo v zahraničí, predovšetkým v Rakúsku, sú financované úvermi. To znamená, že pokiaľ tí ruskí turisti neprídu a ruskí turisti sú považovaní za veľmi solventných turistov a štedrých turistov čo sa týka konzumácie v tých hotelových zariadeniach, gastronomických zariadeniach, potom sa to prejavuje alebo prejaví nižší počet tých ruských turistov aj v maloobchode, pretože tí ruskí zákazníci keď sa aj lyžujú alebo oddychujú aktívne v zahraničí, tak zároveň aj utrúcajú v obchodoch. To znamená, toto všetko bude mať ďalšie ďalekosiahle vplyvy potom na nižší výber dane z pridanej hodnoty, ziskovosť tých obchodných sietí alebo obchodných reťazcov v zahraničí alebo maloobchodu v zahraničí a navyše Rusi teraz razia tendenciu pri kurze 100 rubľov za euro, si jednoducho dovolenku tá stredná vrstva už nemôže dovoliť ruská na Slovensku, ale ani v Rakúsku, a preto už zvažujú alternatívnu zimnú dovolenku pre tých, ktorí si naozaj chcú dožiť a považujú to za nevyhnutnú súčasť svojho života na Kaukaze. To znamená, tí ľudia nám už potom sem neprídu a potom budú mať problém zase tí hotelieri, ako splatiť tie úvery, tie dlhy, ktoré majú na rekonštrukciu týchto objektov."

Martin Strižinec: "Posledná minúta, povedzme si, čo nás môže čakať v tom ďalšom roku? Nezávidím vám robiť tie prognózy mimochodom v týchto pohnutých časoch. Aký to bude rok? Skúsme veľmi krátko."

Vladimír Vaňo: "Viem, že to znie ako už otrepaná fráza, ale bohužiaľ, žijeme v prostredí, kde je iná istota, je absencia istoty a ten budúci rok bude charakteristický najmä oveľa vyššou než zvyčajnou mierou neistoty."

Ľuboš Pavelka.

"Vo všeobecnosti sa dá s tým súhlasím, bude to vyššia miera neistoty, ale zároveň budú budúce, nielen budúci rok, ale aj budúce dva roky, budú znamenať výraznú zmenu v podnikateľskom prostredí na Slovensku v súvislosti s vymožitelnosťou práva. A toto všetko sa reálne pretaví aj do vzťahov medzi podnikateľmi navzájom. Vzťahov dodávateľsko-odberateľských, veriteľsko-dlžníckych, vzťahov medzi bankami a klientami vo vzťahu k plneniu si svojich povinností atď. To znamená, že z tohto pohľadu môžeme povedať, že či jednotlivci alebo podnikatelia, budú mať podľa môjho názoru vyšší rešpekt pred zákonom."

Martin Strižinec: "Páni, ďakujem a dovidenia."

[Späť na obsah](#)

70. Triky obchodníkov

[Téma: Ekonomická univerzita; Markíza, 19:00; 20/12/2014; Televízne noviny; z domova; Dávid Vido]

Zlatica Puškárová, moderátorka: "Vianoce klopú na dvere a vianočné centrá praskajú vo švíkoch."

Patrik Švajda, moderátor: "V tejto reportáži vám prezradíme, aké triky používajú obchodníci, aby z vašej peňaženky vytiahli čo najviac peňazí."

Dávid Vido, redaktor: "Darček ešte nie sú nakúpené a už na vás útočia oznamy o skvelých výpredajoch."

Toto je relatívna novinka. Z každého výkladu na vás kričia pútače o bombastických zľavách."

Jozef Orgonáš, **Ekonomická univerzita v Bratislave**: "Obdobie Vianoc je žatvou pre obchodníka a využíva to na to, aby predal čo najväčší objem tovaru."

Dávid Vido: "Podľa marketingového experta ďalším predvianočným trikom je, že obchodník vloží do jedného balenia vec, ktorá sa veľmi dobre predáva, spolu s vecou, ktorá leží na sklade."

Robert Němec, expert na marketing (telefonát, preklad z češtiny): "V reáli potom ale zistíte, že z toho využijete zhruba tak polovicu a obchodník sa zároveň zbaví niečoho, čo nebol schopný pred tým vypredať."

Dávid Vido: "Zľavy obchodníci neposkytujú preto, aby sa zbavili tovaru, ale preto, že na zákazníkov fungujú ako lep. Ceny preto najprv úmyselne preženú, aby ich potom znížili a aj tak predávali so ziskom."

Jozef Orgonáš: "Je zrejmé, že cena by mala pokryť náklady a vytvoriť preňho primeraný zisk."

Dávid Vido: "Ďalším obľúbeným trikom je, že obchodník vystaví vedľa seba veľmi drahý a veľmi lacný tovar. Vy máte potom pocit, že ak si kúpite ten lacný, urobíte super kšeft, a keď ho nepotrebuje. Pravdou je, že vám pribudne zbytočnosť."

Dagmar Caková, psychológ: "Toto oni majú zďaleka veľmi dobre prečítané, akurát ten zákazník ešte na to neprišiel, že to vlastne takto funguje."

Dávid Vido: "Obchody vraj fungujú ako kasína. Aj keď si myslíte, že ste výhodne nakúpili, väčšinou ale vyhráva obchodník. Do obchodu vkročíte pre osemdesiatpercentnú zľavu, no žiaden takýto tovar sa tam nenachádza."

Robert Němec: "Jedným z cieľov obchodníkov je dostať zákazníka pod tlak. Pretože v okamihu, keď sa rozhodneme pod tlakom, nie sme schopní racionálne uvažovať."

Dávid Vido: "Pred tým, ako si niečo kúpite, dvakrát si premyslite, či to skutočne aj potrebujete."

Dagmar Caková: "Práve u tých manipulatívnejších alebo u tých submisívnejších ľudí, ktorí si nahovárajú, že týmto spôsobom ušetria, ale práve naopak, niekedy, pozor, môžu aj prerobiť."

[Späť na obsah](#)

71. Komu patrí Slovensko a na aký ortiel čaká Počiatek

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 19/12/2014; eTREND; Oliver Brunovský]

Prečítajte si, čo nájdete v novom vydaní týždenníka TREND na stánkoch od štvrtka

Vážení čitatelia,

čakajú nás Vianoce a veľa dní voľna, preto sme pre Vás opäť pripravili dvojčíslo plné tentoraz trochu iného čítania. Plné zaujímavých ľudí, ich osudov a prekvapujúcich faktov. Začíname ho témou Komu patrí Slovensko. V spolupráci so spoločnosťou Finstat sme sa pozreli na to, akú úlohu v ekonomike v skutočnosti hrajú oligarchovia, finančné skupiny a najplyvnejší biznismeni. A čo popri nich znamenáme my ostatní – podnikatelia, manažéri či zamestnanci.

Napríklad taký Juraj Barát, ktorý Vám porozpráva, Ako sa manažuje charita. V jeho prípade bratislavský útulok pre bezdomovcov Depaul. Alebo ďalší manažéri, ktorí si urobili užitočnú dovolenku a na rok sa dali "najať" charitou. Neziskovky sa totiž stávajú dočasnou destináciou aj pre kariérnych manažérov, ktorí odovzdaním skúseností tretiemu sektoru mu môžu nielen účinne pomôcť, ale aj sami načerpať nové sily a resetnúť si pri tom hlavu. Povedzme v Afrike.

A ešte tretí raz k našej téme: Veľké firmy nekonšpirujú, aby ovládli spotrebiteľov a zvýšili tak svoje zisky. Vyberáme si ich sami, aj keď nie vždy vedome. Grécky profesor Nikos Georgantzis, ktorý je na hosťovaní na bratislavskej **Ekonomickej univerzite**, sa venuje behaviorálnej ekonómii. A jeho záver? Verí v silu vzdelania. To by podľa neho dokázalo nahradiť i políciu či reguláciu, pretože etika je súčasťou ľudskej podstaty. Paternalizmu sa bojíme až príliš, hovorí v rozhovore, ktorý by ste si určite nemali nechať ujsť.

Marián Leško vo vianočnom TRENDE takisto nesmie chýbať. Sledoval tentoraz odvolávanie Jána

Počiatka. Toho na politiku nahovoril jeho priateľ a obchodný spoločník Robert Kaliňák. Netrvalo dlho a minister financií v prvej a šéf rezortu dopravy v druhej Ficovej vláde sa začal borit s kauzami. Nepotopila ho jachta J&T, Tipos ani tragédia v Kurimanoch. No zdá sa, že tender na výber mýta palivovými kartami, už bude nad jeho sily. Marián Leško píše, že Počiatek čaká na ortieľ. Hoci nie premiéra, ale Európskej komisie.

Vianočný čas sme tematicky neodignorovali, naopak, pozreli sme sa na toto hektické dianie okolo nás trochu z nadhľadu. Napríklad na trh vianočných stromčekov. Asi viete, že ho už dlhodobo ovládajú dovozové dreviny, najmä z rozľahlých dánskych plantáží. Slovenské štátne lesy donedávna ponúkali najmä ihličnany z prerezávok, ktoré však kvalitatívne príliš nevyhovovali. Na túto komoditu sa v posledných rokoch začala zameriavať aj dcérska firma Lesov SR Semenoles, ktorá avizuje Návrat slovenských stromčekov. Ponúka ich lacnejšie a vraj aj voňavejšie ako zahraničná konkurencia.

Slovensko je priam prepchaté veľkými obchodnými centrami. Až štyri mestá – popri Bratislave aj Žilina, Nitra a Trnava – majú vyšší počet štvorcových metrov obchodnej plochy ako samotných obyvateľov. V slovenskom nákupnom ošiali je, samozrejme, na špici hlavné mesto. Viete, koľko sa tu minie? Takmer polovica z celkového mešca na nákupy. Pozrite sa spolu s nami, aké sú trendy a aké fakty o vianočnom nakupovaní.

TREND tento týždeň vychádza ako dvojčíslo, najbližšie vydanie Vám pošleme až s dátumom 8. januára, preto sme pre Vás pripravili ešte oveľa viac výborného čítania. Neprehliadnite rozhovory s Dominikou Cibulkovou a Pavlom Barabášom, články o tom, ako je to u nás s vianočným snehom, aké šampanské si máte zachladiť na Nový rok. Na chvíľu úvah o tom, aký bude budúci rok, pre Vás máme tradičné Slovensko s svet, kde sa dozviete napríklad aj to, ako cena ropy ovplyvní budúcoročný vývoj, kam smeruje slovenský automobilový priemysel, čo čaká štátny rozpočet po konsolidácii, aké zmeny k lepšiemu by privítali podnikatelia a čo ich naozaj čaká ale tiež aké technológie majú šancu zmeniť svet.

Jeden príklad za všetky? Od svojich 21 rokov má Neil Harbisson na hlave tykadlo. Minikamera s implantovaným čipom pomáha farbosllepému Britovi rozoznávať farby pomocou zvukov. Neil, médiami označovaný za prvého človekorobota, teda kyborga, v rozhovore pre TREND hovorí, že ľudia budú takto netradične technológie využívať stále viac. Nemyslí si, že sa priblížia strojom. Naopak, jeho filozofiou je byť s čipom v tele bližšie k prírode.

Ešte stále to nie je všetko na tento týždeň. Našou prílohou je tentoraz TREND Focus o Švajčiarsku.

Na prahu nového roku by som sa Vám chcel poďakovať za dôveru, s ktorou nás čítate a napísať Vám, že je to obrovský záväzok, ktorý celý náš redakčný tím cíti a ctí. S týmto pocitom sa nám dobre pracuje, píšeme pre Vás radi a verím, že je to z TRENDU a z TREND.sk vidieť.

Ak ste ešte nenašli vhodný darček pre ľudí, ktorých máte radi alebo s ktorými spolupracujete, zvažte, či by ich nepotešil a neobohatil TREND.

Budeme radi, keď im TREND odporučíte alebo predplatíte. Predplatitelia TRENDU sú v našich očiach členmi privilegovaného klubu, výrazne šetria peniaze (namiesto 2,20 platia len 1,44 eur za číslo), majú k dispozícii úplný archív na webe a printové vydanie na stiahnutie už od stredy popoludnia - deň pred oficiálnym vydaním. Takisto majú TREND vždy so sebou v tablete alebo mobile prostredníctvom našich aplikácií pre iOS a Android.

Ďakujeme. Vaše podnety, tipy ale aj konštruktívnu kritiku pozorne čítam na sefredaktor@trend.sk.

S úctou

Oliver Brunovský

TREND 50-51/2014

[Späť na obsah](#)

72. Ako prilákať viac návštevníkov do bratislavského regiónu?

[Téma: Ekonomická univerzita; Obecné noviny; 22/12/2014; 51/2014,52/2014; s.: 21; Turizmus; Redakcia]

Krajská organizácia cestovného ruchu Bratislava Región Tourism v novembri predstavila odbornej verejnosti Marketingovú stratégiu rozvoja cestovného ruchu destinácie bratislavský región pre roky 2014 - 2016 s výhľadom do roku 2020.

Dokument vypracoval autorský tím pod vedením Prof. JUDr. Ľudmily Nováckej, PhD. a v koordinácii Rastislava Kočana za spoločnosti GfK Slovakia. Stratégia vychádza z dvoch základných trendov, ktoré stanovila Slovenská agentúra cestovného ruchu pre obdobie 2014 - 2020. Možno hovoriť o aktivitách orientovaných na zahraničných návštevníkov z okolitých krajín a na domáci cestovný ruch. Na základe týchto dvoch aspektov analyzoval odborný tím súčasnú situáciu Bratislavského kraja a nastavil preň stratégiu. Dokument ponúka sedem analytických kapitol a tri strategické. Charakterizuje cestovný ruch (ďalej CR) ako taký, bratislavský región, interné prostredie zo strany Slovenskej republiky a externé prostredie vzhľadom najmä na okolité štáty. Definuje tiež strategické vízie, ekonomický prínos CR pre rozvoj Bratislavského kraja, jeho silné a slabé stránky, príležitosti a hrozby a na záver finančný plán. Dôležitá je časť venujúca sa prioritám marketingu destinácie. „Vychádzajúc zo stratégie sme sa rozhodli v nasledujúcich rokoch zamerať primárne na domáci cestovný ruch, zahraničný cestovný ruch okolitých krajín, podporu medzinárodných podujatí „nichových segmentov“ a MICE, teda firemné stretnutia a školenia,“ predstavil ďalšie smerovanie predseda KOOCR BRT RNDr. Martin Zatošovič. Prof. JUDr. Ľudmila Novácka, PhD. je kapacitou na Katedre služieb a cestovného ruchu Obchodnej fakulty **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, ktorá pôsobí v oblasti marketingového manažmentu CR a hotelierstva a manažmentu cestovných kancelárií a agentúr. Spoločnosť GfK je jednou z najvýznamnejších prieskumných agentúr na Slovensku, ktorá aktuálne pôsobí v 37 krajinách a je číslo päť medzi svetovými spoločnosťami špecializujúcimi sa na prieskum trhu.

Stratégia je zverejnená na: <http://www.tourismbratislava.com/sk/partneri/strategia-rozvoja-cestovneho-ruchu>

[Späť na obsah](#)

73. Deväťnásobný svetový šampión ERIK VLČEK: "Zlatej lodi som sprvoti neveril. Duo s Tarrom bol Likérov nápad"

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 20/12/2014; 292/2014; s.: 12,13,14,15,16; Olympijská revue; Boris Vanya]

Mať v lodi Erika Vlčeka je záruka úspechu. Najúspešnejší slovenský kajakár posledných rokov mení športových partnerov, ale stále sa drží na vrchole. Na augustových majstrovstvách sveta v Moskve dosiahol s Jurajom Tarrom zlaté double. Komárňanskí kajakári vyhrali v K2 na 500 metrov aj na dvojnásobnej, olympijskej trati a postarali sa o jeden z najväčších úspechov slovenského športu v tomto roku.

Do veľkej rýchlostnej kanoistiky ste vhupli na olympiáde v Sydney 2000 a odvtedy sa držíte na vrchole. Ako sa za tých štrnásť rokov Erik Vlček zmenil?

"Viac si verím. Sebavedomie som nadobudol aj vďaka výsledkom, ale na druhej strane, zostal som skromný. Možno som zhovorčivejší, komunikatívnejší. Samého seba hodnotiť je však ťažké."

Ako malý ste sa chceli stať hokejistom. Čím vás tento šport osi

"Odmalička som sa asi chcel odlišovať a keďže môj kamarát už hrával futbal, povedal som si, že vyskúšam niečo iné, čiže hokej. Ale táto možnosť rýchlo padla, lebo v Komárne sa prestali venovať hokejovej mládeži a rodičia by ma museli voziť do Nových Zámkov, čo neprichádzalo do úvahy. Voľba teda padla na rýchlostnú kanoistiku, ktorá mala v našom meste tradíciu a výborné zázemie."

Začiatky však neboli jednoduché. Narodili ste sa v decembri, čiže v ročníku ste patrili vždy k najmladším a v detskom veku rozdiel niekoľkých mesiacov znamená veľa...

"Nezlomilo ma to, ale naopak, posilnilo. Vydržal som, hoci som si na prvý úspech počkal dlhšie. Nikdy som si však nepotrpel na víťazstvá. Dôležité bolo, že sme tvorili dobrú partiu. V klube bola napríklad veľká hanba, keď niekto podvádzal alebo si niečo zľahčoval. Takže už ako dieťa som sa naučil ku všetkému pristupovať poctivo - v tréningoch i v pretekoch."

Nikdy vám nenapadlo to v lodenici zabalit'?

"Ani nie. Keď som bol mladé ucho, tak nás starší sekírovali, ale partia a prostredie boli také skvelé, že by mi bolo ľúto odísť."

Ako vyzerala taká kajakárska "šikana"?1

"Boli to klasické somariny. Museli sme podliezať lavičky, dostávali sme pupkáčov. Keď sme nastúpili do autobusu na preteky, tak sladkosti z našich batohov putovali hneď dozadu. Teraz to už takto asi

nefunguje, ale za našich čias to bolo bežné a myslím, že aj na niečo dobré. Dnešné deti by to zrejme vnímali inak, ale nám to neprekážalo."

Ako vás ovplyvnili tréneri - Ladislav Polhammer, Tibor Soós či Pavel Blaho?

"Všetci traja pre mňa veľa znamenajú a boli v mojej kariére veľmi dôležití. Zaujímavé je, že každý z nich sa objavil práve vtedy, keď som to potreboval. Najprv Polhammer, potom Blaho, neskôr Soós a napokon dvojica Soós a Blaho. Polhammer nás naučil disciplíne, režimu, nikdy nemeškal a bol tam vždy, keď sme ho potrebovali. Opravil a vyrobil úplne všetko, od držiaku na hodinky cez zlomené pádlo až po loď. Blaho sa ma ujal, keď som prešiel medzi seniorov a bol pre mňa človek, ktorý dokázal zabezpečiť aj nemožné, ak to malo pomôcť v tréningu alebo ubrať stotinku z nášho času v pretekoch. Určite najhúževnatejší, s akým som spolupracoval. Naučil ma nikdy sa nevzdávať svojich snov. Soós medzi nás vniesol neskutočnú pohodu. Dalo sa ,s ním rozprávať o čomkoľvek, vážne, ale aj s úsmevom. Vždy vytiahol nejaký nový vtíp alebo príhodu, naučil ma vážiť si ľudí a brať každého takého, aký je."

Z komárňanskej lodenice vyšlo viacero špičkových pretekárov - vnímali ste už v mladosti ich úspechy?

"Attilu Szabóa som zachytil len okrajovo, keď štartoval na prvej z troch olympiád, nemal som ešte ani sedem rokov. Oveľa intenzívnejšie som registroval svetové tituly 1995 juniorského štvorkajaku (Juraj Bača, Michal Riszdorfer, Martin Hluško a Zsolt Bogdány) a o dva roky jeho striebro na seniorských majstrovstvách Európy. Keď Ďuro Bača s Mišom Riszdorferoni začali víťaziť aj v kádvojke (tituly na MS 1998, 1999, na ME 1999), tak som si vravel, že sú skvelí borci a ja taký asi nikdy nebudem..."

Olympiáda v Sydney musela byť pre vás obrovský skok. Ešte pár týždňov pred ňou ste boli nezamestnaný, dostávali ste len takzvané kalorické, tisícpäťsto korún.

"V roku 2000 som končil strednú školu, chystal som sa na maturitu a zároveň bojoval o šancu ísť do Sydney v pozícii náhradníka. Črtala sa možnosť, že by sme s Tarrom obsadili miesta dvoch náhradníkov. Už to bola pre mňa obrovská motivácia. O štarte na olympiáde sa mi ani nesnívalo. Napokon o účasť v Sydney súperili dva štvorkajaky - a ten náš vyhral Psychicky i fyzicky to bola extrémne náročná sezóna, ale olympijsky úžitok stál za to."

O štyri roky neskôr ste opäť sedeli v olympijskom štvorkajaku, ale už v inej pozícii - do Atén ste šli v pozícii favorita. Ved' dva roky vás nikto nepredstihol...

"Áno, ale Maďari mali svojich špičkových kajakárov v rezerve a olympijskú posádku poskladali z tých najlepších. Nikdy predtým sme proti nim nesúťažili, ale aj tak sme verili, že ich zdoláme. Možno sme spravili chybu, keď sme nešli v olympijskom roku na majstrovstvá Európy, kde Maďari vyhrali. My sme sa šetrili a neštartovali. Možno keby sme tam dostali poza uši, cestovali by sme na olympiádu s väčším rešpektom. Ktovie..."

Z Komárna je do Maďarska na skok, rýchlostná kanoistika tam patrí k národným športom a maďarskí kajakári k vašim odvekým rivalom. Ako spolu vychádzate?

Nikiii ine tam nechodievali na sústredenia a nepripravovali sa spolu. Rozumeli sme si i jazykovo, ale nestali sa z nás, kamaráti. Maďarskí kajakári sú trochu uzavretejší a vďaka svojmu spoločenskému statusu doma aj trochu rozmaznaní. S výnimkou Zoltána Kammerera. Nech Maďari poskladali akúkoľvek posádku, vždy sme sa s nimi porovnávali. Vedeli sme, že ak ich zdoláme, máme veľkú šancu na medailu. Súčasná partia mladých maďarských kajakárov je už iná. Dokázali sme si tam s Tarrom vybaviť aj sústredenie."

Čo v prvom momente prevládalo v cieľi na olympiáde v Pekingu 2008? Radosť zo striebra alebo ľútosť, že ste nevyhrali?

"V prvej chvíli sme určite prežívali sklamanie. Veľmi sme túžili vyhrať a vnímali sme to tak že buď získame zlato teraz, alebo nikdy všetko nám hralo do kariet, ale nevyšlo to. Postupne sme sa začali tešiť aj striebru."

Po Pekingu nastalo náročné obdobie. Štvorkajak výkonnostne upadal a neúspechy vniesli do komárňanskej lode napätie. Ovplynula nepohoda aj váš prístup k tréningom či k príprave? Nechodili ste do lodenice s menšou chuťou ako predtým?

"Nebolo to ideálne. Osobné rozpory ovplyvnili možno trochu moju chuť do tréningu, ale na vode som si všetko poctivo odpracoval. O čo bola menšia pohoda v šatni, o to väčšia rivalita vládla na tréningoch. Jeden druhému sme chceli dokázať, kto má pravdu, takže rivalita medzi mnou a Mišom Riszdorferom nás dokonca oboch posunula."

Spor vrcholil pred majstrovstvami sveta 2011 v Szegede. Najskúsenejší z posádky vám vyčítal, že zbytočne trieštite sily a experimentom s Petrom Gellem v dvojkajaku ohrozujete štvorkajak. Ako ste sa s tým vyrovnávali? Ak by si štvorkajak nevybojoval olympijskú miestenku, zrejme by ste čelili obvineniu, že máte neúspech na svedomí...

"V Szegede som mal skutočne špeciálnu motiváciu. Poznal som formu Petra Gelleho, preto som bol presvedčený, že dvojkajak šampionát zvládne a na londýnsku olympiádu sa nominujeme aj v štvorkajaku. Kádvojke som sa nevenoval na úkor štvorkajaka. Možno som jej v Szegede viac veril, ale každý tréning v K4 som šiel naplno."

Gelle napokon na olympiáde 2012 udával tempo nielen v dvojkajaku, ale aj v štvorkajaku. Zostali ste však bez medaily a opäť ste menili športového partnera.

"Londýnska štvorka sa mi páčila. Chýbalo nám trochu šťastia, pokazili sme záver. S Peťom Gellem sme zotrvali v jednej lodi aj po olympiáde, no nešlo to. Myslel som si, že nás brzdi len prechodná kríza, ktorá prejde. Ešte by som to hádam skúšal aj ďalej, tréner Peťo Likér však povedal dosť. Vytvoriť dvojkajak Viček, Tarr bol jeho nápad. Priznám sa, že do tejto kádvojky som nešiel s veľkou chuťou."

Prečo?

"Príliš som jej neveril. Určite nie viac, ako londýnskemu štvorkajaku. Na prvých troch tréningoch sme sedeli v lodi tak nakrivo, že som bol z toho zúfalý. Vravlel som si, že to môžeme rovno zabaliť. Ale keď sme sa v lodi vymenili a ja som sa posadil dopredu, hneď sa mi to zapáčilo. Pozícia háčika bola pre mňa nová, dodala mi ďalšiu motiváciu. A potom sme už ani nemali na výber."

Ako vychádzate s Jurajom Tarrom, ktorý je bez dvoch mesiacov o tri roky starší?

"Poznáme sa odmalička. Vieme, čo môžeme jeden od druhého čakať, strávili sme spolu v lodi veľa času. Dokážeme si čokoľvek vydiskutovať. Ďuro je síce trochu prchká povaha, ale neprenáša nervozitu na svoje okolie ani ju nedáva najavo. Myslím, že sme jeden druhému oporou a dúfam, že ešte dva roky - do olympiády v Riu de Janeiro - vydržíme."

Bola by to vaša posledná olympiáda?

"Zrejme áno. Ani nie pre môj vek, ale preto, že v rýchlostnej kanoistike dochádza k zmenám v olympijskom programe. Ženy majú mať rovnaký počet disciplín ako muži, takže dostať sa na olympiádu bude v budúcnosti ešte náročnejšie."

Akú rolu zohráva vo vašich výkonoch rodinná pohoda?

"Veľkú. Je dôležité, keď máte v manželke oporu. A dokázal som, že vrcholovému športu sa dá venovať aj popri rodine. Pre mňa je to aj motivácia. Víťazím, aby som rodinu zabezpečil."

Na budúci rok v júni sa v Baku uskutočnia premiérové Európske hry. Nenabúra vám štart na nich prípravu na majstrovstvá sveta, kde sa budú rozdeľovať olympijské miestenky?

"V tom nevidím problém. Budeme mať ešte dosť času pripraviť sa aj na majstrovstvá sveta, lebo majú neskorší termín ako tento rok. Myslím, že organizátori s tým aj počítali. Teším sa napriek tomu, že dejisko kanoistických súťaží bude tristo kilometrov od Baku."

Akú majú podľa vás Európske hry perspektívu?

"Veľmi bude záležať na prezentácii podujatia v médiách, ako sa k nemu postavia jednotlivé krajiny, či trebárs vypíšu finančné odmeny za popredné umiestenia a podobne. Američania majú Panamerické hry, tak prečo by náš kontinent nemohol mať Európske."

Máte obľúbených športovcov, ktorých obdivujete?

"Skoro v každom športe mám favoritov, ktorým fandím, akurát futbalu neviem prísť na chuť. Väčšinou sú to športovci, ktorí už čosi dokázali a položili niečo na stôl. Napríklad Michael Schumacher, Bradley Wiggins, Ronnie O'Sullivan, Ole Einar Bjordalen, Roger Federer, Sébastien Loeb, Valentino Rossi alebo Adam Van Koeverden."

Spomeniete si na nejakú veselú príhodu z pretekov či z tréningu, na ktorej sa aj s odstupom rokov zasmejete?

"Takých je viac."

Napríklad?

"Paľa Blaha raz Ďuro Tarr držal v Amerike za členky, kým on sa hrabal v kontajneri, lebo sme mu tam omylom vyhodili články, ktoré zbieral. Samozrejme, že sa mu nakoniec vyšmykol... Inokedy sme s Taresom (prezývka Juraja Tarra) Blahovi pustili v obchode spoločnosti Apple cez ipod do slúchadiel Ave Máriu, ako sa vraví, na plné gule. A on na celý obchod kričal, že ako pekne spievajú. Tibor Soós zasa dokázal naraz riadiť motorový čln, fajčiť cigaru, merať časy úsekov i telefonovať. Potom sa mu stávalo, že namiesto povelu hop, čo znamená začiatok alebo koniec úseku, povedal do megafónu haló."

Boris Vanya FOTO ŠTART FOTO JÁN SÚKUP, TASR / AP a ARCHÍV ERIKA VLČEKA

"99 SKORO V KAŽDOM ŠPORTE MÁM FAVORITOV, KTORÝM FANDÍM, AKURÁT FUTBALU NEVIEM PRÍSŤ NA CHUŤ. "

" TARR A JA VIEME, ČO MÔŽEME JEDEN OD DRUHÉHO ČAKAŤ, STRÁVILI SME SPOLU V LODI VEĽA ČASU. DOKÁŽEME SI ČOKOLVEK VYDISKUTOVAŤ. ĎURO JE SÍCE TROCHU PRCHKÁ POVAHA, ALE NEPRENÁŠA NERVOZITU NA SVOJE OKOLIE ANI JU NEDÁVA NAJAVO. MYSLÍM, ŽE SME JEDEN DRUHÉMU OPOROU A DÚFAM, ŽE EŠTE DVA ROKY DO OLYMPIÁDY V RIU DE JANEIRO - VYDRŽÍME. "

ERIK VLČEK

- Narodil sa 29. decembra 1981 v Komárne, kde dodnes v susedstve mŕtveho ramena Dunaja býva.

- Odchovanec komárňanskej rýchlostnej kanoistiky súťažil od r. 2000 vo farbách ŠKP Bratislava.

- Je najúspešnejší slovenský kajakár v histórii: tohtoročným deviatym titulom majstra sveta tromfol v ich počte Michala Riszdorfera. Šesť zlatých medailí získal ako člen posádky štvorkajaka na 500 alebo 1000 m v rokoch 2002, 2003, 2006 a 2007, trikrát triumfoval v dvojkajaku - raz s Gellem (1000 m, 2011) a dvakrát s Tarróm (500 aj 1000 m, 2014). Okrem toho má z MS dve strieborné a tri bronzové medaily. Na ME si vyjazdil v K2 striebro (2011 na 500 m s Gellem) a dva bronz (2012 na 1000m s Gellem a 2014 na 1000 m s Tarróm).

- Štartoval na štyroch olympijských hrách (2000

- 2012): v K4 na 1000m získal bronz v Aténach 2004 a striebro v Pekingu 2008.

- Raz aj na ME dračích lodí: v Prahe 2006 prispel k trom medailám Slovenska (zlatej, striebornej aj bronzovej).

- Je ženatý, s manželkou Denisou majú dve dcéry Laru (5 r.) a Sáru (1).

VLČEKOVE MEDAILY NA MS

Zlato Sevilla 2002 K4 1000 m R. Riszdorfer, M Riszdorfer, Vlček, Bača

Zlato Sevilla 2002 K4 500 m R. Riszdorfer, M Riszdorfer, Vlček, Bača

Zlato Gainesville 2003 K4 1000m R. Riszdorfer, M Riszdorfer, Vlček, Bača

Zlato Gainesville 2003 K4 500 m R. Riszdorfer, M Riszdorfer, Vlček, Bača

Zlato Szeged 2006 K4 500 m R. Riszdorfer, M Riszdorfer, Vlček, Erban

Zlato Duisburg 2007 K4 500 m R. Riszdorfer, M Riszdorfer, Vlček, Tarr

Zlato Szeged 2011 K2 1000 m Gelle, Vlček

Zlato Moskva 2014 K2 1000 m Vlček, Tarr

Zlato Moskva 2014 K2 500 m Vlček, Tarr

Striebro Záhreb 2005 K4 1000 m R. Riszdorfer, M. Riszdorfer, Vlček, Erban

Striebro Dartmouth 2009 K4 200 m R. Riszdorfer, M. Riszdorfer, Vlček, Tarr

Bronz Poznaň 2001 K4 500 m R. Riszdorfer, M. Riszdorfer, Vlček, Bača

Bronz Duisburg 2007 K4 1000 m R. Riszdorfer, M. Riszdorfer, Vlček, Tarr

Bronz Dartmouth 2009 K4 1000 m R. Riszdorfer, M. Riszdorfer, Vlček, Tarr

VLČEKOVE ŠTYRI OLYMPIÁDY

Sydney 2000 4. miesto K4 1000 m Erban, R. Riszdorfer, Tarr, Vlček

Atény 2004 bronz K4 1000 m R. Riszdorfer, M. Riszdorfer, Vlček, Bača

Peking 2008 striebro K4 1000 m R. Riszdorfer, M. Riszdorfer, Vlček, Tarr

Londýn 2012 6. miesto 8. miesto K4 1000 m K2 1000m Gelle, Jankovec, Vlček, Tarr Gelle, Vlček

Čo dnes robia osobnosti komárňanskej kanoistiky

Attila Szabó (držiteľ štyroch medailí z MS vrátane zlatej z Plovdivu 1989 v K1 na 10 000 m) Podniká v stavebníctve, radosť mu robia dve dcéry, ktoré športujú: 18-ročná Sandra hrá volejbal za Sláviu **Ekonomická Univerzita Bratislava**, 9-ročná Emma sa venuje basketbalu.

Michal a Richard Riszdorferovci (členovia úspešného štvorkajaka, olympijskí medailisti a viacnásobní majstri sveta, Michal aj v K2 s Bačom) V Komárne majú rekreačno-športové centrum, v ktorom pôsobia aj ako kondiční tréneri. Okrem toho prevádzkujú penzión a reštauráciu. Michal má dvoch synov (päťročného Michala a päťmesačného Richarda), Riči zasa dve dcéry (štvorročnú Sofiu a trojročnú Zaru).

Juraj Bača (člen úspešného štvorkajaka, bronzový z OH 2004, viacnásobný majster sveta, v K4 i v K2 s M. Riszdorferom) Podniká a zároveň zostal aj pri športe. Prostredníctvom Nadácie Poštovej banky sa venuje podpore športových talentov, je ženatý, radosť mu robí triapolročný syn a poldruharočná dcérka.

Zsolt Bogdány (člen zlatého štvorkajaka na juniorských MS 1995) Je úspešný pilot, lieta pre írsku spoločnosť Ryanair z Budapešti. V lete sa oženil, má dve deti.

Martin Hluško (člen zlatého štvorkajaka na juniorských MS 1995) Pracuje v Komárne vo firme, ktorá má na starosti preclievanie tovaru. Má osemročného syna.

Jozef Turza (člen štvrtého štvorkajaka z OH 1992 v Barcelone) Pracuje v Budapešti pre automobilku PSA, má na starosti reklamácie.

Tibor Soós (úspešný tréner dvojkajaka Bača-Riszdorfer a neskôr štvorkajaka) Vo veku 64 rokov je pracovne aktívny dôchodca. Stále pôsobí ako predseda Kajak & kanoe klub Komárno. Teší sa zo štyroch vnúčat, v decembri pribudne piate.

TARROVO NAJVÄČŠIE VÍŤAZSTVO NIE JE Z VODY

Odmalička vyrastal v komárňanskej lodenici, kam ho priviedol otec Juraj Tarr starší je bývalý kanoista československý reprezentant. Aj preto Tarr junior skúšal zaberat najskôr s jednotlivým pádlom, no rýchlo presedlal na kajak. Bola to dobrá voľba!

V dvojkajaku s Erikom Vlčekom i predtým v štvorkajaku dosiahol viacero pozoruhodných výsledkov. Jeho najväčšie víťazstvo sa však nezrodilo na vode Na juniorských majstrovstvách Európy 1996 Juraj Tarr z ničoho nič odpadol. Prvá diagnóza: zápal krčných žil. Začala mu však rásť hrčka, ktorá sa zväčšovala a zväčšovala. Otec kajakára Juraja Baču, špecialista na chirurgiu hlavy a krku, mu ju vyoperoval a tkanivo poslal na histológiu do Bratislavy. Druhá diagnóza znela horšie - zhubný nádor na štítnej žľaze. "Dvakrát v priebehu mesiaca ma operovali, následná liečba rádioaktívnym jódom trvala rok a pol," spomínal na neľahké obdobie. Prečo práve ja, vravel si v nemocnici mladý kajakár. Život bez obľúbeného športu si nedokázal predstaviť "Bojoval som. Občas, som zašiel do lodenice a previezol sa na vode. A potom prišla skvelá správa. Lekári mi povedali, že sa už nemusím v športovaní obmedzovať Môžem robiť to, na čo sa cítim Na začiatku roka 2000 som začal naplno zaberat." Ďalej je to už priam rozprávkový príbeh. Na olympiáde v Sydney sedel v štvorkajaku s ďalšími komárňanskými mladíkmi Vlčekom, Richardom Riszdorferom a piešťanským matadorom Róbertom Erbanom Od bronzu ich delili necelé dve sekundy. Z elitnej slovenskej lode potom na päť rokov vypadol, no vrátil sa - ešte silnejší a odolnejší. Na olympijských hrách v Pekingu 2008 dopádlovalo komárňanské kvarteto Richard a Michal Riszdorferovci, Vlček, Tarr na striebornej pozícii a zadák sa rozplýval radostou. Veľmi sa teším. Bude to desať rokov, čo som sa vyliečil. Už som v niečo podobné ani neveril. Po Sydney som rovnako nedúfal, že niekedy získam na olympiáde medailu," vravel dojatý novinárom. Londýn 2012, ďalší olympijský medailový pokus. Slovenskému štvorkajaku sa v závere zadrel motor. Vypracované chlapské telá sa na brehu zmenili na kôpky nešťastia. Šieste miesto a obrovský smútok. "Sklamanie v športe mrzí, obetoval som úspechu všetko. Vzápätí si však poviete, že su aj dôležitejšie veci na svete, najmä zdravie Preto by som všetkým športovcom, a ľuďom odkázal - zdravie si vážte. Z medaily sa potešíte a na druhý deň vás zloží infarkt. Čierny humor, ale je to tak," filozofoval v celi kajakár s prezývkou Tares, ktorému neučarila voda iba v kvapalnom, ale aj v pevnom skupenstve. Keď v zime na čas odloží pádlo, berie do rúk hokejku. S úsmevom vraví že ak by sa nepreháňal po svetových regatách, tak by asi korčuľoval v NHL. Ako jeho obľúbenec Marián Hossa či iný veľký bojovník s nepriaznivým osudom Saku Koivu. Namiesto hokejovej mekky ho však teraz láka futbalová. Nasledujúca olympiáda je v brazílskom Riu de Janeiro. Predvedú na nej Vlček s Tarrrom kajakársku sambu?

(bv)

Foto:

Erik Vlček s Jurajom Tarrrom trielia v Moskve v ústrety jednému z dvoch titulov svetových šampiónov 2014.

Pred londýnskou olympiádou skladal olympijský sľub v spoločnosti strelkyne Danky Bartekovej, dnes už členky Mov

Erik Vlček a Juraj Tarr v auguste 2014: jedno zlato na prsiach, druhé v puse.

Zatiaľ najväčší olympijský úspech slovenského štvorkajaku: o striebro v Pekingu 2008 sa zaslúžilo kvarteto (sprava) Richard Riszdorfer, Michal Riszdorfer, Erik Vlček a Juraj Tarr.

[Späť na obsah](#)

74. Drsné príbehy obrusujeme

[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 23/12/2014; 294/2014; s.: 4; Spravodajstvo; Michal Piško]

Ľudmila Kolesárová z Dobrého anjela hovorí, že ľudí nechcú emocionálne vydierať

Máme za sebou ťažký rok, keď sme museli dokázať, že Dobrý anjel môže fungovať aj bez tváre kampane Andreja Kisku, hovorí marketingová manažérka charitatívnej organizácie so 155-tisíc darcami ĽUDMILA KOLESÁROVÁ.

Sú dnes ľudia viac ochotní podporiť charitu ako v minulosti?

"Nemení sa to veľmi dynamicky, stále je to prevažne tá istá skupina ľudí. S tým zvyškom sa veľmi ťažko pracuje, možno aj preto, že majú z minulosti nejaké negatívne skúsenosti a ešte neprijali, že aj charita môže byť transparentná a manažérsky riadená. Ďalšia vec je, že u nás sa charita stále nevníma ako trendy vec ako v zahraničí, kde je to v živote v podstate povinná jazda."

Je charita naozaj transparentná?

"Naša určite. Každý darca u nás presne vie, komu pomáha, my si z ich peňazí nič nenechávame. Dávame si robiť aj audity. Aj ďalšie veľké charity na Slovensku veľmi efektívne a transparentne hospodária a je si z čoho vyberať."

Na ulici je stále aj veľa všelijakých vyberačov.

"To je pravda, aj u nás pred budovou stávajú a pýtajú si na detskú onkológiu a niekedy je na prvý pohľad jasné, že to nie je v poriadku. Zákon je, žiaľ, ku kasičkovým zbierkam benevolentný a pravidlá nie sú nastavené veľmi prísne. Ak však ľudia chcú pomáhať, stačí, aby tomu venovali chvíľu času a dokážu si nájsť cestu, ktorá ich určite nesklame."

Deje sa u nás charita najmä cez Vianoce?

"U nás darcovia prispievajú celoročne každý mesiac, hoci aj my okolo Vianoc cítime väčší pohyb. Organizátori rôznych dobročinných akcií sa snažia výťažok venovať na charitu a hlásia sa aj ľudia, ktorí by okrem bežných príspevkov chceli poslať deťom aj nejaký darček pod stromček. Objavujú sa, samozrejme, aj jednorazoví vianoční darcovia, hoci my sa viac tešíme práve z tých pravidelných, ktorí si uvedomujú, že tieto rodiny potrebujú pomoc každý mesiac."

Zmenili moderné technológie charitu?

"Naša charita by bez moderných technológií vôbec nevedela fungovať, pretože my sme logistický systém. Väčšina charít robí jednorazové akcie, z ktorých potom financujú aktivity celý rok. My máme pravidelné darcovstvo a cez nás len pretekajú peniaze, takže celé je to postavené na softvéri a databázach. Denne príde napríklad tisíc príspevkov, my ich presne zaevidujeme, aby každý darca mohol ten svoj sledovať a rozošleme ich medzi tisíc rodín. Hoci aj my budeme musieť ešte pružnejšie reagovať, lebo doba ide veľmi rýchlo dopredu a aplikácie môžu zjednodušiť ľuďom možnosti, ako pomáhať."

Existuje medzi charitatívnymi organizáciami aj konkurenčný boj?

"Sledujeme výsledky ostatných charít a ženie nás to trochu aj dopredu, čo je dobre. Na druhej strane, keď vieme, že nejaký dar by dokázala lepšie využiť iná organizácia, bez problémov ju odporučíme. So štyrmi-piatimi charitami sa aj radíme a diskutujeme o legislatíve."

Ako vyzerá súboj o darcu?

"Je pravda, že sa všetci bijeme o tých istých ľudí, ktorí prejavia záujem pomáhať. Na Slovensku je to však pekne rozdelené, ak chce niekto pomáhať starým ľuďom, onkologickým pacientom či zvieratkám, môže si vybrať. Tým, že u nás ľudia prispievajú pravidelne a v iných organizáciách je to skôr o jednorazových akciách, napríklad pre Vianocami, vieme sa podeliť o človeka."

Ako vyzerá marketing charity?

"Príbehy, ktoré mi prídu do rúk, to sú také neuveriteľné veci, že často ich musíme až obrusovať. Bývajú neraz až také ťaživé, že by sa darcovia mohli zľaknúť, že sa stanú súčasťou veľmi bolestivého sveta. My sa snažíme citovo nevydierať a skôr ukázať, že to má zmysel. Preto ukazujeme deti, ktoré sa aj vďaka pomoci dobrých anjelov vyliečili. Báli sme sa, či to bude fungovať, ale ukázalo sa, že ľudia prijímajú pozitívnu kampaň charity."

Aký bol prvý rok Dobrého anjela bez jeho zakladateľa Andreja Kisku?

"Bola to pre nás výzva, chceli sme všetkým dokázať, že to ide aj bez Andreja Kisku. Pravda je taká, že sme to už dlhšie robili bez neho, on už mal iné aktivity, skúšal vybudovať filantropickú nemocnicu, potom sa venoval kampani. Tá nás zasiahla, pretože sa objavili aj veľmi nepekne snahy očierniť Andreja Kisku, a to sa mohlo prejaviť aj na dôvere k Dobrému anjelovi. Našťastie sa to nestalo."

Ako sa na vašej činnosti prejavil jeho vstup do politiky?

"Ľudia dokázali oddeliť politiku a charitu a aj preto považujem tento rok za veľmi fajn, lebo sme sa toho naozaj báli. Nakoniec sa však neudialo nič výrazné, dostávali sme možno jeden-dva e-maily za týždeň, kde sa nás na situáciu darcovia pýtali. Napriek negatívnej kampani ich odišlo len pár a udržali sme si aj rast, hoci na Dobrého anjela prispievajú aj ľudia, ktorí nevolili Andreja Kisku." Michal Piško

Ak však ľudia chcú pomáhať, stačí, aby tomu venovali chvíľu času a dokážu si nájsť cestu, ktorá ich určite nesklame.

FOTO:

Ľudmila Kolesárová (39) vyštudovala marketing na **Ekonomickej univerzite** v Košiciach. V Dobrom anjelovi pracuje päť rokov ako marketingová manažérka. FOTO PRE SME – RICHARD HUDEČEK

[Späť na obsah](#)

75. Realitným maklérom na Slovensku chýba samostatný študijný program

[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 26/12/2014; TASR]

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR TASR potvrdilo, že Akreditačná komisia doteraz ešte neevidovala žiadosť o akreditáciu študijného programu realitné maklérstvo.

Ilustračné foto Foto: H1.cz s.r.o.

Bratislava 26. decembra (TASR) – Ak túži stredoškólak po kariére realitného makléra, musí si pre svoje ďalšie štúdium vybrať niektorý z príbuzných odborov. Na Slovensku sa totiž táto problematika vyučuje len v rámci jediného predmetu na vysokej škole. Odborníci už dlho volajú po samostatnom študijnom programe na výchovu realitných maklérov.

Predmet realitné maklérstvo na Fakulte podnikového manažmentu **Ekonomickej univerzity v Bratislave (EUBA)** od roku 2007 ročne absolvuje 60 až 120 študentov. Vyučujú ho traja pedagógovia spolu s externistami z praxe. Študenti v rámci neho získajú informácie o fungovaní realitných kancelárií alebo praktické poznatky, ako riešiť vlastné potreby týkajúce sa výberu bytu či pozemku. Naučia sa tiež všetky kroky developérskeho procesu.

Jeden z vyučujúcich tohto predmetu Peter Kardoš pre TASR povedal, že dnes majú realitní makléri rôzne vzdelanie, od stredoškolského všeobecného s maturitou, cez technické, ekonomické až po právne. "V súčasnosti väčšinou svoje schopnosti získavajú až v rámci pracovných skúseností. Veľmi veľa závisí aj od schopností maklérov, ktoré sa nedajú naučiť, ktoré musí mať dotyčný v sebe. Taká zdravá drzosť, asertivita, perfektné komunikačné schopnosti, trochu psychológie. Je to mix prvkov," vymenoval.

Ako dodal, dopyt po novom študijnom programe na Slovensku určite je. Na jeho akreditáciu však treba aspoň 10 predmetov a niekoľko kvalitných pedagógov. "Je to veľmi zdĺhavý proces. Počas posledných

dvoch rokov sme sa pokúšali získať grant na vybudovanie študijného programu, zatiaľ sme boli neúspešní. Komisia to paradoxne vyhodnotila ako príliš ambiciózne projekt," priblížil Kardoš s tým, že prví realitní makléri by sa mohli začať vzdelávať vo svojom odbore na vysokej škole približne o tri až štyri roky.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR TASR potvrdilo, že Akreditačná komisia doteraz ešte neevidovala žiadosť o akreditáciu študijného programu realitné maklérsstvo. "Realitné maklérsstvo bolo akreditované iba v rámci systému celoživotného vzdelávania, pričom išlo len o krátkodobé vzdelávacie aktivity. Po ukončení týchto akreditovaných vzdelávacích programov dostanú absolventi osvedčenia, ktoré však nezvyšujú stupeň vzdelania," uviedla hovorkyňa rezortu Beáta Dupaľová Ksenzsighová.

[Späť na obsah](#)

76. Prečítajte si desať najčítanejších článkov v roku 2014 na Teraz.sk

[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 24/12/2014; Teraz.sk]

V odchádzajúcom roku vyvolali medzi našimi čitateľmi najväčší záujem novembrové komunálne voľby, zvolenie Andreja Kisku za prezidenta, dianie na Ukrajine, ale aj sonda Rosetta a írsky duchovný Kelly.

Ilustračné foto Foto: TASR/AP

Bratislava 25. decembra (Teraz.sk) -

1. V odchádzajúcom roku vyvolali medzi našimi čitateľmi najväčší záujem novembrové komunálne voľby. Priniesli viaceré prekvapenia. Azda najväčšie sa netýkalo priamo komunálnych volieb, ale odchodu Pavla Pašku z postu predsedu parlamentu ako aj vzdanie sa poslanskeho mandátu.

Druhým najväčším prekvapením bolo víťazstvo nezávislého kandidáta Iva Nesrovnala v Bratislave. V Košiciach obhájil svoj post Richard Raši (Smer-SD), v Banskej Bystrici zvolili riaditeľa nemocnice Jána Noska, s podporou Smeru-SD. Komunálne voľby online si pozrite TU

Na snímke zľava minister vnútra SR Robert Kaliňák, kandidát na primátora Košíc Richard Raši, minister životného prostredia Peter Žiga a predseda NR SR Pavol Paška vo volebnom štábe počas čakania na výsledky vo voľbách do orgánov samosprávy obcí 2014. Košice, 15. novembra 2014 Foto: TASR/František Iván

2. Porošenko chce po víťazstve pozvať Tymošenkovicu do svojho tímu

Kyjev 1. apríla (TASR) - Ukrajinský podnikateľ Petro Porošenko, favorit blížiacich sa májových prezidentských volieb, dnes uviedol, že je presvedčený o možnosti spolupráce s donedávna väznenou expremiérkou Juliou Tymošenkovicou.

Julia Tymošenkovicová sa prihovára demonštrantom z invalidného vozíka Foto: TASR/AP

3. Pomyselnú bronzovú medailu získal online z komunálnych volieb, tentokrát z jej výsledkov.

TERAZ VÝSLEDKY VOLIEB ONLINE: Nesrovnal vyhral v Bratislave, Raši v Košiciach

4. Kupovaním hlasov Rómov sa zaoberá Úrad špeciálnej prokuratúry

Bratislava 1. apríla (TASR) - Trestným oznámením poslankyne NR SR za SaS Lucii Nicholsonovej v prípade kupovania hlasov Rómov na východnom Slovensku v druhom kole prezidentských volieb sa zaoberá od pondelka 31. marca Úrad špeciálnej prokuratúry (ÚŠP).

Osada v Richnave Foto: TASR/Milan Kapusta

5. NOVA vyzýva Roberta Fica, aby podal demisiu

Bratislava 30. marca (TASR) - Zvolenie Andreja Kisku za prezidenta predstavuje nádej, že sa do verejného života postupne vráti slušnosť, rovnováha moci a zmysel pre základnú spravodlivosť. Hnutie NOVA to tvrdí vo svojom dnešnom stanovisku. Ďalej uvádza, že premiér Robert Fico sa svojou prezidentskou kandidatúrou obrátil chrbtom svojim vlastným voličom, ktorí ho v roku 2012 zvolili za predsedu vlády na štyri roky.

Daniel Lipšic Foto: TASR/Martin Baumann

6. Novým prezidentom SR bude Andrej Kiska

Bratislava 30. marca (TASR) - Víťazom druhého kola prezidentských volieb je a novým slovenským prezidentom sa stane Andrej Kiska, ktorého volilo 59,38 percenta ľudí. Jeho protikandidát Robert Fico získal podporu 40,61 percenta voličov. Vyplýva to z oficiálnych výsledkov volieb, ktoré dnes zverejnila Ústredná volebná komisia (ÚVK).

Andrej Kiska Foto: TASR/Michal Svítok

7. Do Prochádzkovej Siete sa hlásia stovky záujemcov

Bratislava 16. júla (TASR) - Mimoparlamentná politická strana Sieť Radoslava Procházku spustila proces prijímania nových členov. Detailný formulár vyplnilo od 3. júla 700 záujemcov, stovky ďalších prejavili záujem o inú formu spolupráce ešte pred vznikom strany.

Vedenie strany Sieť - predseda Radoslav Procházka (tretí zľava). Prvým podpredsedom strany Sieť sa stal primátor Martina Andrej Hrnčiar (druhý sprava). Podpredsedami strany boli zvolení poslanec Národnej rady SR Miroslav Beblavý (vpravo), prodekanka Fakulty medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Katarína Cséfalvayová (v strede), primátorka Prievidze Katarína Macháčková (druhý zľava) a Eduard Adamčík (prvý zľava). Foto: TASR/Pavol Ďurčo

8. Voličský preukaz sa dá vybaviť aj elektronicky

Bratislava 12. mája (TASR) - Europoslancov môžeme voliť aj mimo miesta svojho trvalého bydliska. Umožní to voličský preukaz. Voliči si ho môžu vybaviť cez svoju obec v čase úradných hodín. Čas majú do 22. mája. Eurovoľby sa na Slovensku uskutočnia v sobotu 24. mája. Kandiduje 29 politických strán, voliť si budeme 13 europoslancov.

Na snímke zľava Ľubomír Ábel (PZ SR), Ľudmila Benkovičová (Štatistický úrad SR), Dušan Štrauss (ÚVK), Eva Chmelová (ÚVK) a riaditeľ Informačnej kancelárie Európskeho parlamentu Robert Hajšel počas tlačovej konferencie, na ktorej Ústredná volebná komisia oznámila oficiálne výsledky volieb do Európskeho parlamentu 25. mája 2014 v Bratislave. Foto: TASR/Martin Baumann

9. Kňaz zaspieval na sobášii pieseň L. Cohena, stal sa hitom na internete

Dublin 9. apríla (TASR) - Kňaz má talent. Súťaže s takýmto názvom by sa mohol zúčastniť írsky duchovný Ray Kelly, ktorý sa stal hviezdou na sociálnych sieťach, keď prekvapil nevestu so ženichom a na svadbe im zaspieval prispôsobenú coververziu skladby "Hallelujah" od kanadského pesničkára Leonarda Cohena.

Írsky duchovný Ray Kelly Foto: youtube

10. NOVINKY Z KOMÉTY: Vedci nevedia, kde presne sa modul sondy nachádza

Bratislava 10. - 15. novembra (Teraz.sk) - Sonda Rosetta putovala vesmírom vyše desať rokov, kým dorazila k svojmu cieľu, kométe 67P/Čurjumov-Gerasimenko. Tak, ako kedysi kamenná Rosettská doska pomohla odhaliť dávne dejiny starovekej egyptskej ríše, zámerom sondy je poodhaliť tajomstvá vzniku Slnecnej sústavy, nášho domova v Galaxii. Jej "výskumný arzenál" pozostáva z 21 vedeckých aparátúr. Jedenásť je inštalovaných na hlavnej sonde, ktorá kométu sleduje z blízkej orbity, ďalších desať je na pristávacom module Philae. Ten, ako prvý objekt vytvorený človekom, pristal na jadre tajomnej kométy.

Na ilustračnej snímke umelecká predstava sondy Rosetta pri prelete okolo planétky 2867 Steins, ktorej podoba je založená na reálnych snímkach. Foto: TASR/ESA

[Späť na obsah](#)

77. Slovensko je opäť o čosi chudobnejšie: Osobnosti, ktoré nás v roku 2014 navždy opustili!

[Téma: Ekonomická univerzita; topky.sk; 27/12/2014; topky.sk; TASR]

Pošlite nám tip BRATISLAVA – Výberová chronológia úmrtí slovenských osobností. Slovensko sa aj v roku 2014 rozlúčilo s mnohými významnými osobnosťami z oblasti politiky, verejného života, umenia, kultúry, vedy a športu.

JANUÁR

21. januára - V Pukanci vo veku nedožitých 87 rokov zomrel slovenský spisovateľ a matičný dejateľ Andrej Chudoba (občianskym menom Ondrej Hudoba). Narodil sa 21. novembra 1927 v obci Malé Krškany v Levickom okrese. "V oblasti nepretržitej beletristickej činnosti sa venoval básnickej tvorbe, ale najväčší ohlas zaznamenali jeho majstrovské prozaické knihy, zbierky poviedok, noviel a povestí a predovšetkým úspešné romány, v ktorých čerpal námety z rodného prostredia južného Slovenska," priblížil poverený vedecký tajomník Matice Slovenskej Pavol Parenička. Chudoba písal aj filmové scenáre, televízne hry a rozhlasové adaptácie.

FEBRUÁR

04. februára - Vo veku 82 rokov zomrel po dlhej a ťažkej chorobe Ing. Jozef Hübel, bývalý poslanec Slovenskej národnej rady (SNR) v rokoch 1990-1992 za VPN a neskôr za ODÚ-VPN. Po Novembri '89 ho rehabilitovali, bol jedným z iniciátorov vzniku a založenia VPN v Spišskej Novej Vsi. V SNR pracoval vo Výbore pre životné prostredie, kde inicioval viacero zákonov súvisiacich so skvalitnením životného prostredia.

06. februára - V noci (na 6. 2.) zomrel vo veku 96 rokov bývalý vysoký funkcionár Komunistickej strany Československa (KSČ) Vasil Biľak. V rámci aparátu KSČ bol hlavným exponentom brežnevovského vedenia v KSČ, reprezentant neostalinského dogmatizmu a neskôr tiež odporca prestavby. V tom období získal mnohé domáce aj zahraničné vyznamenania. Po Nežnej revolúcii ho v decembri 1989 zbavili všetkých funkcií a vylúčili z KSČ.

10. februára - Vo veku 80 rokov zomrel bývalý československý reprezentant vo veslovaní a dlhoročný funkcionár i rozhodca Albert Krajmer. Ako pretekár štartoval na olympijských hrách 1956 v Melbourne, úspešne reprezentoval Československo spolu s Františkom Reichom. V dvojskife mužov v rokoch 1955 a 1956 na majstrovstvách Európy v belgickom Gente a slovinskom Blede vybojovali striebornú, respektíve bronzovú medailu. Po športovej kariére sa Krajmer stal súčasťou veslárskeho života na Slovensku. Ako funkcionár zastupoval Slovensko najskôr v Československom veslárskom zväze, neskôr pôsobil v Slovenskom veslárskom zväze.

23. februára - Vo veku 73 rokov zomrel dlhoročný pedagóg Lekárskej fakulty (LF) UPJŠ v Košiciach, bývalý dekan LF a prorektor UPJŠ doc. MUDr. František Longauer, CSc. Stál pri rozvoji výučby zahraničných študentov na LF UPJŠ a podporoval prípravu prvých zahraničných projektov lekárskej fakulty.

MAREC

01. marca - Vo veku 93 rokov zomrel priamy účastník druhej svetovej vojny a národnooslobodzovacieho boja proti fašizmu Karol Schwarz. Bol zároveň predsedom Historickej odbojovej skupiny vojakov zahraničných spojeneckých armád a čestným predsedom Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (SZPB).

11. marca - Vo veku 70 rokov zomrel po dlhej a ťažkej chorobe v Bratislave básnik, aforista, autor rozhlasových hier Peter Gregor. Pôsobil ako redaktor Československého rozhlasu v Bratislave (1967-1969), neskôr ako redaktor v Československej televízii (1970-1971) a redaktor časopisu Osvetová práca (1971-1983). Od roku 1983 bol profesionálnym spisovateľom v slobodnom povolaní. Patril medzi najplodnejších a najúspešnejších slovenských autorov rozhlasových hier.

11. marca - Jedna z významných postáv Československej televízie Jarmila Košťová zomrela v Bratislave po dlhej chorobe. V auguste 1968 profesionálne aj ľudsky statočne vystupovala vo vysielaní tzv. ilegálneho rozhlasu aj ilegálnej televízie z utajených miest v Bratislave. Riskantné vysielanie trvalo od 21. augusta 1968 až do 1. septembra 1968, v prvých dňoch okupácie bývalého Československa spojeneckými vojskami Varšavskej zmluvy. V auguste 2003 prezident SR Rudolf Schuster ocenil Jarmilu Košťovú Krížom prezidenta II. stupňa za statočné osobné postoje po invázii vojsk Varšavskej zmluvy do Československa v auguste 1968 a za mimoriadny prínos k budovaniu a rozvoju slovenskej televíznej tvorby.

15. marca - Vo veku 60 rokov zomrela po vážnej chorobe psychologička Eva Jaššová. Pôsobila ako pedagogička na viacerých vysokých školách. V roku 2004 jej bola udelená vedecko-akademická hodnosť philosophiae doctor v odbore psychológia. Vystupovala v elektronických a printových médiách, kde sa vyjadrovala k aktuálnym politickým a spoločenským témam.

APRÍL

07. apríla - Vo veku nedožitých 83 rokov zomrel v Považskej Bystrici po dlhej chorobe jeden z otcov

legendárneho mopedu Babetta Gustav Ulický. Viac ako 40 rokov pracoval v podniku Považské strojárne a bol v centre tvorby jednostopových motorových vozidiel, na báze ktorých sa vyvíjala neskôr výroba malej poľnohospodárskej techniky.

10. apríla - Bývalý generálny, dištriktuálny, seniorálny a zborový dozorca Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania (ECAV) na Slovensku JUDr. Ivan Štefan Šenšel zomrel v nemocnici v Liptovskom Mikuláši vo veku nedožitých 91 rokov. Ivan Š. Šenšel žil aktívnym životom, venoval sa ochotníckemu divadlu, bol hercom i režisérom, predsedom ústredného výboru Zväzu divadelných ochotníkov Slovenska. Venoval sa hudbe, bol členom speváckych súborov, kantorom, organistom, blízka mu bola i publikačná činnosť.

10. apríla - V Prešove vo veku 90 rokov zomrel gréckokatolícky emeritný prešovský biskup Ján Hirka. V rokoch 1950-1968, keď bola totalitným režimom gréckokatolícka cirkev v bývalom Československu zakázaná, zostal verný Bohu, preto bol prenasledovaný a väznený. V roku 1952 ho zatkli a odsúdili na tri roky väzenia. Po amnestii pracoval ako stavebný robotník v Brezne. Po obnovení gréckokatolíckej cirkvi v Československu pápež Pavol VI. vymenoval Jána Hirku za administrátora diecézy, ale štátny súhlas na vykonávanie tejto funkcie dostal až v roku 1969. Za prešovského sídelného biskupa ho 21. decembra 1989 vymenoval blahoslavený pápež Ján Pavol II. Biskupskú konsekráciu prijal z rúk kardinála Jozefa Tomka 17. februára 1990 v Prešove. Emeritným prešovským biskupom sa stal 11. decembra 2002.

15. apríla - Vo veku 73 rokov zomrel spisovateľ, bývalý redaktor, vysokoškolský pedagóg, poslanec parlamentu a dlhoročný veľvyslanec Slovenskej republiky v Českej republike Ladislav Ballek. Ťažiskom Ballekovho literárneho sveta bol najmä Palánk, mesto na juhu Slovenska - na rozhraní dvoch etníc, na hranici dvoch štátov. Reálne sú to Sahy, kde Ballek vyrastal. Pre tvorbu čerpal veľa zo svojich skúseností, príbehy často situoval do miest, ktoré dôverne poznal.

MÁJ

17. mája - Vo veku 62 rokov zomrel po krátkej chorobe teatroológ Oleg Dlouhý. Pôsobil aj ako hlavný dramaturg Divadla Jonáša Záborského v Prešove, dramaturg Činohry Novej scény v Bratislave či ako starší radca Ministerstva kultúry SR. Od roku 1995 pracoval v dokumentácii Divadelného ústavu v Bratislave. Od roku 2006 učil na Konzervatóriu v Bratislave. Venoval sa odbornej reflexii činoherných, muzikálových, operetných a alternatívnych divadiel pre denníky a odbornú tlač. Spolupracoval s amatérskym divadlom, ako metodik so súbormi, pôsobil v súťažných porotách amatérskych divadelných prehládok.

15. mája - Zomrela hlásateľka, dramaturgička, prekladateľka a autorka televíznych seriálov Viera Mikulášová Škridlová. Bola hlásateľkou Československého rozhlasu v Prahe. Prekladala z ruštiny a angličtiny, na konte má preklady približne 50 divadelných hier svetových autorov a desiatky diel poézie a prózy. V Slovenskej televízii pracovala 22 rokov ako dramaturgička. Počas tohto obdobia vytvorila takmer 40 hier. Podieľala sa na spracovaní všetkých diel Hany Zelinovej. V rokoch 1989-90 bola pri znovuoobnovení činnosti Živeny, spolku slovenských žien a podieľala sa na jej založení spolu s Hanou Zelinovou.

22. mája - Vo veku nedožitých 83 rokov zomrel v rehoľnej komunite seniorátu Spoločnosti Ježišovej v Ivanke pre Dunaji kňaz, redaktor a spisovateľ, páter Šebastián Labo. Popri vyše tridsaťročnej redaktorskej a rozsiahlej kazateľskej činnosti v Nemecku, Rakúsku, Taliansku, Švajčiarsku a Luxembursku, kde sa prihovril bezmála miliónu veriacich, je autorom 20 kníh, najmä o apoštolských cestách pápežov dnes už svätého Jána Pavla II. a žijúceho emeritného pápeža Benedikta XVI. Dňa 11. decembra 2007 udelila Trnavská univerzita Šebastiánovi Labovi titul Doctor Honoris Causa. Je čestným občanom rodnej obce a laureátom štátneho vyznamenania Pribinov kríž, ktoré mu udelil prezident SR Ivan Gašparovič.

31. mája - Po ťažkej chorobe zomrel vo veku 63 rokov Milan Sidor, ktorý sa v roku 2009 ako kandidát KSS neúspešne uchádzal o post prezidenta SR. Sidor do roku 1990 pôsobil ako vysokoškolský učiteľ na Filozofickej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Prešove. Zaoberal sa aj rusínskou otázkou a bol členom výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov a výboru Všeslovanského zjazdu.

JÚN

20. júna - Vo veku 75 rokov zomrel v Bratislave člen Siene slávy slovenského hokeja Jaroslav Walter. Bývalý útočník sa narodil 5. januára 1939. S hokejom začínal ako 13-ročný v Sokole Čimelice, aktívne hral za Jiskru Lovosice (1953 – 1956), CHZ Litvínov (1956 – 1958 a 1960 – 1964), Duklu Jihlava (1958 – 1960), Slovan Bratislava (1964 – 1969). Na záver hráčskej kariéry pôsobil univerzálny útočník v Rakúsku v EC Innsbruck a ATSE Graz (1969 – 1972). Na trénerskej lavičke začínal ako asistent Jána Staršieho v bratislavskom Slovane (1972), veľmi skoro (1974 – 1978) prišlo prvé úspešné obdobie v Dukle Trenčín s ocenením Vzorný tréner. Nasledovala zastávka v nemeckom EC Deilinghofene (1979 –

1981) a po nej návrat do bratislavského Slovana na lavičku A mužstva (1981 – 1983). Do Siene slávy slovenského hokeja ho uviedli 26. novembra 2005.

JÚL

08. júla - Vo veku nedožitých 87 rokov zomrel významný slovenský vedec a ekonóm Antonín Klas. Profesor Klas vybudoval a riadil Výskumné výpočtové stredisko, Program OSN pre rozvoj v Bratislave. Predtým pôsobil na **Ekonomickej univerzite** ako prorektor pre vedu a výskum a ako riaditeľ Výskumného ústavu národohospodárskeho pri **Ekonomickej univerzite**. Bol vysokoškolským profesorom, školiteľom vedeckých doktorandov a členom viacerých slovenských aj medzinárodných vedeckých organizácií. Je autorom publikácie Technologický a inovačný rozvoj na Slovensku, za ktorú dostal ocenenie od Slovenského literárneho fondu.

08. júla - Vo veku 67 rokov zomrel sudca Ústavného súdu (ÚS) SR Juraj Horváth. V roku 2013 prekonal mozgovú porážku. Horváth patril k sudcom, na ktorých podal Štefan Harabin niekoľko trestných oznámení. Horváth vyštudoval právo v Bratislave, potom pracoval ako podnikový právnik na viacerých poľnohospodárskych družstvách. Ako komerčný právnik sa venoval aj reštitúciám. Pred nástupom na súd bol advokát.

10. júla - Vo veku nedožitých 66 rokov náhle zomrel významný slovenský aktivista, dlhoročný starosta severomaďarskej obce Mlynky (Pilisszentkereszt), zakladajúci predseda Združenia a regionálneho kultúrneho strediska pilíšskych Slovákov Jozef Havelka. Havelka bol aj poslancom Slovenskej samosprávy v Mlynkoch a Celostátnej slovenskej samosprávy v Maďarsku.

15. júla - Vo veku 76 rokov zomrel prozaik, esejista, literárny kritik, básnik, vedecký pracovník a hudobník Ivan Kadlečík. Pre svoje otvorené názory, ktoré prezentoval celý život vo svojej tvorbe, po roku 1968 najmä v publicistických prácach, patril tento prozaik, esejista a literárny kritik počas dlhých rokov normalizácie medzi "nežiaducich" autorov. Nemohol publikovať, vyradili ho z pracovného procesu, do ktorého sa mohol vrátiť až po roku 1989.

19. júla - Po krátkej a ťažkej chorobe zomrel spisovateľ, zberateľ a autor rozprávok a príbehov pre deti Anton Pajonk. Do literatúry vstúpil v roku 2004 knižným debutom Kysucké rozprávky. "Ďalšími dielami sa vyhranil ako autor a zberateľ rozprávok a príbehov z regiónu Kysúc. Jeho dielo je charakteristické lokálnym koloritom, osobitne autentickým jazykom a úsmevnosťou ľudového humoru. Odchodom Antona Pajonka stráca slovenská literatúra, osobitne región severného Slovenska a Kysúc, príčinnivého autora, priateľského kolegu a významného interpreta i pôvodcu literárnych diel pre deti a mládež," uviedol Peter Mišák zo Spolku slovenských spisovateľov.

AUGUST

13. augusta - Vo veku 85 rokov zomrel univerzitný profesor Koloman Ivanička, geograf, pedagóg, filozof, ekonóm, politológ, historik a spisovateľ. Vyštudoval prírodné vedy a geografiu na univerzitách v Bratislave a vo Varšave. Prednášal na viacerých slovenských vysokých školách i v zahraničí. Svoje celoživotné poznatky a skúsenosti z mnohých zahraničných ciest, študijných stáží a pobytov i prednáškových turné v Európe, USA, Kanade, Japonsku, Číne, Indii a iných krajinách sveta zúročil vo vedeckých, odborných i popularizačných publikáciách. Medzi odbornou verejnosťou je známe najmä jeho pilotné dielo Synergetika a civilizácia (1988), medzi širšou verejnosťou dve vydania diela Slovensko - Genius loci (1996, 2000).

SEPTEMBER

14. septembra - Bývalý slovenský hokejista Miroslav Hlinka vo veku 42 rokov spáchal samovraždu. Majster sveta z Göteborgu 2002 pôsobil naposledy ako asistent trénera extraligového klubu HC'05 Banská Bystrica. Bývalý úspešný center odštartoval svoju kariéru v Dukle Trenčín. Spod hradu Matúša Čáka odišiel v sezóne 1995/1996 do Sparty Praha, kde pôsobil ďalšie štyri sezóny. V Česku hrával aj v Karlových Varoch, Zlíne, Pardubicích či druholigovom Chomutove. V Európe korčuľoval v kluboch vo Fínsku, Švédsku i Rusku.

14. septembra - Vo veku 50 rokov podľahol chorobe lekár slovenskej hokejovej reprezentácie Vladimír Lupták. Jeho poslednou veľkou akciou pri národnom tíme boli februárové ZOH v Soči. Kariéru hokejového lekára odštartoval v roku 2000 v Slovane Bratislava, kde zotrval ďalších sedem rokov. S belasými sa ako člen realizačného tímu tešil z piatich majstrovských titulov. Odborne sa špecializoval na športovú traumatológiu, jeho hlavným zameraním boli artroskopické operácie kĺbov.

17. septembra - Vo veku 33 rokov náhle zomrel vedecký pracovník, chemik Dr. Branislav Husár. Vyštudoval organickú chémiu na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského. Po nástupe na Ústav polymérov SAV väčšiu časť svojho doktorandského štúdia realizoval v Clermont-Ferrand vo Francúzsku,

kde aj úspešne obhájil titul PhD. V rámci európskeho projektu absolvoval mesačný študijný pobyt v Pise.

OKTÓBER

16. októbra - Nepálske úrady potvrdili smrť dvoch Slovákov a troch nepálskych horských vodcov, ktorí boli nezvestní po lavíne v základnom tábore pod vrchom Dhaulágirí v strednom Nepále. Podľa webovej stránky Expedition.sk po páde lavíny ostali nezvestní Janko Matlák a Vlado Švancár spolu s tromi nepálskymi pomocníkmi. Osem ďalších členov slovenskej expedície sa podarilo helikoptérmi dopraviť do mesta Pokhara. Desaťčlennú skialpinisticko-horolezeckú výpravu 14. októbra zasiahla v základnom tábore pod vrchom Dhaulágirí lavína. Siedmim Slovákom a jednému Čechovi sa podarilo zachrániť, dvom z nich, ako aj trom nepálskym horským vodcom, sa počasie stalo osudným.

17. októbra - Vo veku 69 rokov zomrel bývalý československý reprezentant vo futbale Vladimír Hrivnák. Rodák z Banskej Bystrice prišiel v roku 1963 do bratislavského Slovana z Rimavskej Soboty. Po dvoch rokoch debutoval ako obranca v lige. Počas desaťročného pôsobenia v Slovane sa tešil z historického triumfu v Pohári víťazov pohárov UEFA v roku 1969 a o rok neskôr z federálneho titulu. Reprezentačný dres obliekol spolu v 13 stretnutiach. Po skončení aktívnej činnosti trénoval juniorov Slovana, neskôr viedol kluby Dunajská Streda, ZŤS Košice, Inter Bratislava, Matador Púchov a ŠKP Bratislava.

19. októbra - František Kele zahynul pod vrcholom Rysov vo Vysokých Tatrách po tom, čo sa pošmykol na zľadovatenej chodníku. Utrpel vážne poranenia hlavy, záchranárom sa ho už nepodarilo oživiť. Kele bol od svojich 15 rokov najmladší horský vodca v histórii Tatranskej horskej služby, absolvoval viaceré cesty okolo sveta. Bol účastníkom mnohých zahraničných expedícií - Ahaggar 1973, Hindúkuš 1974, Kilimandžáro 1977, Patagónia 1982 i ďalších. V roku 1993 viedol prvú slovenskú severopolárnu expedíciu - Arktický kvet.

26. októbra - Vo veku 58 rokov zomrela bývalá hádzanáčka Daniela Trandžíková. Členka Siene slávy slovenskej hádzanej podľahla zákernej chorobe. Rodáčka z Melčíc bola trojnásobnou najlepšou hádzanáčkou Československa (1980, 1981, 1988), najcennejší dres si obliekla v 311 stretnutiach, v ktorých vsietila 657 gólov. S hádzanou začínala v Odevě Hlohovec, neskôr obliekala dres Trenčína a najväčšiu slávu zažila v družstve ZVL Prešov, kde sa stala trojnásobnou majsterkou ČSSR (1986, 1987, 1989). Hrala v semifinále EPM 1987, štartovala na dvoch olympijských hrách (1980, 1988), na ktorých skončili reprezentantky ČSSR zhodne na piatom mieste.

NOVEMBER

08. novembra - Jedna z najvýraznejších osobností slovenskej odevnej tvorby svojej doby Vlasta Hegerová zomrela v Bratislave. Absolvovala Vyššiu školu umeleckého priemyslu v Brne a pracovala ako návrhárka v Textilnej tvorbe v Prostějove, od roku 1958 v jej bratislavskej pobočke. Pre časopis Naša Móda pracovala ako redaktorka a kresliarka od roku 1961. Keď časopis zmenil názov na Móda, vznikol tam i vývojový ateliér, kde pôsobila až do roku 1986 ako návrhárka. Príležitostne spolupracovala na tvorbe kostýmov pre televíziu a divadlá.

17. novembra - Po ťažkej chorobe vo veku 72 rokov zomrel v Košiciach významný slovenský filmový, televízny a divadelný scénograf Štefan Hudák. Narodil sa 27. júna 1942 vo Veľkom Šariši pri Prešove. Štúdium odboru scénografia na Vysokej škole múzických umení v Bratislave ukončil v roku 1966. Jeho výrazný talent sa prejavil pri realizácii scénických návrhov pre bratislavské divadlá - Divadelné štúdio VŠMU, Malá scéna, SND a ďalšie. Spolupracoval s Novou scénou v Bratislave, Štátnym divadlom Košice, divadlami v Žiline a Prešove. Jeho profesionálny život bol úzko spätý s Košicami, kde vytvoril množstvo scénických návrhov najmä pre košické štúdio Československej, neskôr Slovenskej televízie a pre košické divadlá. Dlhé roky tvoril scénu pre reláciu Zlatá brána.

29. novembra - Vo veku 66 rokov zomrel po dlhej ťažkej chorobe maliar, ilustrátor a grafický dizajnér Svetozár Mydlo. Bol výtvarníkom s výrazným neopakovateľným rukopisom. Absolvoval Strednú školu umeleckého priemyslu v Bratislave, potom Vysokú školu výtvarných umení. Niekoľko rokov pôsobil ako výtvarný redaktor vo vydavateľstve Mladé letá. Ilustroval knihy aj pre vydavateľstvá Slovenský spisovateľ, Smena a Buvik. Pracoval aj pre Radošinské naivné divadlo.

Zdieľať článok na Facebooku

[Späť na obsah](#)

78. Zapojte sa do projektu Veľvyslanectvo mladých 2015

[Téma: Ekonomická univerzita; zenskyweb.sk; 27/12/2014; Redakcia]

Princípom projektu je vytvorenie pozície "veľvyslanec mladých" na Slovensku. Študent menovaný do tejto čestnej funkcie bude pôsobiť ako zástupca názorov mladých ľudí (študentov) žijúcich na Slovensku. Bude nápomocný pri riešení problémov týkajúcich sa študentov vo svojom meste a aktívny pri organizácii rôznych kultúrno-športových aktivít mesta, ale hlavne dostane možnosť realizovať svoj vlastný projekt.

Spojenie týždenníka Slovenka ako mienkotvorného časopisu a finančnej inštitúcie je zárukou dôslednej a efektívnej realizácie tak náročného projektu, ale hlavne zaručuje jeho celkovú trvalú udržateľnosť. V dnešnej dobe je veľmi dôležité venovať sa mladej generácii ľudí, pretože veľká väčšina šikovných mladých ľudí odchádza za prácou do zahraničia a tým naša spoločnosť prichádza o ich široký potenciál.

Je potrebné si ich udržať, ale hlavne vychovávať mladú generáciu, ktorá bude riadiť našu ekonomiku a naše firmy v budúcnosti a zabrániť tak ich odchodu do iných krajín. Projekt vytvára podmienky pre študentov, ktorí sú nadaní a majú potenciál, pre nadviazanie nových kontaktov. Tie im neskôr môžu dopomôcť pri uplatnení sa na trhu práce, ale tiež v kariérom rozvoji na území Slovenska ako aj zviditeľnenie našej krajiny v zahraničí.

Z týchto dôvodov sme sa rozhodli projekt "Veľvyslanectvo mladých" rozšíriť pôsobnosťou na celé územie Slovenska a ponúknuť tak možnosť všetkým študentom stredných škôl na ich seberealizáciu a následné uplatnenie v našej spoločnosti. Hlavnou myšlienkou projektu Veľvyslanectvo mladých je najmä budovanie lokalpatriotizmu. Veľvyslanec mladých získa svoj štatút vždy na jeden rok.

Ako to bude celé fungovať?

- V septembri 2014 bude rozposlaný pozývaci list na riaditeľov stredných škôl s možnosťou zapojenia sa študentov do projektu. V tomto termíne sa taktiež spúšťa mediálna kampaň s upozornením na možnosť zapojiť sa do projektu. Kampaň prebieha do 15. januára 2015.
- Študenti stredných škôl zasielajú svoju prihlášku do projektu na adresu redakcie časopisu Slovenka do 31. 1. 2015 .
- Študenti vypracujú projekt s témou kultúrno-spoločenského a ekonomického rozvoja svojho mesta.
- Hotový projekt zašlú v slovenskom jazyku a jednom cudzom (anglický alebo nemecký jazyk) do 27. 2. 2015 na adresu redakcie týždenníka Slovenka.
- Porota následne posúdi jednotlivé projekty a pozve šesť najlepších autorov na osobnú prezentáciu - obhajobu projektu v apríli 2015.
- Porota určí hlasovaním troch najlepších študentov a víťaza, ktorý získa titul "Veľvyslanec mladých".
- Členovia poroty budú nápomocní v správnom smerovaní študentov pri vypracovaní ich projektov
- Študenti, ktorí sa zapoja do projektu Veľvyslanectvo mladých, budú môcť súťažiť o mnohé zaujímavé ceny - jazykové pobyty v zahraničí, ale tiež návštevu Európskeho parlamentu, počas ktorej víťaza bude sprevádzať europoslanec, MUDr. Miroslav Mikolášik

Kto sa môže stať Veľvyslancom mladých

Študent strednej školy so sídlom na území Slovenska, ktorý doposiaľ neobdržal zníženú známku zo správania.

Na čo sa zamerať so súťažným projektom?

Na čokoľvek, čo prispeje ku skvalitneniu života mladých ľudí v jeho meste. Na všetko, čo vo vybraných mestách chýba, alebo by malo fungovať inak, lepšie. Na projekty súvisiace s výstavbou, rekonštrukciou, projekty kultúrne, športové, informačné alebo charitatívne. Na všetko, čo možno označiť ako verejnoprospešné pre študentov stredných škôl.

Kto je porota posudzujúca jednotlivé projekty?

Záštitu nad projektom prevzal Minister školstva Slovenskej republiky Ing. Peter Pellegrini

Členovia poroty:

J.E. Theodore Sedgwick - mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Spojených štátov Amerických na Slovensku

J.E. Dr. Josef Wuketich - mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec republiky Rakúsko na Slovensku

J.E. Dr. Jakša Muljačić – mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec republiky Chorvátsko na Slovensku

J.E. Šani Dermaku –mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Srbskej republiky na Slovensku

J.E. Andrew Garth – mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Veľkej Británie na Slovensku

Steluța Arhire - Charged'AffairesRumunskej republiky na Slovensku

Prof. Ing. Rudolf Sivák Phd. - rektor **Ekonomickej Univerzity**

Mgr. Martina Slabejová PhD - obchodná riaditeľka Microsoft a.s.

JUDr. Katarína Bieliková -riaditeľka Slovakia Finance, a.s.

Ing. Elena Kohútiková, PhD. - zástupkyňa generálneho riaditeľa Všeobecnej úverovej banky
Mgr. Mária Miková – šéfredaktorka týždenníka Slovenka
Mag. Martin Volek, MBA –riaditeľ organizácie Jazykové pobyty
PhDr. Elvíra Chadimová – generálna riaditeľka organizácie Top Centrum podnikateľiek
JUDr. Ladislav Dianiška – Bank Vontobel Zürich
JUDr. Ing. Vlastimil Váčen – prorektor pre bezpečnosť a ochranu VŠEMVS
Ing. Inge Murgašová – personálna riaditeľka spoločnosti MATADOR HOLDING, a.s.

Podľa čoho bude porota hodnotiť jednotlivé projekty?

- nápad (samotná idea)
- projekt (spôsob vypracovania)
- realizovateľnosť projektu (zmerať potenciál realizovateľnosti na základe finančnej náročnosti a ďalších parametrov)
- komunikačný a prezentačný talent (prezentácia a schopnosť argumentácie v prípade postupu projektu k osobnej prezentácii)

Vyhodnotenie projektov a vyhlásenie víťazov sa uskutoční v priebehu mesiaca apríl 2015. Následne budú prví traja študenti pozvaní na návštevu k zástupcom mestských zastupiteľstiev v ich mestách, kde budú prezentovať svoje projekty, resp. niektoré návrhy z nich.

Odmena a motivácia:

Čestná funkcia "Veľvyslanec mladých", ktorá víťaza oprávňuje pôsobiť ako obhajca práva a názorov. Okrem toho víťazi získajú zahraničné študijné pobyty, notebooky či inú techniku, ktorú môžu ďalej využívať pri štúdiu a získavaní nových informácií ako aj ďalšie hodnotné ceny.

Víťaz projektu bude mať možnosť navštíviť Európsky parlament.

Hlavný mediálny partner projektu:

- týždenník Slovenka

Mediálni partneri projektu:

- mesačník Metropola
- rádio Jemné
- webový portál www.zenskyweb.sk

Adresa na zasielanie projektov:
Redakcia týždenníka Slovenka STAR production, s.r.o.
Dr. Vladimíra Clementisa 10
821 02 Bratislava

Koordinátor projektu a kontaktná osoba:

Mgr. Zuzana Czaková

E-mail: zuzana.czakova@starproduction.sk

[Späť na obsah](#)

79. Úzke miesta finančných produktov alebo na čo si dávať pozor pri čítaní podmienok zmluvy

[Téma: Ekonomická univerzita; Plus jeden deň; 31/12/2014; 298/2014; s.: 25; Zlatá minca; Redakcia]

Stojíme pred voľbou finančného produktu, ktorý nás zaväzuje na dlhé obdobie platiť finančnej inštitúcii splátku za úver, poistné za životné poistenie alebo poistné za havarijné poistenie, a máme pred sebou rozsiahlu zmluvu a pri tom uvažujeme či ju študovať, alebo nie? V knižnej forme môže mať zmluva 10, 20, alebo aj 30 strán textu, nudného textu, kde navyše porozumieť všetkým detailom a uvedomiť si všetky súvislosti je skutočne náročná skoro nespĺniteľná úloha. Je prirodzené, že sa nám do nej nechce pustiť. Možno by bolo lepšie žiadny finančný produkt ani neuzatvoriť. To však nieje riešenie.

Uzavrieť alebo neuzavrieť finančný produkt?

Finančné produkty sú v dnešnej dobe nutnosťou. Potrebujeme sa zabezpečiť na dôchodok - ideálnym riešením je dlhodobé sporenie. Rovnako, keď potrebujeme kúpiť byt a máme málo peňazí, tak si musíme požičať - tu sa núka ako vhodné riešenie hypotekárny úver. Otázka teda nestojí či si uzavrieť finančný produkt, ale: ktorý, kedy a za akých podmienok?

Ako sa orientovať vo finančných produktoch?

Naštudovať si všetky finančné produkty, ktoré prichádzajú do úvahy je takmer nemožné. Ideálnym riešením je obrátiť sa na finančného sprostredkovateľa, ktorý sa v tom orientuje a ideálne vie poskytnúť na výber viac riešení od rôznych finančných inštitúcií.

Čítať alebo nečítať podmienky zmluvy?

Odpoveď je jednoznačná: Čítať! Hoci sa nám nechce do toho pustiť, je potrebné si uvedomiť, že finančný produkt je dlhodobý záväzok, ktorý nám môže spôsobiť finančnú stratu. Netreba mať ťažkú hlavu, že nerozumieme všetkým detailom, napriek tomu môžeme nájsť v zmluve podmienky, pre ktoré by sme zmluvu možno ani neuzavreli.

Ktorá časť zmluvy je dôležitá?

Zmluvu treba chápať ako celok. Niektoré situácie môžu nastať častejšie a preto je dobré sa na ne sústrediť viac. Napríklad pri hypotekárnom úvere sa odporúča sústrediť na podmienky zmluvy, ktoré popisujú pravidlá neschopnosti splácať. Nezaplatenie splátok môže mať vážne dôsledky. Finančný produkt je dlhodobá záležitosť a preto je veľmi dôležité poznať podmienky aj pri predčasnom zrušení. Tu veľmi často klienti finančných inštitúcií strácajú veľa peňazí. Samozrejmosťou finančného produktu sú poplatky. To je nepochybne časť, o ktorej by sme mali vedieť vopred, aby sme neboli neskôr prekvapení. V rôznych produktoch je dobré sústrediť sa na rôzne oblasti, podľa situácií, ktoré môžu nastať počas trvania zmluvy. V ďalšej časti sú oblasti na ktoré je dobré sa zamerať podľa typu produktu.

Čo je dôležité v zmluve životného poistenia?

Rozsah poistného krytia, výluky, poplatky, - Platobné pravidlá.

Čo je dôležité v zmluve o hypotekárnom úvere?

Úroková sadzba vrátane doby fixácie, podmienky pri neschopnosti splácať úver, možnosti predčasného alebo zrýchleného splácania.

Čo je dôležité v zmluve havarijného poistenia?

Rozsah poistného krytia, výluky, asistenčné služby.

Asi najdôležitejším odporúčaním pri výbere je obrátiť sa na niekoho, kto sa profesionálne venuje tejto tematike - finančného sprostredkovateľa. A tiež nezabudnúť prebrať aj možné riziká.

Branislav Jendroľ, finančný špecialista

Naše fondy sa umiestňovali na popredných priečkach už v minulých ročníkoch Zlatej mince. Letošný úspech je pre nás ďalším záväzkom, aby sme takúto vysokú latku udržali aj do budúcnosti. Miroslav Ovčarik, Pioneer Investments

ČLENOVIA ODBORNEJ POROTY ZLATÁ MINCA 2014

Bačišin Vladimír, Paneurópska vysoká škola; Banci Zdenko; Bardon Jindřich, Medián SK; Blažek Marcel, K Finance; Borot Andrej, Univerzálna maklérska spoločnosť; Csernák Peter, Pravda; Cvik Vladimír, Netfšnancie; Čoka Marek, Rychlepoistenie.sk; Čonka Marek, oPeniazoch.sk; Demjan Valér, Bankovní inštitút vysoká škola Banská Bystrica; Dudáš Marek, Superpoistenie; Ďurajová Viktória, Bankovní inštitút vysoká škola Banská Bystrica; Ďuriš Michal, Umbrella Group; Fekete Imrich, Slovenská kancelária poisťovateľov; Foltán Ján; Glomba Andrej, Broker Service Group; Gunišová Bibiána, Slovenská obchodná a priemyselná komora; Hadzima Pavol, Winners Group; Harumová Anna, **Ekonomická univerzita Bratislava**; Horvátová Eva, **Ekonomická univerzita Bratislava**; Hruška Dušan, Investičné Noviny; Huttová Darina, Asociácia finančných sprostredkovateľov a finančných poradcov; Janíčková Diana, Inštitút finančnej gramotnosti a vzdelávania; Kavický Radovan, MESA 10 -Centrum pre ekonomické a sociálne analýzy; Kelemenová Mária, Hypocentrum; Kettner Karel, Hypomaklér; Kľocová Marta, OVB Allfinanz Slovensko; Kočišová Kristína, Ekonomická fakulta TU v Košiciach; Kolárik Peter,

TotalMoney; Kopal Róbert, Asociácia obchodníkov s cennými papiermi; Kosztolányi Martin, aktuár; Kročian Tomáš, fin Consulting; Kvasňovský Kamil, MPS - Moderné Poistovacie Služby; Kvasňovský Richard, TASR; lang Juraj, Inštitút finančnej gramotnosti a vzdelávania; Legerský Tomáš, Finančná Hitparáda; Macko Ondrej, PC Revue; Markovičová Silvia, Salve Finance; Nagyova Valéria, GoodWill; Nemeš Juraj, Univerzita Mateja Bela Banská Bystrica; Nemeš Marián, Business and Financial Planners; Ovčarik Maroš, finančný Kompas; Penz Ivan, Univerzal maklérsky dom; Peschl Ivan, Slovenská Komora Znalcov; PetruškováBartáková Gabriela, Maxima Broker; Pilch Ctibor, Časopis Finančné trhy; Pitoňáková Renáta, Fakulta sociálnych a ekonomických vied UK; Púchly Tomáš, Hospodárske noviny; Révay Andrej, Slovenská asociácia podnikových finančníkov; Ružička Martin, MBI Marketingberatung International; Scherhauser Roman, European investment centre; Sivák Rudolf, **Ekonomická univerzita Bratislava**; Sokol Juraj, Juraj Sokol; Siičová Erika, Broker Consulting; Šimko Peter, Poistenie.sk; Štaffová Miriam, Oeluvís; Vaškovič Ladislav, Slovenská obchodná a priemyselná komora; Vedej Mojmir, Respect Slovakia; Végh Viliam, Garančný fond investícií; Vincúrová Zuzana, Paneurópska vysoká škola; Znášik Ivan, Slovenská asociácia správcovských spoločností; Žilovec Daniel, Finančné centrum

Hlasovanie odbornej poroty a notárske overovanie hlasov prebiehalo od 18. novembra do 3. decembra 2014.

[Späť na obsah](#)

80. Silvestrovský beh v Bratislave

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:00; 31/12/2014; Správy RTVS; z domova; Timea Cimermanová]

Jana Košíková, moderátorka: "Viac ako osemsto ľudí bežalo dnes tradičný silvestrovský beh cez všetky bratislavské mosty. Neodradila ich ani mrazivá teplota. Trasa križovala Dunaj päťkrát."

Timea Cimermanová, redaktorka: "Tento rok sa postavilo na štart osemstotridsaťsedem ľudí. Trať viedla od **Ekonomickej univerzity** v Petržalke, cez Prístavný most a Most Apollo, k Mostu SNP. Ten prebehli účastníci dvakrát a zamierili k cieľu pod Most Lafranconi. Na trasu cez všetky bratislavské mosty sa vydalo aj viacero redaktorov RTVS."

Andrej Bartaloš, športový redaktor: "Pocity sú super. Mohlo by byť trošku teplejšie, lebo kto čakal, že za dva týždne z tých plus štrnásť – pätnásť bude zrazu mínus desať. Ale ináč pohoda, čo vidím, že nie som sám, tak je to sranda."

Ivan Janko, redaktor spravodajstva: "Toto je inak v poradí môj piaty silvestrovský beh. Toto je jediný beh, ktorý opakujem stále, lebo sa mi veľmi páči, a bolo už aj plus desať, aj mínus desať, ale keď bude ľad, mne to vôbec neprekáža, lebo som na to stopercentne pripravený. Nebude sa mi šmýkať."

Timea Cimermanová: "Ako si sa na to pripravoval?"

Ivan Janko: "Mám na to veľmi takú špeciálnu vec. Stačí, keď bude trošku snehu a ľadu, tak vyťahnem takéto klince a majú všetci smolu. Ja ich predbehnem."

Timea Cimermanová: "História Silvestrovského behu v Bratislave sa datuje do roku 1989. Tradícia, ktorú založilo zopár nadšencov, sa tak dnes dožila dvadsiateho šiesteho ročníka."

Jozef Chynoranský, Správa telovýchov. a rekreačných zariadení: "Dĺžka trate je desať kilometrov, a tento beh je určený hlavne pre tých, ktorí ani ten posledný deň v roku si nevedia predstaviť bez takejto športovej aktivity ako je beh."

Timea Cimermanová: "Účasť sa už niekoľko rokov drží medzi osemsto a deväťsto bežcami. Rekord padol v roku 2011, keď sa na trať postavilo deväťstosedemdesiatdva bežcov."

Rudolf Sivák, rektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "Verím, že aj dnes všetci tí, ktorí sa zúčastňujú sa dobre naladia, a potom v radosť strávia aj Silvestra."

Ivo Nesrovnal, primátor Bratislavy: "Som nadšený, že toľko ľudí prišlo na Silvestrovský beh aj v tomto mrazovom počasí. Z druhej strany hrozne ma mrzí, že nemôžem byť s nimi, ale beriem antibiotiká, tak by sa to nepatrilo, ale teším sa, že na budúce pôjdem."

Timea Cimermanová: "Najrýchlejší bežec dobehol do cieľa za tridsaťsedem minút. Prvá žena za štyridsaťdva. Pre mnohých však nebol dôležitý výsledok, ale tradičné – nie je dôležité vyhrať, ale zúčastniť sa."

[Späť na obsah](#)

81. Pýtame sa odbornej poroty

[Téma: Ekonomická univerzita; Plus jeden deň; 31/12/2014; 298/2014; s.: 8,9; Zlatá minca; Redakcia]

Marek Dudáš

Aký je váš názor na aktuálne výsledky Zlatej mince?

Výsledky hlasovania reprezentujú názory odborníkov z oblasti poisťovníctva alebo bankovníctva, ktorí hlasovali na základe svojich skúseností s poisťovňami/bankami a ich produktmi. Zlatá minca môže pomôcť aj laickej verejnosti zorientovať sa v množstve ponúk finančných inštitúcií tým, že ich nasmeruje k produktom, ktoré odborníci ohodnotili ako kvalitné.

Vyjadrite sa k vybraným jednotlivým produktom, ktoré získali váš hlas.

PZP Allianz - Slovenská poisťovňa: Problematickú otázku preplácania amortizácie v poistení PZP rieši Allianz - Slovenská poisťovňa svojim novým prístupom. Uhradí škodu v PZP bez odpočítania amortizácie, čo je na trhu PZP skutočne zásadný krok. PZP Generali poisťovňa: Klient dostane k PZP benefit zadarmo - krytie rizika podľa jeho výberu. Okrem toho mu poisťovňa umožňuje vyskladať si PZP poistenie tak, aby to nebolo len čisto povinné zákonné poistenie, ktoré musí mať každý majiteľ motorového vozidla, ale aby majiteľ vozidla sám mohol mať z tohto poistenia prospech. Cestovné poistenie - Allianz Slovenská poisťovňa, a.s. Neobmedzené krytie liečebných nákladov je najväčším lákadlom tohto produktu. Marek Dudáš, Superpoistenie

Anna Harumová

Áké kategórie finančných produktov by ste odporučili samostatne žijúcej osobe, ktorá si chce udržať svoju životnú úroveň? Áké životom rodín s deťmi? A áké naopak ľuďom, ktorí sa chcú zabezpečiť v starobe?

Samostatne žijúcemu človeku by som odporučila úrazové poistenie, rizikové životné poistenie a poistenie majetku. Človek, ktorý si chce udržať svoju životnú úroveň, by mal na to využiť kapitálové životné poistenie alebo investičné životné poistenie pre zdravie a dôchodok. Živitelia rodín s deťmi by mali byť poistení voči úrazu a zodpovednosti, a mali by uzatvoriť detské životné poistenie a poistenie majetku. Poistenie ľudí na zabezpečenie života v starobe by malo byť prostredníctvom kapitálových životných poistení - programov pre seniorov a investičných životných poistení pre zdravie a dôchodok.

Aký je váš názor na aktuálne výsledky Zlatej mince?

Výsledky hlasovania o Zlatú mincu v tomto roku sú prevažne totožné s mojím výberom ako člena odbornej poroty. Napríklad za Allianz - Slovenská poisťovňa, ktorý sa umiestnil na 8 prvých miestach v rôznych poisťných produktoch, som hlasovala v šiestich prípadoch. Taktiež som viackrát hlasovala aj za produkty Generali Poisťovňa, a iné. Z produktov Allianz - Slovenská poisťovňa ma najviac zaujalo poistenie "Môj domov", ktoré zahŕňa viac poistení na jednu zmluvu (poistenie rodinného domu, bytu, chaty, garáže, vedľajšej stavby, domácnosti, a zodpovednosti za škodu). Zaujímavá u tohto produktu je aj nulová spoluúčasť, možnosť nahlasovania poisťných udalostí aj cez nonstop infolinku, a vstupná zľava 20 %. Myslím, že tento produkt kompletne zahŕňa potreby poistenia majetku bežného klienta. Svoj hlas som dala aj poisťnému produktu "Dom komplet" od Aegon Slovensko, ktorý ma zaujal rovnako možnosťou komplexného poistenia domu alebo bytu, domácnosti, úrazového poistenia pre všetkých členov domácnosti, pripoistenia skla v domácnosti, a asistenčnými službami nonstop a zadarmo. Jednotlivé druhy poistení v tomto produkte sú voliteľné podľa potreby klienta, a zahŕňajú doplnkové poistenia a výhody zdarma. Obidva tieto produkty, za ktoré som hlasovala, získali ocenenie Objav roka 2014.

Anna Harumová, **Ekonomická univerzita Bratislava**

Marek Čóka

V akom prípade by ste klientovi odporučil rizikové životné poistenie a kedy naopak neodporúčal?

Rizikové životné poistenie na rozdiel od kapitálového alebo investičného životného poistenia neobsahuje sporiacu zložku. Odporučiť ho preto možno prevažne klientom, ktorí majú pravidelné sporenie pokryté bankovými alebo inými investičnými produktmi, a zameriavajú sa najmä na poisťnú ochranu. Odporučiť ho možno klientom, ktorí majú záujem o zabezpečenie svojej rodiny alebo seba samého v prípade nepriaznivej životnej situácie. Pri rozhodovaní o uzatvorení rizikového životného poistenia treba zvážiť, či

je z pohľadu klienta poistná ochrana adekvátne vo vzťahu k investovanému poistnému. Z tohto dôvodu môžu najmä starší klienti nadobudnúť pocit, že uzatvoriť rizikové životné poistenie vo vyššom veku nemusí byť až tak výhodné. Klientom, pre ktorých je poistná ochrana relevantná a zároveň nemajú pokryté pravidelné sporenie finančných prostriedkov iným spôsobom, by som odporučil zamyslieť sa nad možnosťou kapitálového alebo investičného životného poistenia.

Ako vnímate problematiku poškodenia predného skla a jeho poistenia v rámci PZP? Čo by ste poradili klientom?

Dnes už dlhodobejšie citeľný odklon poisťovní od vôle preplácať škody na čelnom skle v rámci systému PZP sa zdá etablovať v slovenských poisťovních reáliách. Napriek tomu by som uvítal jednoznačnejšiu legislatívu, teda zmenu Zákona o PZP tak, aby bolo zrejmé, či sú nároky klientov na úhradu škôd z PZP oprávnené alebo nie, čím by sa zabránilo sporom o predmetnej veci, a danú povinnosť (alebo oslobodenie od povinnosti) by poisťovne mohli zohľadniť v cenotvorbe produktov. V skutočnosti je prax na Slovensku bohužiaľ taká, že sa systém pomerne rozsiahlym spôsobom zneužíval a suploval poistenie čelného skla. Oceňujem, že v súvislosti s polemikou mnoho poisťovní prinieslo na trh samostatné poistenie čelného skla, alebo rozšírilo produkt PZP o takéto voliteľné pripoistenie.

Marek Čóka, Rychlepoistenie.sk

Marcel Blažek

Vnímate medzi rôznymi poisťovňami rozdiely v poskytovaní výhod pri PZP?

PZP poistenie tvorí základný produkt poisťovní, ktorý je v minimálnom rozsahu upravený zákonom. Jeho cena je pomerne vyrovnaná, preto marketingová politika poisťovní núti poskytovať širšie a pre klienta zaujímavejšie krytia, aby získali a udržali klienta.

Mohli by poisťovne podľa vášho názoru poskytovať ešte niečo, čo zatiaľ neposkytujú, no pre klientov by to bolo zaujímavé?

Aktuálne PZP produkty poisťovní by mohli mať vo svojom základe a na základe zákona lepšie zadanú povinnosť hlásenia škody z PZP, mohla by sa predĺžiť povinnosť nahlásenia škody na jednu hranicu 30 dní a nie rozlišovať vznik škody v zahraničí a v Slovenskej republike. V rámci zlepšenia vysporiadania škôd nie je najlepší prístup poisťovní k riešeniu vzniknutých škôd na čelných sklách z PZP, a na túto oblasť by sa mali zamerať. Ak je potreba a nevyhnutnosť sa chrániť zo strany poisťovne voči takýmto škodám, mali by sa určiť jednoznačné podmienky vzniku nároku na odškodnenie. Toto je len jeden z príkladov, ktorý by sa mal riešiť zo strany poisťovní.

Ako často alebo v akých situáciách odporúčate aktualizovať majetkové poistenie? Majetkové poistenie je potrebné aktualizovať minimálne raz za dva roky aj z dôvodu obmeny produktov poistenia a ich rozsahu rizík. Samozrejme, uvedené platí, ak nie je potrebná pravidelnejšia aktualizácia štvrťročne alebo polročne. Záleží na podnikateľskej činnosti spoločnosti, akým spôsobom je potrebné ju uskutočňovať a v akých intervaloch.

Marcel Blažek, K Finance

Peter Šimko

Keby ste mali slovenskému trhu životného a neživotného poistenia (každému osobitne) udeliť známku od 1 do 5 (t najlepšia, 5 najhoršia), aká by to bola?

Životné poistenie 2, neživotné poistenie 2. Vždy je čo zlepšovať, ale na otázku "Čo by sa malo zlepšiť?" nie je jednoduchá odpoveď. Napríklad by sa mohli zvýšiť ceny poistenia motorových vozidiel a tým aj skvalitniť služby v prípade škôd. V havarijnom poistení spravidla platí: čím lacnejšia poisťka, tým horšie služby a častejšia neochota plniť a čím drahšia poisťka, tým lepšie služby.

Na začiatku tohto roku ste v článku o PZP zmienili problematiku poistenia čelného skla. Objavilo sa za necelý rok v tejto problematike niečo nové?

Nič nové sa neudialo. Nestojí otázka, či celoplošne plniť alebo neplniť čelné sklo z PZP. Každá škoda je iná, preto poisťovňa musí vyšetriť a poškodený musí preukázať, že poistený škodca za škodu zodpovedá. Peter Šimko, Poistenie.sk

Čo sa mám pýtať pri uzatváraní cestovného poistenia?

Najdôležitejšou informáciou je limit poistného plnenia pre poistenie liečebných nákladov v zahraničí a

limit pre poistenie zodpovednosti za škodu. Navyše, pri uzatváraní cestovného poistenia nie je zlé sa opýtať, za ako dlho dokáže poisťovňa vyúčtovať poistnú udalosť (rok 2013 ukázal, že to môže trvať aj pol roka). Pri finálnom nákupe zájazdu v cestovnej kancelárii nie je zlé vedieť, aká je jej výška poistenia cestovnej kancelárie proti bankrotu.

Súkromnú alebo štátnu zdravotnú poisťovňu?

Vzhľadom na to, že za sedem ročníkov Zlatej mince umiestnila odborná porota produkt štátnej zdravotnej poisťovne sedemkrát na tretie miesto, tak súkromnú. V duálnom systéme je navyše dôležitá rovnováha a prirodzená konkurencia.

Najinovatívnejšia poisťovňa: Allianz-SP - súhlasíme, odvážila sa prísť aj s plnením pri PZP v nových cenách, Inovuje aj iné produkty, napríklad domácnosť. Ostatné poisťovne skôr sa snažia prispôbiť (cenovo, rozsahom rizika), aj keď vylepšili sa (najmä Generali - podnikatelia a Uniqa - privátny majetok). Andrej Borot, Univerzálna maklérska spoločnosť

Je dobré uistiť sa pred podpisom zmluvy, či obsahuje krytie príslušných rizík a v prípade poistnej udalosti poisťovňa vyplatí poistné plnenie. Taktiež, či je výška poistných súm dostatočná. Treba si aj uvedomiť, aké povinnosti má poistený - včasné platenie poistného, nahlásenie poistnej udalosti, zmien v súvislosti so zamestnaním, športovou činnosťou, zdravotným stavom a pod. Erika Süčová, Broker Consulting

[Späť na obsah](#)

82. Stávka s ministrom školstva, ktorú chcem prehrať

[Téma: Rektor EU; SME; 01/12/2014; 275/2014; s.: 13; Publicistika; Martin Kahanec]

Ak by niekto na Slovensku založil hokejový klub a ten by o tri roky s rozpočtom pár desiatok tisíc eur vyhral extraligu a porazil HC Slovan, asi by sme si o kvalite nášho hokeja pomysleli svoje. Lenže presne to sa na Slovensku stalo vo vede. Je najvyšší čas niečo s tým urobiť.

Keď sme v roku 2008 zakladali Stredoeurópsky inštitút pre výskum práce (CELSI), robili sme to z pasie pre vedu a s cieľom robiť na Slovensku výskum o trhu práce na medzinárodnej úrovni. Vôbec sme nepočítali s tým, že v septembri 2011 bude CELSI podľa najväčšej medzinárodnej databázy ekonomických vedeckých publikácií a citácií RePEc najlepším pracoviskom v ekonomickom výskume na Slovensku a že na čele rebríčka zostane dodnes. Druhá v poradí je Fakulta ekonomiky a manažmentu Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, **Ekonomická univerzita v Bratislave** je na treťom mieste, Národná banka Slovenska na štvrtom, a Slovenská akadémia vied sa do hornej štvrtiny nezmestila. Zamestnancov CELSI pritom môžeme spočítať na prstoch jednej ruky a okrem takzvanej dvojpercentnej dane zo štátneho rozpočtu nedostalo ani cent. Môžeme debatovať o tom, ktoré chyby merania CELSI v hodnotení RePEc zvyhodňujú a ktoré znevýhodňujú. No pri pohľade na situáciu v okolitých krajinách je zjavné, že všetky dokázali vybudovať ekonomické výskumné inštitúcie oveľa produktívnejšie ako náš inštitút.

Nemách ich to kto naučiť

Dôvodov, prečo sa to na Slovensku ani 25 rokov po Nežnej revolúcii nepodarilo, je viac. Kvalitných vedcov máme málo, mladých preto remeslo nemá kto naučiť. Študenti sa s kvalitným výskumom a jeho prínosom na univerzitách stretnú len zriedka, a preto neskôr ako voliči po vede nevytvárajú spoločenský dopyt. Nemôžeme tiež prehliadať, že naše univerzity a výskumné inštitúty kvalitných vedcov nedokážu adekvátne zaplatiť. Všetka česť tým, ktorí na Slovensku napriek nízkemu finančnému ohodnoteniu zostali. Pravda je, že ani CELSI nemá na to, aby vedelo systematicky platiť špičkových vedcov. Viacerí naši kolegovia pôsobia na zahraničných univerzitách a za CELSI kopú z pasie. To však iba podčiarkuje pointu. Samostatnou kapitolou je rozdeľovanie peňazí štátnymi grantovými agentúrami, ktoré disponujú malými prostriedkami, a aj tie zjavne nevedú k potrebným výstupom, teda medzinárodne akceptovaným vedeckým publikáciám. Základom riešenia problémov vedy je to, aby univerzity, vedecké pracoviská a ich zamestnanci boli hodnotení a odmeňovaní na základe dôsledne meranej kvality výskumu. To znamená aj to, aby sa profesorom alebo docentom mohol stať len človek s medzinárodne akceptovanými výsledkami výskumu publikovanými v renomovaných odborných časopisoch. Musíme vytvoriť aj nový systém odmeňovania tak, aby sme pritiahli do výskumu talenty zo Slovenska, ale aj zo zahraničia.

Viac odvahy

Riešenie je v našich rukách. Preto apelujem na akademické senáty, aby nabrali odvalu a volili dekanov a **rektorov**, ktorí svojou doterajšou činnosťou preukázali, že kvalitnú vedu vedia robiť aj manažovať na medzinárodnej úrovni. Preto podporujem požiadavku vedcov zlepšiť financovanie vedy, ale zároveň

apelujem na SAV, ako aj na univerzity, aby nabrali odvahu rozpoznať a pestovať kvalitu vo vlastných radoch. Apelujem takisto na ministra Draxlera, aby v krátkom čase, ktorý má k dispozícii do volieb v roku 2016, urobil maximum pre skvalitnenie vedy na Slovensku. Znamená to tiež nabrať odvahu a v spolupráci s Akreditačnou komisiou konzekventne rozlíšiť univerzity produkujúce kvalitný výskum od tých menej produktívnych v prebiehajúcom procese komplexnej akreditácie. Držím mu palce a ponúkam stávkou o fľašu kvalitného sektu, ktorú však rád prehrám, že CELSI bude podľa databázy RePEc najlepšou inštitúciou na Slovensku v ekonomickom výskume aj v hodnotení za január 2016. Ak nebude ani v top tri, rád pošlem fľašu šesť. Martin Kahanec Autor pôsobí na Harvardovej univerzite. Je spoluzakladateľ a riaditeľ Stredoeurópskeho inštitútu pre výskum práce (CELSI).

Študenti sa s kvalitným výskumom a jeho prínosom stretnú len zriedka, a preto ako voliči po vede nevytvárajú spoločenský dopyt.

[Späť na obsah](#)

83. M. Kováčovi a P. Mihókovi udelila EU titul Doctor honoris causa

[Téma: Rektor EU; teraz.sk; 03/12/2014; TASR]

Rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave Rudolf Sivák dnes na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady udelil titul Doctor honoris causa M. Kováčovi a P. Mihókovi.

Prvý prezident Slovenskej republiky Michal Kováč počas rozhovoru pre Tlačovú agentúru SR. Foto: TASR/Michal Svítok

Bratislava 3. decembra (TASR) – **Rektor Ekonomickej univerzity (EU) v Bratislave** Dr.h.c. prof. Ing. **Rudolf Sivák**, PhD, dnes na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady udelil titul Doctor honoris causa prvému prezidentovi samostatnej Slovenskej republiky Michalovi Kováčovi a predsedovi Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (SOPK) Petrovi Mihókovi. Zasadnutie bolo rozšírené o Vedeckú radu Národohospodárskej fakulty **EU** a o Vedeckú radu Obchodnej fakulty **EU**, na návrh ktorých **rektor** akademický titul udelil.

"Som milo prekvapený. Považujem to za veľmi dôležité, pretože som robil prezidenta v zložitom období, na ktoré môžu byť rôzne názory. A aj takýto akt, akým je udelenie titulu Doctor honoris causa bývalému prezidentovi vysvetlí alebo dá odpoveď mnohým, ktorí, vychádzajúc z poznatkov, ktoré mali, mali aj svoje postoje. Nie vždy sa správne hodnotilo to obdobie," povedal TASR exprezident Kováč.

Pre predsedu SOPK Petra Mihóka je titul o to vzácnejší, že ho dostal na pôde svojej domovskej univerzity. "Pre mňa má toto ocenenie osobitnú hodnotu, lebo som absolventom tejto univerzity a vieme, že univerzita málokedy takou hodnosťou ocení svojho absolventa. Beriem to ako ocenenie nielen svojej práce, ale aj práce celého nášho kolektívu a hlavne šírenie dobrého mena Slovenska v zahraničí," povedal TASR Mihók.

Rektor EU v Bratislave Sivák pripomenul záslužnú činnosť exprezidenta Kováča na medzinárodnom poli. "Získal si prirodzenú autoritu svojím postojom k otázkam demokracie, ľudských práv a spolupráce v Európe. Aktívny bol aj v rámci inštitútu prezidentov Vyšehradskej štvorky, kde pôsobil v oblasti upevňovania ekonomickej spolupráce týchto geograficky blízkych krajín," povedal Sivák.

Ocenil aj jeho kontakty, ktoré rozvíjal ako ekonóm v oblasti bankovníctva a ako štátnik pri nadväzovaní kontaktov v medzinárodnej oblasti. Pripomenul i jeho blízky svetonázorový vzťah s pápežom Jánom Pavlom II. U Petra Mihóka dal do pozornosti širokú odbornú ekonomickú publikačnú činnosť, v ktorej sa venoval aktuálnym otázkam svetovej a európskej ekonomiky a obchodnej politiky, ale aj zapájaniu sa slovenskej ekonomiky do integračných procesov v rámci Európskej únie.

[Späť na obsah](#)

84. M. Kováčovi a P. Mihókovi udelili titul Doctor honoris causa

[Téma: Rektor EU; teraz.sk; 03/12/2014; TASR]

Robil som prezidenta v zložitom období, na ktoré môžu byť rôzne názory. Udelenie titulu Doctor honoris causa bývalému prezidentovi vysvetlí alebo dá odpoveď mnohým, povedal Kováč.

Prvý prezident Slovenskej republiky Michal Kováč počas rozhovoru pre Tlačovú agentúru SR. Foto: TASR/Michal Svítok

Bratislava 3. decembra (TASR) – **Rektor Ekonomickej univerzity (EU)** v Bratislave Dr.h.c. prof. Ing. **Rudolf Sivák**, PhD, dnes na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady udelil titul Doctor honoris causa prvému prezidentovi samostatnej Slovenskej republiky Michalovi Kováčovi a predsedovi Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (SOPK) Petrovi Mihókovi. Zasadnutie bolo rozšírené o Vedeckú radu Národohospodárskej fakulty **EU** a o Vedeckú radu Obchodnej fakulty **EU**, na návrh ktorých **rektor** akademický titul udelil.

"Som miho prekvapený. Považujem to za veľmi dôležité, pretože som robil prezidenta v zložitom období, na ktoré môžu byť rôzne názory. A aj takýto akt, akým je udelenie titulu Doctor honoris causa bývalému prezidentovi vysvetlí alebo dá odpoveď mnohým, ktorí, vychádzajúc z poznatkov, ktoré mali, mali aj svoje postoje. Nie vždy sa správne hodnotilo to obdobie," povedal TASR exprezident Kováč.

Na snímke predseda SOPK Peter Mihók. Foto: FOTO TASR/Michal Svítok

Pre predsedu SOPK Petra Mihóka je titul o to vzácnejší, že ho dostal na pôde svojej domovskej univerzity. "Pre mňa má toto ocenenie osobitnú hodnotu, lebo som absolventom tejto univerzity a vieme, že univerzita málokedy takou hodnotou ocení svojho absolventa. Beriem to ako ocenenie nielen svojej práce, ale aj práce celého nášho kolektívu a hlavne šírenie dobrého mena Slovenska v zahraničí," povedal TASR Mihók.

[Späť na obsah](#)

85. Prvý prezident Michal Kováč dostal prestížny titul. Prekvapil ho

[Téma: Rektor EU; pluska.sk; 03/12/2014; Správy; TASR]

Slávnostné zasadnutie Vedeckej rady **Ekonomickej univerzity**, ktoré bolo rozšírené o Vedeckú radu Národohospodárskej fakulty **EU** a o Vedeckú radu Obchodnej fakulty **EU** bolo spojené s udelením titulu Doctor honoris causa **Ekonomickej univerzity**. Prestížny titul bol udelený prvému slovenskému prezidentovi Michalovi Kováčovi a predsedovi Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory Petrovi Mihókovi.

Rektor Ekonomickej univerzity (EU) v Bratislave Dr.h.c. prof. Ing. **Rudolf Sivák**, PhD, dnes na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady udelil titul Doctor honoris causa prvému prezidentovi samostatnej Slovenskej republiky Michalovi Kováčovi a predsedovi Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (SOPK) Petrovi Mihókovi. Zasadnutie bolo rozšírené o Vedeckú radu Národohospodárskej fakulty **EU** a o Vedeckú radu Obchodnej fakulty **EU**, na návrh ktorých **rektor** akademický titul udelil.

Prvému slovenskému prezidentovi Michalovi Kováčovi udelili titul doctor honoris causa.
Autor - TASR

"Som miho prekvapený. Považujem to za veľmi dôležité, pretože som robil prezidenta v zložitom období, na ktoré môžu byť rôzne názory. A aj takýto akt, akým je udelenie titulu Doctor honoris causa bývalému prezidentovi vysvetlí alebo dá odpoveď mnohým, ktorí, vychádzajúc z poznatkov, ktoré mali, mali aj svoje postoje. Nie vždy sa správne hodnotilo to obdobie," povedal exprezident Kováč.

Rektor Ekonomickej univerzity Rudolf Sivák odovzdáva diplom Petrovi Mihókovi (vľavo).
Autor - TASR

Pre predsedu SOPK Petra Mihóka je titul o to vzácnejší, že ho dostal na pôde svojej domovskej univerzity. "Pre mňa má toto ocenenie osobitnú hodnotu, lebo som absolventom tejto univerzity a vieme, že univerzita málokedy takou hodnotou ocení svojho absolventa. Beriem to ako ocenenie nielen svojej práce, ale aj práce celého nášho kolektívu a hlavne šírenie dobrého mena Slovenska v zahraničí," povedal Mihók.

[Späť na obsah](#)

86. Prvý prezident Michal Kováč dostal prestížny titul. Prekvapil ho

[Téma: Rektor EU; pluska.sk; 03/12/2014; Správy; TASR]

Slávnostné zasadnutie Vedeckej rady **Ekonomickej univerzity**, ktoré bolo rozšírené o Vedeckú radu Národohospodárskej fakulty **EU** a o Vedeckú radu Obchodnej fakulty **EU** bolo spojené s udelením titulu Doctor honoris causa **Ekonomickej univerzity**. Prestížny titul bol udelený prvému slovenskému prezidentovi Michalovi Kováčovi a predsedovi Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory Petrovi Mihókovi.

Rektor Ekonomickej univerzity (EU) v Bratislave Dr.h.c. prof. Ing. **Rudolf Sivák**, PhD, dnes na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady udelil titul Doctor honoris causa prvému prezidentovi samostatnej Slovenskej republiky Michalovi Kováčovi a predsedovi Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (SOPK) Petrovi Mihókovi. Zasadnutie bolo rozšírené o Vedeckú radu Národohospodárskej fakulty **EU** a o Vedeckú radu Obchodnej fakulty **EU**, na návrh ktorých **rektor** akademický titul udelil.

Prvému slovenskému prezidentovi Michalovi Kováčovi udelili titul doctor honoris causa.
Autor - TASR

"Som milo prekvapený. Považujem to za veľmi dôležité, pretože som robil prezidenta v zložitom období, na ktoré môžu byť rôzne názory. A aj takýto akt, akým je udelenie titulu Doctor honoris causa bývalému prezidentovi vysvetlí alebo dá odpoveď mnohým, ktorí, vychádzajúc z poznatkov, ktoré mali, mali aj svoje postoje. Nie vždy sa správne hodnotilo to obdobie," povedal exprezident Kováč.

Rektor Ekonomickej univerzity Rudolf Sivák odovzdáva diplom Petrovi Mihókovi (vľavo).
Autor - TASR

Pre predsedu SOPK Petra Mihóka je titul o to vzácnejší, že ho dostal na pôde svojej domovskej univerzity. "Pre mňa má toto ocenenie osobitnú hodnotu, lebo som absolventom tejto univerzity a vieme, že univerzita málokedy takou hodnotou ocení svojho absolventa. Beriem to ako ocenenie nielen svojej práce, ale aj práce celého nášho kolektívu a hlavne šírenie dobrého mena Slovenska v zahraničí," povedal Mihók.

[Späť na obsah](#)

87. Michalovi Kováčovi a Petrovi Mihókovi udelila **EU** titul Doctor honoris

[Téma: Rektor EU; teraz.sk; 04/12/2014; Školský servis; TASR]

Zasadnutie bolo rozšírené o Vedeckú radu Národohospodárskej fakulty **EU** a o Vedeckú radu Obchodnej fakulty **EU**, na návrh ktorých **rektor** akademický titul udelil.

Bratislava 4. decembra (TASR) – **Rektor Ekonomickej univerzity (EU) v Bratislave** Dr.h.c. prof. Ing. **Rudolf Sivák**, PhD, na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady (3. decembra) udelil titul Doctor honoris causa prvému prezidentovi samostatnej Slovenskej republiky Michalovi Kováčovi a predsedovi Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (SOPK) Petrovi Mihókovi. Zasadnutie bolo rozšírené o Vedeckú radu Národohospodárskej fakulty **EU** a o Vedeckú radu Obchodnej fakulty **EU**, na návrh ktorých **rektor** akademický titul udelil.

"Som milo prekvapený. Považujem to za veľmi dôležité, pretože som robil prezidenta v zložitom období, na ktoré môžu byť rôzne názory. A aj takýto akt, akým je udelenie titulu Doctor honoris causa bývalému prezidentovi vysvetlí alebo dá odpoveď mnohým, ktorí, vychádzajúc z poznatkov, ktoré mali, mali aj svoje postoje. Nie vždy sa správne hodnotilo to obdobie," povedal TASR exprezident Kováč.

Pre predsedu SOPK Petra Mihóka je titul o to vzácnejší, že ho dostal na pôde svojej domovskej univerzity. "Pre mňa má toto ocenenie osobitnú hodnotu, lebo som absolventom tejto univerzity a vieme, že univerzita málokedy takou hodnotou ocení svojho absolventa. Beriem to ako ocenenie nielen svojej práce, ale aj práce celého nášho kolektívu a hlavne šírenie dobrého mena Slovenska v zahraničí," povedal TASR Mihók.

[Späť na obsah](#)

88. **Ekonomická univerzita v Bratislave**

[Téma: Rektor EU; HN; 04/12/2014; 232/2014; s.: 16; Vysoké školy; Redakcia]

Univerzita, ktorá pripravuje absolventov pre organizácie a inštitúcie hospodárskej praxe a nie pre úrady práce.

Ekonomická univerzita v Bratislave (EU v Bratislave) zabezpečuje komplexné vzdelávanie v ekonomických a manažérskych študijných programoch. Je najvýznamnejšou a najväčšou univerzitou tohto zamerania v SR. Univerzita na 7 fakultách ponúka študentom vzdelávanie vo všetkých stupňoch vysokoškolského štúdia v 67 akreditovaných študijných programoch. Štúdium je organizované podľa princípov európskeho systému transferu kreditov (ECTS). Štatistické údaje o umiestnení absolventov dokumentujú, že univerzita pripravuje takých absolventov, o ktorých je záujem na trhu práce v rámci SR

ako aj v zahraničí.

Na **EU** v Bratislave je v ponuke štúdium viac ako 80 odborných predmetov v inom ako slovenskom jazyku (najmä v anglickom, nemeckom, francúzskom a ruskom). Na 2. stupni štúdia študenti môžu študovať 3 celouniverzitné študijné programy komplexne zabezpečené v cudzích jazykoch a po ukončení štúdia absolventi získajú dvojité diplom z zahraničných partnerských univerzít v týchto študijných programoch: Medzinárodný manažment (v anglickom jazyku), Manažment predaja (vo francúzskom jazyku) a Medzinárodný finančný manažment (v nemeckom jazyku) **EU** v Bratislave a Nottingham Trent University v Anglicku umožňujú študentom získať dvojité diplom v bakalárskom študijnom programe International Business Administration, Marketing Management alebo Business Finance a súběžne s inžinierskym štúdiom absolvovať na univerzite v Nottinghamu aj spoločný študijný program International Finance. Univerzita ponúka štúdium na 1. stupni štúdia v novoakreditovanom študijnom programe Ekonomika a právo (v spolupráci s Právnickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave) a štúdium na 1. stupni štúdia v študijnom programe Ekonomika a manažment podniku v anglickom jazyku. Novinkou je tiež možnosť získať dvojité diplomy (študijný program Medzinárodný manažment v anglickom jazyku) v spolupráci s univerzitou v Štrasburgu a študijný program Medzinárodné financie v spolupráci s univerzitou v Bangkoku. **EU** v Bratislave vysiela ročne približne 350 svojich študentov na študijné pobyty do zahraničia a približne rovnaký počet študentov zo zahraničia každý rok študuje na univerzite. Absolventi univerzity nachádzajú veľmi dobré uplatnenie v praxi, čo potvrdzujú štatistiky zamestnanosti a prehľady priemerných miezd absolventov. Na univerzite sa v súčasnosti realizuje unikátny projekt medzinárodnej akreditácie. Súčasťou univerzity je aj Bratislavská Business School **EU** v Bratislave, ktorá ponúka medzinárodné vzdelávacie programy Master of Business Administration (MBA) v spolupráci s Franklin University, Ohio USA a General Management Program (GMP), ktorý je prvou časťou štúdia na European Executive MBA na prestížnej ESCP Europe Business School v Paríži, Londýne, Berlíne, Madride, resp. Turíne. BBS **EU** v Bratislave otvorí ďalší ročník Detskej **ekonomickkej univerzity** a univerzity tretieho veku. Súčasťou ponuky sú aj špecializované kurzy z oblasti manažmentu, ekonomiky, počítačových zručností a jazykovej prípravy, určené širokej aj odbornej verejnosti, ako i vzdelávacie aktivity podľa individuálnych požiadaviek klientov. Kompletnú ponuku nájdete na www.euba.sk/bbs.

Ekonomická univerzita v číslach

- Počet fakúlt: 7
- Počet študentov: viac ako 10 000
- Počet absolventov: viac ako 80 000
- Počet učiteľov: cca 600
- Počet študijných programov: 67
- Počet odborných predmetov vyučovaných v cudzích jazykoch: viac ako 80
- Počet študentov vyslaných ročne do zahraničia: viac ako 350
- Úspešnosť uplatnenia absolventov na trhu práce: viac ako 93 % (štatistika ÚPSVaR)
- Priemerná mzda absolventa: 967 eur (štatistika MŠVVaŠ SR)

Viac informácií na www.euba.sk

Ekonomická univerzita v Bratislave

Rektor:

Dr. h. c. prof. Ing. **Rudolf Sivák**, PhD.

Kontakty:

Dolnozemska cesta 1 852 35 Bratislava

tel.: +421 2 6729 5111

fax: +421 2 6729 5101

e-mail: komunikacia@euba.sk

web: www.euba.sk

Iný kontaktný údaj: facebook.com/ekonomicka.univerzita

Termín podania prihlášky:

1. st. štúdia do 31. 3. 2015

2. st. štúdia do 15. 4. 2015

3. st. štúdia do 10. 6. 2015

Poplatky za prijímacie konanie:

32 eur pri podaní prihlášky aj v elektronickej forme a následnom poslaní vytlačenej prihlášky,

40 eur pri podaní prihlášky len v tlačenej forme,

60 eur na študijný program Ekonomika a právo (v tlačenej, resp. elektronickej podobe)

Spôsob podania prihlášky:

v tlačenej forme, elektronicky

Termín prijímacích skúšok:

1. stupeň štúdia Bc. – 15. – 19. 6. 2015

2. stupeň štúdia Ing./Mgr. – FPM a PHF 25. – 27. 8.2015, ostatné fakulty – 22. 6. – 3. 7. 2015

3. stupeň štúdia jún – júl 2015

Formy štúdia:

denné, externé

Stupne štúdia:

bakalársky, inžiniersky, doktorandský

[Späť na obsah](#)

89. Rómov volajú na univerzitu

[Téma: Rektor EU; SME; 09/12/2014; 282/2014; s.: 2; Spravodajstvo; Rudolf Sivý]

Ekonomická univerzita prijala špeciálne opatrenia, nejde vraj o pozitívnu diskrimináciu

Rómskym maturantom poskytnú bezplatné kurzy, štipendium aj osobnú asistenciu a doučovanie.

BRATISLAVA. "Tri roky som pracoval v Anglicku, ale uvedomil som si, že nechcem takto žiť a po návrate na Slovensko som sa prihlásil do školy," hovorí Marek Baláž (28) z Banskej Bystrice. Patrí k hŕstke slovenských Rómov, ktorí dnes študujú na univerzite. Najskôr sa chcel venovať sociálnej práci, ale po roku sa rozhodol študovať v Budapešti politológiu na tamojšej stredoeurópskej univerzite. Na Slovensku žije podľa výsledkov minuloročného Atlasu rómskych komunit vyše 400-tisíc Rómov. Takmer polovica z nich nemá žiadne vzdelanie, 42 percent iba základné. Podľa prieskumov Rozvojového programu OSN z roku 2010 má len 0,3 percenta Rómov na Slovensku vyššie vzdelanie ako stredoškolské. **Ekonomická univerzita v Bratislave** a Centrum pre výskum etnicity a kultúry od utorka spustili program dočasných vyrovnávacích opatrení pre rómskych študentov. Rómskym maturantom od januára poskytnú bezplatné prípravné kurzy, získajú špeciálne štipendium aj osobnú asistenciu a doučovanie pri nástupe do školy.

Výhodu nedostanú

Prorektorka univerzity Jana Lenghardtová odmieta, že by univerzita mala kvóty na prednostné prijímanie Rómov. Zákon to zakazuje. Lenghardtová hovorí, že nejde o pozitívnu diskrimináciu. Na prípravných kurzoch sa pripravujú maturanti na otázky, ktoré sú väčšinou aj na prijímacích testoch. "Neviem povedať, na čo bude komisia prihliadať, testy sú anonymné a každá fakulta si o tom rozhoduje sama," zdôraznila prorektorka. Škola zároveň zavádza aj hodiny rómskych reálií, kde sa bude učiť o rómskej kultúre a sociálnom postavení druhej najväčšej menšiny na Slovensku. "Veľa rómskych študentov si vyberá odbory sociálnej práce, pritom takéto zameranie ponúka len veľmi obmedzené možnosti uplatnenia na trhu práce," upozorňuje Zuzana Balážová z centra. Podľa jeho prieskumov zmaturouje u nás tento rok asi tristo rómskych stredoškolákov. Na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** dnes žiadny Róm neštuduje. "Ak sa chceme v tejto krajine niekam posunúť, potrebujeme rozširovať strednú a vyššiu vrstvu Rómov, ktorí budú ekonómami, technikmi, IT odborníkmi alebo lekármi," hovorí **profesor Rudolf Sivák**. **Ekonomická univerzita** je prvá na Slovensku, ktorá uplatní pri prijímaní študentov dočasné vyrovnávacie opatrenia. Sivák verí, že časom sa k nej pripoja aj ďalšie vysoké školy.

Zákon nefunguje

Nástroj, ktorý zaviedla vlani schválená novela antidiskriminačného zákona, sa do praxe prakticky nedostal. "Za rok 2014 žiadny subjekt iniciatívne nepodal správu o prijatých dočasných vyrovnávacích opatreniach," povedal Marian Mesároš, riaditeľ Slovenského národného strediska pre ľudské práva. Rómski študenti zo sociálne znevýhodnených rodín môžu pri prijatí na vysokú školu požiadať aj o štipendium z Rómskeho vzdelávacieho fondu so sídlom v Budapešti. Priemerná výška štipendia je sedemsto eur, tento rok oň požiadalo vyše osemdesiat vysokoškolákov. Rómsky vzdelávací fond pôsobí na Slovensku deväť rokov, za ten čas vyplatil tisíce rómskych študentov 730-tisíc eur. Ministerstvo školstva špeciálnu pomoc pre Rómov na vysokých školách neplánuje. "Nesledujeme štruktúru študentov vysokých škôl podľa národnosti," odkázala hovorkyňa Beáta Dupalová Ksenzsigová. Rudolf Sivý

Rómovia

Vysokoškoláci

- Rómsky vzdelávací fond podporil tento rok vyše 80 študentov,
- za deväť rokov udelil štipendium 1018 Rómom,
- priemerná suma štipendia je 700 eur,
- na štipendia pre slovenských Rómov vyplatil 738 959 eur.

FOTO:

Dnes **Ekonomická univerzita** nemá žiadnych rómskych študentov. FOTO – SITA

[Späť na obsah](#)

90. Rómov volajú na univerzitu

[Téma: Rektor EU; sme.sk; 08/12/2014; Rudolf Sivý]

Ekonomická univerzita prijala špeciálne opatrenia, nejde vraj o pozitívnu diskrimináciu. Rómskym maturantom poskytnú bezplatné kurzy, štipendium aj osobnú asistenciu a doučovanie.

BRATISLAVA. "Tri roky som pracoval v Anglicku, ale uvedomil som si, že nechcem takto žiť a po návrate na Slovensko som sa prihlásil do školy," hovorí Marek Baláž (28) z Banskej Bystrice. Patrí k hŕstke slovenských Rómov, ktorí dnes študujú na univerzite.

Najskôr sa chcel venovať sociálnej práci, ale po roku sa rozhodol študovať v Budapešti politológiu na tamojšej stredo európskej univerzite.

Na Slovensku žije podľa výsledkov minuloročného Atlasu rómskych komunit vyše 400-tisíc Rómov. Takmer polovica z nich nemá žiadne vzdelanie, 42 percent iba základné. Podľa prieskumov Rozvojového programu OSN z roku 2010 má len 0,3 percenta Rómov na Slovensku vyššie vzdelanie ako stredoškolské.

Ekonomická univerzita v Bratislave a Centrum pre výskum etnicity a kultúry od utorka spustili program dočasných vyrovnávacích opatrení pre rómskych študentov.

Rómskym maturantom od januára poskytnú bezplatné prípravné kurzy, získajú špeciálne štipendium aj osobnú asistenciu a doučovanie pri nástupe do školy. Výhodu nedostanú

Prorektorka univerzity Jana Lenghardtová odmieta, že by univerzita mala kvóty na prednostné prijímanie Rómov. Zákon to zakazuje.

Lenghardtová hovorí, že nejde o pozitívnu diskrimináciu. Na prípravných kurzoch sa pripravujú maturanti na otázky, ktoré sú väčšinou aj na prijímacích testoch. "Neviem povedať, na čo bude komisia prihliadať, testy sú anonymné a každá fakulta si o tom rozhoduje sama," zdôraznila prorektorka.

Škola zároveň zavádza aj hodiny rómskych reálií, kde sa bude učiť o rómskej kultúre a sociálnom postavení druhej najväčšej menšiny na Slovensku.

"Veľa rómskych študentov si vyberá odbory sociálnej práce, pritom takéto zameranie ponúka len veľmi obmedzené možnosti uplatnenia na trhu práce," upozorňuje Zuzana Balážová z centra. Podľa jeho prieskumov zmaturouje u nás tento rok asi tristo rómskych stredoškôľakov.

Na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** dnes žiadny Róm neštuduje.

"Ak sa chceme v tejto krajine niekam posunúť, potrebujeme rozširovať strednú a vyššiu vrstvu Rómov, ktorí budú ekonómami, technikmi, IT odborníkmi alebo lekármi," hovorí **profesor Rudolf Sivák**.

Ekonomická univerzita je prvá na Slovensku, ktorá uplatní pri prijímaní študentov dočasné vyrovnávacie opatrenia. Sivák verí, že časom sa k nej pripoja aj ďalšie vysoké školy. Zákon nefunguje

Nástroj, ktorý zaviedla vlani schválená novela antidiskriminačného zákona, sa do praxe prakticky nedostal. "Za rok 2014 žiadny subjekt iniciatívne nepodal správu o prijatých dočasných vyrovnávacích opatreniach," povedal Marian Mesároš, riaditeľ Slovenského národného strediska pre ľudské práva.

Rómski študenti zo sociálne znevýhodnených rodín môžu pri prijatí na vysokú školu požiadať aj o štipendium z Rómskeho vzdelávacieho fondu so sídlom v Budapešti. Priemerná výška štipendia je sedemsto eur, tento rok oň požiadalo vyše osemdesiat vysokoškôľakov.

Rómsky vzdelávací fond pôsobí na Slovensku deväť rokov, za ten čas vyplatil tisíce rómskych študentov 730-tisíc eur.

Ministerstvo školstva špeciálnu pomoc pre Rómov na vysokých školách neplánuje. "Nesledujeme štruktúru študentov vysokých škôl podľa národnosti," odkázala hovorkyňa Beáta Dupaľová Ksenzsihová.

Rudolf Sivý

Vysokoškooláci

Rómsky vzdelávací fond podporil tento rok vyše 80 študentov, za deväť rokov udelil štipendium 1018 Rómom, priemerná suma štipendia je 700 eur, na štipendia pre slovenských Rómov vyplatil 738 959 eur.

[Späť na obsah](#)

91. Rómovia dostali šancu aby študovali na **EUBA**

[Téma: Rektor EU; teraz.sk; 09/12/2014; TASR]

Projekt sa usiluje rovnako pritiahnúť viac nadaných Rómov k štúdiu ekonomických a technických smerov.

Aula **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Foto: TASR/Pavel Neubauer

Bratislava 9. decembra (TASR) – Zvýšiť podiel Rómov, ktorí majú vyššie ako stredoškolské vzdelanie je ambíciou spoločného projektu bratislavskej **Ekonomickej univerzity (EUBA)** a Centra pre výskum etnicity a kultúry (CVEK) v Bratislave. Projekt pod názvom "Aj ty máš šancu" ponúka pomoc mladým Rómom, ktorí majú záujem študovať na **EUBA**.

Rómski študenti, ktorí sa zapoja do programu Aj ty máš šancu!, budú musieť splniť všetky podmienky na prijatie na univerzitu, vrátane prijímacích skúšok. V rámci projektu budú môcť využiť bezplatné prípravné kurzy, rovnako pomoc pri hľadaní ubytovania či získavaní štipendií. Študentský parlament im v spolupráci s koordinátorkou programu pomôže tiež pri zorientovaní sa na škole a s doučovaním.

"Cieľom programu Aj ty máš šancu! je pomôcť prekonať obrovské rozdiely v dostupnosti vysokoškolského vzdelania pre Rómov a Nerómov," vysvetľuje Jarmila Lajčáková, senior výskumníčka CVEK. Podľa výskumov Rozvojového programu OSN z roku 2010 má len 0,3 percenta Rómov na Slovensku vyššie ako stredoškolské vzdelanie.

Projekt sa usiluje rovnako pritiahnúť viac nadaných Rómov k štúdiu ekonomických a technických smerov. Zuzana Balážová z CVEK-u v tejto súvislosti poukázala na vžitú stereotypy. "Veľa šikovných rómskych študentov si napríklad vyberá štúdium sociálnej práce, pretože prevláda predstava, že Rómovia nechodia na školy technického či ekonomického zamerania," upozornila Balážová. "Štúdiom sociálnej práce pritom ponúka len veľmi obmedzené možnosti uplatnenia na trhu práce," dodala.

Ukázať, že aj rómski študenti majú potenciál pre štúdium bankovníctva, financií, manažmentu či cestovného ruchu chce aj samotná **Ekonomická univerzita**. **Rektor** univerzity **Rudolf Sivák** v tejto súvislosti dodal, že je najvyšší čas, aby podobné projekty začali na Slovensku fungovať. Verí preto, že k iniciatíve **EUBA** a CVEK sa pridajú aj ďalšie slovenské univerzity. "Ak sa chceme v tejto krajine niekam posunúť, potrebujeme rozširovať strednú a vyššiu vrstvu Rómov, ktorí budú ekonómami, technikmi, IT odborníkmi alebo doktormi," vysvetlil Sivák.

[Späť na obsah](#)

92. Mená nominantov sú tajné

[Téma: Rektor EU; Plus jeden deň; 13/12/2014; 286/2014; s.: 5; Slovensko; sca]

Krištáľové krídlo priľieta

Prípravy na 18. ročník Krištáľového krídla sú v plnom prúde. Podujatie, kde sa opäť zviditeľnia tí, o

ktorých sa, bohužiaľ, hovorí málo, sa uskutoční 1. februára 2015. Organizátori tento rok nominácie nezverejnia, galavečer tak bude veľkým prekvapením.

Včera zasadala porota Krištáľového krídla, ktorá má nominácie v jednotlivých kategóriách úspešne za sebou. Rozhodovali však o udelení Mimoriadnej ceny. Tú v tomto ročníku získajú dvaja laureáti. Spoluorganizátorom podujatia je SPOLOČNOSŤ 7 PLUS, a tak na zasadnutí bola i výkonná riaditeľka vydavateľstva Mirjana Hron Sikimič. Tá predsedá aj porote za kategóriu filantropia. "Sme radi, že sme spoluorganizátorom už ‚dospelého 18-ročného‘ Krištáľového krídla, ktoré vyzdvihuje počiny roka. Je to cena, ktorá vyzdvihuje kvalitné a progresívne idey, mimoriadne skutky a neobyčajné výkony. Sme radi, že ich môžeme predstavovať našim čitateľom," povedala. "Bolo nesmierne veľa návrhov od verejnosti aj odborníkov. To dokazuje, že na Slovensku je veľa veľkých osobností, ktoré si zaslúžia naše uznanie," prezradila denníku Plus JEDEN DEŇ autorka podujatia Mária Vaškovičová. Galavečer okrem ocenení prinesie aj bohatý sprievodný program, v ktorom sa predstaví množstvo našich umelcov.

(sca)

Foto:

Porota (horný rad zľava): Silvia Pastoreková, **Rudolf Sivák**, Kristína Schreiberová, Kamil Peteraj, Ľubica Vítková, Peter Lipa, Mirjana Hron Sikimič, Václav Mika, Marian Turner, Marián Zima, Mária Vaškovičová, Gabriel Csollár.

[Späť na obsah](#)

93. Encouraging Roma study

[Téma: Rektor EU; The Slovak Spectator; 15/12/2014; 43/2014; s.: 1,2; titulná strana, news; ROMAN CUPRIK]

BY ROMAN CUPRIK Spectator staff

SLOVAKIA needs more Roma with a university-level education, say participants in the "Even you have a chance" programme, which provides free courses, scholarships or extra lessons at the University of Economics in Bratislava (**EUBA**) for Roma wanting to study there. "Any improvement of Roma inclusion is conditioned by the growth of their middle class," Jarmila Lajčáková from the Centre for Research of Ethnicity and Culture (CVEK), which participates in the programme, told The Slovak Spectator. "This means that we need more economists, doctors, judges and teachers who are Roma." The university will introduce temporary compensatory measures for Roma including free admission courses, special assistance or scholarships of about eur700 per semester. It will include Roma culture and courses on the position of Roma in society in the curriculum. At **EUBA** there are currently no Roma students, and in Slovakia just 300 Roma will graduate from secondary schools this year, according to a CVEK analysis, the Sme daily reported. The share of Roma with postsecondary education reached 0.5 percent, while in the case of non-Roma citizens living in proximity to Roma households it is 6.8 percent, according to a 2012 UNDP study.

See CVEK pg 2

CVEK: Slovakia needs educated Roma

Continued from pg 1

EUBA Vice-Rector Jana Lenghardtová said the university will not prefer Roma applicants over others, but will help Roma to prepare for entrance exams, according to Sme. Lajčáková hopes for at least 10 Roma applicants in the first year. "Of course, Roma students will have to fulfil all conditions for acceptance to university including entrance exams," Zuzana Balážová of CVEK said in press release. "If they succeed they will sit on school benches as of September 2015." The Education Ministry is not planning special aid for Roma at universities, as it does not track the nationality of students, ministry spokeswoman Beáta Dupaľová Ksenzsihová told Sme.

EUBA offers many options

EUBA offers numerous fields of study from banking, taxes and corporate management to IT and foreign languages. It has very good results in graduate employment rankings, as three faculties repeatedly appear among the top 10 faculties by graduate employment on the Profesia.sk job portal. Moreover, its Faculty of Business Economics is based in Košice and could attract Roma from eastern Slovakia, Lajčáková said while explaining why CVEK cooperates with **EUBA**. "The University of Economics is not a traditional player in the Roma issue," Lajčáková said. "Therefore we thought it would be interesting to

perhaps approach a non-traditional but important actor in education who would set an example for others." According to **Rudolf Sivák**, a professor at the university, the **EUBA** is the first university to adopt temporary compensatory measures based on ethnicity which are part of anti-discrimination legislation. He believes that after some time other schools will join the program, Sme reported. The program also introduces measures helping Roma once they are accepted to university such as assisting with requests for scholarships or accommodation. The university, however, offers no special scholarship for Roma who can instead approach the Roma Education Fund (REF) which offers help to Roma students pursuing bachelor, masters or doctoral degrees at state-accredited universities in 16 European countries. The average scholarship is eur700 and around 80 Slovak Roma students applied for it this year. REF has been operating in Slovakia for nine years and awarded around eur730,000 to Roma students, according to Sme.

Overcoming stereotypes

The programme could fight the negative trend that many Roma who graduate from high school choose social work as their further field of study which is frequently taught at universities of low quality. Despite the fact that social work is an important field of study, young Roma students should study the same available fields as their non-Roma counterparts do, according to Lajčáková. It could also weaken the myth that most Roma are only able to do manual labour or be musicians. Such stereotypes effectively begin in early childhood, she said. "We notice that even children who have good results at elementary school are, for example, persuaded by educational counsellors to study at private vocational schools in fields which provide few possibilities to apply on the labour market," Lajčáková said. Roma student Marek Baláž is featured in CVEK's video promoting the programme and currently studies at Central European University in Budapest. "In the past I had a feeling that I could not match others," Baláž said, "but during my study I found out that I can match others and I can be better than them in many things."

Foto:

No Roma currently study at the University of Economics in Bratislava.

[Späť na obsah](#)

94. Univerzity oceňujú spoluprácu so SAV, najmä pri vedeckých parkoch

[Téma: Rektor EU; teraz.sk; 17/12/2014; Školský servis; TASR]

Rektori bratislavských univerzít oceňujú spoluprácu najmä na poli vedeckých parkov a výmeny vedeckých pracovníkov.

Bratislava 17. decembra (TASR) – Slovenské univerzity spolupracujú so Slovenskou akadémiou vied (SAV) vo viacerých oblastiach. **Rektori** bratislavských univerzít oceňujú spoluprácu najmä na poli vedeckých parkov a výmeny vedeckých pracovníkov.

"Slovenská akadémia vied patrí k našim najbližším partnerom, o čom svedčí aj spolupráca v rámci nášho nového Univerzitného vedeckého parku UK s pôsobnosťou v oblasti molekulárnej a environmentálnej medicíny a biotechnológií, ako aj našich Centier excelentnosti," uviedol pre TASR **rektor** Univerzity Komenského v Bratislave Karol Mičieta. Podľa jeho slov je univerzita úzko spojená so SAV aj v oblasti využívania unikátnych technologických zariadení. "SAV je tiež významným príjemcom našich kvalitných absolventov," dodal Mičieta.

Výmena pracovníkov prebieha aj na **Ekonomickej univerzite v Bratislave (EUBA)**. "Personálne viacerí pracovníci akadémie pôsobia na univerzite pri vybraných predmetoch. Viacerí učitelia zas z **ekonomickej univerzity** pôsobia v rámci projektov na akadémii," povedal pre TASR **rektor EUBA Rudolf Sivák**. Významne hodnotí spoluprácu z hľadiska nového objektu vedeckého parku pre biomedicínu, kde sa univerzita spolupodieľa na ekonomickej časti projektu. **EUBA** spolupracuje najmä s ekonomickým a prognostickým ústavom SAV.

Podľa exministra školstva Dušana Čaploviča (Smer-SD) pôsobia v SAV skvelé vedecko-výskumné tímy či dobrí manažéri. "Najviac mi rezonovalo, že mnohé veci, ktoré sa týkali aj medzinárodnej spolupráce so zahraničnými štátmi a najmä vedeckými tímami, boli to práve pracovníci SAV, ktorí nadväzovali tieto kontakty. Mali spoločné projekty," dodal na margo spolupráce Čaplovič.

[Späť na obsah](#)

95. Zapojte sa do projektu Veľvyslanectvo mladých 2015

[Téma: Rektor EU; zenskyweb.sk; 27/12/2014; Redakcia]

Princípom projektu je vytvorenie pozície "veľvyslanec mladých" na Slovensku. Študent menovaný do tejto čestnej funkcie bude pôsobiť ako zástupca názorov mladých ľudí (študentov) žijúcich na Slovensku. Bude nápomocný pri riešení problémov týkajúcich sa študentov vo svojom meste a aktívny pri organizácii rôznych kultúrno-športových aktivít mesta, ale hlavne dostane možnosť realizovať svoj vlastný projekt.

Spojenie týždenníka Slovenka ako mienkotvorného časopisu a finančnej inštitúcie je zárukou dôslednej a efektívnej realizácie tak náročného projektu, ale hlavne zaručuje jeho celkovú trvalú udržateľnosť. V dnešnej dobe je veľmi dôležité venovať sa mladej generácii ľudí, pretože veľká väčšina šikovných mladých ľudí odchádza za prácou do zahraničia a tým naša spoločnosť prichádza o ich široký potenciál.

Je potrebné si ich udržať, ale hlavne vychovávať mladú generáciu, ktorá bude riadiť našu ekonomiku a naše firmy v budúcnosti a zabrániť tak ich odchodu do iných krajín. Projekt vytvára podmienky pre študentov, ktorí sú nadaní a majú potenciál, pre nadviazanie nových kontaktov. Tie im neskôr môžu dopomôcť pri uplatnení sa na trhu práce, ale tiež v kariérom rozvoji na území Slovenska ako aj zviditeľnenie našej krajiny v zahraničí.

Z týchto dôvodov sme sa rozhodli projekt "Veľvyslanectvo mladých" rozšíriť pôsobnosťou na celé územie Slovenska a ponúknuť tak možnosť všetkým študentom stredných škôl na ich seberealizáciu a následné uplatnenie v našej spoločnosti. Hlavnou myšlienkou projektu Veľvyslanectvo mladých je najmä budovanie lokalpatriotizmu. Veľvyslanec mladých získa svoj štatút vždy na jeden rok.

Ako to bude celé fungovať?

- V septembri 2014 bude rozposlaný pozývaci list na riaditeľov stredných škôl s možnosťou zapojenia sa študentov do projektu. V tomto termíne sa taktiež spúšťa mediálna kampaň s upozornením na možnosť zapojiť sa do projektu. Kampaň prebieha do 15. januára 2015.
- Študenti stredných škôl zasielajú svoju prihlášku do projektu na adresu redakcie časopisu Slovenka do 31. 1. 2015 .
- Študenti vypracujú projekt s témou kultúrno-spoločenského a ekonomického rozvoja svojho mesta.
- Hotový projekt zašlú v slovenskom jazyku a jednom cudzom (anglický alebo nemecký jazyk) do 27. 2. 2015 na adresu redakcie týždenníka Slovenka.
- Porota následne posúdi jednotlivé projekty a pozve šesť najlepších autorov na osobnú prezentáciu - obhajobu projektu v apríli 2015.
- Porota určí hlasovaním troch najlepších študentov a víťaza, ktorý získa titul "Veľvyslanec mladých".
- Členovia poroty budú nápomocní v správnom smerovaní študentov pri vypracovaní ich projektov
- Študenti, ktorí sa zapoja do projektu Veľvyslanectvo mladých, budú môcť súťažiť o mnohé zaujímavé ceny - jazykové pobyty v zahraničí, ale tiež návštevu Európskeho parlamentu, počas ktorej víťaza bude sprevádzať europoslanec, MUDr. Miroslav Mikolášik

Kto sa môže stať Veľvyslancom mladých

Študent strednej školy so sídlom na území Slovenska, ktorý doposiaľ neobdržal zníženú známku zo správania.

Na čo sa zamerať so súťažným projektom?

Na čokoľvek, čo prispeje ku skvalitneniu života mladých ľudí v jeho meste. Na všetko, čo vo vybraných mestách chýba, alebo by malo fungovať inak, lepšie. Na projekty súvisiace s výstavbou, rekonštrukciou, projekty kultúrne, športové, informačné alebo charitatívne. Na všetko, čo možno označiť ako verejnoprospešné pre študentov stredných škôl.

Kto je porota posudzujúca jednotlivé projekty?

Záštitu nad projektom prevzal Minister školstva Slovenskej republiky Ing. Peter Pellegrini

Členovia poroty:

J.E. Theodore Sedgwick - mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Spojených štátov Amerických na Slovensku

J.E. Dr. Josef Wuketich - mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec republiky Rakúsko na Slovensku

J.E. Dr. Jakša Muljačić – mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec republiky Chorvátsko na Slovensku

J.E. Šani Dermaku –mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Srbskej republiky na Slovensku

J.E. Andrew Garth – mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Veľkej Británie na Slovensku

Steluța Arhire - Charged'AffairesRumunskej republiky na Slovensku

Prof. Ing. **Rudolf Sivák** Phd. - **rektor Ekonomickej Univerzity**

Mgr. Martina Slabejová PhD - obchodná riaditeľka Microsoft a.s.

JUDr. Katarína Bieliková -riaditeľka Slovakia Finance, a.s.

Ing. Elena Kohútiková, PhD. - zástupkyňa generálneho riaditeľa Všeobecnej úverovej banky
Mgr. Mária Miková – šéfredaktorka týždenníka Slovenka
Mag. Martin Volek, MBA –riaditeľ organizácie Jazykové pobyty
PhDr. Elvíra Chadimová – generálna riaditeľka organizácie Top Centrum podnikateľiek
JUDr. Ladislav Dianiška – Bank Vontobel Zürich
JUDr. Ing. Vlastimil Vícen – prorektor pre bezpečnosť a ochranu VŠEMVS
Ing. Inge Murgašová – personálna riaditeľka spoločnosti MATADOR HOLDING, a.s.

Podľa čoho bude porota hodnotiť jednotlivé projekty?

- nápad (samotná idea)
- projekt (spôsob vypracovania)
- realizovateľnosť projektu (zmerať potenciál realizovateľnosti na základe finančnej náročnosti a ďalších parametrov)
- komunikačný a prezentačný talent (prezentácia a schopnosť argumentácie v prípade postupu projektu k osobnej prezentácii)

Vyhodnotenie projektov a vyhlásenie víťazov sa uskutoční v priebehu mesiaca apríl 2015. Následne budú prví traja študenti pozvaní na návštevu k zástupcom mestských zastupiteľstiev v ich mestách, kde budú prezentovať svoje projekty, resp. niektoré návrhy z nich.

Odmena a motivácia:

Čestná funkcia "Veľvyslanec mladých", ktorá víťaza oprávňuje pôsobiť ako obhajca práva a názorov. Okrem toho víťazi získajú zahraničné študijné pobyty, notebooky či inú techniku, ktorú môžu ďalej využívať pri štúdiu a získavaní nových informácií ako aj ďalšie hodnotné ceny.

Víťaz projektu bude mať možnosť navštíviť Európsky parlament.

Hlavný mediálny partner projektu:

- týždenník Slovenka

Mediálni partneri projektu:

- mesačník Metropol
- rádio Jemné
- webový portál www.zenskyweb.sk

Adresa na zasielanie projektov:
Redakcia týždenníka Slovenka STAR production, s.r.o.
Dr. Vladimíra Clementisa 10
821 02 Bratislava

Koordinátor projektu a kontaktná osoba:

Mgr. Zuzana Czaková

E-mail: zuzana.czakova@starproduction.sk

[Späť na obsah](#)

96. Silvestrovský beh v Bratislave

[Téma: Rektor EU; STV Jednotka, 19:00; 31/12/2014; Správy RTVS; z domova; Timea Cimermanová]

Jana Košíková, moderátorka: "Viac ako osemsto ľudí bežalo dnes tradičný silvestrovský beh cez všetky bratislavské mosty. Neodradila ich ani mrazivá teplota. Trasa križovala Dunaj päťkrát."

Timea Cimermanová, redaktorka: "Tento rok sa postavilo na štart osemstotridsaťsedem ľudí. Trať viedla od **Ekonomickej univerzity** v Petržalke, cez Prístavný most a Most Apollo, k Mostu SNP. Ten prebehli účastníci dvakrát a zamierili k cieľu pod Most Lafranconi. Na trasu cez všetky bratislavské mosty sa vydalo aj viacero redaktorov RTVS."

Andrej Bartaloš, športový redaktor: "Pocity sú super. Mohlo by byť trochu teplejšie, lebo kto čakal, že za

dva týždne z tých plus štrnásť – pätnásť bude zrazu mínus desať. Ale ináč pohoda, čo vidím, že nie som sám, tak je to sranda."

Ivan Janko, redaktor spravodajstva: "Toto je inak v poradí môj piaty silvestrovský beh. Toto je jediný beh, ktorý opakujem stále, lebo sa mi veľmi páči, a bolo už aj plus desať, aj mínus desať, ale keď bude ľad, mne to vôbec neprekáža, lebo som na to stopercentne pripravený. Nebude sa mi šmýkať."

Timea Cimermanová: "Ako si sa na to pripravoval?"

Ivan Janko: "Mám na to veľmi takú špeciálnu vec. Stačí, keď bude trošku snehu a ľadu, tak vytiahnem takéto klince a majú všetci smolu. Ja ich predbehnem."

Timea Cimermanová: "História Silvestrovského behu v Bratislave sa datuje do roku 1989. Tradícia, ktorú založilo zopár nadšencov, sa tak dnes dožila dvadsiateho šiesteho ročníka."

Jozef Chynoranský, Správa telovýchov. a rekreačných zariadení: "Dĺžka trate je desať kilometrov, a tento beh je určený hlavne pre tých, ktorí ani ten posledný deň v roku si nevedia predstaviť bez takejto športovej aktivity ako je beh."

Timea Cimermanová: "Účasť sa už niekoľko rokov drží medzi osemdesiatimi a deväťdesiatimi bežcami. Rekord padol v roku 2011, keď sa na trať postavilo deväťstosedemdesiatdva bežcov."

Rudolf Sivák, rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave: "Verím, že aj dnes všetci tí, ktorí sa zúčastňujú sa dobre naladia, a potom v radosť strávia aj Silvestra."

Ivo Nesrovnal, primátor Bratislavy: "Som nadšený, že toľko ľudí prišlo na Silvestrovský beh aj v tomto mrazovom počasí. Z druhej strany hrozne ma mrzí, že nemôžem byť s nimi, ale beriem antibiotiká, tak by sa to nepatrilo, ale teším sa, že na budúce pôjdem."

Timea Cimermanová: "Najrýchlejší bežec dobehol do cieľa za tridsaťsedem minút. Prvá žena za štyridsaťdva. Pre mnohých však nebol dôležitý výsledok, ale tradičné – nie je dôležité vyhrať, ale zúčastniť sa."

[Späť na obsah](#)

97. Úzke miesta finančných produktov alebo na čo si dávať pozor pri čítaní podmienok zmluvy

[Téma: Rektor EU; Plus jeden deň; 31/12/2014; 298/2014; s.: 25; Zlatá minca; Redakcia]

Stojíme pred voľbou finančného produktu, ktorý nás zaväzuje na dlhé obdobie platiť finančnej inštitúcii splátku za úver, poisťnú za životné poistenie alebo poisťnú za havarijné poistenie, a máme pred sebou rozsiahlu zmluvu a pri tom uvažujeme či ju študovať, alebo nie? V knižnej forme môže mať zmluva 10, 20, alebo aj 30 strán textu, nudného textu, kde navyše porozumieť všetkým detailom a uvedomiť si všetky súvislosti je skutočne náročná skoro nespĺniteľná úloha. Je prirodzené, že sa nám do nej nechce pustiť. Možno by bolo lepšie žiadny finančný produkt ani neuzatvoriť. To však nieje riešenie.

Uzatvoriť alebo neuzatvoriť finančný produkt?

Finančné produkty sú v dnešnej dobe nutnosťou. Potrebujeme sa zabezpečiť na dôchodok - ideálnym riešením je dlhodobé sporenie. Rovnako, keď potrebujeme kúpiť byt a máme málo peňazí, tak si musíme požičať - tu sa núka ako vhodné riešenie hypotekárny úver. Otázka teda nestojí či si uzatvoriť finančný produkt, ale: ktorý, kedy a za akých podmienok?

Ako sa orientovať vo finančných produktoch?

Naštudovať si všetky finančné produkty, ktoré prichádzajú do úvahy je takmer nemožné. Ideálnym riešením je obrátiť sa na finančného sprostredkovateľa, ktorý sa v tom orientuje a ideálne vie poskytnúť na výber viac riešení od rôznych finančných inštitúcií.

Čítať alebo nečítať podmienky zmluvy?

Odpoveď je jednoznačná: Čítať! Hoci sa nám nechce do toho pustiť, je potrebné si uvedomiť, že finančný produkt je dlhodobý záväzok, ktorý nám môže spôsobiť finančnú stratu. Netreba mať ťažkú hlavu, že nerozumieme všetkým detailom, napriek tomu môžeme nájsť v zmluve podmienky, pre ktoré by sme zmluvu možno ani neuzavreli.

Ktorá časť zmluvy je dôležitá?

Zmluvu treba chápať ako celok. Niektoré situácie môžu nastať častejšie a preto je dobré sa na ne sústrediť viac. Napríklad pri hypotekárnom úvere sa odporúča sústrediť na podmienky zmluvy, ktoré popisujú pravidlá neschopnosti splácať. Nezaplatenie splátok môže mať vážne dôsledky. Finančný produkt je dlhodobá záležitosť a preto je veľmi dôležité poznať podmienky aj pri predčasnom zrušení. Tu veľmi často klienti finančných inštitúcií strácajú veľa peňazí. Samozrejmosťou finančného produktu sú poplatky. To je nepochybne časť, o ktorej by sme mali vedieť vopred, aby sme neboli neskôr prekvapení. V rôznych produktoch je dobré sústrediť sa na rôzne oblasti, podľa situácií, ktoré môžu nastať počas trvania zmluvy. V ďalšej časti sú oblasti na ktoré je dobré sa zamerať podľa typu produktu.

Čo je dôležité v zmluve životného poistenia?

Rozsah poistného krytia, výluky, poplatky, - Platobné pravidlá.

Čo je dôležité v zmluve o hypotekárnom úvere?

Úroková sadzba vrátane doby fixácie, podmienky pri neschopnosti splácať úver, možnosti predčasného alebo zrýchleného splácania.

Čo je dôležité v zmluve havarijného poistenia?

Rozsah poistného krytia, výluky, asistenčné služby.

Asi najdôležitejším odporúčaním pri výbere je obrátiť sa na niekoho, kto sa profesionálne venuje tejto tematike - finančného sprostredkovateľa. A tiež nezabudnúť prebrať aj možné riziká.

Branislav Jendroľ, finančný špecialista

Naše fondy sa umiestňovali na popredných priečkach už v minulých ročníkoch Zlatej mince. Letošný úspech je pre nás ďalším záväzkom, aby sme takúto vysokú latku udržali aj do budúcnosti. Miroslav Ovčarik, Pioneer Investments

ČLENOVIA ODBORNEJ POROTY ZLATÁ MINCA 2014

Bačišin Vladimír, Paneurópska vysoká škola; Banci Zdenko; Bardon Jindřich, Medián SK; Blažek Marcel, K Finance; Borot Andrej, Univerzálna maklérska spoločnosť; Csernák Peter, Pravda; Cvik Vladimír, Netfšnancie; Čóka Marek, Rychlepoistenie.sk; Čonka Marek, oPeniazoch.sk; Demjan Valér, Bankovní inštitút vysoká škola Banská Bystrica; Dudáš Marek, Superpoistenie; Ďurajová Viktória, Bankovní inštitút vysoká škola Banská Bystrica; Ďuriš Michal, Umbrella Group; Fekete Imrich, Slovenská kancelária poisťovateľov; Foltán Ján; Glomba Andrej, Broker Service Group; Gunišová Bibiána, Slovenská obchodná a priemyselná komora; Hadzima Pavol, Winners Group; Harumová Anna, **Ekonomická univerzita Bratislava**; Horvátová Eva, **Ekonomická univerzita Bratislava**; Hruška Dušan, Investičné Noviny; Huttová Darina, Asociácia finančných sprostredkovateľov a finančných poradcov; Janíčková Diana, Inštitút finančnej gramotnosti a vzdelávania; Kavický Radovan, MESA 10 - Centrum pre ekonomické a sociálne analýzy; Kelemenová Mária, Hypocentrum; Kettner Karel, Hypomaklér; Kľocová Marta, OVB Allfinanz Slovensko; Kočišová Kristína, Ekonomická fakulta TU v Košiciach; Kolárik Peter, TotalMoney; Kopal Róbert, Asociácia obchodníkov s cennými papiermi; Kosztolányi Martin, aktuár; Kročian Tomáš, fin Consulting; Kvasňovský Kamil, MPS - Moderné Poisťovacie Služby; Kvasňovský Richard, TASR; Lang Juraj, Inštitút finančnej gramotnosti a vzdelávania; Legerský Tomáš, Finančná Hitparáda; Macko Ondrej, PC Revue; Markovičová Silvia, Salve Finance; Nagyova Valéria, GoodWill; Nemeš Juraj, Univerzita Mateja Bela Banská Bystrica; Nemeš Marián, Business and Financial Planners; Ovčarik Maroš, finančný Kompas; Penz Ivan, Univerzálna maklérska spoločnosť; Peschl Ivan, Slovenská Komora Znalcov; PetruškováBartáková Gabriela, Maxima Broker; Pilch Ctibor, Časopis Finančné trhy; Pitoňáková Renáta, Fakulta sociálnych a ekonomických vied UK; Púchly Tomáš, Hospodárske noviny; Révay Andrej, Slovenská asociácia podnikových finančníkov; Ružička Martin, MBI Marketingberatung International; Scherhauser Roman, European investment centre; **Sivák Rudolf, Ekonomická univerzita Bratislava**; Sokol Juraj, Juraj Sokol; Siičová Erika, Broker Consulting; Šimko Peter, Poistenie.sk; Staffová Miriam, Oelvis; Vaškovič Ladislav, Slovenská obchodná a priemyselná komora; Vedej Mojmir, Respect Slovakia; Végh Viliam, Garančný fond investícií; Vincúrová Zuzana, Paneurópska vysoká škola; Znášik Ivan, Slovenská asociácia správcovských spoločností; Žilovec Daniel, Finančné centrum

Hlasovanie odbornej poroty a notárske overovanie hlasov prebiehalo od 18. novembra do 3. decembra 2014.

[Späť na obsah](#)
